

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

From the Printz Honor-winning author of *The Passion of Dolssa*

LOVELY WAR

Julie Berry

“Easily one of the best novels I have read all year!”

—KATE QUINN, NEW YORK TIMES BESTSELLING AUTHOR OF *THE ALICE NETWORK*

★ *Julie Berry* ★

LOVELY WAR

Çeviri Kitaplar

 Telegram

VIKING
An imprint of Penguin Random House LLC, New York

İlk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde Viking, an imprint of Penguin Random House LLC, 2019 tarafından yayımlanmıştır.

Telif Hakkı © 2019 Julie Berry "I

Hear a Rhapsody"

Söz ve Müzik: George Frajos, Jack Baker ve Dick Gasparre

© 1940 Screen Gems-EMI Music Inc.

Amerika Birleşik Devletleri hariç tüm dünya hakları Sony/ATV Music Publishing LLC, 424 Church Street, Suite 1200, Nashville, TN 37219 tarafından yönetilmektedir.

Uluslararası Telif Hakkı Saklıdır

Tüm Hakları Saklıdır

Hal Leonard LLC'nin izniyle yeniden basılmıştır

"As Time Goes By"

Söz ve Müzik Herman Hupfeld'e ait

© 1931 (Yenilenmiştir) WB Music Corp.

Tüm Hakları Saklıdır

Alfred Music'in İzniyle Kullanılmıştır

Penguen telif haklarını desteklemektedir. Telif hakkı yaratıcılığı besler, farklı sesleri teşvik eder, ifade özgürlüğünü destekler ve canlı bir kültür yaratır. Bu kitabın yetkili bir baskısını satın aldığınız ve herhangi bir bölümünü izinsiz olarak çoğaltmayarak, taramayarak veya dağıtmayarak telif hakkı yasalarına uyduğunuz için teşekkür ederiz. Yazarları destekliyor ve Penguen'in her okur için kitap yayınlamaya devam etmesini sağlıyorsunuz.

Bizi online [olarak penguinrandomhouse.com](https://penguinrandomhouse.com) adresinde ziyaret edin

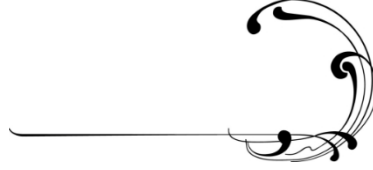
KONGRE KÜTÜPHANESİ KATALOGLAMA-YAYIN VERİLERİ MEVCUTTUR. Ebook
ISBN 9780698157484

Sürüm_1

Büyükannelerim Cyrena
Davison Keith ve Edith
Dudley Gardner için;

Kendra Levin için, sonsuza dek

sevgili; ve Phil için

İÇİNDEKİLER

[BAŞLIK](#)

[SAYFASI](#)

[TELİF HAKKI](#)

[İTHAF](#)

[EPIGRAF](#)

AŞIRI ZORLAMA

[ARALIK 1942: Bir Rapsodi Duyuyorum](#)

[ARALIK 1942: Altın Ağ ARALIK 1942:](#)

[Manhattan'ın Yargısı](#)

BİRİNCİ PERDE

[APHRODITE: Hazel-23 Kasım 1917 APHRODITE: First](#)

[Dance-23 Kasım 1917 APHRODITE: The Kiss \(Part I\)-23](#)

[Kasım 1917 APHRODITE: The Kiss \(Part II\)-23 Kasım](#)

[1917 APHRODITE: Sleepless-23 Kasım 1917](#)

[APHRODITE: The King's Whiskers-23 Kasım 1917](#)

[ARALIK 1942: Bir Kesinti](#)

[APHRODITE: Yakalandı-23 Kasım 1917](#)

[APHRODITE: Bir Not-23 Kasım 1917](#)

[APHRODITE: Çay Dükkanı-24 Kasım 1917](#)

[APHRODITE: Sorular-24 Kasım 1917 ARALIK](#)

[1942: Dövmek, Birleştirmek APHRODITE: Bir](#)

[Yürüyüş-24 Kasım 1917 APHRODITE: Veda-24](#)

[Kasım 1917 APHRODITE: Arada Kalmışlık-24](#)

[Kasım 1917 ARALIK 1942: İlk Tanık](#)

[APOLLO: Carnegie Hall-2 Mayıs 1912](#)

[APOLLO: Spartanburg-13 Ekim 1917](#)

ARALIK 1942: Kavşak
APHRODITE: Royal Albert Hall-25 Kasım 1917
APHRODITE: Konser, Devamı-25 Kasım 1917
APHRODITE: İşkence-25-26 Kasım 1917 APHRODITE:
İlk Gece-26 Kasım 1917

ENTR'ACTE

ACT TMO

APOLLO: "Hazır Olmak İstiyorum"-3 Ocak 1918
APHRODITE: Yardım Barakaları-4 Ocak 1918
ARALIK 1942: İkinci Tanık
ARES: Söngü Tatbikatı-4 Ocak 1918
ARALIK 1942: Üçüncü Tanık Colette
Fournier-Temmuz-Ağustos 1914
APHRODITE: Entertaining Yanks-4 Ocak 1918
APOLLO: Wake-Up Call-3 Ocak 1918 APHRODITE:
Pathétique-8 Ocak 1918 APHRODITE: Midday Mail-9
Ocak 1918
ARES: Hedef Çalışması-7 Ocak 1918
APHRODITE: Şarkıcı Kız-12 Ocak 1918
APOLLO: Ertesi Sabah-13 Ocak 1918 APOLLO:
Bando Çalışmasında-13 Ocak 1918 ARES:
Siperlerde-9 Ocak 1918 APHRODITE: Yakalandı-
15 Ocak 1918 APOLLO: Yarım Saat-15 Ocak 1918
ARES: Mars'ın Ayları Altında-9 Ocak 1918
APOLLO: Colt M1910-16 Ocak 1918
APHRODITE: İki Mektup Geldi-19 Ocak 1918 ARES:
Hattın İlerlemesi-20 Ocak 1918 APHRODITE: Bir Baş
Ağrısı-26 Ocak 1918 APHRODITE: Stéphane-26 Ocak
1918
ARES: Kuklaya Ateş Etme-30 Ocak 1918 APOLLO:
Vampir Ekibi-3 Şubat 1918 ARES: Rotating Out-8
Şubat 1918 APHRODITE: İki Günlük İzin-8 Şubat
1918 APHRODITE: Konser Gecesi-11 Şubat 1918

APOLLO: Joey ile Sorun-11 Şubat 1918

HADES: Vertigo-11 Şubat 1918

HADES: Meşale Işığı-11 Şubat 1918

HADES: Eve Dönüş

ENTR'ACTE

Üç Tren-12-13 Şubat 1918

ÜÇÜNCÜ PERDE

APHRODITE: Gare du Nord-13 Şubat 1918

APHRODITE: Archimedes-13 Şubat 1918 APHRODITE:

Café du Nord-13 Şubat 1918 APHRODITE: Saint-

Vincent-de-Paul-13 Şubat 1918 APHRODITE: Le

Bouillon Chartier-13 Şubat 1918 ARALIK 1942: Bir

Öpücük Sadece Bir Öpücüktür

APHRODITE: Zaman Hakkında-13 Şubat 1918

ARALIK 1942: Kabul Edilmiş Bir Dua

APHRODITE: When We Were Young-13 Şubat 1918

HADES: Midnight Train-13 Şubat 1918 APHRODITE:

Sevgililer Günü-14 Şubat 1918 APHRODITE: Letting Go-
14 Şubat 1918

Yine Üç Tren-15 Şubat 1918

APHRODITE: Mektupları Beklerken-19-28 Şubat 1918

HADES: Hideaway-1-12 Mart 1918

APOLLO: Üç Milyon Nota-13 Mart 1918

APHRODITE: Notaya Nota-16 Mart 1918

APHRODITE: Kazma-18 Mart 1918

APHRODITE: İhanet-18 Mart 1918 APHRODITE:

İnkâr mı Ediyorsunuz-19 Mart 1918 ARES:

Hazırlıklar-20 Şubat-20 Mart 1918 APHRODITE:

Yeniden Toplanma-20 Mart 1918 ARES: Michael

Operasyonu-21 Mart 1918 APHRODITE: Paris'ten-

21 Mart 1918 ARES: Fransızlara teslim edildi-21

Mart 1918 ARES: Sis-21 Mart 1918

ARES: Jesse James-21 Mart 1918 ARES:

Karda Keskin Nişancı-21 Mart 1918

ARALIK 1942: Telgraf
HADES: Sahilde
HADES: Kimlik Diskleri-21 Mart 1918

ENTR'ACTE

APHRODITE: Bazı Mektupların Kaderleri

DÖRDÜNCÜ PERDE

ARES: Çikolata-24 Mart-5 Nisan 1918 HADES:
Kaybolmak-22-25 Mart 1918 HADES: At Yarışı
Kumarı-Mart-Nisan 1918 APOLLO: Émile-22 Mart-
13 Nisan 1918 APHRODITE: Any Work Will Do-29
Mart 1918 HADES: Pembe Oda-12 Nisan 1918
APHRODITE: Compiègne'de Lahana-Nisan-Mayıs 1918
HADES: Eve Hoş Geldin-6 Mayıs 1918
ARES: "Amerikan" Kelimesinin Hecelenmesi -14
Mayıs 1918 APHRODITE: House Call - 1 Haziran
1918 APHRODITE: Watching Her Go - 1 Haziran
1918 APHRODITE: Spasms - 1 Haziran 1918
ARES: Hafif Görev - 3-4 Haziran 1918
APHRODITE: Hoping It Might It Be You - 4 Haziran
1918 APHRODITE: Work - 4-9 Haziran 1918
HADES: Let It Be Me-14 Haziran 1918
APHRODITE: Mangled Up-14 Haziran 1918
APHRODITE: Ride to Lowestoft-15 Haziran
1918
HADES: Adelaide'in Bilmesi Gerekenler-15 Haziran 1918
HADES: James'in Cevapları-15 Haziran 1918

ENTR'ACTE

Seaside-15 Haziran 1918

BEŞİNCİ PERDE

APHRODITE: Henry Johnson Savaşı-5 Haziran 1918
APHRODITE: Tıbbi İnceleme Kurulu-1 Temmuz 1918
APHRODITE: Posta Dağıtımı-29 Haziran 1918 ARALIK
1942: Olası Bir Son
Hikayenin Geri Kalanı-15 Temmuz-17 Ağustos 1918

HADES: Royal Albert Hall APHRODITE:
Lazybones-20 Ağustos 1918
APHRODITE: Yaralar-21 Ağustos-1 Eylül 1918 ARALIK
1942: Mendiller
APHRODITE: Eleven-1918 ve Ötesi Harlem
Bound-1919 ve Ötesi

ÇIKIŞ MÜZİĞİ

ARALIK 1942: Kapanış Tartışmaları ARALIK
1942: Zaman Hakkında (Bölüm II)

TARİHSEL NOT SEÇİLMİŞ
KAYNAKÇA TEŞEKKÜR
YAZAR HAKKINDA

Ve Hephaistos bu acıklı öyküyü duyunca, yüreğinin derinliklerinde kötülüğü düşünerek demirci atölyesine gitti ve örs kütüğünün üzerine büyük örsü koydu ve sevgililer oldukları yerde kalsınlar diye koparılamayan ya da çözilemeyen bağlar dövdü.

Böylece ikisi de kanepeye gidip uyumak için uzandılar ve bilge Hephaistos'un kurnaz bağları üzerlerine yapıştı, ne kollarını kıpıratabildiler ne de onları kaldırabildiler. Sonunda artık kaçış olmadığını anladılar.

-Homeros'un *Odyseia* Destanı'ndan

AŞIRI ZORLAMA

ARALIK 1942

Bir Rapsodi Duyuyorum

Manhattan'da şık bir otelin lobisinde akşamın erken saatleri. Avizelerden sarkan kristal prizmalar yumuşak elektrik ışığıyla parlıyor. Şöminenin yanındaki kadife koltuklarda çiftler yakın oturuyor, erkekler subay üniforması, kadınlar gece kıyafeti giymiş, başlarını beyefendilerinin omuzlarına yaslamış. Restoran garsonları çiftleri, sahte Yunan mermeri büstler ve gösterişli eğrelti otları ile gizlenmiş loş masalara oturtuyor, burada acil öpücükler görünmeden kalabiliyor.

Orkestra ısınır, ardından "I Hear a Rhapsody" başlar. Bir kadın şarkıcı kehribar rengi sesiyle ısıltılı sahneyi dolduruyor:

SEVGİLİM, SIKICA SARIL BANA
VE FISILDA BANA
SONRA YILDIZLI BİR GECEDE YUMUŞAK
BİR RAPSODİ DUYACAĞIM

O Dinah Shore değil, ama gerçekten bir şey.

Bir erkek ve kadın lobiye girer ve resepsiyona yaklaşır. Tüm gözler İran halıları üzerindeki ilerleyişlerini takip eder. Devasa yapılı ve sert çeneli adam, alnının üzerine düşük uçlu bir fötr şapka takmıştır. Kruvaze çizgili takım elbisesinin iç cebinden bir hesap cüzdanına uzandığında, resepsiyon görevlisinin aklına panikle adamın bir tabancaya uzanıyor olabileceği düşüncesi gelir. Siyah-beyaz kanatlı uçlu ayakkabıları gösterişli görünmüyor. Tehlikeli görünüyorlar. Adamların yarısını tedirgin eder, diğer yarısını da kızdırır.

O sizi ayaklarının altında ezebilecek türden bir adam ve bunu biliyor.

Ama ne kadar güzel.

Bayan arkadaşı, daha da fazlası.

Kendisine tenden bile daha çok yakışan koyu mavi, özel dikim, kemerli bir takım elbise giyiyor. Vücudu diğer kadınları tamamen pes ettirecek türden. Kokteyl şapkasının altında toplanmış ve kıvrılmış siyah saç dalgalarından, siyah tül den oluşan nazlı küçük perdesinin arasından bakan geniş, uzun kirpikli gözlerine, İtalyan deri ayakkabılarının içinde kaybolan ipek çoraplarının dikişlerine kadar şaşırtıcı derecede güzel. İnanılmaz derecede mükemmel. Parfümünün kokusu yumuşak parmaklarını lobiye yayıyor. Orada bulunan kadın erkek herkes onun farkındalığına teslim olur.

Uzun adam bunu biliyor ve bundan hiç memnun değil.

Kekeleyen tezgâhtarın burnunun dibinde bir yığın banknotu karıştırır ve onun test edilmemiş elinden bir anahtar kapar. Lobide ilerliyorlar, adam zaman durmayacakmış gibi kadını ileriye doğru itiyor, kadın ise yürüme sanatını icat etmiş gibi her yavaş adımı atıyor.

Bagaj taşıyorlar.

Buna rağmen, kambur ve sakallı bir tellal onları merdivenlerden yukarı ve koridordan aşağı takip eder. Uzun boylu adamın sert bakışları diğerlerinin kaçmasına neden olabilirdi, ama bu belboy eğri büğrü adımlarla ilerlerken gevezelik ediyor. Onu görmezden geliyorlar ve o da aldırıyor gibi görünüyor.

Odalarına ulaşırlar. Odanın kilidi, adamın anahtarını hızlıca itip çevirmesiyle açılır. Odalarında kaybolurlar, ama ısrarcı belboy onları takip eder.

Işık düğmesini hızla ileri geri tıklıyor. "Ampul bitmiş olmalı," diyor özür dileyerek. "Bakımla birlikte hemen döneceğim."

"Boş ver," der adam.

"Bir şişe şampanya?" diye soruyor belboy.

"Toz ol," der adam ona. O ve güzel arkadaşı dar koridorda, dolabın ve banyonun yanından geçerek zevkli bir şekilde dekore edilmiş süite girerler.

"Nasıl isterseniz," diye yanıtlıyor belboy.

Kapının açılıp kapandığını duyarlar. Bir anda birbirlerinin kollarındadırlar. Ayakkabılar tekmelenir, şapkalar bir kenara atılır. Ceket düğmelerine merhamet gösterilmez.

Bu adama güvenmeyebilirsiniz, hatta bu tür bir kadını kıskanabilir ya da kınayabilirsiniz, ama öpüşüklerinde, bu iki örnek, bu yontulmuş mükemmellik örnekleri çarpıştığında, hiç kimse inkar edemez.

Milyarlarca öpücük her gün gerçekleşiyor, bizimki gibi yalnız bir dünyada bile.

Ama bu çağlar boyu sürececek bir öpücük. Savaşın çarpışması ve etin lezzetli bir karışımı gibi, bir araya getirilmiş ve ateşe verilmiş.

Bir süre içinde kaybolurlar.

Ta ki üzerlerine soğuk metal bir ağ düşene ve elektrik ışıkları yanana kadar. "İyi akşamlar Afrodit," diyor kambur omuzlu belboy.

ARALIK 1942

Altın Ağ

Sersemlemiş ve gözlerini kırıpştıran mahkumlar, banka soymak için başlarına külotlu çorap geçiren suçluların ezilmiş ve deforme olmuş görüntüsüne sahiptir. Ağın esnek ve yarı saydam altın örgüsü, üzerlerine bir geminin demir zincirlerinin ağırlığıyla baskı yapıyor. Enfes güzellikte ve olağanüstü kurnazlıkta bir eser, ancak iki tanrı da o anda işçiliğini takdir etmiyor.

Afrodit'in sevgilisi vahşi parmaklarıyla ağ yırtar, ama ağın ısıltılı ipleri sağlam durur.

"Seni şişleyeceğim kardeşim," diye hırlıyor. "Kafanı yumurta kabuğu gibi kıracağım."

Çoğu insan bu derin sesteki kötülükten kaçardı. Ama Hephaestus değil. O devasa tanrıdan korkmuyor.

"Nefesini onunla harcama, Ares," der güzel Afrodit. Bakışlarını üniformalı kocasına çeviriyor. "Bu kadar pahalı bir otel için buradaki hizmet berbat."

Ateşlerin, demircilerin ve yanardağların tanrısı Hephaistos, iğneyi görmezden gelir. Kendini yumuşak bir sandalyeye bırakır ve şekilsiz ayaklarını önündeki halıya uzatır, sonra da aslında kardeşi olan savaş tanrısına hitap eder. İkisi de Hera'nın oğludur. "Son savaşınız başladığından beri her yerde hizmet yerlerde sürünüyor. Tüm iyi adamlar denizaşırı ülkelerde."

"Olmaları gereken yerde." Ares altın ağa tekrar saldırır. Havadan bir silah yaratmaya çalışıyor. Normalde bu onun için zahmetsiz olurdu.

"Anlamı yok," diye öğüt verir Hephaistos. "Ölümlü olsan da olur, gücün sana çok iyi gelecek. Ağım seni engelliyor. Kaçmana izin veremem."

Afrodit, tutku tanrıçası, kocasına sırtını döner. Adam onun bakışlarını uzun, yaldızlı bir aynada yakalar.

"Beni iğrendiriyorsun," diyor yansımasına. "Kıskanç, yalaka köpek."

"Kıskanç mı?" Hephaistos şaşırılmış gibi yapar. "Kimi, beni mi? Bu kadar sadık bir eşle ve sadık?"

Eğer sözleri Afrodit'in canını yaktıysa bile bunu belli etmez. Mavi ceketini bluzunun üzerine geri çeker ve boynuna çekici küçük bir eşarp düğümler. "Bizi yakaladın," der Hephaistos'a. "Akıntıya kapılmış iki balık gibi ağa takıldık. Bizimle ne yapmayı planlıyorsun?"

"Ben yaptım" diye cevap verdi. "Her neyse, birinci adım. Seni tutuklamak." Ares ve Afrodit ona delirmiş gibi bakarlar, ki bu mümkündür. "İkinci adım: Sana bir savunma pazarlığı teklif edeceğim."

Afrodit'in kaşları kalkıyor. "Bana *ne* teklif ediyorsun?"

"Bir anlaşma" dedi. "Bu mankafadan vazgeç ve benimle eve gel. Benim sadık karım ol ve her şey affedilsin."

Şöminenin üzerindeki saat iki ya da üç kez tıkladıktan sonra Afrodit kıs kıs gülmeye başlar. Onun tepkisini bekleyen Ares şimdi kahkahalarla gülmektedir. Çok büyük, çok gürültülü, ama rahatladı ve hiçbir zaman iyi bir oyuncu olmadı.

"*Bunu senin* için bırakacağını mı düşünüyorsun?" Birçok (çok, *çok* fazla) kasını esnetiyor. Parlayan teninin altında yunuslar gibi yüzüyorlar. Gömleğinin çıkarılması muhteşem şeyler yaptı.

Hephaistos içten içe boğulmaktadır ama buraya kadar gelmiştir ve planına sadık kalır. "Teklifimi reddediyor musun?" der. "O zaman seni Olimpos'ta mahkemeye çıkaracağım."

Üzerlerine ağır bir battaniye gibi serilmiş olan ağ, şimdi Ares ve Afrodit'i bir çamaşır torbası gibi sarıp sarmalarken, bir zincir de onları yukarı doğru kaldırmaktadır. Mermer heykellerde çok etkileyici olan ilahi uzuvları rahatsız edici bir şekilde sağa sola savrulmaktadır. File torba, kızgın kömürlerin üzerinde pişen bir jambon gibi havada yavaşça dönmektedir.

"Ne yapıyorsun?" Afrodit ağlıyor. "Bizi *hemen* indir." "Mahkeme tarihiniz ertelendi," diye cevap verir belboy. "Baba Zeus kürsüye çıkacak ve diğer tanrılar da jüriyi oluşturacak."

Güzellik tanrıçası soluk yeşilin narin bir tonuna dönüştü. Ölümsüzler panteonunun tamamının onun aşağılanması karşısında uluması ve kıkırdaması! Kimse tanrıların alayının acısını bir tanrıdan daha iyi bilemez. Ve kimse zayıf noktalarınızı kız kardeşlerinizden daha iyi bilemez. O titiz

küçük

Bakireler, Artemis ve Athena, her zaman kendini beğenmiş, iyi kalpli burunlarıyla ona bakıyorlardı.

Bir tavuk gibi paketlenmiş olabilir, ama Afrodit'in hala gururu var. Kocasıyla Manhattan'daki gösterişli bir otelde pazarlık yapmak, tüm ailesinin önünde bocalamaktan çok daha iyidir.

"Hephaistos," der yumuşak bir sesle -Afrodit istediğinde kahverengi kadife bir sese sahip olabilir- "belki de üçüncü bir seçenek vardır?" Kocasının onu dinlediğini görür ve avantajını kullanır. "Bunu burada konuşamaz mıyız? Üçümüz?" Ares'e dirsek atar. "Ağın içinde kalıp dinleyeceğiz. Ares uslu duracaktır. Böylesine özel bir meseleye başkalarını bulaştırmamıza gerek yok."

Hephaestus tereddüt eder. Mahremiyet Afrodit'in alanıdır. Bir otel odası ona pratikte ev sahibi avantajı sağlar. Bir numara kokusu alıyor.

Ama haklı olduğu bir nokta var. Onun da bu meseleyi kamuoyuna açıklarken sunakta feda edeceği bir gururu var.

"Bakalım doğru anlamış mıyım?" diyor yavaşça. "Jüri tarafından yargılanma hakkınızı reddediyorsunuz?"

"Hadi oradan," diyor Ares. "Tanrı aşkına, sen bir demircisin, avukat değil."

Hephaistos karısına döner. "Pekâlâ," der ona. "Bunu burada yapabiliriz. Daha özel bir duruşma. Yargıç ben olacağım."

"Yargıç, jüri ve cellat mı?" diye itiraz ediyor Ares. "Bu kanguru mahkemesi bir sahtekarlık."

Hephaistos, bu asi seyircinin kafasına vurabilecek bir mübaşiri olmasını diler. Ama muhtemelen icra memurlarının yapması gereken şey bu değildir.

"Boş ver onu," der Afrodit kocasına. "Sen zaten bizi yargılıyorsun, o yüzden evet, işine geliyorsa yargıç ol."

Ares yüksek sesle güler. "Bak ne diyeceğim, ihtiyar," der. "Onun için benimle dövüş. En iyi tanrı kazansın."

Hephaistos bu tatmin edici olasılığı kaç kez hayal etti, ilahi aklı bile sayamaz. Geceleri uyanık ve yalnız yatarken, ukala kardeşine bir ders vermenin binlerce yolunu planlarken tasarladığı sinsi ve kurnaz silahlar! Keşke.

Ama savaş tanrısıyla düello yapma teklifini kabul etmezsin. Hephaestus aptal değildir.

Belki de karısının söz konusu olduğu durumlar hariç.

Kendisi için bir kürsü ve bir tokmak üretir. "Bu mahkeme düzene girecek," diyor. "Duruşma başlasın."

ARALIK 1942

Manhattan'ın Yargısı

HEPHAESTUS ağı kanepeye geri indirir ve genişlemesini sağlar, böylece mahkûmları en azından rahatça oturabilir. Ayağa kalkabilirler ama uzağa gidemezler.

"Tanrıça," der, "*Hephaistos ve Afrodite* davasında, sadakatsiz bir eş olmakla suçlanıyorsun. Nasıl savunma yapacaksın?"

Afrodite düşünür. "Eğleniyor." Ares homurdanır.

"Mahkemeye saygısızlık ediyorsun," diyor Hephaistos. "Nasıl savunma yapacaksın?" "Hangi suçlamayla?" diye sorar tanrıça. "Sadakatsizlik mi, yoksa saygısızlık mı?" Hephaistos'un burun delikleri alevlenir. Bu zaten korkunç bir başlangıçtı. "İkisi de." "Ah," der tanrıça. "Her ikisinde de suçluyum. Ama ben öyle olmak istemiyorum. aşâğılık."

Hephaistos duraklar. "*Suçunu* kabul ediyor musun?" Başını sallar. "Um-hm."

"Oh." Bunu hiç beklemiyordu. Hazırladığı zekice cümleler, yakıcı sözler, onu hainler gibi terk ediyordu.

"Seni hayal kırıklığına uğrattım." Afrodite'in sesinden herkesin samimi olduğuna yemin edebileceği bir sempati sızıyor. "Yine de kanıtlarınızı sunmak sizi daha iyi hissettirir mi?"

Burada kim kimi manipüle ediyor?

Korkmuyor. Hiçbir kanıtın önemi yok.

Ama Hephaistos bunları toplamak için aylarını harcadı, bu yüzden mahkemeye sundu.

Işıklar söner. Kendi otel odalarında Technicolor bir film gibi önlerinde havada art arda görüntüler belirir. Aşk tanrıçası ve savaş tanrısı, gölgeli bir çardak altında öpüşüyorlar. Günbatımında Popocatepetl Dağı'nın karla kaplı kenarında. Bir Paskalya Adası'nın omzunda kucaklaşırken

Heykel. Yunanistan'ın Zakintos Adası'ndaki Smugglers' Cove'un sarp kayalıklarının altındaki beyaz kumlu plajlarda.

"Hermes," diye mırıldanıyor Afrodit karanlık bir şekilde. "Zeus ona asla bir kamera vermemeliydi."

Eğer Hephaistos karısının bu lanetleyici kanıt karşısında utanç içinde kıvranmasını bekliyorsa, çabalarının karşılığını sadece hayal kırıklığıyla alır. Kadın utanmaz. Kardeşi de utanmaz. İkisini de utandırabileceğini düşünmekle aptallık etmiş.

Görüntüler kaybolur. Sessizlik
çöküyor. Afrodit kocasını izler.

Hephaistos'un düşünceleri dönüyor. Ne bekliyordu ki? Ağlamaklı bir özür mü? Doğru olacağına dair bir söz mü? Bunun asla işe yaramayacağını bilmeliydi.

Ama çaresizdi. Olimposlular bile çaresiz kaldıklarında doğru düşünemezler. Evrendeki tüm varlıklar arasında Hephaistos, evlilik sorunlarına yardım etmesi için aşk tanrıçasına dua edemeyen tek kişidir. Zavallı budalanın hiçbir fikri yok.

"Hephaistos," diyor Afrodit nazikçe, "bu deneme asla itiraf etmekte sakınca görmediğimi bildiğin bir şeyi bana itiraf ettirmek için değildi, değil mi?"

"Dikkat *etmelisin*."

"Asıl sorunuz," diyor, "yanılmıyorsam, sizi neden sevmediğim?"

"Çok basit," diyor Ares. "O beni seviyor."

Görünüşe göre Afrodit'e komik gelen bir şey var. Ares'in kocaman kolları göğsünde birleşiyor.

Gözlerini siler ve konuşur. "İkinizi de sevmiyorum." Ares dik oturur ve alt dudaklarını dışarı çıkarır.

"Hephaistos," diye devam eder Aphrodite. Şimdi tanık kürsüsündeymiş gibi hissediyor. "Beni seviyor *musun*?"

Ne söyleyeceğinden emin değil. O ne yapıyor? Aptal kardeşinin burada olmamasını diliyor.

"Senin yerine ben cevap vereceğim," diyor ona. "Tabii ki bilmiyorsun."

"I . . . Bu ..." Hephaistos kekeliyor. "Buradayım çünkü istiyorum-"

"*Kimse* beni sevemez," diyor kadın. "Hiç kimse."

"Ne demek istiyorsun?"

"Aşk tanrıçası olmanın bedeli budur," der ona. Ares'in derin sesi sessizliği bozar. "Saçmalama," der.

"Zeus Baba'nın seni onunla evlendirmesinin tek nedeni

Diğer tanrılar senin elin için dişe diş savaşıyorlardı. Bir iç savaşı önlemek için seni yanına aldı. *Hepimiz* seni istiyorduk."

Omuz silkiyor. "Hepinizin beni istediğini *biliyorum*."

Alçakgönüllülük hiçbir zaman en iyi yaptığı şey olmadı, ama zaten alçakgönüllü bir tanrı bulmak zordur. "Ben sevginin kaynağıyım," diyor, "ama kimse beni gerçekten sevmeyecek.

Tutkunun pınarı, ama ben kendi tutkumu asla bilemeyeceğim." Ares ellerini havaya kaldırır. "Sen delisin! Homeros'u okudun mu? Hesiod?"

"Tanrıça," dedi Hephaistos sessizce, "ne demek istiyorsun?"

Adam kıvrana kadar gözlerinin içine bakıyor. "Siz erkek tanrıların hepsi açgözlü domuzlarsınız," diyor küçümseyerek. "Seni tenzih ederim kocacığım, sen bazılarından daha az korkunçsun. Hepiniz başarılarınızla övünüyorsunuz. Bir örs kadar bile sevgi dolu değilsiniz. Kararsız, kaprisli ve tamamen benmerkezcisiniz. Sevgiden acızsınız. Tıpkı ölmeyi beceremediğiniz gibi."

"*Bize* benmerkezci mi diyorsun?" diye yanıtlıyor Ares. "Sen Florence Nightingale değilsin."

"Benim ne olduğum hakkında hiçbir fikrin yok," diyor ona, "ne de ne işe yaradığım hakkında. Benim 'aptal romantizmim' hakkında ne düşündüğünü biliyorum."

Hephaistos'a döner. "Beni sevecek bir ölümlü bulabilirim," diye devam eder, "ama bu ibadettir, aşk değil. Ben mükemmelim. Ölümlüler mükemmelliği sevmek için yaratılmamıştır. Sonunda onları hayal kırıklığına uğratır ve yok eder."

Hephaistos şaşkındır. Afrodit'in onu sevecek kimsesi yok muydu? O, ateş ve demirci tanrısı, cevher ve yakıt sıkıntısı çekmiyor. Savaş tanrısı Ares, tarihte eşi benzeri görülmemiş kanlı bir yüzyılın tadını çıkarıyor. Artemis'in avlayacak geyik sıkıntısı yok. Poseidon'un tuzlu su sıkıntısı yok.

Ve karısı, muhteşem romantizm tanrıçası, yalnız mı?

"Geçici ve gerçek, önemsiz ve sonsuz olan *her bir aşk hikayesine* sonsuza kadar gömülmenin nasıl bir şey olduğunu biliyor musunuz?" diyor. Dirseğine kadar aşka batmış durumdayım, tıpkı ressamın suluboya çalışması gibi tutkuyla çalışıyorum. *Her şeyi* hissediyorum." Sanki oda soğukmuş gibi kollarını göğsünde sıkıca kavuşturuyor. "Ölümlüleri kıskanıyorum. Zayıf ve hasarlı oldukları için sevebiliyorlar." Başını iki yana sallıyor. "Bizim hiçbir şeye ihtiyacımız yok. Onlar birbirlerine ihtiyaç duydukları için şanslılar."

Ares, "Evet, ama ölüyorlar," diye belirtiyor.

"Bunu neden daha önce hiç söylemedin?" Hephaistos ona sorar.

"Neden yapayım ki?" diyor. "Neden umurunda olsun ki?
Çalışmalarımın aptalca olduğunu düşünüyorsun. Demirhanenden hiç
çıkılmıyorsun."

O haklı. Aptalca değil, tam olarak değil. Ama belki de önemsiz. Demir-Kalıcı bir şey var. Çelik ve taş. Ama insan sevgisi? Hephaistos, herhangi bir Yunan bilgininin size söyleyebileceği gibi, dün doğmadı.

Afrodit hala soğuk görünüyor. Öyle olamaz. Ama Hephaistos şömineye üfler ve orada duran kütükler cızır cızır alev alır.

Ateş ışığı Afrodit'in yüz hatlarında oynuyor. Başını bir yana eğiyor. "Gerçek aşkın neye benzediğini görmek ister misin?"

Hephaistos yukarı bakar. Gözleri parlıyor.

"En sevdiklerimi duymak ister misin? En iyi çalışmalarından bazılarını?" "Evet." Hephaistos'un cevabı onu şaşırtır. "Evet."

Kanepeden bir inilti yükselir ama tanrıça Savaş'ı görmezden gelir.

"Size sıradan bir kızla sıradan bir oğlanın hikâyesini anlatacağım. Gerçek bir hikaye. Hayır, daha iyisini yapacağım. Size iki tane anlatacağım."

Ares başını kaldırır. "Bu hikayeleri biliyor muyuz?"

"Neredeyse hiç," diyor. "Kızlara hiç dikkat etmiyorsun." Adam kıs kıs gülüyor. "Farklı düşünmek için yalvarıyorum."

"Vücutlarından bahsetmiyorum." Afrodit'in gözleri döner. "Onların hayatlarına hiç dikkat etmiyorsun."

"Ugh." Başı geriye düşer. "Bunun sıkıcı olacağını biliyordum."

Afrodit'in gözleri parlıyor. "İşini kolaylaştıracam," diyor. "Benim iki hikâyem askerlerle ilgili. Büyük Savaş'tan. Birinci Dünya Savaş'ından. Her halükarda isimlerini ve rütbelerini biliyorsun. Hikâyelerinin bir kısmını hatırladığınızı fark edebilirsiniz."

Afrodit'in kara gözleri Manhattan'da bir sonbahar akşamının silüetine bakıyor. Büyük Elma'nın ışıkları, limandaki Alman U-botları ya da Zeus korusun, kim bilir nereden gelen Luftwaffe bombardıman uçakları ihtimaline karşı karartılmıştır, ancak küresel bir savaş bile Asla Uyumayan Şehir'in ışıklarını tamamen söndüremez.

Ares, Afrodit'in güzel yüzünü ve Hephaistos'un grotesk yüzünü izler. Savaş tanrısı milyonuncu kez Zeus'un bu ikisini evlenmeye zorlamakla neyi amaçladığını merak eder. O canavarla boyunduruk altında olmak ne büyük bir lanet! Onun gibi mükemmel biri için daha da trajik.

Öyleyse neden Ares'in kollarındaki tüyler kıskançlıktan diken diken oluyor? Şu anda bile, altın ağ demirciyi tanrıçadan ayırsa da, aralarında bir şey var. Ne fethedebileceği ne de yok edebileceği bir şey. İmkânsız olsa da, gümüş bir iplik Hephaistos ve

Ares'in Afrodit'i tamamen kendine ait kılmasını engelleyerek, çok az da olsa birlikte Afrodit.

Ama ne bekliyor ki? Ne de olsa evliler. "Tanrıça."

Afrodit kocasının bakışlarıyla karşılaşır. Tokmağını ona doğrultur.

"Kanıtınızı sunun."

Kadın başını hafifçe eğdiğinde, adam bıyıklarının altından gülümsüyor. "Hikâyenı anlat."

Ares gözlerini devirir. "Tanrılar, hayır," diye inliyor. "Sıcak kısaçları, tüten markaları ortaya çıkarın! Bir *aşk hikâyesi* dışında her şeyi!"

Afrodit ona ters ters bakıyor.

"Sürekli gevezelik ediyor," diyor Ares, "bana aptal bir aşk mektubundan, rastgele bir öpücükten, *ne* kadar sürdüğünden ve Medusa'nın saçlarına bakılırsa o sırada *ne giydiklerinden* bahsetmeye çalışıyor."

"Tanrıça mı?" der

Hephaistos. "Mmm?"

"Hiçbir şeyi atlama," der ateş tanrısı. "Hikayen uzun olsun."

BİRİNCİ PERDE

APHRODITE

Hazel-2 Kasım 1917

Hazel'i ilk kez Londra'nın Poplar semtindeki kilisesi St. Matthias'ta bir cemaat dansında görmüştüm. Kasım 1917'ydi.

Fransa'daki çocuklara gönderilmek üzere çorap ve Bovril et suyu tozu kutularının toplandığı bir yardım gecesi idi. Ama aslında her sonbahar düzenledikleri gibi bir sonbahar dansıydı.

Diğerleri sohbet edip flört ederken, Hazel kendini piyano bankına yapıştırdı ve dans melodileri çaldı. Refakatçiler onun cömertliğinden, başkalarının eğlencesini kendisinininkinin önüne koymasından övgüyle söz ediyorlardı. Hazel ne kandırılmış ne de gururlanmıştı. Sahneye çıkmaktan nefret ediyordu. Ama erkeklerle garip konuşmalar yapmaktansa gözbebeklerine iğne batırmayı tercih ederdi. Her şey daha iyiydi. Spot ışığı bile.

Güvende olduğunu sanıyordu. Ama müzik beni bir arı gibi bala çeker. Ve sadece beni değil.

Genç bir adam biraz uzakta oturmuş onun oyununu izliyordu. Ellerini ve yüzündeki niyetli ifadeyi görebiliyordu. Bakmamaya çalıştı ama sınırlı bir başarı elde etti. Gözlerini kapadı ve müziği dinledi. Ama dinlerken bile zihninin gözünde, soluk leylak rengi danteller giymiş, siyah saçlı başını tuşları izleyecek kadar eğmiş ve dudaklarını hafifçe ayırmış, şarkıyla birlikte nefes alıp veren piyanist kızın uzun boylu, düzgün halini gördü.

Bu ikisini aynı odada gördüğüm an anlamıştım. Bunun başyapıtlarımdan biri olacağını biliyordum. Her gün böyle iki kalp bulamazsınız.

Hazel'in oyununu izlerken James'in yanına oturdum ve yanağından öptüm. Dürüst olmak gerekirse, onun durumunda bunu yapmam gerektiğini bile düşünmüyorum. Ama o

çok güzel bir yanağı vardı ve ben bu şansı kaçırmak istemedim. Parti için tıraş olmuştu, küçük sevgilim.

Hazel'i izleyişini, müziğini su gibi içişini ve kendini bir küp şeker gibi müziğin içinde eritişini kıskanıyordum. Dönüp duran kızların hiçbirisi onun için bir şey ifade etmiyordu. Temiz bir genç adamdı, görünüşünün birilerini rahatsız edebileceği düşüncesinden korkuyormuş gibi kıyafetlerine çok dikkat ediyordu. Endişelenmesine gerek yoktu. İlk bakışta pek yakışıklı sayılmazdı ama o koyu kahverengi gözlerde Hazel'in Chopin'i bir iki anlığına unutmasına neden olabilecek bir şeyler vardı. Tabii başını kaldırıp bakabilirse.

Hazel'in yanındaki piyano sırasına kaydım. Kendini müziğe o kadar kaptırmıştı ki geldiğimi fark etmedi. Elbette, neredeyse hiç kimse beni fark etmiyor, ancak katı kalpliler dışında herkes yeni bir ruh hali hissediyor. Belki de parfümümdendir. Belki de daha fazlasıdır. Ben geçerken, havada aşk var.

Orada bulunan genç adamlardan bazıları henüz savaş alanına gitmemişti. Diğerleri ise izinli olarak evlerindeydi (tıbbi ya da dinlenme amaçlı). Kızlar, korkunç yaraları olanlara çok iyi davranıyor ve yaralıları kendilerini prens gibi hissettiriyorlardı. Birkaç delikanlı silah fabrikalarında savaş üretimi işlerinde çalışıyordu. Bazıları onları savaş alanından kaçan korkaklar olarak görüyordu, ancak bu kız kalabalığı onları iyi bir mizahla karşıladı. Bu Kavak kızları pratik zekalıydılar ve yerel sevgilileri olmayan aşklara tercih ediyorlardı. Bazı girişimci kızlar bahislerini korudu ve her ikisinden de birer tane tuttu.

Genç bayanlar mühimmat fabrikalarında ve özel evlerde hizmetçi olarak çalışıyorlardı. Kısa bir süre önce hepsi okula gidiyordu.

Bir de Hazel vardı. En iyi müzik öğretmenlerinin gözetiminde yetişmiş bir düşesin kızı gibi çalışıyordu. Ama o bir müzikhol piyanisti ile bir fabrika terzisinin kızıydı. Hazel'in babası geceleri kurdu kapıdan uzak tutmak için tuşlara vuruyordu ama kızına ustaları sevmeyi öğretmişti. Beethoven, Schubert, Schumann ve Brahms. Bir melek gibi çalışıyordu.

James onun melek müziğinin saçlarının arasından süzüldüğünü hissetti.

Zavallı James. Zor bir durumdaydı. Konuşmak istediği tek kız partinin eğlencesini ellerinde taşıyordu. Onun sözünü kesmek düşünülemezdi; parti bitene kadar beklemek ise kalabalığın içinde kaybolması anlamına gelecekti.

Bir nakarata ulaştı ve çenesini James'in dikkatli yüzüne doğru kaldırdım.

Onun yüz ifadesini tam olarak yakaladı. İkisi de ilk başta irkildikleri için kaçamadılar.

Hazel oynamaya devam etti ama o kahverengi gözlerin içini ve arkasındaki derinlikleri doğrudan görmüş ve görülmenin, gerçekten görülmenin heyecanını hissetmişti.

Ama müzik tutmaz. Bu yüzden Hazel çalmaya devam etti. James'e bir daha bakmadı. Şarkı bitene kadar gizlice bir göz attı. Ama James orada değildi. James gitmişti.

Fark ettiğim sessiz şeyler. Hazel hayal kırıklığını içine attı. Aralarında bir şey geçtiğini hayal edip etmediğini görmek için bir an daha bakmak isterdi.

Hazel, canım, sen bir aptalsın, dedi kendi kendine. "Affedersiniz," dedi yanındaki bir ses.

APHRODITE

İlk Dans-2 Kasım 1917

HAZEL döndüğünde gri tüvit ceketinin içine özenle sıkıştırılmış orman yeşili bir kravat ve hepsinin üzerinde koyu kahverengi gözlü genç adamın yüzünü gördü.

"Oh," dedi Hazel. Hızla ayağa kalktı.

"Merhaba," dedi çok ciddi bir şekilde. Sanki bir özür diler gibi.

Yüzü ciddiydi, vücudu inceydi, ayakkabıları parlıyordu ve gömleği gıcır gıcırdı. Hazel onun ayakkabılarına baktı ve yüzündeki sıcaklığın azalmasını bekledi. Acaba o ayakkabıların içinde babasınıninki gibi, tepesinde saç olan ayaklar mı vardı? *Aptalca, aptalca bir düşünce!*

"Özür dilerim," dedi genç adam. "Sizi korkutmak istememiştim."

"Önemli değil," diye cevap verdi Hazel. "Yani, korkutmadın." Bir yalan.

Defne romu tıraş losyonu ve temiz, ütülenmiş kumaş kokusu Hazel'in yüzüne ulaştı ve karıncalanmasına neden oldu. Yanakları zayıf ve pürüzsüzdü ve o kadar yumuşak görünüyorlardı ki Hazel'in parmakları onları okşamak için seğirdi. Bu dürtüyle hareket edebileceği ihtimali Hazel'i o kadar utandırdı ki neredeyse kapıya doğru koşacaktı.

"Size söylemek istedim," dedi genç adam, "bu geceki performansınızdan ne kadar keyif aldığımı."

Şimdi, en azından Hazel'in bir senaryosu vardı. Ailesi ona hayatı boyunca piyano resitallerinde iltifatlara nasıl karşılık vermesi gerektiği konusunda koçluk yapmıştı.

"Çok teşekkür ederim," dedi. "Bunu söylemeniz büyük incelik."

Bu ezbere bir konuşmaydı ve genç adam bunu biliyordu. Yüzünden bir gölge geçti. Elbette öyleydi, zavallı sevgilim - onunla iletişim kurmak için tek bir şansı vardı, terbiyeli bir şekilde söyleyebileceği tek bir şey vardı: müziğini sevdiğini, onu bu yerden, bu gecedan, deniz aşırı Batı Cephesi'ne gitmeden bir hafta önce, genç adamların

ve ona bu tarifsiz kaçış hediyesini verdiğini, üstelik müziğe kendini kaptırmışken bu kadar içten ve büyüleyici olduğunu. Çok daha fazlasını söylemek isterken, nezaket gereği ona sadece çaldığı müziği beğendiğini söyleyebilmişti ve umduğu tek şey bunu ne kadar içten söylediğini hissetmesiydi.

Ve şimdi keşfettiği gibi gözleri geniş ve derindi, uzun siyah kirpiklerle çevriliydi.

Zavallı James.

Hazel yanlış anladığını biliyordu. Korkusunu yuttu ve onun gözlerinin içine baktı.

"Gerçekten," dedi, "teşekkür ederim."

Gölge geçti. "Benim adım James." Ona elini uzattı.

Onu sıcak ve kuru bir şekilde eline aldı ve bir piyanistin telli, kaslı başparmağına ve parmaklarına sahip olmamayı diledi. Bu arada, James onun ellerini hiç de böyle algılamıyordu.

"Ya sen?" Gülümsedi. Hazel'ı boş verin; neredeyse kendimden geçiyordum.

Kızardı. Biraz daha kızarırsa yanakları kendiliğinden yanabilirdi.

"Ben Hazel," dedi. "Hazel Windicott."

"Sizinle tanıştığıma memnun oldum Bayan Windicott." James onun adını kalıcı hafızasına kazıdı. *Hazel Windicott. Hazel Windicott.*

"Ve siz, Bay James," diye yanıtladı piyanist kız.

Tekrar gülümsedi ve bu kez yanaklarında gamzeler belirdi. "Sadece James," dedi. "Soyadım Alderidge."

Eğlenceyi yöneten şişman kadın, Lois Prentiss, müziğin neden durduğuna bakmak için telaşla yanımıza geldi. Yaşlı bir kadın, Mabel Kibbey adında benim favorim, bir delikteki sincap gibi ortaya çıktı.

"Bayan Windicott bütün akşam çok çalıştı," dedi. "Eminim biraz dinlenmek ister. Ben biraz çalacağım. Sanırım gençlerin seveceği bazı melodiler biliyorum."

Hazel itiraz edemedi Mabel Kibbey onu piyanonun başından kaldırdı ve James'e doğru itti. "Git dans et," dedi. James göz açıp kapayıncaya kadar Hazel'ı dans pistinin kenarına götürdü ve ona kolunu uzattı. James'in yanaklarında, gamzelerinin hemen üstündeki pembe lekelerden gözleri kamaşan Hazel, sol elini James'in tüvit omzuna koydu ve sağ elini onunkine dayadı.

Mabel Kibbey yavaş bir vals yaptı. James Hazel'ı cesaret edebildiği kadar kendine çekti.

"Korkarım nasıl dans edileceğini gerçekten bilmiyorum," diye itiraf etti Hazel. "Piyanonun arkasında kalmamın bir nedeni var."

James hemen durdu. "Dans etmemeyi mi tercih edersin?"

Hazel bakışlarını onun kravatına sabitledi. "Hayır, isterim. Ama bana gülmemelisin."

"Ben olsam yapmazdım," dedi ciddi bir şekilde. Tekrar müziğin içine kaydı.

"Tökezleyip düştüğümde mi?" Bunun biraz şaka gibi görünmesini umuyordu.

Elini kadının sırtına biraz daha sıkıca bastırdı. "Düşmene izin vermeyeceğim."

O da yapmadı.

Aslında James iyi bir dansçıydı, gösterişli değildi ama zarıftı. Hazel değildi ama ritmi bulabilecek kadar müzikaldi. James dansı sağlardı. Sadece takip etmesi gerekiyordu.

Bankta Mabel Kibbey'in yanına oturdum ve izledim. Bu dans binlerce şeye bağlı olarak bir başlangıç ya da bir son olabilirdi. Konuşabilirler miydi? Biri çok mu konuşacaktı? Ya da aptalca bir şey söyler mi? Bir şey yapmalı mıydım?

Mabel bana doğru bir bakış atarak, "İyi olacaklar," dedi.

"Neden, Mabel Kibbey," diye fısıldadım, "beni görebiliyor musun?"

Müziğinin sayfasını çevirdi. "Seni hep görüyordum," dedi. "Bu gece özellikle iyi görünüyorsun."

Onu belinden sıktım. "Sen bir sevgilisin."

Gözleri parladı. "Gençler için hâlâ burada olduğunuzu bilmek güzel," dedi. "Bu korkunç savaş. Şimdi sana ne kadar ihtiyaçları var."

"Sadece gençler değil." Odanın öbür ucunda oturan dinç ve yaşlı bir beyefendiye doğru başımı salladım. "Bu gece sizi tanıştırmamı ister misiniz?"

Mabel güldü. "Hayır, teşekkür ederim." İç çekti. "Günümü doldurdum."

Sonra ikimiz de soluk bir düğün fotoğrafı, boş bir sandalye ve bir mezar taşı gördük.

"Bir gün daha yaşayamayacağını kim söyleyebilir?" Ona sordum.

Bir tekrara ulaştı ve sayfasını geri çevirdi. "Sen git Bayan Hazel'a bak." Ben de öyle yaptım.

Temel konuları konuşmuşlardı: Kız on sekiz yaşındaydı. Adam on dokuz yaşındaydı. Hazel, tek çocuk, Poplar'dan, bir müzikhol piyanisti ve bir terzinin kızı.

Okulu bitirdim, tam zamanlı çalışıyorum ve müzik seçmelerine hazırlanıyorum

Konservatuarlar. James, Chelmsford'dan, Maggie ve Bobby'nin ağabeyi. Ortaokulda matematik öğretmeni olan bir babanın oğlu. Kendisi de bir inşaat firmasında çalışıyordu. Ya da şimdiye kadar çalışıyordu. Londra'da bir amcasının yanında kalıyordu. Bir hafta sonra Fransa'da göreve başlamadan önce üniformasını ve teçhizatını görmek için buradaydı.

Savaş.

O zaman odaya girmeliydin, Ares. Son bir son, kalıcı bir veda.

Yine de herkesin orada olmasının sebebi sizdiniz. Savaş her vaazda, her sokak tabelasında, her haber bülteninde, her tatsız ve karneye bağlanmış yemeğin üzerindeki her duadaydı.

Böylece James, Tanrı'ya, Kral'a ve Ülkesine karşı görevini cesurca yerine getiren bir yabancidan vatansevere, kahramana dönüştü.

Hazel bir yabancı ve piyanistten, savaşın neden önemli olduğuna dair bir nedene, saf ve güzel olan ve parçalanmış bir dünyada uğruna ölmeye değer her şeyin sembolüne dönüştü.

Onları bulduğumda başları bir çift yas güvercini gibi birbirine sokulmuştu.

Nezaket timsali James, ilk dansında Hazel'a fazla yaklaşmayı aklından bile geçirmezdi. Bu, hoşlanmayacağı anlamına gelmiyordu. Ama Hazel, kendini bu güzel genç adamın kollarında bu kadar güvende ve sıcak bulmanın şaşkınlığıyla, şarkı bittiğinde alnını onun yanağına dayadığını fark etti. O yanağı okşamak istemişti ve şimdi bir bakıma bunu yapmıştı. Utanmaya başladı ama diğer dansçılar alkışlarken James onu kollarına aldı ve özür dilemesine gerek olmadığını anladı.

Lois Prentiss gecenin başarılı geçmesini sağlayan herkese teşekkürlerini sunmaya başladı ama Mabel Kibbey bana göz kırparak ilkinden bile daha yumuşak yeni bir şarkıya başlayarak onun sözünü kesti. Diğer çiftler eş bulmak için birbirleriyle yarışırken, Hazel ve James hiç ayrılmadan, sözsüz bir şekilde birbirlerini buldular ve tüm dans boyunca gözleri kapalı bir şekilde dans ettiler.

Eğer ikinci dansın sonunda bu ikisini bir araya getiremezsem, Zeus Poseidon'u aşk tanrısı yapabilirdi ve ben de gidip balıklara bakardım.

Onları sonsuza kadar izleyebilirdim. Bu sırada benim dışımda birçok göz, mahallenin tanınmış simalarından, müzik kadar utangaçlığıyla da ünlü Hazel Windicott'un uzun boylu genç bir kızla dans edişini izliyordu.

yabancı. Şarkı bitip de gözlerini açtığında James'in yüzünün onu dikkatle izlediğini gördü ama omzunun üzerinden başka yüzler fısıldaşıyor, merak ediyordu.

"Gitmem gerek," dedi ve geri çekildi. "İnsanlar ... diyecek."

Utançla dolup taşı. Başkalarından korkarak bu ana nasıl ihanet edebilirdi?

Açıkça, sakince, şüphe duymadan bekledi.

Başkalarına ne borcu vardı ki zaten?

"Teşekkür ederim," dedi. "Çok güzel vakit geçirdim."

Endişeyle onun koyu kahverengi gözlerine baktı. *Harikasin*, Dediler ki.

Sen de öylesin, diye cevap verdi uzun kirpikli gözleri. "Bayan Windicott-" diye başladı.

"Bana Hazel diyebilirsin," dedi, sonra da demesi gerekip gerekmediğini düşündü. Gamzeleri geri döndü. Eriyebilirdi. Diğer insanlar önemli değildi.

Bırak dedikodu yapsınlar.

"Bayan *Hazel* Windicott," dedi, "bir hafta içinde eğitim için rapor vereceğim."

Başını salladı. "Biliyorum." Ona çoktan söylemişti. Anlatılamayacak kadar korkunçtu. Tanıdığı çocuklar çoktan siperlerde ölmüştü.

James bir adım daha yaklaştı. "Gitmeden önce seni tekrar görebilir miyim?"

Bu şok edici teklif üzerinde düşündü. İşler böyle yürümüyordu.

Tanıştırmalar, refakatçiler, gözetim. Her adımda ebeveyn izni. Deniz savaş gemileri gibi büyük hanımlar kilise sosyal etkinliklerinin denizlerinde geziniyor, uygunsuz el tutuşmaları ve gizli öpücükler için keşif yapıyorlardı. Savaş, adab-ı muaşeret kurallarını gevşetmişti ama sadece biraz.

James hayıflandı. Çok fazla şey söylemişti. Çok hızlı hareket etmişti. Bu düşünce onu hasta etti. Ama başka ne seçeneği vardı ki? Piyanist kız Hazel Windicott'u tanımak için tek bir şansı vardı.

"Alabilir miyim?" dedi tekrar.

Hazel'ın babası kapıda belirdi. "Ne kadar yakında?" diye sordu James'e.

Gülümsedi. "Mümkün olan en kısa sürede." "Ne kadar?" diye sordu

Hazel.

Gülümseme soldu ve yerini sadece o niyetli bakışa bıraktı. "Elimden geldiğince."

Hazel'ın kibarca geri çekilmesinin, mazeretlerini sıralamasının, Kraliyet'e hizmet ettiği için ona teşekkür etmesinin ve bu lanetli asker

Çocuktan ayrılmasının zamanı gelmişti. Hazel'ın

kesinlikle hayır deme
zamanı. "Bu hoşuma
giderdi."

Gülümsedi, bu yabancı için ilk kez gülümsemişti. Genç ve sağlıklı olmasaydı James'in zavallı kalbi o anda durabilirdi.

Hazel, James Alderidge'e adresini verdi. Odadaki gözlerin kendisine aval aval bakmaktan vazgeçtiğinden ve babasının gelen diğer ebeveynlerle sohbete daldığından emin olduğunda, ayak parmaklarının ucuna uzandı ve James'in yanağına bir öpücük kondurdu.

James Alderidge bunun o gece aldığı ikinci öpücük olduğunu bilmiyordu. Tek bildiği, aşık bir asker olarak cepheye gitme tehlikesiyle karşı karşıya olduğuydu.

Bu düşünce onu tüm Alman füzelerinin toplamından daha fazla korkutmuştu. Geri çekilmeli miydi? Bu fanteziyi kısa kesmeli ve piyanist kızla bir daha karşılaşmak istememeli miydi?

Müzik. Kirpikler. Leylak kokulu saçlar. Yanağına kondurduğu kısa bir öpücükle dudaklarının hafifçe kavranışı.

Ve bir kez daha, müzik.

James ne yapması gerektiği ile ne yapacağının birbiriyle hiçbir ilgisi olmadığını karar verdi.

APHRODITE

Öpücük (Bölüm I)-2 Kasım 1917

EĞER BU ÖPÜCÜK James'in acı dolu bir şaşkınlık ve hayret gecesi geçirmesine neden olduysa, yalnız değildi. Hazel için şaşkınlık, ona ne olduğunu merak etmek, ıstırap ise James'in onun hakkında ne düşüneceğinden korkmaktı. O, erkeklere hiç bakmayan Hazel Windicott! Her gün saatlerini piyano çalışarak geçiren, diğer kızlar ne yaparsa yapsın... kafasını dinleyen, saygıdeğer, ciddi düşünceli genç kız. Bu James onun ilk tanışmada genç erkekleri öpmeye giden türden bir kız olduğunu mu düşünüyordu?

Paltosunun yakasını boynuna kadar ilikleyerek babasıyla birlikte eve doğru yürüdü. Gece alışılmadık derecede soğuktu. Sol kolunun James'in koluna dayandığını ve sağ elinin James'in elini tuttuğunu hatırlıyordu. Vücudunun James'le birlikte hareket ettiğini ve son şarkı bittiğinde daha da yakınlaştığını hatırlıyordu.

"Biraz dans ettik, değil mi?" diye gözlemledi babası. Hazel, kollarını hayali bir James'e doğru uzatarak rol yaptığını fark edince utandı. Sırlar buraya kadarmış.

"Bayan Kibbey yapmam gerektiğini düşündü," dedi. *Suçlu Bayan Kibbey'e at, olur mu? Zayıf!*

Uzun kolları, bacakları ve parmakları olan, yanaklarına derin oluklar oyulmuş, uzun boylu bir adam olan babası, bir kolunu Hazel'in omuzlarına doladı.

"Bayan Kibbey haklı," dedi. "Biraz daha yaşamaya ve eğlenmeye ihtiyacın var kızım. Annen ve benim gibi yaşlılarla tıklıp kalmamalısın."

Başını babasının omzuna yasladı. "Saçmalama," dedi ona. "Siz 'yaşlılar' değilsiniz."

"Bunu Arthur'a söyle," dedi babası. "Arthur" bilek ve parmak eklemlerini rahatsız eden kireçlenmeydi. "Ciddiyim Hazy. Yaşlılarla daha çok vakit geçirmelisin. Sadece bana bir askere aşık olmayacağına söz ver. Kalbinin ikiye bölünmesine ihtiyacın yok."

Başını salladı. O anda babasının gözlerinin içine bakamazdı. Ve kesinlikle herhangi bir söz vermek üzere değildi.

Tanrı aşkına, diye kendini bir kez daha azarladı. O çocuğa aşık değilsin. Onunla daha bu gece tanıştın ve iki dans ettin. Tek bir tanışmadan sonra aşık olmaktan bahseden insanların kafaları yastıklarla doludur.

O zaman neden onu yanağından öpmüştü?

APHRODITE

Öpücük (Bölüm II)-2 Kasım 1917

HAZEL NEDEN James'i yanağından öpmüştü?

James, St. Matthias mahallesinde dolaşırken aklını kurcalayan soru buydu. Woodstock Terrace'tan yukarı, East India Dock Yolu boyunca, Hale Caddesi'nden aşağı, High Caddesi boyunca ve geri. Thames Nehri'nden gelen esintiler martıların çığlıklarını ve tersanelerin çınlamalarını getiriyordu. İleride, Poplar'ın ışıkları parıldıyordu.

Kardeşçe bir şey miydi? Eminim öpücüğün tek anlamı buydu: *Daha fazlasını umut etme, seni garip yabancı. İşte sana bakış açımın başladığı ve bittiği yer: platonik iyi niyet. Vatansever minnettarlık. İşte bunu kanıtlamak için küçük bir öpücük. Şimdi güle güle.*

İnledi. Böyle şeyler duymuştu. Tren platformlarında haki pantolonlarıyla askerlere ve askere alma istasyonlarında yeni askere alınanlara öpücükler bahşeden kızlar.

Leke oradaydı. Tam orada, yanağında. Parmağını üzerinde gezdirdi.

Lois Prentiss'in kesinlikle veto edeceği türden bir öpüşme için derin, karanlık bir kapı aralığından yararlanan bir çiftin yanından geçti. Bu ona Hazel'in dudaklarını aydınlatan ve onları öpmenin nasıl bir his olacağını merak etmesine neden olan o gülümsemeyi hatırlattı.

Onun *nesi* vardı?

Savaş, diye karar verdi. Savaş hislerini köreltmmişti. Savaş tüm dünyayı deliliğin eşiğine getirmişti. Acele savaş düğünleri, babasız savaş bebekleri ve son dakika aşkları. Tüm bu ucuz, dayanıksız gösteriler.

Ama gözlerini kapattı ve piyanist kızı kollarında tutma hissini bir kez daha hatırladı.

Hala babasının onun için ceketini tuttuğunu ve kalabalığın arasından onu yönlendirdiğini görebiliyordu. Vahşi atlar James'i ayak izlerini eve kadar takip etmeye ikna edemezdi. Bu uygunsuz olurdu.

Adresi. Onu tamamen dostane bir şekilde düşünseydi bunu paylaşır mıydı?

Öpüşen çiftin yanından üç kez geçtikten sonra eve yöneldi. East India Dock Road'u geçti ve evine giden Kerbey Sokağı'na geldi.

amcasının dairesi. Tiyatro oyunlarına ve donanmanın askere alma afişlerine göz attı. Tabelalar Kerbey Caddesi'nin Grundy ile buluştuğunu gösterdiğinde durdu.

Hazel, Grundy ve Bygrove'un köşesinde demişti. İkinci kat, berber dükkanının üstü.

Şimdiye kadar evde olmalıydı. Yatağında uyuyordur, şüphesiz. Küçük bir gezintinin ne zararı olabilirdi ki? Sadece yeri not ederdi. Zaten saçını kestirmesi gerekiyordu. Belki yarın saçını kestirmek için geri dönebilirdi ve hazır gitmişken ... ne? Kapısını mı çalacaktı?

Tüm bunların imkânsızlığı ona çarptı.

Bir göz atabilirdi. Niyeti temizdi. Casusluk yapmıyordu. Sadece piyanist kızın ışıltılı hayatını nasıl bir perdenin arkasında yaşadığını görmek istiyordu. Masumca onu yumuşak bir yastıkta uyurken, kirpikleri narin bir şekilde birbirine dolanmış, uzun saçları etrafına yayılmış, ince elleri rüyalarında Chopin çalarken hayal edecekti.

APHRODITE

Uykusuz-Kasım 2C, 1917

HAZEL uyumaktan çok uzaktı. Geceliğini giymiş ve saçlarını toplamıştı. Yatak odasının penceresinin altındaki alçak divana oturdu, kollarını dizlerine doladı ve sokağa baktı. Üst kattaki dairede, iki kız kurusu Bayan Ford gramofonlarında "My Heart at Thy Sweet Voice" şarkısını çalıyordu. Opera için çok geç bir saatti. Hazel buna aldırmadı.

James Alderidge. Güzel bir isim. Daha kötüsü de olabilirdi.

Bir yabancıyla iki dans etmiş ve *onu yanağından öpmüş* müydü?

Kendi yanağını serin ve nemli pencere camına bastırdı.

Bu son derece normal günde, yatmadan önce beyninin yumurta gibi karmakarışık olacağı kimin aklına gelirdi? Sadece Bayan Prentiss'e gönülsüz bir iyilik yapmak için oynamaya gitmişti, tıpkı o öğleden sonra iyileşmekte olan askerlere oynamak için Poplar Kaza Hastanesi'ne gittiği gibi.

James Alderidge. Savaşa gidiyordu. Eğitim, sonra siperler. Bu sadece tanışıklıkları için değil, büyük ihtimalle hayatı için de bir son olacaktı.

Ya da bildiği şekliyle hayatının sonu. Şimdiden terhis olmuş, tekerlekli sandalyede, bacakları eksik adamlar gelip gidiyordu. Kayıp ellerini gizlemek için kollarını ceketlerinin içine sokmuşlardı. Şarapnel parçalarının yüzlerini parçaladığı iğrenç, şekil bozucu yara izleri vardı.

Bunu biliyordu elbette. Tüm Britanya, genç adamların sefil Kayzer'i durdurmak için her gün ne kadar korkunç bir bedel ödediğini biliyordu. Ordusunu karanlık bir sel gibi Avrupa'nın dört bir yanına salan o şeytani, aptal, korkunç adam.

Koyu kahverengi gözlü çocuğun yüzüne kazınmış olan o korkutucu bedeli düşündükçe kendi gözleri yaşlarla doluyordu. Bu yüzden sokağın köşesinde, yatak odasının penceresine bakan figürü fark etmedi.

APHRODITE

The King's Mhiskers-Kasım 2C, 1917

İŞTE ORADAYDI. Berber dükkanı. Kralın Bıyıkları. James gülümsedi. Hazel Windicott, Kralın Bıyıkları'nın hemen üstünde oturuyordu. Bu onu bir burun mu yapıyordu?

Şaka o kadar kötüydü ki, kıs kıs gülmesine neden oldu.

İkinci kattaki dairenin karanlık pencereleri, köşedeki sokak lambasının küre şeklindeki ışığını yansıtıyordu. Üçüncü kattaki bir ışık bir gramofonu siluet halinde gösteriyordu. Ağlamaklı bir opera şarkısının tınlarını duydu. Mezzo-soprano. Çok romantikti.

Ama Hazel Windicott'a dair hiçbir ipucu yoktu. Ona yanlış adresi mi söylemişti?

Köşeyi döndü ve durdu. Piyanist kız pencereye yaslanmış, düşüncelere dalmıştı. James sırtından aşağı dökülen uzun saçlarını ve beyaz geceliğinin yakasını gördü.

Hayalleri onun ayaklarını yere bastırdı.

Gündüzleri bu köşe Hazel'ın çaldığı piyanonun sesiyle çınlardı. Şanslı berber Bay King's Whiskers, mekanik makasların sesini tüm gün boyunca duyardı.

James Alderidge, kendini uyardı, onunla sadece bir kez karşılaştın. Onu hiç tanıımıyorsun. Ve sen bir aptalsın.

ARALIK 1942

Bir Kesinti

"Bu konuda haklı," diyor Ares. "Bu masal çok sıkıcı. Oğlan kızla tanışıyor, biraz dans ediyorlar ve birbirlerini süzüyorlar. Ne olmuş yani? Hiçbir şey olmamış."

Afrodit'in gözleri kısılr. "*Her şey oldu.*"

Ares gözlerini devirir. "Gerçek olaylara gelin," der. "Cepheye gidin. Ölüm tarlaları. Savaş hikayeleri orada yaşanır." "Sana kim sordu?" diye soruyor diplomat Hephaestus.

"Ben bir savaş hikayesi anlatmıyorum," diyor Afrodit. "Bu benim ne *yaptığım* ve nasıl yaptığım."

"Devam et," der Hephaistos. "Merak ediyorum."

"O zaman sen bir ahmaksın," diye yanıtlar savaş tanrısı. "İşte. Bu hikayeyi biliyorum. İki korunaklı ruh tanışır, bum-birbirlerine tutulurlar. Romantizmi icat ettiklerini düşünürler. Birkaç gün oyalanırlar, sonra adam savaşa gider. Berbat bir durum, boo-hoo, adam sevgilisini özlüyor, kız da onu özlüyor. İlk başta mektuplaşırlar, ta ki siperler onu Aşık Çocuk'tan Farelerin Yüzünü Yemesini Önlemeye Çalışan Çocuk'a dönüştürene kadar. Bazı gönüllü işler yapıyor" -Ares alaycı bir tavır takınıyor- "yurtdışındaki çocuklar gibi olmak ve kendi payına düşeni yapmak için *cesur* bir girişimde bulunuyor. Mektupların neden kesildiğini merak ederek yastığına sarılıp ağlıyor. Zaman geçer. İkisi de değişir. Trajediler çıban gibi patlar. Sorunları için beni suçlarlar. Vesaire."

Eğer Ares bir ölümlü olsaydı, Afrodit'in ona yönelttiği bakışlar etini kemiklerinden ayırırdı.

"Bitirdin mi?" diye sorar aşk tanrıçası. Ares cevap verme zahmetine girmez.

"Susadın mı canım?" diye sorar Hephaistos. Ambrosia ile dolu bir martini bardağı yaratır ve Afrodit'in açık elinde belirmesini sağlar. Görünüşe göre

Şaşırdı ama bir yudum aldı.

Hephaistos yataktaki bir yastığı kabartır ve kambur omuzlarının arkasına yerleştirir. "Buraya senden bir şeyler duymak için can attığımdan gelmedim, savaş kışkırtıcısı," der. "Karımı dinlemek istiyorum."

Ares güler. "Artık ölümlülerden aşk dersleri mi alıyorsun, demirci?"

"Sen de birkaç tane alabilirsin," diyor Afrodite.

APHRODITE

Yakalandı-2 Kasım 1917

JAMES, Hazel onu görmeden kaçabileceğini düşündü.

Ama Hazel onu gördü.

Bunda benim de payım olabilir.

Dediğim gibi, müdahale etmiyordum, ama tüm sahne, sokak köşesi, elektrik direği, gölgeler, yukarıdan dökülen hafif opera, fırfırlı gecelik - ne yapabilirdim ki? Ben bir sanatçıyım.

Bakışlarını sokağa doğru çevirdim. Orada duran birini görünce pencereden geri çekildi. Adamın başını çevirdiğini görünce daha da yaklaştı.

James Alderidge'di.

Onun orada olmasına aldırılmalı mıydı? Bu kadar muhteşem bir şeyi nasıl umursayabilirdi?

Onu görünce yüzü aydınlandı. Elini yarım bir el sallamak için kaldırdı, sonra ceketinin cebine soktu ve aceleyle sokağa çıktı.

APHRODITE

Bir Not-2 Kasım 1917

Seni aptal, seni aptal, dedi kendi kendine. Pencereleeri mi gözetliyorsun? Seni polise ihbar etmeli.

Arkasından gelen bir gıcırta onu durdurdu.

Döndüğünde Hazel'in pencereden dışarı sarkan yüzünü gördü, uzun saçları omuzlarının altından sarkıyordu. "Pssst," dedi ve kaldırıma beyaz bir şey düşürdü. Sonra kanadı çekip kapattı ve gözden kayboldu.

James beyaz şeyi sokağın köşesindeki çöplerin arasında buldu. Katlanmış bir kâğıt parçasıydı. James yarı yarıya dantel süslemeli bir mendil bekliyordu. Ama burası çiçek açan Camelot değildi ve o da şövalye değildi.

Sokağa, sokak lambasına daha yakın bir yere adım attı ve notu açtı.

Yarın sabah sekiz, yazıyordu, uzun, kesin, dikey bir elle. Harfler müzik notalarının sapları gibi. Guildford'da Chrisp Caddesi'ndeki J. Lyons çay dükkanında kahve.

James Alderidge artık karanlık olan pencereye baktı ve sırtıttı. Bayan Hazel Windicott artık görünürde yoktu. Karanlık tarafından yutulmuştu. Onu görebiliyor muydu? Bilmiyordu.

Ama ben biliyordum. Yapabileceğine inansen iyi edersin.

APHRODITE

Çay Dükkanı-24 Kasım 1917

İSİMLERİNİ VERMEYECEĞİM BAZI KİŞİLER, bu çiftin birbirlerini buldukları yürek çırpıntılı ilk saatlerine ayırdığım ayrıntıların derinliği konusunda sabırsız göründükleri için, James ve Hazel'ın uykusuz gecelerinin, gülünç derecede erken kalkış saatlerinin ve bir Cumartesi sabahı amcalarını ve ebeveynlerini uyandırmamak için sessizce endişeli giyiniş ve bakımlarının dramını geçeceğim. Eleştirmenlerimi, J. Lyons çay dükkanını bulmak için Londra sabahına çıktıklarında genç sevgililerin midelerini kaplayan heyecanlı mide bulantısından uzak tutacağım. Bir şey olduğunu umdukları bu şeyin aslında hiçbir şey olmadığı, duygularının kesinlikle ama kesinlikle bir hiç uğruna köpürüp köpürüp uçmasına izin verdikleri korkusundan, yani sürekli şüpheden bahsetmeyeceğim.

Fıskırıp köpürmeleri onların suçu değildi. Kendilerini azarlayarak kayıtsız kalmalarını sağlayamazlardı, tıpkı nefes almayı bırakmayı isteyemeyecekleri gibi.

James ve Hazel'ın birbirlerini iyice tanımalarının vakti gelmişti. Müzik, ay ışığı ve zarif hareketlerin büyüünün paylaştıkları tek şey olup olmadığını ya da kirli gri bir Londra şafağı ve ucuz bir fincan kahvenin onları aynı şekilde hissettirip hissettiremeyeceğini görme zamanı.

J. Lyons çay dükkanları Londra'nın dört bir yanına dağılmış durumda. James'in mantıksız korkusu yanlış bir tanesine gitmekti. Saat sekizden çok önce geldi ve Hazel'ın henüz orada olmadığını görünce sokağı arşınladı. Sekizde dükkâna girdi, bir banka oturdu, şapkasını ezdi, düzeltti ve tekrar ezdi.

Hazel geç kalmıştı. Yolculuğunun şu şekilde geçtiği düşünülürse hiç de şaşırtıcı değildi:

Bir blok yürüyor, sonra geri dönüp geri yürüyor, sonra ilk adımlarını takip edip biraz daha ilerliyor, sonra paniğe kapılıp ana üsse doğru koşturuyordu. J. Lyons'un çay dükkanına vardığında ter içindeydi.

Sabah serin ve nemli olmasına rağmen, kazağının ve bluzunun altında. Böylece, sanki James Alderidge'i de aynı şeyi yapmaya zorlayacakmış gibi nefesini tutarak, vücut kokusunu fark etmesin diye çay dükkanına girdi.

James ayağa fırladı. Çok hevesli görüldüğünü fark etti, bu yüzden kaskatı kesildi. Yüzünü ne yapacağına dair en ufak bir fikri yoktu.

Hazel onun bariz bir hayal kırıklığıyla ayağa fırladığını, sonra da tiksintiyle yüzünü buruşturduğunu gördü.

Bunu biliyordu. Berbat kokuyordu. Berbat görünüyordu. Berbattı. Ve onu burada buluşmaya davet etmek berbat, berbat bir fikirdi. Elini kapı kolunun üzerinde tuttu ve nasıl kaçacağını düşünmeye çalıştı. Ailesinin asla bilmesine gerek yoktu. Sanki hiç olmamış gibi olacaktı.

James onun paniklemiş yüz ifadesini izlerken kalbi sıkıştı. Sabah ışığında, günlük kıyafetleri içinde daha da sevimli görünüyordu. Ama belli ki kaçmak istiyordu. Onun sıkıntısını hafifletmek ve gitmekte özgür olduğunu ona bildirmek için ne söyleyebilirdi?

"Günaydın." Refleks olarak gülümsedi. İnsan "Günaydın" dediğinde böyle yapar.

"Günaydın." Elini uzattı. Bu, bir çay dükkanında sarılmadığınız ya da öpmediğiniz birine "Günaydın" dediğinizde yaptığınız şeydi.

Ama onu öpmüştü. Oh, utanç!

Elini kendi elinin arasına sıkıştırdı. Tekrar gülümsedi ve Hazel çay dükkânından kaçtığını unuttu. Defne romunun kokusunun bununla bir ilgisi olabilirdi.

"İki kişilik masa mı?" Dedim.

Beni köşedeki تنها bir masaya kadar takip ettiler. James Hazel için sandalyeyi çekti ve ceketini kapı aralığına astı. Sadece bir tane boş askı vardı, bu yüzden kendi paltosunu onunkinin üzerine yerleştirdi. Bu onu kızarttı. Hazel'in karşısındaki koltuğa oturdu.

Bu çocuğu seviyorum. Tamamen manevi anlamda.

"Limonlu keki tavsiye ederim," dedim ve onlara menüleri uzattım.

Servis yapan kızlar o sabah çok yavaştı. Bu iki belki de aşık, belki de değil, bıçak sırtında sallanıyorlardı ve eğer onları bir masaya oturtamazsam, ne olacağını kimse bilemezdi. Ben de orta yaşlı, matruşka gibi bir garson kılığına girdim. Bu kılığa bürünmek bana ne kadar acı veriyordu.

J. Lyons garsonlarının neşesiz üniforması, ifade etmeye başlayamam. Ama fedakârlık yapıyorum.

Hayır, bunu hile, müdahale ya da manipölasyon olarak görmüyorum. Ben sadece işinin ehli bir garsonun yapması gerekeni yapıyordum. Bazen kaderler, bir garsonun arkada bir pasta şefiyle flört etmesinden bile daha önemsiz meseleler üzerinde dengede durur.

Hazel ve James sanki hayatları buna bağlıymış gibi menüleri incelediler. Birbirimize bakmaktan daha güvenliydi. Gerçek garsonu, krema borusuyla güller yapan Bay Pasta Şefi'yle biraz daha samimi tutmak için mutfaklara doğru küçük bir cazibe pufu gönderdim. Bu durum beni birkaç müşteriye daha hizmet etmek zorunda bıraktı, ancak kendi kendini yenileyen bir cezve sıcak Kolombiya kahvesi ile silahlандım ve herkesin sabahını biraz daha iyi hale getirdim. Özellikle de şişman, kel bir beyefendinin. Sanırım bende görüldüğünden daha fazlası olduğundan şüphelenmişti, yaşlı serseri. Birkaç kemer boyu önce bir zamanlar biraz Romeo olmuştu.

James ve Hazel'a doğru geri döndüm. Sohbeta dalmışlardı.

"Affedersiniz," dedi Hazel bana büyük bir ciddiyetle. "Bu menüde limonlu kek göremiyoruz."

Kıkırdamamak için kendimi zor tuttum. "Bugünün spesiyali," dedim ona.

"Şekeri nasıl bulduklarını merak ediyorum," diye düşündü Hazel. "Tayınlama çok sıkı." Ona döndü. "O zaman biraz sipariş verelim mi James?" Bir anda ilk isimle arkadaş oldular.

"Kulağa çok lezzetli geliyor, Hazel." Çok ciddi bir şekilde bana döndü. "İki dilim lütfen."

Benim güzel küçük hayvanlarım, iki kişilik bir çay partisi veriyor. Küçük oğlan, kız arkadaşı için yetişkin adamı oynuyor. Onun kızı olmasını umduğu kız. İşimi neden sevdiğimi anlıyorsunuz, değil mi? Neden bunun bir kariyer değil de, bir çağrı olduğunu?

Servis masasına döndüm, dev pasta dilimleri hazırladım ve onlara servis yaptım. Kel beyefendi sipariş vermek için dirseğine dokundu. İşim bitmeden dört masaya pasta servis etmişim. Tanrıçanın ikramı. Büyük Savaş'ın dördüncü yılında Britanyalıların pastaya *ihtiyacı vardı*.

James ve Hazel yeni bir durumla karşı karşıyaydı: Birbirlerinin önünde, kırıntıları ya da limonlu lor parçalarını dökme riskini göze alarak mı yemek yiyeceklerdi? Yine de yemiyorlarsa konuşmaları gerekirdi. Eski Gal şarkısı nasıldı? *Sen yüksek yoldan gideceksin, ben alçak yoldan gideceğim, İskoçya'da olacağım*

Hazel yüksek yolu seçti, kek, ve James alçak yolu seçti, konuşma.

"Seni tekrar gördüğüme *çok* sevindim,"

dedi. Ondan önce İskoçya'daydı.

İşte buradaydı. Ön hazırlıkları atlamıştı. Artık geri dönüş yoktu.

Sözleri Hazel'ı çatalının dişleri hâlâ ağzındayken ve dilinde eriyen büyük bir kek lokmasıyla yakaladı.

"Mmph" diye zarif bir cevap verdi.

Ama işte oradaydı, kahverengi gözleri ve nezaketiyle sabırla bekliyor, sanki sonsuza dek izleyebilecekmiş gibi yüzünü seyrediyordu. İri gözleri tüm bunları içine çekti ve bir mucize eseri pastayı boğulmadan yutmayı başardı.

"Ben de." Peçetesini hatırladı. "Yani, sen de. Seni gördüğüme sevindim."

Öyleydi ve bunu saklamak mümkün değildi.

APHRODITE

Sorular-24 Kasım 1917

Yeni yürümeye başlayan bir çocuğa göz kulak olmak hiç de kolay değil. Gürültülü, geveze, geveze bir şey. Yakından dinlemek beni yaşlandırır ve saçlarımı ağartır, tabii ben yaşlanmıyorum ve saçlarım ağarmıyor. Ama yine de söyledikleri ve söylemedikleri her şeyi takip etmek bir çaba, aynı zamanda bir keyif. Örneğin:

Dün gece kimseyi tanımadığın dansa gitmene ne sebep oldu?

Yapmadığını düşünsene!

Danslarda hep piyano mu çalarsınız?

Yoksa başka erkeklerle mi dans ediyorsun?

Bana Chelmsford'dan bahset.

Bahse girerim Chelmsford'daki kızlar daha güzeldir.

Ne kadar süredir piyano eğitimi alıyorsunuz?

Nasıl oluyor da bu kadar yetenekli bir kız benim gibi bir adamla çay ocağında limonlu kek yiyor?

İnşaat işinde ne yapıyorsunuz?

Ağır kırılgarlar hiç inşaatçıların üzerine düşüp onları öldürüyor mu?

En sevdiğin besteci kim?

Lütfen bir tane alın. Müzik cahili olma.

Gramofonun var mı?

Tekrar gülümse. Aynen böyle. Keşke cüzdanımda saklamak için bir fotoğrafım olsaydı.

Bana aileden bahset.

Bak ne kadar temizsin. O pis tiplerden olmadığına çok sevindim.

Bana seninkinden bahset.

Burada benimle olduğunu biliyorlar mı? Sorun olur mu?

Royal Albert'te çalmayı düşünüyor musunuz?

*Seninle bütün gün
konuşabilirim. Neden
konuşmayasın ki? Eminim
konuşabilirsin. En ön sırada
olurdum.*

Herhangi bir bina inşa edebilecek olsaydınız, bu ne olurdu?

Oh, neden cepheye gitmek zorundasın? Neden şimdi?

Fransa'da nerede görev yapacağınızı biliyor musunuz?

Özür dilerim. Sana bunu sorduğumu unut.

Hiç Fransızca biliyor musun?

Gitmeye korktuğumu söyleyebileceğini biliyorum. Bunun için beni küçümser misin?

Yakında eve dönmen gerekiyor mu? Bugün bir işin var mı?

Lütfen, hayır. Beni henüz bırakma. Çok az zamanımız var.

Hadi yürüyüşe çıkalım, tamam mı?

Bana verdiğin öpücüğe ne zaman karşılık vereceğim?

ARALIK 1942

Dövmek, Birleştirmek

ARES kanepenin üzerinde, altın ağın altında oturuyor. Afrodit'in uzaklara bakışı ve yumuşak bir ifadesi vardır.

Kocasını onu izliyor. Gözünde bir damla yaş parlıyor. Bu ölümlüler Afrodit'e bir şey yapıyor. Ama ne? Demirci Tanrı'ya milyonlarca ölümlüden herhangi ikisi gibi geliyorlar.

Ta ki demirhanesinden kızgın bir kılıç çıkardığında hissettiği huşu ve *doğruluk* duygusunu hatırlayana kadar. *Bunu* yapmak için doğmuştu. Yapmak, eritmek, tüm güçleri ve tüm dirençleriyle ısı ve demire hükmetmek ve faydalı ve güzel eserler ortaya çıkarmak. Eğer bu onu ateşli ve bükülmez yapıyorsa, nasıl olur da demirhanesindeki demir gibi bir şeye dönüşmezdi?

Aşkın coşkuları ve yaraları Afrodit'in işiydi. Tutkuları şekillendirmek onun yapmak için doğduğu şeydi. O da bir eriticiydi, karbon ve demirden daha güçlü ve dayanıklı malzemelerle çalışan farklı türden bir ateşin sahibiydi. Peki bu zahmet ona ne yaptı?

Eğer bir yuva ve ev tanrıçası, güvenli bir ev hayatı ve basit bir sadakat isteseydi, Hephaistos Hestia ile evlenebilirdi. Belki de evlenmeliydi. Bekardı ve anlatılanlara göre yemekleri de güzeldi.

Ama Hestia asla olamazdı. *Afrodit olamaz*. Aşk tanrıçasını tanıdıktan sonra geri dönüş yoktur. Unutmak yoktur. Devam etmek yok. Bırakmak yok.

APHRODITE

A Malk-24 Kasım 1917

O ikisi J. Lyons ay dükkanından çıktıklarında, soğuk gri sabaha karşı birbirlerine sokulmuş küçük Junior'ın okula gidişini ilk kez izleyen bir anne GİBİ HİSSEDİYORDUM.

Guilford Sokağı'ndan Yukarı Kuzey Sokağı'na, oradan da Bow Common Lane'e ıktılar. "Bu şekilde," dedi Hazel, "tanıdığım biriyle karşılaşma olasılığım azalacak."

James'in yüzü düştü. "O zaman ben bir sır mıyım?"

Hazel mahcup bir ifadeyle ona baktı. "Sırlar eğlencelidir, değil mi?" Adam hiçbir şey söylemedi ama şapkasını gözlerinin üzerine eğdi.

Hazel bir süre sonra, "Özür dilerim," dedi. "Bu işlerde yeniyim. Sır olarak kalmayacaksın." Sırtıttı. "Daha dün gece babam biraz yaşamam gerektiğini söyledi."

James adama sarılmak istedi. "Eğer ben bir sır değilsem," dedi, "neyim I?"

Hazel'ın aklı karıştı. Ne söyleyecekti? Hangi kelimeler ağzından dökülebilirdi

Onunla mı?

Atlar ve arabalar, gürültülü otomobiller, seyyar satıcılar, didişen çocuklar, pazarlık yapan alışverişçiler caddede yanlarından geçip gidiyordu ama Hazel ve James ıssız bir adada yalnız da olabilirlerdi.

"Sen yepyeni bir nota parçasısın," dedi yavaşça, "bir kez çaldığımda hep bildiğime yemin edeceğim bir şarkı için."

"Her zaman bilinir" bir şey ifade ediyordu, değil mi? Zeki, zeki kız.

Yüzünü onun yüzüne doğru çevirdi ve çok fazla şey söylediğinin kanıtını bekledi. Kalbini çok fazla açmıştı. Eğer kalbi onunkiyle yarı yolda buluşmak isteseydi, kesinlikle gülümserdi.

Yoksa öyle miydi?

"Bir nota parçası mıyım ben?" diye alay etti. "Beni oldukça *düz* yapıyor, değil mi?" Şaka o kadar berbattı ki, mükemmeldi.

"*Zeki* beyleri tercih ederim" diye cevap verdi.

Şakayı anladı! Tabii ki anladı. "Benim hakkımda 'yeni' bir şey yok, Bayan Hazel Windicott," dedi ona. "Yıllardır Chelmsford'da dolaşıyorum."

Başını iki yana salladı. "Hayır, yapmadın," dedi. "Yerden fırladın."

"Hayır," dedi basitçe. "O sendin."

O zaman ikisi de Hazel'in iki elinin James'inkilerin içine girdiğini fark etti. Bu keşif ikisini de şaşırtmıştı. İkisi de bunu yaptığını hatırlamıyordu.

Yapmadılar. O bendim. Boş duracak değildim, değil mi? Ve hayır, bu müdahale *değildi*. Hazel'in elleri soğuktu.

James kendi parmaklarının arasına sıkıştırılmış uyuşmuş parmak uçlarına baktı ve içgüdüsel olarak tüm paketi paltosunun altına, kalbinin üzerindeki sıcaklığa doğru katladı.

Belki James için bu kalbiydi ama Hazel için elleri, geçtiğimiz yaz inşaat sektöründe *aktif* bir rol oynadığı anlaşılan yakışıklı bir gencin kaslı göğsünün üzerindeydi. Bir dizi küçük patlama beyninde ateşlenmeye başladı ve hızla başka yerlere yayıldı.

Ellerini çekti -bundan rahatsız olduğumu inkar etmeyeceğim- ve inledi.

Aralarındaki mesafeyi kapattı. "Sorun nedir?" diye bağırdı. "İyi misin?"

Başını iki yana salladı. "*Kimsin* sen?" dedi. "Nesin sen? Bir dansa gidiyorum ve birdenbire genç bir adamla buluşmak için gizlice kaçıyorum ve tamamen yabancı birine asla söylemeyeceğim şeyler söylüyorum." Öfkeyle köprücük kemiğine vurdu. "Ben piyano çalan *hoş, sessiz* bir *kızım*. Çoğunlukla yaşlı kadınlar için. Ve sen beni-"

"Yeni tanıştığın bir adamı yanağından öpmek mi?"

Bir eliyle gözlerini kapattı. "Bunu söylemek zorunda mıydın?" Adam kadının elini nazikçe çekti. "O zamandan beri tek düşündüğüm bu." Hazel'in iç organları Medusa'nın saç modeli gibi kıvrandı.

Kulağına fısıldadım. "Ondan korkma, Hazel."

"Senden korkuyorum James Alderidge," dedi yaramaz kız ona.

Geri çekildi, avuçlarını teslimiyetle kaldırdı. Yüzündeki dehşet ifadesi kalbimi kırdı. Hazel'in da.

"Hayır," dedi. "Sen mükemmel bir centilmensin. Seninleyken kendimden korkuyorum."

"Yarın benimle gel," dedi. "Royal Albert Hall'daki Pazar konserine."

"Oraya kadar mı?"

Omuz silkti. "Ne, uzak mı?"

Başını iki yana salladı. "Londra'yı gerçekten bilmiyorsun, değil mi?" Onun koyu kahverengi gözlerine baktı ve orada gördükleri karşısında gözlerini kırıştırdı. Gülümsedi ve başını salladı. "Tamam o zaman."

Gamzeleri parladı. Eğildi ve kızın alnından öptü. "İşte," dedi. "Ödeştik. Daha iyi hissediyor musun?"

Hazel seçimini yaptı. James'in yanında olması gereken kişi olabilirdi. Bunun yerine, açıkça olmak istediği o korkunç kişi olmaya karar verdi.

Gamzelerdi. İmparatorluklar daha az dönmüştür.

APHRODITE

Vedalaşma-24 Kasım 1917

JAMES ONU King's Whiskers'ın dışındaki çizgili berber direğini görebileceği bir köşeye YÜRÜTTÜ. İkisi de nasıl veda edeceklerini bilmiyordu.

"Yarın," diye hatırlattı ona. "Konser. Konserden sonra çay içebiliriz belki?"

"Ne zaman buluşalım?" Dudağını çiğnedi. *Peki aileme ne diyeceğim?*

"Saat 1'de buluşalım. Tam burada." Ona baktı. "Yani biletleri ben mi alacağım?"

Başını salladı. "Biletleri al."

Ayrılma vakti gelmişti. İkisi de bunu biliyordu. İkisi de kıpırdamadı. "Pazar sabahınız nasıl geçiyor?" diye sordu ona.

"St. Matthias's. Koroda çalışıyorum," dedi ona. "Orgcu ..." "Denizaşırı mı?"

Başını salladı, sonra başını salladı. "Orada öldü," dedi. "Yani orada değil, ama orada, çünkü Flanders'da gömülü." O anda onun bakışlarına karşılık veremedi.

O anladı. Bir parça şiirle onun ruh halini hafifletmeye çalıştı. "Eğer ölürsem, benim için sadece şunu düşün, bir köşesinde yabancı alan ..."

". . bu sonsuza dek İngiltere'dir," diye mırıldandı Hazel. "Bu çürüme." *Sakın ölme.*

"Her şey yolunda," dedi. "Ben iyiyim. Gitmek üzereyim." Bir yalan ve bir gerçek, her dakika daha da yalana dönüşüyordu. "Çok kişi gitti ve eğer ben

Yapma. Birileri Kaiser'i durdurmalı."

Ne diyebilirdi ki? Onun gitmesine razı olmadığını mı? Bir tane bile. Biraz mı?

James sessizliği bozmaya çalıştı. "İyi bir orgcu muydu?"

"Özellikle değil." Burnunu kırıstırdı. "Anma töreninde onu George Frideric Handel'in ta kendisi sanırdınız."

Günün geri kalanı James'in önünde Hazel'sızlığın esneyen bir uçurumu olarak uzanıyordu. Yüzünü onun boynuna gömmek için can atıyordu. Cızırtılı bir yün atkıyla sarılmış olsa bile.

Ama bu çok erkendi, on iki saatten az süredir tanıdığı, iki dans ve bir fincan kahve paylaştığı bir kızıdan bunu istemek için çok fazlaydı.

(*Mükemmel* bir kahve, ama yine de.)

Bu yüzden onun elini sıktı. "Sanırım yola devam etsem iyi olacak." Kadın başını eğdi. "Eminim yapacak çok işin vardır."

Onu öpecek miydi? Hazel görmek için bekledi. Öpmesini istiyor muydu? Adamın ağzına bakmamaya çalıştı.

Çok güzeldi. Çok, çok güzeldi. Önce müzikten, sonra gözlerinden ve saçlarından etkilendi ama şimdi onun ne kadar sevimli olduğunu görüyordu. Diğer erkekleri sopayla dövmesi gerekirdi.

Öp onu, dedim ona.

Kıvrık bir parmağıyla nazikçe, hızlıca yanağını ve burnunun ucunu okşadı.

Ya şimdi gidersin ya da asla gidemezsin, dedi kendi kendine. "Yarına kadar," dedi ona.

Gitmek için döndü.

Öpücük yok. "Saat bir yönünde!" Neşeli bir şekilde öpülmemeyi umursamıyormuş gibi görünmek için cesur bir girişim. Kanmadım.

Direnmenin ya da bunu açıklamanın bir anlamı yoktu. James hissettiklerine ne isim vereceğinden emin değildi ama mutluluğunun piyano kızına ait olduğunu biliyordu. Onu alsa da almasa da onun için güvende tutacaktı.

APHRODITE

Arada Kalanlar-24 Kasım 1917

HAZEL eve döndüğünde ailesinin bir iş için dışarı çıktığını gördü, bu yüzden garip itiraflara gerek yoktu. Henüz değil. Uzun bir alıştırma seansı için piyanonun başına oturdu. Bulutların üzerinde geçirdiği on iki saatten sonra tam da ihtiyacı olan sağlam ve pratik bir ilaçtı. Ama parçaların ortasında durdu ve pencereden dışarı baktı. James şimdi ne yapıyordu? Saçma sapan hatalar yapıyordu. Hüzünlü, duygusal baladlar çalıyordu. Umutsuzdu.

James biraz daha iyiydi. Üniformasını ve teçhizatını almak için amcası Charlie'yle birlikte bir ordu ikmal deposuna gitti. *Sorunlarınızı eski teçhizat çantanıza koyun ve gülümseyin, gülümseyin, gülümseyin.* Sürekli söylenen bu savaş şarkısı kafasının içinde dönüp duruyordu. Yağlı, yaşlı bir satıcı, önlemek ya da tedavi etmek için ürünlere ihtiyaç duyacağı tüm siper hastalıklarını sıraladı. Siper ayağı. Bit. Acı soğuk. Sürekli nem. Fareler. Çamur. Şarapnel. Açlık. Kangren. Zührevi hastalık.

James kusmak istedi.

"Boş ver," dedi James'in amcası bir kafeteryada öğle yemeği yerken. "Sonunda kolonilerden birine gidebilirsin. Ya da iç hizmetlerde görev alabilirsin." Charlie Amca İkinci Boer Savaşı'nda görev almıştı ama savaşa katılmamıştı. İkmal ve nakliye.

"Ayrıca," diye ekledi, "Başkan Wilson onları askere alır almaz, eğitip donatır donatmaz Amerikalılar buraya gelecek. Belki *bu* yıl Noel'e kadar her şey bitmiş olur."

1914'ün aksine. O zaman herkes öyle düşünüyordu.

"Dün geceki dans nasıldı?" dedi amcası. "Güzel kızlarla dans ettin mi?"

James yere baktı. Amcasının gözlerini üzerinde hissetti.

Charlie Amca kıkırdadı. "Biriyle tanıştın, değil mi?"

Buna cevap vermeye gerek yoktu, bu yüzden James de cevap vermedi. "Aferin sana," dedi amcası. "Rapor vermek üzeresin. Biraz eğlenmeyi hak ediyorsun."

James bunu duyunca yüzünü buruşturdu. Bayan Hazel Windicott hiç de "eğlenceli" biri değildi. Yemeğini çabucak bitirdi, Charlie Amca'ya teşekkür etti ve Londra'da dolaşmaya çıktı. Sonunda sinemaya gitti, tek başına vasat bir film izledi, film bitene ve eve gidip yatana kadar.

Hazel'in akşamı annesiyle birlikte bir konferansa katılacaktı. Bir ordu papazı, Tanrı'nın cephede İngiliz inançlıları nasıl koruduğuna dair ilham verici hikayeler paylaştı.

Sadece bizim orgcumuz değil, diye düşündü Hazel.

Babası, Cumartesi geceleri sahne aldığı Poplar tiyatrosu ve müzikholünün adı olan Town Hall'daydı. Konferans sona erdiğinde Hazel annesini eve bıraktı, sonra da akşamı babasıyla geçirmek için Town Hall'a uğradı.

"Burası genç bir kıza göre değil," diye karşı çıktı annesi. "Baban hiç memnun olmayacak."

"Onun için sayfa ları çevireceğim," diye annesine güvence verdi Hazel. "Ben bankta kalacağım."

Öyle de yaptı. Melon şapkası, çizgili gömleği ve papyonuyla babasının yanına sokulduğu rahat bir geceydi. Uçuşan parmakları "Bicycle Built for Two," "I'm Henry the Eighth, I Am," "Burlington Bertie from Bow," ve tabii ki "Tipperary" yi süsledi.

Hazel babasının oyun tarzının eğitmeni Mösyö Guillaume'un midesini bulandıracağını biliyordu ama yine de onu izlemeyi seviyordu. Kucağında küçücük bir şeyken babası, kıvrıkcık saçlı kızı görüşünü engellemediymiş gibi uzun kollarıyla onu sararak çalmıştı. Tuşların yayılması onun büyü su altında esnek görünüyordu, müzik salonlarının yıldızları arasında popüler olan canlı, hoppa melodilerle doluydu.

Ve onlar birer yıldızdı. Sanatçılar birbiri ardına sahneyi ve Poplar'ın kalbini ele geçirdi. Sahne alırlar, selam verirler, bis yaparlar, sonra da sahneden fırlayıp kendilerini bir sonraki gece kulübüne götürmek üzere ara sokakta bekleyen arabaya doğru koşarlardı. En popüler olanlar bir gecede bir düzine ya da daha fazla kez şarkı söyleyebilir, dans edebilir, şaka yapabilir ya da pandomim yapabili rdi. Cafcaflı kostümler, subay üniformaları, yırtmaçlı paltolar, pırıl pırıl yelekler ve ışıltılı elbiseler içinde. Ve bazıları siyah yüzle.

Siyah yüzlü sanatçılar ortalığı yıkardı. "Şu  ılgın zenciye bakın!" diye bağıırırdı kadınlar. "Tekrar söyle, zenci!"

Ama Hazel'ın babası bundan hoőlanmadı. Siyah boyalı adamlar çalmaya başladığında ağzı sertleşti ve gözlerini fildişlerine dikti. Normalde adamın tuşlara bakmaya ihtiya ı yok gibiydi.

"Baban bir korkak, Hazy," dedi ona. "Yaptıkları şey yanlış. İğrenç bir şey. Hıristiyanlığa aykırı. Erkek olsaydım, protesto için istifa ederdim."

Onun elini kendi elinin içine aldı. "O zaman ne yapardın?"

"İşte bu kadar," dedi ona. "Ben bir korkağım. Faturalarımı ödemek için bu pisliği destekliyorum. Unutma, hepimiz Tanrı'nın çocuklarıyız. Benden daha cesur ol."

Hazel bu kadar cesur olmasını gerektirecek bir senaryo düşünemiyordu. Ama babasının sözlerini çok geçmeden hatırlayacaktı.

ARALIK 1942

İlk Mitness

Afrodite yargıca, "İlk tanışımı çağırmak istiyorum," der.

Ares çıplak göğsünün üzerine bir yastık çeker. "*Ölümlüleri* çağır mıyorsun Burada mısın?"

"Kendine gel," diyor ona. "Sayın Yargıç? İzin verir misiniz?"

Hephaistos neyi kabul ettiğini merak ediyor. Bir kaçış planı mı? Yardım çağırmak için bir hile mi? Ama hikâyesiyle buraya kadar geldi. Merak ediyor. Başını sallıyor.

Pencereden dışarı bakar. Parlak bir ışık çizgisi gökyüzünde yaylanıyor. Birkaç dakika sonra otel odasının kapısı çalınır. "İçeri gel," diye seslenir Afrodite.

Kapı açılır ve ince çizgili mavi bir zoot takım giymiş uzun boylu bir adam içeri girer, kıvrak ve atletiktir. Yakasında gevşek duran geniş fuşya bir kravatı, kahverengi-beyaz Oxford ayakkabıları ve alnının üzerinde düşük uçlu beyaz bir fôtr şapkası vardır.

O otel odasında birdenbire çok fazla erkek mükemmelliği oldu. Yeni gelen, bir numunenin sersemleticisi. Yunan profili, kaslı vücut, altın ışıltısı. Her şey onda var.

Tutsak çifti inceliyor ve kahkahalarla gülüyor. "Burada neler olup bittiğini hayal bile edemiyorum." Avuçlarını yukarı kaldırıyor. "Ama yargılamıyorum. Yargılamıyorum." Hephaestus'un tokmağını fark eder. "Görünüşe göre yargılıyorsun."

Fôtr şapkasını Afrodite'ye uzatır. "İyi akşamlar, kardeşim."

"İyi akşamlar, Apollo," diyor. "Bu gece muhteşem bir gün batımı var."

"Fark etmen ne güzel." Yatağın üzerinde birkaç kez zıplayarak yatağın yaylar. "Peki neler oluyor?"

"Kıskanç bir kocanın mahkemesi," diyor Ares. "Karısı daha iyi bir adam seçti."

"Git kafanı daldır," diye ekler Hephaistos.

"Bir hikâye anlatıyor," diyor Ares Apollo'ya, "onu benim için neden terk ettiğini açıklamak için. Tabiri caizse, Aşk neden Savaş'ı seviyor?" Kendini zeki hissediyor. Savaş alanı dışında nadir görülen bir durum.

"Söylediğim tek bir kelimeyi bile duydun mu?" diye çıkışır

Afrodit. "Aşk neden savaşı sever?" diye yankılanır Apollon.

"Asıl soru bu değil," diye itiraz eder Afrodit. Ama

Apollon'un ilgisini çeker. "Savaş için deli

oluyorum." Ares burnunu kırıştırır. "Şey, *bu* çok

garip-"

"Belki başka bir zaman," diyor Apollon tembel bir zarafetle. "Niyetim *sen*."

"Sizin iki egonuzu taşıyacak kadar büyük bir kolezyum yok," diye mırıldandı Hephaistos.

"Athena daha çok benim tarzım," diye açıklıyor Apollo. "Vahşi, adil, fantastik. Savaş, bilgelik ve zanaat. Mükemmel olurduk. Sanatsal ve havalı. Bohem ama ayakları yere basan. Yapabileceğimiz küçük tanrıçaları bir düşünün."

"Unut gitsin," der Afrodit. "Athena sana ya da bir başkasına aşık olmayacak. İnan bana."

"Yine de onu kazanacağım," diyor Apollo. "Ama soruna gelirsek, Savaş'ın cazibesi nedir?"

Hephaistos tokmağını vurur. "Reddedildi. Umurumda değil."

Apollo çenesini sıvazlıyor. "Veba var. Son savaş sırasında, benim İspanyol gribi dediğim şey bir zaferdi. Senin 'Büyük' Savaş'ından iki kat daha fazla ruh topladı, Ares."

"Bununla gurur mu duyuyorsun?" diye sorar Hephaistos.

"Mesele ceset sayısı değil Volkan Tanrısı," diyor Apollo. "Önemli olan muazzam yıkıcı bir gücün korkunç güzelliği. Poseidon dünyayı salladığında ve tsunamiler kıyı şeridini yok ettiğinde, bu görülmesi gereken bir şeydir. Vezüv Yanardağı'nı sevdin. İtiraf edin. Pompeii ile gurur duydunuz."

Hephaistos mütevazı görünmeye çalışır. "İki bin yıl sonra bile hala bunun hakkında konuşuyorlar."

Apollo omuz silkiyor. "Biz sanatçıyız." Üzüm, incir ve peynirden oluşan bir tabak hazırlar, bir şeyler atıştırır ve Ares'e seslenir. "Sakın bana Somme Savaşı'nda zafer kazanmadığını söyleme. Ya da Verdun. Kanla sarhoş olmuştun." Tabağı ona uzatır. "Atıştırmalık?"

"Sen bir aptalsın," der Savaş Tanrısı.

"Tek söylediğim" -Apollo hala çiğniyor- "benim küçük grip virüsümün kendi mikroskobik, bulaşıcı tarzında güzel bir şey olduğu." Dudaklarını şapırdatıyor. "Yok etmenin kendine has bir je ne sais quoi'si vardır. Hepimiz bundan suçluyuz. O yüzden bana vaaz vermeyin."

"*Ben* suçlu değilim," diyor Afrodit. "Yıkımın benimle hiçbir ilgisi yok."

Erkek tanrılar bakakalır, sonra da kahkahalara boğulurlar. Afrodit hepsine sırtını döner.

"Bir de şiir var," diyor Apollo. "Savaşı sevmek için başka bir neden. Neden, Büyük Savaş'ta . . . Truva Savaşı'ndan beri hiçbir çatışma böyle bir dizeye ilham vermemiştir. İşte, sana okumama izin ver-"

"Hayır!" Üç ilahi ses bir arada, bir kez olsun mükemmel bir uyum içinde duyulur.

Apollo gerçekten şaşırmış görünüyor. "Yapmamı istemiyor musun?" Havadan bir ukulele koparır. "Şey, lanetleneceğim. Her neyse," diyor, "müzik vardı. Büyük Savaş dünyayı saran bir müzik ateşi yaktı."

"Biz de tam bundan bahsediyorduk," der Afrodit.

Ares kaşlarını çatar. "Hayır, konuşmuyorduk."

"Anlatmak üzereydik," der tanrıça. "Apollo, seni buraya özel bir hikâyenin sana düşen kısmını anlatman için çağırdım."

"Hangi hikâye?" Afrodit dikkatle ona bakar ve o da başını sallar. "Ah. *Şu* hikaye."

APOLLO

Carnegie Hall-2 Mayıs 1912

Benimle Carnegie Hall'a gel.

Tarih 2 Mayıs 1912. Büyük Savaş'a daha iki yaz var.

James Reese Europe'un Clef Club Orkestrası, kapalı gişe bir kalabalığa "Zenci Müziği Konseri" vermek üzeredir. Seyirciler iyi giyimli sardalyalar gibi tıkkış tıkkış.

Amerika'da ilk kez siyah müzisyenler büyük bir konser salonunda siyah müziği icra edecekler. Yüzün üzerinde sanatçıdan oluşan bir orkestra, üflemeliler, nefesliler, yaylılar, banjolar ve mandolinler çalacak. Coleridge-Taylor'ın 40 sesli korosunun yanı sıra 150 sesli Clef Club Korosu da konserde yer alacak. Sahnenin arkasında on adet dik kuyruklu piyano yer alıyor. *On tane.*

Siyah ve beyaz seyirciler gösterinin başlamasını bekliyor. Öylesine yeni, öylesine enerjik, ritmik ve armonik, öylesine senkoplu, öylesine canlı bir ses duymak üzeredirler ki müzik asla eskisi gibi olmayacaktır. Bu ses tüm dünyada yankılanacak - henüz kimse bilmesede, savaş tamtamlarını takip edecek.

Bazıları on piyanonun bir şaka olduğunu düşünüyor. Clef Club Orkestrası on piyano ile ne isteyebilir ki?

Soldan üçüncü piyanonun arkasında oturan on beş yaşındaki Aubrey Edwards için şaka değil. Hâlâ parmağını emdiği zamanlardan beri gözüm üzerindeydi. Sahnedeki en genç müzisyenlerden biri olan Aubrey'de on piyanistin özgüveni var. Ona yeterince parmak verin, on enstrümanı da aynı anda çalsın. Armoni konusunda Aubrey'nin anlamadığı hiçbir şey yok.

Carnegie Hall'un dipsiz karanlığı devasa bir ağız gibi ona bakıyor, piyanosuyla birlikte onu yutmayı bekliyor. Sahne ışıkları, alt dişler. Ahşap sahne, bir dil. Her balkon, başka bir diş sırası.

Anne babası ve kız kardeşi Kate'in dışarıda bir yerlerde olmasını umuyor. Biletleri var mıydı bilinmez. Aubrey geldiğinde, kuyruklar çoktan bloğun etrafını sarmıştı. Genç olduğu ve enstrüman taşımadığı için kapıdaki görevliyi grupta olduğuna ikna etmek için uğraşmak zorunda kaldı.

Diğer piyanistler yerlerini aldılar. Orkestra o kadar heyecanlı ki kokusunu alabiliyorsunuz. Hava kolonya ve enstrümanların ahşap, pirinç ve yağlı kadife kokusuyla ağırlaşıyor.

Orkestra şefi James Reese Europe sahneye çıkıyor. Işıltılı beyaz smokiniyle dev gibi bir adam. Seyirciler, salonda yuvarlanan ve balkonları dalgalandıran bir gelgit dalgası gibi, bastırılmış alkışlarla patlıyor. Sessizlik çöküyor. Vakit *geldi*.

Aubrey'nin kendine güveni bile bir an için sarsılır. "Clef Club Marşı" nasıl başlıyor? Ne zaman modüasyon yapıyorlar? Parmakları donuyor. Her şeyi mahvedecek. Jim Europe onu *öldürecek*. Ona çalmayı öğreten Ames Amca onu *iki kez* öldürecek. Bir daha asla Harlem'de çalamayacak. Avuçlarındaki teri gri pantolonunun paçalarına siler.

Sonra Aubrey, Jim Europe'un yüzünde parlayan teri görür. Gergin olan tek kişi o değildir. Europe'un kendine özgü gözleri ince çerçevesi gözleklerinin arkasında şişkinleşir. Bu onun bakışlarını her zaman yoğunlaştırır. Bu gece vahşice.

Europe sopasını kaldırır. Tüm oda derin bir nefes alır.

O gece New York'ta *müzik* patlar.

Seçkin bir konser salonunun oymalı duvarlarında daha önce böyle bir şey yankılanmamıştı.

Seyirciler arasında eleştirmenler, yorumcular, profesörler, sanatçılar var. şehrin müzik elitleri. Herkes gibi onlar da sele kapıldılar. Bu geceyi yıllarca konuşacaklar.

İşte yeni bir müzik fenomeni. Beyaz besteciler tarafından siyah müzisyenler için yazılmış şarkılar değil. Siyah şarkıcılarla dalga geçerek güldürmeye çalışan aşağılayıcı parodiler değil. Siyahi besteciler ve söz yazarları, siyahi müzisyenler, kendi başlarına mükemmeller. Sadece mükemmel değil, aynı zamanda cesur, canlı ve tamamen orijinal. J. Rosamond Johnson ve Paul Laurence Dunbar. Harry T. Burleigh ve Will Marion Cook. Paul C. Bohlen ve tabii ki James Reese Europe'un kendisi.

Müzik başladığı andan itibaren, Aubrey Edwards sırtmayı asla bırakmıyor. Tüm gerginliği kaybolur. Bilekleri esnek, dirsekleri gevşek. Kalabalığın heyecanından besleniyor.

Kanıtların gelmesi uzun ve yavaş olsa da *tutumlar* patlar. Siyahların müziği sadece popülerlik değil, özgünlüğü ve gücüyle de saygı görmeye başlayacaktı.

James Reese Europe ve Clef Club Orkestrası için bu gece bir zaferdi. Orkestra verdi, seyirci aldı ve aralarındaki uyum kendi başına bir kreşendoya dönüştü.

Aubrey Edwards o gece aşık oldu. Piyanoya değil; onu her zaman sevmişti. Sahneye çıkmayı. Seyircileri. Eğer istediği olsaydı, hayatının sonuna kadar her gece kalabalıklar için çalardı.

Dileğini duydum ve onu kutsadım.

Aubrey Edwards, Jim Europe'u dünyanın dört bir yanında takip ederek, Fransa'nın ölüm tarlalarında cehennemin kapılarına kadar performans sergileyerek bir bedel karşılığında dileğine sahip olacaktı.

APOLLO

Spartanburg-1C Ekim 1917

Şimdi benimle beş yıl sonraki Spartanburg, Güney Carolina'ya gelin. Tarih 13 Ekim 1917, sıcak bir sonbahar gecesidir. Spartanburg halkı bir açık hava konseri dinlemek için toplanmış. Eğitim kampından gelen beyaz askerler üniformalı. Beyaz siviller ekose gömlekler ve çiçekli etekler giymiş, "renkli müziği" dinlerken serinlemek için ellerinde soğuk biralar ve tatlı çay bardaklarıyla geliyorlar.

"Renkli" elbette kullandıkları kelime değil.

Clef Club Orkestrası artık yok. Onun yerine 15. New York Piyade Alayı Ulusal Muhafız Ordusu Bando, Teğmen James R. Europe yönetiminde, ordunun eğitim üssü Camp Wadsworth'e ev sahipliği yapan Spartanburg halkı için bir iyi niyet konseri veriyor. Gerçekten de iyi niyet.

Güveler sokak lambalarında çırpınıyor. Mora çalan bir gökyüzüne karşı silüet oluşturan grup, enstrümanlarını ciyaklamalar, gamlar ve rifflerle akort ediyor. Ses uyumsuz bir karmaşa, ancak beklentiye gebe: bu kaostan düzen ve heyecan gelecek.

Aubrey Edwards uzun parmaklarının arasında bagetlerini çeviriyor. Gergin ve bu konserden sağ çıkma konusunda endişeli. 15. New York geceleri yatarken sabah kalk borusuyla mı yoksa bir gece yarısı linç kalabalığıyla mı uyanacaklarını merak ediyor.

Tamamı siyahlardan oluşan 15. New York Piyade Alayı, Güneyli askerlerin binalara RENKLİLER GİREMEZ ve SADECE BEYAZLAR GİREBİLİR tabelaları astığı New Jersey'deki Camp Dix'te temel eğitim gördükten sonra savaş ve silah eğitimi için Camp Wadsworth'e geldi.

Spartanburg, Wadsworth Kampı'na siyah bir alayın konuşlandırılacağını öğrendiğinde, Güney Carolina valisi lobi yapmak için Washington'a gitti

hükümetten eyaletlerine siyah asker göndermemesini istedi. Bir Konfederasyon askerinin oğlu olan Spartanburg Belediye Başkanı, *New York Times* muhabirine şunları söyledi: "Kuzeylilerin ırk eşitliği konusundaki fikirleriyle, muhtemelen beyaz adamlar gibi muamele görmeyi bekleyecekler. Buradan söyleyebilirim ki onlara zencilerden başka bir şey gibi davranılmayacak. Onlara aynen bizim yerleşik zencilerimize davrandığımız gibi davranacağız. Bu, bir zencinin yüzüne kırmızı bayrak sallamak gibi bir şey.

Birkaç hafta önce Houston'da yaşanan sorunu hatırlıyorsunuz."

Houston'ı hatırladığını biliyorum, Ares. Neredeyse tek gecelik bir savaşı. Beyaz bir polis memuru, bir şüpheliyi aramak için arama izni olmadan siyah bir kadının evine girmişti. Kadın itiraz edince de onu dövüp tutuklamış ve giyinik olmamasına rağmen evinden sürükleyerek çıkarmıştır. Siyah bir asker bunu görüp kadını savunmak için müdahale etmeye çalıştığında, beyaz polis siyah askere tabancayla vurarak onu ciddi şekilde yaraladı. Dayak yiyen askerin alayındaki erkekler, beyaz polisin başına bir şey gelmeyeceğini öğrenince, beyaz polis ve ordu yetkilileri tarafından terk edildiklerini hissettiler. Bu tacizi, uzun bir adaletsizlikler dizisinde bardağı taşıran son damla olarak gördüler. Bu yüzden şehre yürüdüler. Ardından çıkan çatışmalarda askerler ve siviller öldü.

Bu konser başka bir Houston'ı önlemeye çalışıyor. Siyah askerlerin hepsinin isyancı ya da katil olmadığını kanıtlamak için. Aubrey Edwards ve müzisyen arkadaşları gülümsemeleri ve hayatları buna bağlıymış gibi çalmaları gerektiğini düşünüyorlar.

Er Aubrey Edwards, şimdi yirmi yaşında, birkaç santim daha uzun, epeyce daha geniş ve piyanoda oldukça çevik. Ragtime dünyasında fırtına gibi esmek ve Amerikan cazının yeni dünyasına damgasını vurmak istiyor. Adını şimdiden ışıklar içinde görüyor.

Ritim duygusu yaşına göre olgun bir müzisyen ve doğaçlaması çılgınca. Aubrey, amcası Ames'i geçtikten sonra piyano öğretmeni olan Teğmen Europe'a göre bazen fazla vahşi ama Europe bu vahşi çocuğun bir yerlere gittiğini görebiliyor. Fransa'daki siperleri kastetmiyor.

Ama General Pershing siyah bir alayla ne yapacağını bulabilirse, Aubrey tam olarak oraya gidecektir. Onlara kim komuta edecek? Onların yanında kim savaşacak? Bu bir sorun.

Amerika sonunda Büyük Savaş'a katıldı. Almanya'nın Amerikan gemilerini torpillemesi uyuyan devi uyandırdı ve Zimmermann Telgrafi da işe yaramadı. Avrupalıları kendi yıkımlarına terk etmek isteyen Amerikalılar şimdi farklı bir melodi söylüyor.

Aubrey, arkadaşı Joey Rice ve diğer arkadaşlarıyla birlikte o bahar alaya yazıldı. Müzik hayalleri için, askerlik zaferi hayalleri için değil. Jim Europe ile Avrupa'nın her yerinde ragtime çalmak için *para* alıyordu (Jim'in deyimiyle "benim adımları verdiler"). Neredeyse profesyonel bir müzisyen! Tabii bu arada bir de tüfekle ateş etmesi gerekecekti.

Askerlerin bandosuyla çalmak, her gün oyuncak bir asker gibi giyinip Manhattan'ın merkezindeki yüksek bir ofis binasının asansörünü kullanmaktan daha iyi geliyordu. Okuldan ayrıldıktan sonra bulabildiği en iyi iş buydu. Ama kendi varlığını sorgulamaya başlamadan önce, size cevap vermeyen, hatta yüzünüze bile bakmayan takım elbiseli beyaz adamlara gülümseyip "Günaydın" diyebileceğiniz çok fazla zaman vardır. Burada kalırsa, hayatının geri kalanında asansör düğmelerine basabilir. Emekli bir asker olarak geri dönerse -belki de bir savaş kahramanı!- bir geleceği olurdu. Ve eğer "Oradan" geri dönmeseydi. . ." Sadece dönecekti. Hepsi bu kadardı.

Spartanburg'daki yeşil alanda yapılacak konser için sadece bir piyano var ve onu da Er Luckey Roberts çalıyor. Bu yüzden Er Edwards perküsyonu ikiye katlıyor. Bariton Noble Sissle şarkı söylüyor, tüm salınımı, kaşları ve cazibesiyle, ve beyaz bayanlar eriyor. Yakışıklı bir şeytan, ama siyah bir şeytan. Yani eriyorlar, ama sadece bir noktaya kadar, özellikle de kocaları izliyorsa.

15. Ordu Bandosu Spartanburg'da çok popüler. Gün boyunca esnaf tarafından hakarete uğrayabilir, kasabanın kabadayıları tarafından oluklara atılabilir, hatta bir Alabama alayının çete saldırısıyla tehdit edilebilirler, ancak 15. New York Ulusal Muhafız Bandosu'nun müziği görmezden gelinemeyecek kadar iyidir.

Spartanburg ellerini çırpırmaktan ve ayaklarını yere vurmaktan kendini alamıyor. Gençler yeşil alanda dans etmeye başlıyor. Otel lobilerinde siyahi müzisyenleri istemiyorlar, ama Jim Europe'un yüksek tempolu ritmiyle korna çalmak gayet iyi.

Yine de tehlike hâlâ kıvılcım saçan bir fırtına bulutu gibi gezinmektedir. Gözleri bağlı davul çalabilen Aubrey, dans eden güzel kızlar görür. Haftalardır erkeklerle ve sadece erkeklerle kapalı kalmıştır ve bir kez daha bakmak ister. New York'ta bakabilirdi, ama burada? Hiçbir güzel yüz bir ağaçta sallanmaya değmez.

Annesinin mektupları acil uyarılarla doludur. Mississippi'de büyümüş. Linç olaylarını biliyor. Aubrey, ülkesi için ölme şansı bulamadan ülkesinde ölüp ölmeyeceğini merak etmektedir. Her iki durumda da, ölmemeyi tercih eder.

Konser sona erer ve askerler mükemmel bir askeri formda kışlalarına doğru yürüyüşe geçerler. Kalabalık eve doğru sürüklenir. Öfke yatıştırıldı, ama sadece bu gecelik. Bir hafta daha geçerse gerginlik daha da artacak. Bir ırk isyanını önlemeyi uman ordu, Amerika'da onları yerleştirecek iyi bir yer olmadığına ve Batı Cephesi boyunca yanlarında görev yapacak İngilizce konuşan bir birlik olmadığına karar verecek. Bu yüzden onları iyi niyet göstergesi olarak Fransız Ordusu'na teslim edecekler. Hayır, onları sıcak patates gibi atacaklar.

Hayır, onları el bombası gibi fırlat.

ARALIK 1942

Kavşak

"Bir askerle ilgili bir hikâye dinlemeye itiraz edeceğimden değil ama İngiliz bir kız ve asker sevgilisinden piyano çalan bu Amerikalı askere nasıl geldik? Bir şey mi kaçırdım?"

"Hikâyeleri kesişiyor," diye açıklıyor Apollo.

"Yakında." Ares omuz silkiyor. "Yani, benim için önemli olduğundan değil." Tabii ki ilgilendirmez.

"Burada kalmamı ister misiniz, Tanrıça?" diye sorar Apollo.

"Elbette," diyor ona. "Anlatacak daha çok şey var. Daha yeni başladık."

APHRODITE

Royal Albert Hall-25 Kasım 1917

Hazel Windicott saat birde sokağa indi, King's Whiskers'ın etrafından dolaştı ve kapı önündeki buluşmalarına doğru ilerledi. Karnında sessiz bir korku gizleniyordu: James orada olmayacaktı.

Neredeyse onu özlüyordu. Daha önce konuştukları kapı aralığına yaslandı.

"Şu haline bak," dedi.

"Bir ayna getirmediysen yapamam," dedi ona.

Birbirlerini biraz daha iyi tanıdıkları için, bu üçüncü kez tekrar bir araya gelmek nedense daha kolay değil, daha zordu. Daha harika, ama daha emin değillerdi; artık arkasına saklanacakları kibar formaliteler yoktu. Senaryo bile yoktu. Zavallı sevgililer.

"Hadi buradan gidelim," diye teklif etti James ve Hazel onun elini tutup koşarak sokağın aşağısına doğru sürükledi. "Bir dakika bekle." James güldü. "Benden daha iyi durumdasın." Aslında değildi, ama gülmek ve koşmak arasında James doğru dürüst nefes bile alamıyordu.

Cebinden bir tren tarifesi ve bir harita çıkardı. "Pekâlâ o zaman, Bayan Londra'yı-Bilmiyorsun-Yapıyorsun," dedi. "Bütün meseleleri çözdüğümü bilmenizi isterim."

"Oh?"

"Doğru. Bow'daki tren istasyonuna gideceğiz. Oradan Bölge Demiryolu'na binip Gloucester Road'a gideceğiz" - notlarına gözlerini kısarak baktı

-"Piccadilly Hattı'na binip bir durak sonra Kensington High Street'e gideceğiz. Oradan Hyde Park'a yürüyeceğiz."

"Etkileyici, Şehirdeki Adamım," dedi Hazel.

"Şimdi bunların hiçbiri yok." Yine gamzeler.

İstasyona ulaştılar, bilet aldılar, trene bindiler ve koltuklara çöktüler. Tren hareket etti ve Londra hızla geçip gitti. James ufuk çizgisini izledi. Bu Hazel'a bakmaktan daha centilmence bir seçenektir.

"Her büyük binayı fark ediyorsun, değil mi?"

"Fark ediyor muyum?"

"Ne tür binaları tercih ediyorsunuz?"

Daha önce kimse ona bunu sormamıştı. Adam onun sadece kibar bir konuşma yapmaya çalışıp çalışmadığını anlamak için baktı ama kadın açık bir merakla onun yüzünü izledi. Gerçekten bilmek istiyordu.

"Tabii ki büyük eski binaları seviyorum. Lonca salonları, kiliseler ve hükümet sarayları." Ona doğru döndü. "Ama beni asıl ilgilendiren daha az gösterişli ve daha kullanışlı olanlardır. Hastaneleri ele alalım. Savaştan bu yana yeterince hastanemiz olmadı. Daha büyük ve daha modern olabilirler. Daha iyi tesisat ve kablolama. Bu konuda bir şeyler okuyordum."

"Savaş bittikten sonra da böyle hastanelere ihtiyacımız olacak mı?" diye sordu Hazel. "Yani, *eğer biterse*." Hemen pişman oldu.

Elini onun koluna koydu. "Öyle söyleme. Öyle olmalı."

Gözlerinin içine bakma riskini göze aldı. "Her şey başladığında ben cocuktum," dedi. "Kendime hayatın bir zamanlar normal olduğunu hatırlatmak zorundayım. Kuzenler Paskalya tatilinde bir araya gelirdi. Sahilde büyükanneme yaz ziyaretleri. Sahilde oynardık. Kumda kaleler yapmak."

Ne kardeşi ne de küçük kuzenleri olan Hazel, bu pembe tabloyu özlemle izliyordu.

"Büyük kuzenlerden biri Somme'deki çatışmalarda öldü," dedi.

"Diğeri de bir bacağını kaybetti."

Hazel onun omzuna yaslandı. "Neye benziyorlardı?"

Pencereden dışarı baktı. "Futbolcular." Hüzünle gülümsedi. "Will ayakları üzerinde hafıftı. Mike *hızlıydı*. Onları görmeliydin."

"Savaş çok geçmeden bitmeli," dedi Hazel. "Sonsuza dek sürmesine izin verecek kadar delirmiş olamazlar. Ayrıca, Amerikalılar geliyor. Almanların onlardan korktuğunu sanıyorum."

Acı acı güldü. "Sanırım bir Alman en az bir Amerikalı kadar serttir. Ama Amerikalılar buraya geldiklerinde sayıca üstün olacaklar." İç çekti. "Keşke bu hafta birkaç milyon kişi gelse. Savaş Cumartesi günü sona erseydi, gitmek zorunda kalmazdım."

Hazel kolunu onun dirseğinden geçirdi.

"Umalım ki gelsinler," dedi. "Pazartesi günü milyonlar. Salı günü milyonlar. Çarşamba günü ekstra milyonlar."

Gülümsedi ama gözleri hüzünlüydü. "Ben bir korkağım, değil mi?" dedi. "Artık biliyorsun."

Uzandı ve adamın çenesini kendine doğru çekti. "Korkak değilim," dedi kararlı bir şekilde. "Yaşamak istiyorsun, kim istemez ki?" Gülümsedi. "Ben de senin yaşamayı istiyorum."

Yüzü çok yakındı ve gözleri çok sıcaktı. James'in trende onu öpmemek için kendini zor tutması gerekti. *Böyle olmaz*, dedi kendi kendine. *Burada olmaz*.

"Tamam o zaman." Gülümsemeyi başardı. "Senin hatırın için yaşayacağım. Madem yaşamamı istiyorsun."

Neden onu öpmedi? Hazel aldırmanmaya çalıştı. Bakışları adamın kaçınılmaz dudaklarına kaymaya devam etti.

"Yaşamamı istiyorum," dedi. "Çabuk geri dön ve şu hastaneleri inşa et."

"Sadece hastaneler değil," dedi. "Fabrikalar. Depolar. Apartmanlar. Tren hatları genişledikçe, güzergahlar boyunca daha fazla eve, okula ve daha fazla topluluğa ihtiyaç duyulacak. İnşaat dergilerinin hepsi böyle söylüyor. Eğer savaştan sonra mimarlık okuyabilirsem ..." Kendini tuttu. Piyano kızını can sıkıntısından komaya soktuğu kesindi. "Özür dilerim. Gevezeliğimi dinleyin!"

"Dinliyorum," dedi. "Bence bu harika bir şey. Hırslı *olmalısın*." Kaşlarını çatı. "Keşke benim de daha net bir hedefim olsaydı." Pencereden dışarı, rayların kenarındaki kasvetli binalara baktı. "Poplar'da, rıhtımın aşağısında korkunç gecekondu mahalleleri var. St. Matthias's liman işçilerinin aileleri için hayır işleri yapıyor. Ama sanırım kermeslerde reçel ve eski kitap satmak hiçbir şeyi düzeltmez, değil mi?"

"Çok fazla kitabınız ve reçeliniz yoksa hayır."

Kondüktörün Gloucester Road'a ulaştıklarını anons etmesini güçlükle yakaladılar. Piccadilly Hattı için aktarma yaptıktan sonra Kensington High Street'te indiler ve eğimli öğleden sonra ışığında kalabalıkları takip ettiler. Grimsi, kış yeşili Hyde Park onları bir okyanus gemisi gibi görünen Royal Albert Hall'a götürdü. Giriş kapısında akın akın gelen konser izleyicilerine katıldılar, ardından merdivenleri kat kat tırmanarak en tepedeki galerinin hemen altındaki kata çıktılar.

Hazel altlarındaki iki kat balkonu geçerek aşağıdaki sahneye inişlerini hayretle izledi.

James, "Üzgünüm, bulabildiğim en iyi koltuklar bunlardı," dedi.

"Saçmalama," dedi. "Bu nefes kesici." Küpeştenin üzerinden baktı. Yutkundu. "Ne kadar yüksekteyiz?"

"Bunu düşünmemek en iyisi."

James Hazel'ın paltosunu çıkarmasına yardım etti, sonra da kendi paltosunu çıkarıp oturdu.

Bu seviyedeki seyirciler daha az ve dağınıktı, bu yüzden her anlamda yalnızdılar. Diğer dört bin kişiyle birlikte. Ellerini ve kollarını koyacak bir yer bulamıyordu ve onları Hazel'e sarıp bir daha bırakamama korkusu içindeydi. Ellerini uyluklarının altına sıkıştırdı.

Hazel içeri akan insan selini izledi. Kuyruklu piyanonun büyüklüğü ve orkestra için koltuk sayısı hakkında yorum yaptı. Hiç sıkılmazdı, hiç sıkılmazdı. Her zaman tetikte ve ilgiliydi. Trende söylediği her şeyi düşündü. Akrabası olmayan bir kızla hiç bu kadar uzun konuşmamıştı. Hazel'le bütün gün, bütün yıl, bir ömür boyu, sonsuza kadar konuşabilirdi.

Hazel müzikholü işaret etti. "Bu küçük yeri nasıl inşa ettirmek isterdiniz?"

"Küçük!" Geniş odaya baktı. "Bunu tasarlamak eğlenceli olurdu," dedi. "Destekleyecek onca ağırlık ve manzarayı engelleyecek sütunlar yok. Ama iskele üzerinde tavanları sıvayan adamlardan biri olmazdım. Kraliyet Mücevherleri için değil."

Güldü. "Ben de yükseklerden pek hoşlanmam," dedi, "ama Kraliyet Mücevherleri için sanırım tavan sıvasını bir denerdim."

"Sen benden daha cesursun." Sırıttı. "Savaşa gidecek olan sen olmalısın."

Bunun üzerine ayağa kalktı. "Biliyor musun? Bazen keşke olsaydım diyorum." Onun şaşkın yüzünü gördü. "Siperlerde savaşmayı kastetmiyorum. Bunun için biçilmiş kaftan olduğumu sanmıyorum." Gülümsedi. "Okuldayken, fırsatını bulsalar Jerry'yi fena halde pataklayacak bazı kızlar tanırdım. Ama ben değil. Berbat bir hemşire olurdum. Bütün o kan! Ameliyat masasında hasta olurdum."

James gülmemeye çalıştı.

"Ama keşke yardım etmek için bir şeyler yapabilseydim. Çocuklar orada ölerken evde oturup seçme parçaları çalışmayı değil."

Işıklar söndü. Kalabalığın uğultusu yerini gürleyen bir mırıltıya bıraktı.

James daha yakına eğildi ve onun kulağına konuştu. "İnsanların seçme parçalarını çalışabilmeleri için dünyayı güvende tutmak, bu savaşta mücadele etmek için tek iyi neden gibi görünüyor. Müzik durursa, sanat sona ererse ve güzellik kaybolursa, o zaman elimizde ne kalır?"

Onun uzun kirpiklerinin açılıp kapanmasını izledi. Önündeki *bu* güzellik asla solmayacaktı.

(Bu benim en kullanışlı küçük yalanlarımdan biridir.)

Sadece sahne ışıklarının aydınlattığı loş salonda, bakır renkli yüzleri birbirlerini aradı.

Öp onu. Öp.

Müzisyenler enstrümanlarını akort etmeye başladılar. Büyü bozuldu. Tören yöneticisi herkesi selamladı ve programı açıkladı. Ardından orkestra şefi Bay Landon Ronald sahneye çıktı ve orkestra ayağa kalktı. Alkışlar Royal Albert'ı doldurdu. Bay Ronald eğildi, orkestra oturdu ve büyük salon sessizliğe gömüldü.

Sonra müzik başladı.

James ve Hazel gözlerini kapatıp müziğin üzerlerinden akıp gitmesine izin verdiler. Yavaş, ciddi akorlarda sonorous brass. Nefesliler, balkonların etrafında dönen ses şeritleri halinde birbirlerini kovalıyor. Sonra üflemeliler ve nefesliler birlikte. Bir marşçı ve bir dansçı. Bir asker ve bir piyanist kız.

Hazel titreşen sesi ciğerlerine çekti. Yanında, ciddi gözlü genç bir adam etrafındaki havayı çatırdattı. Bir dilek tuttu. *Bu gece hiç bitmesin. Müzik hiç durmadan çalsın.*

James konserlere katılmıştı ama böylesini hiç görmemişti. Ses, onu çevreliyor, vücudundan geçiyordu. Her ton, çok canlı, çok saf, çok güçlü.

Hazel ona yan gözle baktı ve onun müzikle birlikte nefes alıp verdiğini gördü. Koyu renk gözlerinin kenarlarında yaşların süzüldüğünü gördü.

Buna karar verdi. Bu delikanlı, benim için.

Ve bitti.

APHRODITE

Konser, Devam Ediyor-25 Kasım 1917

PİYANO SOLİSTİ Bayan Adela Verne ilk solosunu, Liszt'in bir Macar fantezisini çaldı. James'e göre Bayan Verne herhangi bir erkeğin çalabileceği kadar ustaca çalmıştı. Hazel'ın solo rolünde bir kadın piyanist görmekle özellikle ilgileneceğini umuyordu.

Hazel'ın gözlerini yakalayarak sahneyi işaret etti. "Bu kalabalık için şu piyanoda performans sergilemeye ne dersin?"

Gülümsedi. "İşte yine o soruyu soruyorsun." Daha yakına eğildi. "Ne renk bir elbise giymek isterdin?"

Ona tuhaf bir bakış attı. "Siyah, tabii ki. Piyanistler opera şarkıcısı değildir."

"Yani yaparsın, öyle mi?"

"Düşündüğün kadar yetenekli değilim." Gülümsedi. "Ben sadece sayısız diğerleri gibi piyano çalan bir kıyım."

James onun kucağındaki uzun, ince parmaklarını izledi. "Ama konservatuar eğitiminden sonra?"

Omuz silkti. "Eğer o sahneye çıkmak istiyorsam konservatuar şart." Bu ifade bir "eğer"den ibaretti. "Ailem benim ders alabilmem için o kadar çok çalışıyor ve o kadar çok fedakârlık yapıyor ki, bunu karşılayabilmemiz gerçekten mümkün değil." Gözlerini sahnedeki kuyruklu piyanoya dikti.

"Benim için büyük umutlar besliyorlar. Her şeyimi onlara borçluyum."

Kadının isteksizliğinin kaynağını tam olarak kestiremediği için hiçbir şey söylemedi.

Bir an düşündü. "Gecenin bir yarısı buraya tek başıma gelebilseydim," dedi, "o piyanonun üzerine sadece bir spot ışığı tutup karanlık için çalabilseydim, bunu çok isterdim."

James merakla onu izledi. "Yalnız mı?"

Başını salladı. "Karanlıkta çalmanın ne kadar romantik olduğunu bir düşün, dinleyici olarak sadece bu büyük salon var." Kollarını ovuşturdu. "Tüylerim diken diken oluyor."

"Neden hiç insan yok?"

Bay Landon Ronald alkışlar arasında bir giriş daha yaptı. "İnsanlar yoluma çıkıyor."

Kondüktör sopasını kaldırırken sesini alçalttı.

"O zaman ben insan değilim," dedi, "çünkü orada olurdum. Kaçırmazdım o."

Onun elini tuttu ve sıktı. "Göreceğiz."

Enfes müzik parçaları ardı ardına soyuldu. Dvořák ve Alkan ve Paderewski ve Saint-Saëns. Bazı konser izleyicileri performansın uzun olduğunu düşünebilirdi ama James öyle düşünmedi. Hazel değil. Finalde alkışladılar, cesaret edebildikleri kadar oyalandılar, sonra kalabalığın arasından geçip soğuk ve ılık havaya çıktılar. Tren istasyonuna doğru döndüler.

"Çay içmek için duralım mı?" James sordu.

Hazel üzüntüyle başını salladı. "Yapmasam daha iyi. Ben ... şey ... Bu öğleden sonra nereye gideceğimi aileme söylemedim."

Ağzı bir karış açık kaldı. "Sen *ne*?"

Yere baktı. "Onlara söyleyeceğim," dedi. "Sadece bunu yapmanın bir yolunu bulamadım." Başını kaldırıp ona baktı. "Ailem, çok sevimliler. Bunu yaptığıma inanamıyorum. Seni tanıdıklarında seveceklerini düşünüyorum."

"Teşekkürler." James güldü. "Ben sonradan kazanılan bir zevkim o zaman? Biraz sabır ister mi?"

Kızardı ve adamın kaburgalarına hafifçe dirsek attı. "Kes şunu!" "Neyi keseyim?"

"Benimle dalga geçiyorsun."

Yürümeyi bıraktı ve yüzünü ona döndü. Kadın soğuktan biraz titredi ve adam içgüdüsel olarak ellerini onun yüzünü kucaklamak ve sıcak tutmak için uzattı.

ÖP ONU.

Hazel nefesini tuttu. Kahverengi gözleri çok güzeldi. Elbette şimdi onu öpecekti.

Yapmadı. Belki de, Hazel garip bir dehşetle fark etti ki, ailesi hakkında bir açıklama bekliyordu. O da ona bir açıklama yaptı.

"Babam 'küçük kızına' karşı çok korumacıdır," diye açıkladı, "ve annem de genel olarak hayattan korkar. Bana hep falancanın kızının başına gelenler, değersiz, işe yaramaz bir adamla düşüp kalkması ve bunun gibi korku hikayeleri anlatıyor."

"Değersiz ve işe yaramaz," diye yineledi James.

Hazel sert bir el kaldırdı. "Şimdi, orada dur bakalım," dedi.

"Söylediğim şeyin bu olmadığını biliyorsun."

Sırıttı ve bunu bildiğini itiraf etti.

"Babam da beni hep asker çocuklara karşı uyarırdı," dedi.

"Ve . . . Neden böyle yaptığını anlayabiliyorum. Benim incinmemi istemiyor." James başparmaklarının ucuyla kızın elmacık kemiklerini usulca okşadı.

"Seni asla incitmeyeceğim, Hazel Windicott."

O anda onu öpmeye çok yaklaştı.

"Biliyorum," diye fısıldadı. "Elinde olsa yapmazdın." İkisi de söylemeye cesaret edemedikleri her şey için kelime bulamadılar.

Sonunda kadın soğukla ilgili bir şeyler mırıldandı ve adam da trenlerinden bahsetti. Ayrılıp yürümeye devam ettiler, sonra istasyona varıp trenlerine bindiler.

"Her neyse," dedi, terk edilmiş bir sohbeti yeniden canlandırarak, "aileme senden bahsedersem, seninle tanışmak, zamanımıza eşlik etmek ve uygun olduğunu düşündükleri şeyle sınırlamak konusunda ısrar edeceklerini biliyordum.

Bu da yeterli olmayacaktır." Ciddiyetle onun kara gözlerinin içine baktı.

"Sadece bir haftamız var. Hiçbirini boşa harcamak istemiyorum."

Koridorun karşısındaki tumbul ve yaşlı kadının meraklı gözleri olmasaydı, James o anda Hazel'ı kollarının arasına alırdı.

"Sana her şeyi anlatabileceğimi hissediyorum," dedi ona. "Bazen çoktan anlattığımı düşünüyorum."

Hem doğru, hem yanlış. Ona gerçekten ne hissettiğini söyleyemiyordu. "O zaman neden" dedi, "beni henüz öpmedin?"

Tüm uzuvları kenetlenmişti, sanki kas gücüyle bu sözleri geri çekebilir ve söylemeyebilirdi. Ama James meraklı yaşlı kadının asılmasına izin verdi ve kollarını Hazel'a dolayarak onu kendine çekti.

"Merak etme," dedi ona. "Seni öpmek için her türlü niyetim var." Yüzü onunkinden bir santim uzaktaydı.

Derin bir nefes aldı. Hiçbir şey olmadı.

Eğer onu öpücük yoksunluğuyla öldürmeye çalışıyorsa, işe yarıyordu.

Umursamaz görünmeye çalıştı. "Her niyet, ha?" Başını salladı, çok ciddiymiş ama gözlerinde bir parıltı vardı.

"Bunu dikkatlice planlıyorum," dedi. "Böyle şeyleri aceleye getiremem." "Aslında," dedi kadın, "acele edilebilir. Eğer biri isterse."

Adamın teninin dokusunu ve çenesinde oluşan koyu renkli kirli sakalı gördü. Gülümsediğinde dişlerini -oldukça güzel dişlerini- ve sevimli gamzelerini gördü.

"İzin verirseniz sizi öpeceğim Bayan Windicott," dedi ona, "önümüzdeki Cumartesi Charing Cross'taki tren peronunda. Yurtdışına çıkmadan önce."

Gecikmeleri sevmem. Hiç eğlenmedim.

Ancak Hazel öyleydi. Gülmeye başladı ve gülümsemesinin şekli James'in neredeyse bekleme planından vazgeçmesine neden oluyordu. Yanağını onunkine bastırdı. Tıpkı dans ettikleri zamanki gibi.

"Önceden haber verdiğiniz için teşekkür ederim," dedi. "Duruma uygun giyinebilirim."

"Unutulmayacak bir öpücük olacak," dedi ona. "Bundan emin olacağım." Hazel onun kulağına güldü. "O zaman bunu yapmayı *unutmasan* iyi edersin." "Unutmayacağım."

Kadın güçlkle geri çekildi ve adamın gözleriyle buluştu.

"Merakımdan soruyorum," dedi, "neden o zaman? Gazetelerdeki askerlerin ve sevgililerin istasyonda vedalaşırken çekilmiş fotoğrafları gibi olmak için mi?"

Başını iki yana salladı.

"Tren istasyonuna gitmek için bir nedene ihtiyacım var," dedi. O günü dört gözle bekleyecek bir şey."

Bilmiyordu ama hissediyordu; Ares, arkalarındaki sırada oturan adam sendin. Savaş ve onun tüm sonluluğu soğuk parmaklarını aralarına sokuyordu.

"Ayrıca," dedi, "eğer seni daha önce öpersem, o trene asla binemeyebilirim."

APHRODITE

İşkence-25-26 Kasım 1917

VEDALAŞTILAR. İşkence gibiydi.

Hazel içeri girdi ve ailesiyle yüzleştirdi. Bu bir işkenceydi.

Eve öfkeyle değil, daha da kötüsü ihanet ve hayal kırıklığıyla döndü.

James eve döndüğünde bir telgraf aldı.

James ve Hazel ertesi gün öğle yemeğinde görüşmek üzere plan yapmışlardı. Bütün gece ve sabah öğle yemeği için beklemek işkenceydi.

Ama bu, ertesi gün buluşacaklarını söyledikleri kafede James'in gelmemesini beklerken çektiği işkencenin yanında hiçbir şeydi.

Hiçbir şey, James'in Calais'ye giden bir sabah treninin penceresinden gri gökyüzünü izleyerek, Boulogne'a giden bir gemiye binmek ve oradan da İngiliz Seferi Kuvvetleri ana kampında eğitim için Étaples'a giden bir trenle yaptığı işkenceyle karşılaştırılmaz.

Hazel için hiçbir şey, o öğleden sonra evinde, beklenenden günler önce rapor vermeye çağrıldığını açıklayan bir mektup almanın işkencesiyle kıyaslanamazdı. Başbakan Lloyd George ve Mareşal Haig'in cephedeki kayıpların yerine acilen yeni askerlere ihtiyacı vardı. Savaş bürosundan biri, Er James Alderidge'in en iyisi olacağına karar vermişti.

APHRODITE

İlk Gece-26 Kasım 1917

KANAL o gece James ve Hazel arasında uzanıyordu. Bir küre üzerinde dar görünür, ancak iki kalbi böldüğünde, güçlü Atlantik de olabilir.

Hazel yatak odasında volta atıyordu. Pazen bornozunu kaburgalarının üzerinde sıkıca tutuyordu. Geceliği onu sıcak tutamıyordu. Kıtadan, Fransa'dan sert ve soğuk bir rüzgâr esiyordu. Yatak odasındaki bir kızı üşütecek kadar soğuk; gemideki ya da çadırdaki bir askeri ne kadar üşütebilirdi ki?

Sıra sıra yürüyen İngiliz askerlerinin resimlerini, hatta filmlerini görmüştü. Etkileyici bir manzaraydı, büyüklük, disiplin ve tekdüzelik açısından görkemli. Şimdi orada, o hareketsiz yüzlerden birinin James'e ait olduğunu fark etmek onu titretiyordu. Onun sevgili zihni ve kalbi, o haki kafesin içinde sıkışıp kalmıştı. Uzun ve zarif sıcacık bedeni, hızla ilerleyen bir Alman çeliğinin hedefi olmuştu.

Böyle bir zamanda ağlayabilseydi iyi olurdu. Büyük bir gözyaşı yağmuru altında içini dökseydi ve sonunda uykuya dalabilseydi. Gözyaşları boğazındaki sıkışıklıktan ve midesindeki kurşun ağırlığından çok daha iyiydi.

Odayı arşınladı.

Cuma, Cumartesi, Pazar. Bir hafta sonu. Sadece o kadar. Üç güne sıkıştırılmış bir ömür.

Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma ve bir Cumartesi öpücüğü çalındı.

Eğer kalbi üç gün içinde onunkiyle bu kadar bütünleşebilseydi, bir hafta sonra ne olurdu? Aralarında hangi kelimeler geçerdi? Hangi anılar yaratılırdı? Hangi sözler değiş tokuş edilirdi?

Tüm bunlar uyandıktan sonra yavaş yavaş unutulmuş bir rüyadan başka bir şey değil miydi?

Yatağına uzandı. *Kes şunu kızım*, dedi kendi kendine. *Kendini delirteceksin.*

Gözlerini kapadı ve kollarını kendine doladı. Kendini geriye götürdü, Royal Albert'a, trene, yürüyüşe, diğer yürüyüşe, çay dükkânına, dansa. Defne romu ve yün, temiz bir tıraş ve yumuşak, sabit kahverengi gözler. Koyu renk saçlar ve gamzeler. Sıcaklık karnından başına doğru yükseliyor ve omurgasından aşağıya doğru ürperiyordu.

Gerçek ve doğrudu. Ne kadar yeni, ne kadar genç olursa olsun.

Savaş artık onundu. Onun içindeydi. Artık manşetler ve jargon meselesi değildi.

"Tanrım, onu koru," diye fısıldadı. Ama bu benim elimde değildi. Zavallı kuzu.

James gün boyunca düşüncelerini dağıtmak için seyahatler yapmıştı ama bunlar onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Kendini asker arkadaşlarıyla sohbet etmeye veremiyordu. Etrafında, trende ve gemide, genç adamlar sanki hepsi tatile çıkmış gibi konuşuyor ve gülüyorlardı. Büyük bir askercilik oyunu.

James hiçbir yere gitmiyordu. Sadece Hazel'ı terk ediyordu. Onu terk ediyordu, onu terk ediyordu ve onu biraz daha terk ediyordu.

Gece bir ana kampa varmışlar, ılık et suyu içmişler, sonra da bir komutanı izleyerek çadırlardan oluşan bir alana gitmişlerdi. Çadırlar acı geceden daha sıcak değildi ama kanvas kanatlar rüzgârı dışarıda tutuyor ve ranzalarda üçer kişi uyuyan on sekiz adam vücut ısılarına biraz katkıda bulunuyordu.

Çantasından çıktı, botlarını tekmeledi ve yatağına tırmandı. Battaniyesinin altında herhangi bir sıcaklık üretene kadar saatler geçmiş gibi hissetti. Zaten uyuyamazdı da.

Hazel'i kollarında tutmanın nasıl bir his olduğunu hatırlamaya çalıştı.

Aptal, dedi kendi kendine. *Fırsatın varken onu öpmeliydin.*

Ben de tam olarak bunu düşünüyordum ama ben demiştim diyecek biri değilim.

Bu güzeller güzeli kızın kahkahaları, arkadaşlığı ve limonlu kek yiyişiyle onu, James Alderidge'i tercih etmesi mümkün olabilir miydi? Onun ellerini tutacak ve her göz kırpışında kirpiklerinin uçuşunu izleyecek kişi o olabilir miydi?

Şimdi onu bulmuşken, kendisini ondan uzaklaştırmasına nasıl izin verebilirdi?

Savaş olmasaydı onunla asla tanışamayacaktı. Ve şimdi savaş onları ayırmıştı.

"Savaş verir ve Savaş alır. Savaşın adı kutlu olsun."

Memleketindeki papazın böyle bir küfür hakkında hızlı bir yorumu olurdu. James kuzeni Will'in cenazesini hâlâ hatırlıyordu. Canlı bir şekilde.

Küller küllere, tozlar tozlara. Tanrı verir, Tanrı alır. . . .

"Tanrım, beni eve, ona götür," diye fısıldadı. "Lütfen."

Daha önce başkalarının da yaptığı gibi bana da birbirlerini keşfetmeleri için bu kadar az zaman varken, onun gidişinden bu kadar kısa bir süre önce buluşmalarına izin vermenin nezaket mi yoksa zalimlik mi olduğunu sorabilirsiniz. Kayıp acısının aşkın mutluluğunu geçersiz kılıp kılmadığını. Özellikle de savaş söz konusuysa ve Ölüm kanlı tırpanıyla ortalığı kasıp kavuruyorsa. James'in Hazel'ı, Hazel'ın da James'i bulmasına izin vermemin kötülük olduğunu söyleyebilirsiniz, eğer sahip olacakları tek şey üç gün olsaydı.

Buna zalimlik
demiyorum. Özür
dilemiyorum.

ENTR' ACTE

5 Aralık 1917

Sevgili Bayan Windicott,

Umarım size izinsiz yazmamı mazur görürsünüz. Sana söylemek istediğim çok şey var. Askeri mahkemeden başka hiçbir şey beni o trene bindiremezdi. Savaşa gitmemiş olsaydım, seninle tanışamazdım. Seninle tanışmamış olsaydım, şimdi seni bu kadar çok özlemezdim.

İnşaat alanındaki tecrübemle Kraliyet Mühendisleri'ne seçileceğimi umuyordum ama bir piyade bölüğüne atandım. Neredeyse bir haftadır buradayım. Eğitim korktuğum kadar kötü değil. Testler zihnimi meşgul ediyor ve yürüyüş yapmak vücudumu sıcak tutuyor. Çadırlarda uyumak berbat bir şey. Cepheden kilometrelerce uzaktayız ama silah sesleri gece gündüz yankılanıyor. Parlak bir nokta, bölüğümünden yoldaşlar edinmek. Bazılarının iyi arkadaş olacağını umuyorum.

Günlerimiz çoğunlukla boğa ağılında talim ve yürüyüşle geçiyor. Cepheden yaralılarla gelen konvoyları izlemek çok zor. Bir tür hastalık yayılıyor ve stajyerler zaman zaman öksürük ve ateşle düşüyorlar. Şu ana kadar sapasağlamım.

İsterseniz yazın ve bana sıradan hayattan bahsedin. Bu kirli kampın dışında bir dünya hayal etmeme yardımcı olacaktır. Bana kendinizden, büyüme yıllarınızdan, ailenizden, okuldaki maceralarınızdan, eğlencelerinizden bahsedin. Seni çok iyi tanıdığımı hissediyorum ama yine de seni neredeyse hiç tanımıyorum, bu yüzden lütfen eksik kısımları doldurmama yardım et. Bana kahvaltıda ne sevdiğini ve bir köpeğe ne isim vereceğini söyle.

Arkadaşın,

James

11 Aralık 1917

Sevgili James,

Bir köpeğe Pepper adını verirdim. Hep bir köpeğim olsun istemişimdir. Küçükken Willie adında bir çocuk ve onun muhteşem köpeği Scout hakkında hikaye kitapları okurdum. Kendimi o maceralarda hayal ederdim ve Scout yatağımın dibinde uyuyordu. Çocukluğumun çoğu, gam çalışmadığım zamanlar, bir kitaba kıvrılıp yatarak geçti. Hep kardeşlerim olsun isterdim.

Kahvaltıda, kızarmış ekmek üzerine haşlanmış yumurta ve bulabildiğimizde portakal severim. Bugünlerde bulmak daha zor. Chelmsford'da marketler bu kadar kısıtlı mıydı?

Sıradan hayat Noel korosu provalarında oldukça iyi özetlenir. Cemaatte söylenecek çok şarkı var ve ben de onların çağırdığı kişiyim. Solistlik kadar eşlik etmeyi de önemsemiyorum. Dikkatimi dağıtmaya ihtiyacım var. Seçme parçalarını gerektiği gibi prova etmiyorum. Sen çadırda uyurken, çamurda yürürken ve cepheye gitmeyi beklerken piyanodan şikâyet etmemeliyim. Ama normal bir hayat istedin, o yüzden olacak.

Babam ve annem onlara senden bahsetmediğim için bana olan kızgınlıklarını üzerlerinden attılar. Tanışmanız konusunda kararlıyım. Gönderebileceğiniz bir fotoğrafınız var mı?

Babam, bildiğiniz gibi, bir müzikholde piyano çalıyor ve balığa çıkmak için daha fazla şansı olmasını diliyor. Kestaneye bayılır. Annem duygusal şiirler yazar ve yatak odasındaki çekmecelerde o kadar çok parfümlü poşet saklar ki, oraya girmek bile babamın öksürmesine neden olur. Geçimini sağlamak için gömlek ve pantolon diken annemin elleri binlerce iğne batmasından dolayı pürüzlüdür. Her yıl Noel'de ona bir şişe losyon alırım. Kokulu.

İkisi de çok tatlılar ve onlara bayılıyorum. Beni her zaman ilk sıraya koyarlar. Bu kadar huzursuz hissetmek beni daha da kötü bir insan yapıyor.

değişiklik olsun diye kendi başıma bir şeyler yapmak istedim.

Peki ya siz? Bir köpeğe ne isim verirdiniz? Kahvaltıda ne tercih edersiniz? Kediler hakkında ne düşünüyorsun? Ayrıca, şimdiye kadar okuduğunuz en iyi kitap hangisiydi? Dünyanın herhangi bir yerine gidebilseydin, nerede piknik yapmak isterdin? Bana kardeşlerinden bahset. Ve şimdiye kadar yaptığın en aptalca şeyi.

Sevgil

er,

Hazel

16 Aralık 1917

Sevgili Hazel,

Seni dansa kaldırmak yaptığım en aptalca şeydi. Bak bana ne yaptı.

Asla büyük edebiyat diyemem ama Maymunlar Tarzanı'nı sevdim. Ve Kipling'in Jungle Book'unu. Okuldayken Macbeth'i Julius Caesar'a tercih ederdim.

Pepper bir köpek için güzel bir isim. İkinci bir köpeğe Tuz ismi verilebilir. Kedilere gelince, itirazım yok ve Ginger ve Nutmeg güzel olur. Hardal'da sınırı çiziyorum.

Kardeşlerim: Maggie on beş yaşında, hâlâ okula gidiyor ve daktilo yazmaya hevesli. Daktilo sesi babamızın başını ağrıttıyor. Maggie kıvrıcık saçları için endişeleniyor ama tam da sıkıştığınızda yanınızda olmasını isteyeceğiniz bir kız. On üç yaşındaki Bob çılgınca hevesli ve kendini bedenlen ve ruhen izciliğe adanmış durumda. Her boş anını bir pusula ve saha gözlükleriyle çayırlarda ve ormanda iz sürerek geçiriyor. İyi ki Britanya'da kurtlar yok, yoksa bir kurt onu yerdi.

Vahşi ve sıcak bir yerde piknik yapardım. Belki Kongo ya da Amazon yağmur ormanları. Ama belki de bu sadece bir Fransız Aralık ayıdır.

konusuyorduk. Kongolu ya da Amazon karıncalar yemeği istila etselerdi, sadece soğuk tavuğu değil piknikçileri de yiyebilirlerdi.

Soru sırası bende: En sevdiğin kitap hangisi? Bana arkadaşlarınızdan ve piyano öğretmeninizden bahsedin. Bahçesi olan küçük bir kulübeniz olsaydı, içine ne ekerdiniz? Ve eğer kesinlikle şok edici ve çirkin bir şey yapacak olsaydın, bu ne olurdu?

Mektuplarınız ifade edebileceğimden çok daha fazla neşe getiriyor. Sakın durma.

Sevgil

er,

James

23 Aralık 1917

Sevgili James,

Fotoğraf için teşekkür ederim. Annem çok beğendi. Babam "Humph." dedi.

Kitaplar: Fanny Burney'den Evelina. Elizabeth Gaskell'den Kuzey ve Güney. Emily Brontë'den Wuthering Heights.

En yakın arkadaşlarım Georgia Fake ve Olivia Jenkins. İkisiyle de aynı okula gittim ve küçüklüğümüzden beri arkadaşız. Burada, Poplar'da yaşıyorlar. Georgia oldukça komik, çivi gibi sert ve her şeyiyle akıllı. Londra'da bir asker hastanesinde gönüllü olarak çalışıyor ve eğitimli bir hemşire olmayı planlıyor. Olivia ise tam tersi. Yumuşak ve yufka yürekli. Olivia çok düşünceli ve nazik olduğu için Georgia'nın hemşire olup Olivia'nın olmaması garip. Hastaları rahatlatırdı. Öte yandan Georgia, birinin kolu kesilirken bile soğukkanlılığını koruyabiliyor. Belki de hayatı boyunca insanların Fake ismiyle alay etmesinden sonra sert olmayı öğrenmiştir. Olivia Front'ta bir delikanlıyla nişanlandı bile. Bu çok zor.

Anlamak. Daha kısa bir süre önce okul çaylarında ilk süslü elbiselerimizi giyyorduk.

Piyano öğretmenim zalim ve muhteşemdir. Mösyö Guillaume. Altmış yaşlarında. İlk öğretmenimi geçtikten sonra, on bir yaşımdan beri benim öğretmenim. En iyi öğretmenlerin öğrencilerini sevdiği gibi onun da beni sevdiğini biliyorum ve ben de onu seviyorum. Bu durum onun bende yarattığı hayal kırıklığını hissetmemi daha da zorlaştırıyor. Onun umutlarını asla karşılayamam. Savaş onun için korkunçtu. Fransa'nın Hunlara yenilmenin eşğine geldiğini görmek onu paramparça etti.

Yazlık bahçeme nergisler ekerdim. Her renkten laleler ve cennet nergisleri. Ve bahar gittiğinde, neşe için sardunyalar ve esintide sallanmak için süsenler ve acı baklalar. Şimdi o kadar net hayal ettim ki, bir gün yazlık bahçem olmazsa nasıl mutlu olabilirim? Böyle bir yer Londra'da çok pahalıya mal olur. Poplar'da bile.

En çirkin planım mı? Çoktan harekete geçirdim bile. Siz gittikten kısa bir süre sonra, Fransa'daki bir YMCA yardım kulübesinde eğlence sekreteri olmak için başvuruda bulundum. Vatan hasreti çeken askerler için gece gündüz piyano çalacağım. Ailemin eli kolu bağlı. Londra'da bir kulübe istemem için bana yalvardılar ama ben askerlerin savaştan uzaklaşmak için oyalanmaya daha çok ihtiyaç duydukları yere gitmeye kararlıyım. Sahne almaktan korkuyorum ama askerlerin savaş alanından korktuğu kadar korkmam mümkün değil. Gerçek askerlerin dertlerini de kilise kadınlarının dertleri gibi başka yöne çekebilirim. Yılbaşından kısa bir süre sonra orada olacağım. Ailem bunun konservatuar yolunu kapatacağından emin. Ama Avrupa Almanların eline geçmek üzereyse, bunun bir önemi var mı?

Eminim eğitimini bitirmek için can atıyordur ama Alman silahlarından uzakta olduğun için çok mutluyum. Dikkatli ol ve sıcak kal. Bana yaz ve yoldaşlarından bahset. Balık tutmayı sevip sevmediğini de. Eğer yaparsan babam için çok şey ifade edecektir.

Mutlu Noeller dilerim. Noel'i soğuk bir ordu üssünde geçirdiğinizi düşünmek kalbimi kırıyor. Yine de şenlikli bir Noel olsun.

Sevgilerimle,

Hazel

İKİNCİ PERDE

APOLLO

"Hazır Olmak İstiyorum"-Ocak C, 1918

3 OCAK 1918, sabah iki. Sıfırın altında 30 derece.

Aubrey Edwards ve 15. New York'tan kırk kadar asker, bir sığır vagonunun zeminine serpilmiş samanların arasında ısınmaya çalışıyordu. USS *Pocahontas*'tan indikten bir saat sonra Fransa kıyısındaki Brest'te trene binmişlerdi ve şimdi yıldızların aydınlattığı karanlıkta, karla kaplı kırlarda *çuf çuf çuf çuf* diye ilerliyorlardı.

Soğuk, yorgun ve aç bir halde cepheye gittiklerini ve sabaha kadar Alman savaşını görebileceklerini düşünüyorlardı. Savaş, gidecekleri yerden daha iyi olabilirdi.

Lokomotif tekerlekleri soğuk metal raylar boyunca şarkı söylüyordu. Ritim sabitti ve hava bu kadar acı, acı soğuk olmasaydı rahatlatıcı olabilirdi. Ne düdük çalınıyor ne de korna çalınıyordu. Savaş sırasında trenler bile sır saklardı.

Harlem ve ev çok uzaktaydı. Ailesini bir daha görebilecek miydi? Annesinin tavuklu turtasını tadabilecek miydi? Babasının piposunun tatlı tütününü koklayabilecek miydi? Uykulu, eski sevgilisi Lester geldiğinde Kate'in onun piyano çalması hakkında ciyaklamasını duymak için çok şey verebilirdi.

Babası, *Pocahontas*'ın Fransa'ya doğru yola çıktığı gün boya fabrikasından eve erken gelmiş ve Aubrey'i rıhtımda karşılayıp tek oğluna veda etmişti.

"Kendini onurlu ve gururlu bir şekilde idare et, genç adam, beni duyuyor musun?" demişti. "Kimse bunu senden alamaz."

Bu gerçekten doğru muydu? Aubrey Spartanburg'u hatırladı. O kötü niyetli esnaf ve çiftçiler tam da bunu yapmak için şeytan gibi çalışmamışlar mıydı?

"Ve tetikte olun," diye devam etti babası. "Savaşta her şey olabilir, ama gözlerini açık tutan bir adamın başına gelme olasılığı daha düşüktür." Elinde tuttuğu

Kollarını iki yana açıp Aubrey'i kucakladı. "Şu Almanları kırbaçla ve hemen bize dön." Aubrey hâlâ babasının bıyıklarını hissedebiliyor ve yakasındaki kimyasal temiz boya kokusunu alabiliyordu.

Ellerini ceplerinden çıkardı ve onlara üfledi. Nefesi bir işe yaramadan buza dönüştü. Onları gömleğinin altına soktu. Bir piyanist ellerini riske atamazdı.

Artık bir piyanist miydi? Gruptaki diğer herkes enstrümanlarını bir çantaya koyup yanlarında getirebilirdi. Aubrey değil. Bir piyanist çalmak zorundadır, yoksa parmakları akordunu kaybeder. Ve Luckey Roberts, lanet olsun ona, genellikle başı çekerdi.

Bando iki hafta boyunca gemide çalmıştı. İlahiler ve Noel şarkıları, eski plantasyon ezgileri ve vatansever melodilerin cazlaştırılmış versiyonlarının saatlerce provası. "La Marseillaise" ve "Tipperary" ve "Pack Up Your Troubles" ve "Over There." Ama sadece gündüzleri. Saat dört civarında güneş batar batmaz, Alman gemileri onları fark etmesin diye tüm geminin ışıkları söniyordu. Zaten eski gemi *Pocahontas*'ın piyanosu da yoktu. Bu yüzden Aubrey üçüncü davulcu olarak arada bir zillere vuruyor, Wright ikizleri (kardeş bile değillerdi) ise perküsyonla Avrupa'nın senkoplu ritimlerini seslendiriyordu. Brest'te karaya çıktıklarında meydana doğaçlama bir konser verdiler. Aubrey kastanyet çaldı.

Fransızlar 15. New York'u kahramanca karşılamış ve cazlarını çılgınca alkışlamışlardır. Sonra alay trene bindi ve bir sonraki duraklarına doğru yorgun ve aç bir şekilde yola çıktı.

Sığır vagonunda, bir asker karanlıkta şarkı söylemeye başladı, yumuşak, yavaşça, motorla aynı anda, ağlamaklı, yankılanan bir bariton sesiyle:

HAZIR OLMAK İSTİYORUM, HAZIR OLMAK İSTİYORUM.

Başlar kalktı ve kulaklar sesin yerini tespit etmek için döndü.

HAZIR OLMAK İSTİYORUM, TANRIM.

Başka bir ses daha katıldı. Bir tenor, melodiyi bir oktav yukarıdan ikiye katlıyor.

KUDÜS'TE YÜRÜMEK İÇİN, TİPKİ JOHN GİBİ.

"Hadi uyu artık," dedi biri arka köşeden.

Ama artık çok fazla ivme vardı. Derin bir bas gruba katıldı ve ardından yüksek bir tenor alto kısmını söyledi. Nakaratı tekrarladılar. "Jerusalem "e geldiklerinde, biri elinin topuğuyla arabanın çelik duvarlarına vurarak bir rat-a-tat ritmi ekledi.

Mırıltılı kahkahalar yorgun kafalarda dalgalandı ve dörtlü ilk dizeye çift tempoda girdi.

OH, JOHN, OH, JOHN, OH, NE DEDİN? KUDÜS'TE
YÜRÜYORUM, TIPKI JOHN GIBİ.
TAÇ GIYME GÜNÜNDE SENİNLE ORADA
BULUŞACAĞIM. KUDÜS'TE YÜRÜYECEĞİM, TIPKI JOHN
GIBİ.
OH, HAZIR OLMAK İSTİYORUM, HAZIR OLMAK İSTİYORUM ...

Şimdi bütün araba şarkı söylüyordu. Dondurucu soğukta, meşe gibi kaskatı kesilmiş, savaşa doğru yola çıkmış ve evinden çok uzakta olan Aubrey yanaklarının gülümsediğini ve karnının ısındığını hissetti. Yanında çocukları vardı ve onlar zaten çok şey yaşamışlardı. Ne olursa olsun, şarkı söylemeye devam edeceklerdi.

APHRODITE

Yardım Barakaları-4 Ocak 1918

HAZEL, soğuk bir Manş geçişi ve bir gece süren tren yolculuğunun ardından 4 Ocak 1918 sabahı Fransa'nın Saint-Nazaire kentine vardı.

Bunun gerçekten olduğuna inanamıyordu. Hayatı boyunca, anne ve babasının hayatlarının sessiz dalgalanmasında yelken açmıştı. Ama şimdi burada, Fransa kıyılarının donmuş tarlaları ve buz tutmuş çitleri üzerinde güneşin doğuşunu izliyordu. Gökyüzü pembeydi, vaatlerle doluydu ve altın rengi güneş, dünyayı saran buz ipliklerinden parlıyordu. Bu görkemli sabahın, bu masalsı manzaranın, yıllar süren savaşın harap ettiği bir ülkenin üzerinde parladığını ve teselliye ihtiyacı olan binlerce askere doğru hızla ilerlediğini anlamak zordu.

Hazel daha önce bir köpeği bile teselli etmemişti. Belki de çok büyük bir hata yapmıştı.

Tren Saint-Nazaire istasyonuna girdi. Hazel ayağa kalktı ve eşyalarını topladı.

Tren hareket ettiğinde peronda dört kişi daha duruyordu. Kalın sarı bukleleri olan genç bir kadın ve üç orta yaşlı adam. Genç kadının paltosunun altındaki üniforma ceketine bir an göz attı ve bir soru sormaya cesaret etti.

"Affedersiniz," dedi. "YMCA yardım gönüllüsü müsünüz?"

Sarışın kızın yüzü aydınlandı. "Öyleyim," dedi. "Siz de mi?"

Hazel başıyla onayladı.

"Ben de öyleyim," dedi adamlardan biri, "konuşmanızı böldüğüm için kusura bakmazsanız."

"Ve ben," dedi diğerleri sırayla.

"Selamlar. Saint-Nazaire'e hoş geldiniz." Yarım ay gözlüklü, canlı ve yaşlı bir kadın bir arabadan inerek gelenleri selamladı. "Herkes burada

YMCA için, o zaman?" Bavulları arabaya yüklemeleri için bir çift askere işaret etti. "Ben Bayan Davies. Y'nin baş sekreteri Bay Wallace ile birlikte çalışıyorum. Gelin, çok acıkmış olmalısınız."

Kısa bir tanışma faslından sonra, gelen beş kişi arabaya tırmandı ve çantalarının üzerine oturdu. Bayan Davies dizginleri oynattı ve atlar tepeden aşağı kampa doğru ilerledi. Yol boyunca paytak paytak yürüyen tavuklar, atların toynaklarının altında neredeyse telef oluyor, sonra da öfkeyle tüylerini savurarak kaçıyorlardı.

Kamp görünmeye başladığında Hazel'ın kalbi sıkıştı. Her şey çok gri ve kirliydi. *Ne bekliyordun ki?* Bunu değil. Neşesiz bir çorak araziye neşe getirmek için gönüllü olmuştu.

Sayısız asker, tüfeklerini omuzlarına asmış, donmuş eğitim sahasında jilet gibi sıralar halinde yürüyordu. Çoğu dosdoğru önüne bakıyordu ama birkaç meraklı yüz araba geçerken döndü. Bazı gözler onunkileri buldu, ukala ve arsız; diğerleri ise oradaki yalnızlık karşısında yutkunmasına neden oldu.

Komutanların sesleri yükseldi ve tüm gözler başka yöne çevrildi.

James'e. Bu gece ona bir mektup daha yazacaktı. Bu çok mu fazla, çok mu sıkı?

Sarışın kız yüksek sesle, "Bunlar İngiliz askeri değil," diye düşündü. "Yanlış üniforma."

"İngiliz! Aman Tanrım!" Bayan Davies iki kızın oturduğu yere doğru sertçe döndü. "Nereye gittiğinizi söylemediler mi?"

Hazel seyahat çantasının üzerine büzüldü. "Saint Nazaire'deki eğitim üssüne."

"*Amerikan* ordusunun Saint-Nazaire'deki eğitim üssüne," diye bağırdı Mrs. Davies. "Genel merkez bu konuda bir mektup alacak. Kime hizmet edeceklerini gönüllülere bildirmemek! Bu bir suç!"

"Amerikalı oldukları anlaşılıyor." Sarışın kız boynunu büktü. "Onlar dev."

"Yankiler uzun boylu," diye itiraf etti Bayan Davies, "ve son dört yıllarını siperlerde koşturmak yerine annemin ev yemeklerinin tadını çıkararak geçirdikleri için, tabii ki gürbüzler."

Tur rehberi rolüne devam etti. "Şu sıralı binalar kışla," diye işaret etti, "ve şurası da yemekhaneler. Bunlar canlı hayvanlar için ahırlar ve ağıllar - kokladığınız domuz bu - ve şurası da hastaneler. Tam ileride de yardım kulübemiz var."

"Kulübe" kelimesi Hazel'ın aklına küçük ve ilkel bir şey getirmişti. Burası çok büyüktü. Kampta on binlerce asker olduğuna göre, kulübelerin de öyle olması gerekirdi.

Bayan Davies onları içeri, çay masasına yönlendirdi. "Bana isimlerinizi bir kez daha söyleyin," dedi ağzında büyük bir lokma ekmekle. "Böyle soğukta doğru dürüst düşünemiyorum bile."

"Ben Muhterem Scottsbridge, bu beyefendi de Roma Katolik mezhebinden Peder McKnight," diye açıkladı şişman din adamı. "Ruhani teselli vermek için buradayız, değil mi Peder?"

"İnşallah," diye yanıtladı rahip.

Soluk tüvit takım elbiseli, ufak tefek, zayıf bir adam cep mendiliyle gözlüklerini parlattı. "Ben Horace Henry," dedi. "Profesör, emekli. John's College'dan."

"Ah! Cambridge!" diye haykırdı Peder Scottsbridge. "Çocuklarımız için en iyisinden başka bir şey yok." Göz kırptı. "Kolonilerden gelmiş olsalar bile."

Profesör çayından bir yudum aldı. "Hepsi bizim çocuklarımız," dedi. "Amerikalılar bile. Akşamları ders vereceğim. İngiliz tarihi dersiyle başlayabileceğimi düşündüm."

Sarışın kız, "Amerikalı hamur oğlanlarının bununla ne kadar ilgilendiğini merak ediyorum," diye düşündü.

Profesör Henry yumuşak bir sesle, "Yakında öğreneceğiz," dedi.

"İnanın bana," dedi Bayan Davies, "eğitim devrelerinden geçtikten sonra, siperleri bir kenara bırakın, bu askerler bir yumurtanın nasıl kaynatılacağına dair dersler dinlemekten memnun olurlar."

Profesör kıkırdadı. "Umarım bundan daha iyisini yapabilirim."

Peder McKnight'ın gözleri parladı. "Bu genç hanımlar kadar popüler olacağımızdan şüpheliyim."

Hazel gülümsedi. "Ben Hazel Windicott," dedi. "Eğlence gönüllüsüyüm. Piyano çalıyorum."

Bayan Davies ona sertçe baktı. "İyi çalışıyor musun?"

"Sanırım öyle," dedi. "Sanırım bu sizin iyi oynamaktan ne anladığınıza bağlı."

Diğer kız güldü. "Ellen Francis," dedi. "Geveze ve eğlenceli olmak dışında belirgin bir yeteneğinden yoksun." Hazel'a göz kırptı. "Sen piyano çalacaksın, ben de dama oynayacağım."

Bayan Davies çay malzemelerini topladı. "Beyler, köyde bir evimiz var, buradan çok uzakta değil, sizin için odalar hazırladık. Siz gençler

Bayanlar, güvenlik açısından, kulübemdeki boş odada kalacaklar. Bayan Ruthers ve ben yakınlardayız. Hemşire yatakhaneleri dolu, o yüzden bu şekilde idare edeceğiz. Hava karardıktan sonra kampa yürüyerek gidip gelmenize gerek yok."

"Kaç tane kulübe var?" Ellen Francis sordu.

"İki," dedi Bayan Davies. "Ve Lusitania Kampı'ndaki zenci kulübesi. Oraya gitmeyeceksin."

Bayan Davies garip bir sessizliğin farkına vardı. "Onların kendi renkli gönüllüleri var," diye açıkladı. "Yani sorun yok. Kendilerini eğlendirecek çok şeyleri var."

Peder McKnight'ın saçsız başı eğildi. "Endişeniz nedir, Bayan Davies?"

Uygunsuz soruyu bir kenara bıraktı. "Kızların güvenliği, doğal olarak. Binlerce sıcak kanlı askerle dolu bir kampta katı kurallara uyulmalıdır. Böylesine önemli bir işle uğraşırken YMCA'nın ihtiyacı olan son şey bir skandaldır."

Hazel babasının sözlerini hatırladı. *Benden daha cesur ol. "Bütün kulübelerde çalmak benim için sorun olmazdı,"* dedi. "Siyah askerlerin müzikten hoşlandığına eminim."

Bayan Davies gözlüklerinin kenarından Hazel'a baktı. "Buna hiç gerek yok." Uzlaştırıcı bir gülümsemeye çalıştı. "Bu Amerikalı zenci askerler kendi müziklerini kendileri yapıyorlar. Bu onlar için doğal. İçgüdüsel. Aslında, grupları yarın burada sahne alacak. Ama senin oraya gitmene gelince, senin daha rafine müzikal duyarlılıkların onların hoşuna gitmeyecektir."

Hazel'ın nabzı kulağında gümbürdedi. "Tüm birliklerin eğlenceye ihtiyacı olduğunu sanıyordum."

Bayan Davies içini çekti ve gözlerini göğe doğru devirdi. "Genç idealistler," diye mırıldandı. "Savaş davası hep onları çekiyor gibi görünüyor." Hazel'la yüz yüze geldi. "Bu tür bir dil kullanmaktan hoşlanmıyorum Bayan Windicott, ama bana başka seçenek bırakmadınız; zencilerin genç hanımlara karşı beyefendi gibi davranacaklarına güvenilemez."

Hazel otoriteye karşı gelme konusunda derin deniz dalışı kadar rahattı. İlk gününde Bayan Davies'in ondan hoşlanmamasını sağlamak son derece aptalca görünüyordu. Ama yapmak zorundaydı.

"Bu birkaçı için doğru olabilir," dedi, "her büyük asker grubu içinde birkaçı için doğru olduğuna emin olduğum gibi. Ama çoğunun herkes kadar centilmen olduğuna eminim."

Peder Scottsbridge'in öksürüğü bir kıkırdamayı gizlemek için çok az çaba sarf etti. "Canım," dedi, "tehlikelerini bilecek kadar dünyayı görmemişsin." Bayan Davies'e bilmiş bir şekilde başını salladı. "Eğlendirmek için fazlasıyla askerin olacak, hem de yakışıklı olanlardan."

Hazel hasta olabileceğini düşündü. Siyah askerler *daha* mı *az yakışıklıydı*? Bu onun endişelerini gidermeliydi -çünkü prensip olarak gerçekten endişeli değildi; peder en iyisini bilirdi. O sadece *yakışıklı* erkekler için buradaydı. Zihni allak bullak olmuştu.

Peder McKnight Hazel'a kederli bir bakış attı, sonra dua eder gibi gözlerini kapattı.

Bayan Davies'in gecikmelerden bıktığı belliydi. "Bu taraftan lütfen kızlar, odalarınıza."

ARALIK 1942

İkinci Mitness

APHRODITE kürsüye hitap ediyor. "Sayın Yargıç, ikinci tanışımı çağırmak istiyorum."

"Yine mi?" diye inliyor Ares. "Kaç tane ölümsüzü buraya sürüklüyorsun? Olimpos'a gitmeliydik. Ayrıca, tüm bu 'saray' olayının sona erdiğini sanıyordum."

"Reddedildi," der Hephaestus Ares'e. "Savunma devam edebilir."

"Ares'i çağırıyorum," diyor Afrodit, kibar bir edayla, "Savaş Tanrısı Ares."

Ares daha dik oturur ve kollarını gömleğinin kollarının içine sokar. Gömleğini iliklemenin bir anlamı yok; muhteşem göğsü gizlenmiş olacak. Cazibesini tam olarak sergilemesinin daha iyi olacağını düşünüyor. Ama bir mahkemeye çıkmak edep gerektirir.

Mahkeme görevlisi olmadığı için Hephaistos yemini yönetir. "Övünmeyi sınırlayacağına, gerçekleri ve sadece gerçekleri söyleyeceğine ve aksi takdirde büyük çeneni kapalı tutacağına yemin eder misin?"

"Hey," diye itiraz eder Ares, "Apollon'a yemin etmedin." "Ben seninle büyüdüm," der Hephaistos karanlık bir şekilde.

"Ares," der Afrodit yatıştırıcı bir sesle, "biraz heyecanlandı, hepsi bu. Şimdi bize hikayeyi kendi bakış açından anlatmayacak mısın?"

Ares ayağa kalkar ve mahkemeye hitap eder. "Onun iyiliği için söylemeyeceğim," der, "ama isterseniz anlatırım. Sadece bu saçma kaydı düzeltmek için."

ARES

Süngü Tatbikatı-4 Ocak 1918

PRIVATE JAMES ALDERIDGE, süngü kullanma pratiği yapmak için bölüğüyle birlikte Cephe'deki eğitim alanında sıraya girdi. Siperlerin birkaç mil gerisindeydiler. James hala topçu silahlarının sürekli gürültüsüne alışamamıştı.

"Süngüleri takın!" diye bağırdı komutan. James Lee-Enfield tüfeğine bir bıçak taktı.

"Koruma pozisyonu!" Silahını sol koluyla yukarı doğru kaldırdı ve sağ koluyla yan tarafına dayadı. Ucunu hayali bir Alman'ın boğazına doğrulttu.

"Alderidge," dedi biri. "Ayaklarınızı daha geniş açın." Bu Lowestoft'lu bir balıkçı olan Er Frank Mason'dı. Savaşta bacağından aldığı yarayı evinde iyileştirdikten sonra yeniden eğitim alıyordu.

Eğitim komutanı sırada gezinerek erkeklerin kusurlu formlarını düzeltti.

"Dinlenme pozisyonu!"

Tüfekler yere düştü ve herkesin sırtı yukarı kalktı.

"Kestir demedim, asker!" Shropshire'lı bir çiftlik delikanlısı olan Er Billy Nutley, bir metre iki boyunda ve on yedi taş ağırlığında, ölümcül bir savaşçı olmalıydı ama daha çok büyük bir hedef gibi görünüyordu.

"Muhafız!"

Süngülü tüfekler yukarı fırladı.

"Boğazlarına nişan alın hanımlar!" Eğitimcinin yüzü kıpkırmızıydı.

"Jerry'nin siperindeyken, onlar sizi öldürmeden siz onları öldürün.

Almanlar merhamet göstermez. Boğazlarına nişan alın!"

James dudaklarını yaladı ve görünmeyen boğazı işaret etti.

"Uzun itiş!"

Arka bacaklar ileri atıldı. Bıçaklar yukarı doğru saplandı ve kesildi. "İtin ve bükün! Bağırsaklarını deşin!"

James itti ve bükte. Nutley nefes nefese kaldı. Onun ötesinde, Galli bir kızıl olan Chad Browning havayı yumrukluyordu. Genç, çevik ve konuşkandı ama sıırıslıklam ıslanmıştı.

"Boğaz ve koltuk altları, savunmasız!" dedi eğitimcileri. "Yüz, göğüs ve bağırsaklar! Arkalarından böbreklere saldırın. Yoksa siz dahiler böbreklerin nerede olduğunu unuttunuz mu? Dinlenme pozisyonu!"

Dinlenme pozisyonu.

Eğitmen sıranın üzerinde bir aşağı bir yukarı yürüdü. "Şimdi, kuklanızı bulun."

Saman mankenlerin -yastığa benzeyen içi doldurulmuş Alman kuklalarının- asılı olduğu cılız tahta darağaçları sırasına yaklaştılar.

"Alman askeri acımasız bir ölüm makinesidir," dedi. "Kayzer'in elinde ölümcül bir silah. Sizin ya da onun boğazının kesilmesi arasındaki fark bir saniyeden bile azdır."

James'in parmak uçları onun adem elmasına değdi.

"Cephede hayatta kalmak," diye bağırdı eğitimci, "öldürme isteği gerektirir. Gardiyan!"

Süngüleri düşük ve hazır. "Yüksek iskele!"

Tüfekler omuzların üzerinden fırladı.

"Muhafız!"

Hazır.

"Uzun itiş!"

Hamle ve yumruk, tam kuklaya. Çarpmanın etkisiyle sallandı. "Gardını al!"

Başa dönelim.

"Uzun itiş! Twist! Öldür, öldür, öldür! Sen söyle!"

James yutkundu. "Öldür, öldür, öldür!"

"Öyle değil, sizi zavallılar! Sizi yere serecekler!"

"Öldür, öldür, öldür!"

Sadece söyle, dedi James kendi kendine. Senden yapmanı istedikleri şeyi yap. Saman dolu Fritz'e acımasız bir ölüm makinesi gibi saldırdı. Kral George'un elindeki ölümcül bir silah gibi.

"Dinlenme pozisyonu. Süngüleri çıkarın. Yarın dövüşeceğiz ve göğüs göğüse çarpışacağız."

Barakalarına geri döndüler. Yemekhane mutfaklarından belirsiz kokular yayılıyordu. James bugün sığır eti yiyecek kadar acıkmıştı.

Er Chad Browning tiz, genizden gelen, komik bir sesle şarkı söylemeye başladı.

OH, OH, OH, BU ÇOK GÜZEL BİR
SAVAŞ, KİM ASKER OLMAK İSTEMEZ
KI, HA?
AH, MAAŞ ALMAK UTANÇ VERİCİ. . .

"Ne ödemesi?" diye mırıldandı Nutley. "Bunu ne zaman gördük ki?"

BELİNİZE KADAR SUYUN İÇİNDE,
GÖZÜNÜZE KADAR ÇAMURUN
İÇİNDE, BU TÜR BİR DİL
KULLANARAK,
ÇAVUŞUN YÜZÜNÜ KIZARTAN BİR ŞEY.

KİM ORDUYA KATILMAK İSTEMEZ KI?
HEPİMİZ BUNU İSTİYORUZ!
ATEŞİN ETRAFINDA OTURAN
ZAVALLI SIVİLLERE ACIMİYOR
MUYUZ?

"Biri seni duyacak, Browning," diye uyardı Rutlandlı duvar ustası, çarpık bacaklı Er Mick Webber. "Eğer yanlış çavuş duyarsa, geceyi hapiste geçirirsin."

OH, OH, OH, BU ÇOK GÜZEL BİR
SAVAŞ, ERIK VE ELMA REÇELİMİZ VARKEN
YUMURTA VE JAMBONDAN NE İSTERİZ?

Billy Nutley, "Erik reçelini o kadar da önemsemiyorum," diye itiraf etti. "Mason, "Altı hafta boyunca yediğin tek tatlı şey bu olduğunda," diye mırıldandı.

"Mason," dedi James. "Dışarısı gerçekten söyledikleri kadar kötü mü?" Mason hepsine baktı. "Yakında kendi gözlerinizle göreceksiniz." "Bu savaşın ben yeterince büyümeden bitmesi gerekiyordu."

Browning'in söylediği her şey şaka gibi geldi. "Şikayetlerimi yazılı olarak kime ileteceğim, bunu bilmek istiyorum."

"İşi savsakladığımız için özür dileriz, evlat."

"Peki ya yemek?" Nutley eski savaşçıya sordu. "Siperlerde de buradaki

kadar kötü mü?"

"Daha da kötüsü." Mason Nutley'e dirsek attı. "Ama asıl sorunuz yemekse şanslısınız demektir."

Webber söze karıştı. "Ben de senin gibi güzel bir Blighty istiyorum Mason," dedi. "Beni eve, sevgilimin yanına gönderecek kadar kötü bir sakatlık ama artık beni sevmeyecek kadar kötü değil." Sırıttı. "Bacağından vurulmayı nasıl başardın?"

James üs hastanelerinin yakınında gördüğü korkunç şekil bozukluğu olan yüzleri gözünün önüne getirmemeye çalıştı. Hazel'ın tatlı yüzünü hayal etti. Ona bakışını değiştirmek için kaç yara izi olması gerekiyordu?

İt, bük, öldür.

"Mason, askerler süngülerini ne sıklıkla kullanırlar?" diye sordu.

Bunun üzerine Mason gülümsedi. "İyi konserve açacağı ve siper duvarlarına soktuğunuzda mumluk yaparlar. Ve küçük bir ateşin üzerinde ekmek kızartmak için süngü gibisi yoktur."

ARALIK 1942

Üçüncü Mitness

"İZİN VERİRSENİZ," diye soruyor Afrodit, "bir tanık daha çağırabilir miyim?"

"Bir balo salonuna mı taşınmamız gerekiyor?" diye sorar

Hephaistos. "Ooh, kuyruklu piyanosu olan bir tane bul," der

Apollo. "Ben şarkı söylerim."

"Buna gerek kalmayacak," der tanrıça yumuşak bir sesle. "Üçüncü tanığımı çağırıyorum."

Pencerenin dışında bulutlar ay ve yıldızları gizliyor. Dünya altlarında gümbürdüyor ve sallanıyor. Sanki bir okyanus gemisi büyüklüğünde ve ses hızıyla hareket eden bir metro treni hızla geçiyor.

Otel odasının kapısı tek bir kez çalınır. Kapı açılır ve içeriye bir figür girer.

"Sorun değil," diye sesleniyor Hephaistos gölgeli figüre. "Kendini içeri bırak."

"Her zaman yaparım."

Sesin duyulmasıyla Apollo ve Ares donakalır.

Yeni gelen kişi koridorda bir kedi gibi sessizce süzülüyor. Koyu renk giysileri bir cenaze levazımatçısını çağırıştırıyor. Ancak ceketini çıkardığında, ayak bileklerine kadar uzanan uzun siyah bir cüppe görürler. Papaz yakasındaki kare, onun tek beyaz lekesini oluşturmaktadır.

Ona bön bön bakıyorlar.

"Bir rahip mi?" diye mırıldanıyor Ares. "Yeraltı dünyasının tanrısı bir *Roma Katolik rahibi* mi?"

"İyi akşamlar amca." Afrodit derin bir selam verir.

Hephaistos tek dizinin üzerine çöker ve Apollon yataktan kayarak onu takip eder. Mırıldanan Ares de Afrodit'in bir tekmesinden sonra diz çöküyor.

"Ölümlüleri ziyaret ettiğinizde profesör rolü oynadığınızı sanıyordum," diyor Apollon. "Lordum Hades."

"IRS denetçisi," diyor Hephaestus. "Kesin olan tek şey ölüm ve vergilerdir."

Hades gülümser. "Bana uygun olan rolü giyerim."

Odayı inceliyor ve istediği gibi bir koltuk bulamayınca bir tane üretiyor. Siyah deri bir sandalye, oldukça Spartalı görünümlü. Oturur, bir bacağını diğerinin üzerine çaprazlar ve parmaklarını dizinin üzerinde birleştirir. Yüzü temiz tıraşlı. Tırnakları manikürlü. Parlak siyah saçları alnından geriye doğru düzgünce taranmış.

Ares ve Apollo gibi, Yeraltı Dünyası'nın Efendisi Hades de çarpıcı güzelliğe sahip bir adamdır, ancak ciddi ve acımasızdır, akuilin yüz hatlarında kansız bir hassasiyet vardır. Yakışıklı olsa da, sizi dansa kaldırmasını ummaktansa yüzünü bir madeni paranın üzerine damgalamanız daha olasıdır.

"Neden rahipsin?" diye sorar Ares. "Papa Hazretleri?"

"İyi akşamlar, yeğenlerim, yeğenim." Hades'in sesi, tıpkı geri kalanı gibi, pürüzsüzdür.

"Ama neden bir Katolik rahip?" Savaş ısrarcıdır. Her zamanki gibi.

Hephaistos öksürür. "Bu sizin için bazı teolojik zorluklar yaratmıyor mu?"

Hades düşünceli görünüyor. "Sanmıyorum," diyor yavaşça. "Haham olmaktan da aynı derecede, belki de daha fazla zevk alıyorum. Ölümlülerin dünya görüşüne saygı duyuyorum ve onların referans çerçevesinden konuşuyorum." Hafifçe yaralanmış görünüyor. "Bir din adamının hayatı bana uygun. Mutlu bir yüzyılın büyük bir kısmını başrahip olarak geçirdim. Aslında çok iyi bir rahip olacağımı düşünüyorum."

"Hiçbir şey Ölüm kadar ruhsal açıdan motive edici olmamıştır," diyor Afrodit.

Hades gülümser. "Rahipliğin işi, ruhları nehri geçip benim bölgeye korkusuzca gelmeleri için hazırlamak, bana çok yardımcı oluyor." Hafifçe yüzünü buruşturur. "Hazırlıksız ruhlar *yapışkandır*. Çok sakıncalıdır."

Hades kendisi için bir kutu nane şekeri çıkarır ve bir tanesini dikkatle seçer. "Ölümlüler çok etlidir. İştahları tarafından yönetilirler. Gurulduyorlar. Sıvılarla dolup taşarlar. Sen, Aşk ve sen, Savaş, bunları işinizde oldukça faydalı buluyorsunuz ama benim insanlara olan ilgim tamamen ruhani." Titriyor. "Bedenler beni zerre kadar ilgilendirmiyor."

"Eminim Persephone'ye böyle söylememişsinizdir." Ares soyunma odasındaki bir çocuk gibi güler.

"Peki kimdi o su perisi? ?" Apollo başını kaşır.

Hades onlara solgun bir gülümsemeyle karşılık verir. "Çocuklar, çocuklar." Hoşgörüyü, "Çocuklar, çocuklar," diyebilir, aynı zamanda "*İstesem sizi parçalara ayırabilirim,*" diyen bir tonda.

Odayı inceliyor.

"Ah canım," diye mırıldanıyor. "Talihsiz bir evlilik anına mı denk geldim?" Aldatan aşıkları çevreleyen altın ağı iki parmağının arasında tutuyor. "Bir din adamı olarak Hephaistos, el işlerine hayran olsam da yöntemlerine göz yumamam. "Eğer bir şeyi seviyorsan, onu özgür bırakmalısın."

"Eminim Persephone'ye böyle söylememişsindir." Ares ikinci seferde daha da komik olduğunu düşünür.

Afrodit, Ares'i zamansız bir sondan kurtarmak için araya girer.

"Lordum Hades," der tatlı tatlı, "bu tanrılara bir aşk hikâyesi anlatıyordum. Diğer şeylerin yanı sıra, ölümün gerçek aşkı mümkün kılmada oynadığı hayati rolü göstermek için. Sen ve ben birbirimizi her zaman anladık. Zamanı geldiğinde kendi rolünü paylaşır mısın? Hikâye şu.

Hades asilce gülümser. "Beni onurlandırdın, güzel Afrodit," der.

"Benim için bir zevk olacak."

Colette Fournier-Temmuz-Ağustos 1914

APHRODITE

Bir kız ve bir oğlanın son derece yüksek bir merdiveni tırmanmasıyla başlayacağım.

1914'ün Temmuz ayında sıcak bir yaz günüydü. Hava durgundu; sadece arılar çalışıyordu. Diğer herkes çalışmamak için gölgeli bir yer bulma sağduyusuna sahipti.

Ama Colette Fournier ve arkadaşı Stéphane öyle değildi. Colette sığa rağmen zirveye ulaşmaya kararlıydı. Stéphane ise Colette'e bir kol mesafesinde kalmaya kararlıydı ve rıhtımda öğle uykusuna yatan ustası ona tam da bu şansı vermişti.

Kayaya oyulmuş merdivenler, Belçika'nın Dinant kasabasına bakan yüksek taş çıkıntıya baş döndürücü bir tırmanışla çıkıyordu. En tepede, yüzyıllar boyunca kasabayı korumuş olan yontulmuş taştan bir kale olan ortaçağ kalesi duruyordu. Kale platosundan görünen manzara nefes kesiciydi; huzurlu Meuse Nehri'nin geniş kıvrımı, şimdi yaz mevsiminin verimiyle dolup taşan parlak yeşil tarım arazileri arasından dolanıyordu.

Kızın terli saçları alnına yapışmış, bluzu nemli vücuduna yapışmıştı. Kızın umurunda değildi ve ekleyebilirim ki Stéphane'ın da değildi.

Hemen altlarındaki Notre Dame de Dinant'ın kulesindeki çanlardan oluşan carillon parlak bir melodi çalıyordu. Meuse Nehri'ni kucaklayan, gökkuşağı evleri nehrin pürüzsüz sularının yüzeyinde kristaller gibi yansıyan mücevher Dinant'ın renginin sadece bir parçasıydı.

Colette on altı, Stéphane on sekiz yaşındaydı. Stéphane, Colette'in ailesinin yakınında yaşıyordu ve uzun zamandır ayak altında dolaşıyordu. Colette, Stéphane'ı kendisi gibi tanıyordu.

kardeşi Alexandre'ı ve kuzeni Gabriel'i tanıyordu. Stéphane her zaman oradaydı, tıpkı birinin beslemekle hata yaptığı bir sokak köpeği gibi.

Stéphane'in Colette'e kale merdivenlerini tırmanması için meydan okumasında olağandışı bir şey yoktu. Küçüklüklerinden beri ayak yarışlarında, tekne yarışlarında ve nefes tutma yarışmalarında düello yapmışlardı.

Ama Colette'in son zamanlarda Stéphane'ı kendisini izlerken yakalamasında alışılmadık bir şey vardı. Sessizce, yavaşça, her zamanki gürültünün ortasında, sanki onu daha önce hiç görmemiş gibi.

Ki bu çok saçmaydı.

Stéphane ne zaman ortaya çıksa Colette'in fark etmeye başladığı hisler de merak uyandırıcıydı. Beklediği gibi ortaya çıkmadığında onu özlediğini ve ortaya çıktığında da eski bir çorap kadar tanıdık bir çocuğa ne söyleyeceğini bilemediğini fark ettiğinde, başının bir tür belada olduğunu anlamıştı. Stéphane'ı incelemeye başladığında, siyah saçlarının şakaklarında nasıl kıvrıldığını ve elmacık kemiklerinde, köprücük kemiklerinde, boynunda nasıl yeni şeyler olduğunu fark ettiğinde, büyük bir tehlike içinde olduğunu anladı.

Ki bu daha da saçmaydı.

Bu sıcak yaz gününde Stéphane ortaya çıkıp kaleye tırmanması için onunla alay ettiğinde, bir lavabo dolusu kirli bulaşığı bırakıp meydan okumayı kabul etti. Belki zirveye ulaştıklarında, neler olup bittiği konusunda onunla yüzleşebilir ve buna bir son verebilirdi.

Stéphane ayrıca Colette'le en tepede yüzleşmek niyetindeydi. Tabii cesaretini toplayabilirse.

Merdivenler sporcuları yorabilirdi ama Colette genç, güçlü ve kararlıydı. Öyle bile olsa, en tepeye ulaşmak için kaslarını zorlamak onu nefessiz bıraktı ve kaynadı, bu yüzden manzaranın tadını çıkarmak yerine, vardığında yaptığı ilk şey taş avludan geçmek ve ötesindeki uzun, serin çimlere uzanmak, kollarını sıvamak ve yüzünü yelpazelemek oldu.

Stéphane'in yanında durdum.

Şimdi mi? Merak etti.

Neden şimdi değil?

"Colette . ." diye başladı.

O şekilde değil.

"Öyle mi?"

Yutkundu ve söyleyecek başka bir şey aradı.

"Senin şarkın," dedi. "Bira festivalinde. Kulağa hoş geliyordu."

Kulağa hoş geliyordu. Ne aptalca. İltifat etmek için ne acınası bir yol.

"Teşekkürler," dedi. Öğleden sonra gökyüzüne karşı onun silüetini gördü ve Stéphane'ın nasıl bu kadar çabuk uzadığını ve bu kaslara nasıl sahip olduğunu merak etti. Ne kadar da *cılız* bir çocuktü. Bütün gün gemileri yükleyip boşaltmanın bunu yapabileceğini düşündü, ama o puslu, nemli anda, Stéphane'ın değişimlerinin *nedeni*, gerçekliğinden daha az önemli hale geldi.

Onun yanındaki çimlerin üzerine çöktü. Yanakları kızarmış, gözleri parlıyordu ve işte oradaydı, üst düğmesini açmış ve kendini yelpazeliyordu.

Zavallı Stéphane. Birdenbire kontrol altına alınamayacak kadar büyük bir şeye dönüşen bir hayal uğruna bir ömür boyu süren arkadaşlığı riske atmak korkunç bir şey. Onu gücendireceğinden emindi, o da onu reddedecek ve şüphesiz ondan uzak duracaktı, o zaman ne yapacaktı?

Colette'i en az yarım düzine kez görmeden bir gün bile geçiremezdi. Ama eğer Colette onun yüzünü bir daha görmek istemezse, Dinant'ta onun tiksintisinden saklanabileceği bir yer olmayacaktı.

Peki ne söyleyebilirdi? Kelimeler onun uzmanlık alanı değildi.

Çimlerin üzerine oturdu. Ot ve toprak parçaları bluzuna ve saçlarına yapışmıştı.

"Berbat durumdayım,"

dedi. "Hayır, değilsin."

"Berbat durumdasın," dedi ona, "bu yüzden yargılamak için yeterli değilsin."

Stéphane bulutlara baktı ve sııttı. Çimlerin üzerinde yorgun ve huzurlu bir şekilde uzanmak, yanında Colette'in olması ve onu azarlaması ona göreydi.

"Burada sadece ikimiz varsak," dedi, "dağınık olmamızın ne önemi var?"

Bakışlarını panoramik manzaraya doğru çevirdi ve adamı sırtını incelemesi için serbest bıraktı. Omurgasının kıvrımları çok zarıftı. Eğer denediği için ellerini kesmezse, şu anda parmaklarını sırtında gezdirebilirdi.

Hayal etmekle yetinmek zorunda kalacaktı.

Colette arkasını döndüğünde onun gözlerinin kapalı olduğunu gördü. Bu onu kendi başına biraz çalışma yapmak için özgür bıraktı.

"Uyuyor musun?" dedi. "İyi bir arkadaşsın. Beni buraya kestirmek için mi getirdin?"

Ona *hayal etmekle yetinmemesini* söyledim.

Ona bir el uzattı. "Hadi yapalım şunu," dedi. "Hadi biraz kestirelim."
Neden böyle yaptığını merak ederek onun elini tuttu ve bir sarsıntı hissetti - neyin sarsıntısını? Yaşlı aptal Stéphane elini tuttuğunda hissettiği şey *neydi?*

Tekrar yan yattı. O artık eski aptal Stéphane değildi. Önce saldıracak, sonra analiz edecekti. "Neyin var senin?" diye sordu ona.
Kendini yan yatırdı ve yüz yüze geldiler. Aralarında sadece santimetre vardı. Aralarında bir lav nehri de olabilirdi.

Yine de cesaret etti. Öne eğildi ve onu öptü. Dudaklarını iskaladı ve burnunu yakaladı.

Colette'in gözleri dalgalanarak kapandı. Düşünemiyordu. *Tabii ki Stéphane seni öpmek istiyor*, dedim ona. *Sen de onu öpmek istiyorsun*. Bu doğrudu. Onun aklına "kelimeler sokmuyordum".

Zavallı Stéphane'ın kalp atışları boğazında düğümlendi. Her şeyi mahvetmiş olsaydı Colette'le birlikte kasabaya dönmek uzun bir iniş olacaktı. Ama Colette kaçmamıştı. Ne tekme atmış, ne ciyaklamış, ne kaçmış, ne de azarlamıştı. Neredeyse öyle olmasını dileyecekti.

Bir kez daha dene, diye fısıldadım Stéphane'a.

Colette'in gözleri tekrar açıldı. Stéphane'ın dudaklarının ayrıldığını gördü ve kendisinininkilerin de aynı şeyi yaptığını hissetti. Ne olduğunu tam olarak anlayamadan ona doğru eğilmiş, o da onu kendine çekmiş ve Colette onun dudaklarını öpmüştü. Ya da adam onunkileri öpmüştü. İkisinden birini. İkisi de.

Birkaç dakika sonra Colette nefes nefese kalarak oradan ayrıldı. Stéphane bir kolunu ona doladı ve kendine çekti. Gülümseyerek yatıyordu. Colette şaşkınlıkla ona baktı.

Göğüs kafesindeki tahribat ve derisinin üzerinde sıçrayan elektrik arasında düşünmek kolay değildi.

Stéphane?

Başka kim

olacak?

Stéphane'ı düşündüğünüzde bu anı hatırlayın. Colette'i hatırlayın, bir zamanlar kalenin tepesinde duruyordu, surun üzerinden eğilip aşağıdaki küçük çatılara bakıyordu, aşağı inmeden önce son bir kez bakmak için, eski arkadaşı yanında duruyordu, şimdi yabancı ve yeni.

ARES

Çocuklar ilk öpüşmelerini 1914 Temmuz'unda gerçekleştirdiler. Takip eden haftalarda Colette ve Stéphane, gazeteleri doldurmaya başlayan savaş söylentilerine kulak asmayacak kadar aşk sarhoşuydu.

Ta ki 4 Ağustos'ta bunun imkânsız olduğunu görmezden gelene kadar. Alman orduları tarafsız Belçika'yı işgal etti ve Liège'i ele geçirdi. Sivillerin katledildiği ve kasabaların yerle bir edildiği söylentileri yayıldı.

15 Ağustos'ta bir Alman tümeni kaleyi ele geçirdi. Fransız orduları onları orada savaşta karşıladı ve birkaç saat sonra kaleyi geri aldı. (Bu arada, o gün orada yaralanan Fransız savaşçılardan biri, bugün Fransa'nın Nazi işgaline karşı yeraltı Fransız Direnişinin lideri olan Charles de Gaulle idi. Gördüğünüz gibi savaş, kahramanlar doğurur).

21'i 22 Nisan'a bağlayan gece, araba dolusu Alman askeri Dinant'a girdi. Yirmi kadar evi ateşe verdiler ve otuz sivil öldürdüler. Daha sonra sivillerin kendilerine ateş açtığını bildirdiler. Hayatta kalanların hepsi bunun böyle olduğunu reddetti.

23 Ağustos'ta Almanlar güçlü bir şekilde geri döndü. Yüzlerce evi ateşe verdiler. Dinant'ta o ana kadar Almanların verdiği tüm kayıplardan sivilleri sorumlu tuttular ve erkekleri işyerlerinden, evlerden ve saklandıkları yerlerden çıkarıp sokaklarda infaz ettiler. Kadınlar, çocuklar ve bebekler de infaz edildi. Seksen sekiz yaşına kadar. Üç haftalık kadar küçükler. Toplamda yaklaşık yedi yüz kişi.

Dinant'ın alevleri günlerce sürdü. Geriye sadece dumanı tüten enkaz kaldı. Eski kilise, Notre Dame de Dinant, alev aldı. Çan kulesindeki carillon yanarak kasabayı susturdu.

HADES

Ölenler arasında Colette'in babası, amcaları Paul ve Charles, kuzeni Gabriel ve erkek kardeşi Alexandre da vardı. Fournier'lerin ahşap mobilya yaptıkları marangoz atölyesi de baskına uğrayan işyerlerinden biriydi. Colette ve annesi herkesi kaybetti.

Silah sesleri ilk duyulduğunda, Stéphane sokaklarda koşarak Colette'i aramaya başladı. Almanlar onu yakaladı ve onu da vurdu.

Katledilenler, kendileri için değil, Alman askerlerinin pençesinde geride bıraktıkları için dayanılmaz bir korku içinde öldüler. Bu, benim diyarıma girmek için en acınası durum.

Stéphane, ateş hattının kendisinden kopardığı, hayalini kurduğu haftalar ve yılların aşkı için ruhunun derinliklerinden kanlar akarak benim diyarıma girdi. Sonrasında yıllarca kaleyi arşınladı, bulamadığı şeyi aradı.

Colette, ilk haykırışlar ve çığlıklar başladığında, Almanların karşısındaki manastıra, le Couvent de Bethléem'e sığındı. Karanlık bir hücrede çömelmiş, sallanıyor ve dua ediyor, sevdiklerini bağışlaması için tanrısına yalvarıyordu.

Annesi dışında sevdiği herkesi kaybettiğini öğrenmek için yanan bir kasabada ortaya çıktı.

Annesi birkaç gün sonra öldü. Teknik olarak felçti ama onu öldüren kederdi.

Çocuk Colette o gün öldü.

Sevdiği Dinant gitmişti. Haftalarını hayatta kalanların enkazı temizlemesine yardım etmeye çalışarak geçirdi. Annesiz bebekleri kucağına aldı ve feryatlarını susturmaya çalıştı. Babasız çocukları çiçek toplamaları için tarlalara götürdü, böylece anneleri içip ağlayabilecekti.

Alexandre'ın yere yığılışını tekrar tekrar hayal etti. Babası iki büklüm olmuştu. Uncle Paul ve Uncle Charles, paramparça olmuş göğüslerini boş yere tutuyorlardı.

Kendini Stéphane'ı hayal etmeye ikna edemiyordu.

Teselli etmeye çalıştı ama en çok sevdiği, ölümün kapısında teselliye en çok ihtiyacı olan kişileri teselli edememiş olmak ona acı veriyordu.

Sonbaharın başlarında aysız, bulutlarla kaplı bir gecede, kalan birkaç eşyasını bir paçavraya sardı, bir tekne çaldı ve bütün gece Meuse'nin yavaş akıntısına karşı kürek çekti, Fransa'nın güneyine doğru yol aldı ve Paris'e ve teyzesi Solange'a ulaşana kadar kırsal kesimde yürüyüş yaptı. YMCA merkezine gitti, yaşı hakkında yalan söyledi ve gönüllü oldu.

Kızıl Haç'la, ölümle ve kanla yüzleşemezdi. Ama elinden geldiğince yardım etmeye çalışabilir, bir başkasının Alexandre'ını dinleyebilirdi,

ve bir başkasının Stéphane'ını, sanki kendi sevdikleriyle yapmasına asla izin verilmeyecek konuşmaları dinliyormuş gibi.

Sonraki dört yıl boyunca askerler, silahlar ve savaşla çevrili genç bir kadın olarak büyüdü. Aşk ilanlarını kibarca geri çevirdi ve binlerce fincan kahve döktü. Alman silahlarıyla yüzleşecek olan diğerlerine rahatlık sağlamak için yorulmadan çalıştı.

Onları rahatlatabilirse, bir gün kendisinin de rahatlayabileceğine inanıyordu.

APHRODITE

Yankileri Eğlendirmek-4 Ocak 1918

YEMEKTEN SONRA, ASKERLER oyun masalarına, kütüphaneye, şapele ve Hazel'in neşeli sohbetler yapmak için beklediği kahve istasyonuna doğru geniş YMCA yardım kulübesine süzölmeye başladı.

Onlardan çok vardı. Çok *erkektiller*.

Hazel, yeni fırçalanmış Y üniformasıyla sıcak içecekleri dolduruyor ve genç erkeklerle konuşmaktan korkuyordu. Ama Yankiler, sert R'leri ve geniş gülümsemeleriyle kısa sürede onu kazandılar.

"Nasılsınız hanımefendi! Şu Almanları pataklamaya hazır mısınız?" "Siz ikiniz acıyan gözler için bir manzara değil misiniz!"

Sonra Ellen, Hazel'in piyano çaldığını ağızından kaçırdı ve genel bir kargaşa onun sahneye çıkmasını talep etti. İşte oldu. Çalmak, onun yapmak için geldiği şeydi. Ama onların müziğini bilmiyordu.

"For Me and My Gal' çal!"

"Hiç Irving Berlin var mı?"

"Peki ya 'Kleopatra'nın Bir Caz Grubu Vardı'? Onu biliyor musun?"

"'Carry Me Back to Old Virginny'?"

Birbiri ardına utanç verici hayırlar. İzleyen Bayan Davies başını salladı.

Hazel'in elleri titriyor ve notalar gözlerinin önünden akıp gidiyordu. Neyse ki "La Marseillaise", "God Save the King" ve "Rule, Britannia!" ezberindeydi ve bunları çaldı.

Avrupa marşları. Askerleri harekete geçirmeyi başaramadılar. Dehşeti felce dönüştü.

Amerikan marşını bilmiyordu. Bayraklarıyla ilgili bir şey mi? Çaresizlik içinde, tanıdık parçalar çaldı. Brahms, Schubert, Schumann ve Chopin. Yankiler alkışladı.

Hazel, Profesör Henry'nin dersi başlayana kadar çaldı. Amerikalılar tepindi ve ısıklık çaldı. Buna alışmak çok zaman alacaktı. Profesörün erken Demir Çağı'ndan başlayarak Britanya tarihi üzerine vereceği ilk ders için sandalyeler tıklım tıklım doluydu.

Altın saçlı Ellen'la konuşmak için gelen bir hamur çocuğu Hazel'ı kendi haline bıraktı.

"*Pardon.*" Yumuşak bir ses kulağına konuştu. "Yeni piyanist siz misiniz?" Döndüğünde YMCA üniforması giymiş genç bir kadın gördü. Aksanı

Saçları simsiyahtı, kısa kesilmişti ve düzgün bukleler halinde yüzünün etrafını sarıyordu. Hazel daha cüretkâr moda dergileri dışında böyle bir görüntüyü hiç görmemişti.

"Vay canına," diye fısıldadı, "tıpkı Irene Castle'a benziyorsun."

Yabancı gülümsedi. "Ben onun gibi dans edemem. Bu askerler için çok kötü."

Hazel verdiği tepki karşısında utandığını hissetti. "Özür dilerim," dedi.

"Kabalık ettim."

Diğer kız dudaklarını büzdü. "Kaba, nasıl?" Durakladı. "Irene Castle'dan hoşlanmıyor musun?"

Hazel güldü. "Ben değil miyim ama!" Elini uzattı. "Hazel Windicott."

Kızın gülümsemesi ifadesini değiştirdi. "Ben Colette Fournier.

Bienvenue à Saint-Nazaire."

Hazel gülümsedi. "*Merci beaucoup.*"

Colette değerlendirircesine başını salladı. "*Bir İngiliz'den duyduğum en kötü aksan değil.*" Askerlere doğru başını salladı. "Amerikalılar turistlere özgü Fransızcalarıyla dayanılmazlar. Ayaklarımı yerden keseceklerini sanıyorlar. *Parles-tu français?*"

"Umm . . ." Hazel güldü. "Pek sayılmaz, hayır."

"Önemli değil." Colette cüzdanını açtı. "Çikolata ister misin?"

Her zaman söylerim, çikolata her şeyi değiştirir. Ve tabii ki samimiyet.

"Ne kadar zamandır YMCA'dasın?" Hazel Colette'e sordu.

Colette binanın saçaklarının altındaki alçak bir kanepeyi işaret etti ve ikisi de oturdu.

"Dört yıl." Acı acı gülümsedi. "Onlar bir eğitimdi. Savaşın başlarında gönüllü oldum, çünkü umutsuzca yapacak işe yarar bir şeye ihtiyacım vardı."

"Ailen ne dedi?" Hazel sordu. "Benimkiler gitmem konusunda pek heyecanlı değillerdi."

Colette tereddüt etti. İnsanlar öğrendiklerinde ona farklı davranıyorlardı. Ona *Hazel'a güvenmesini* söyledim.

Colette basitçe, "Annem babam ve tüm ailem öldü," dedi. "Köyüm Almanlar tarafından yok edildikten kısa bir süre sonra gönüllü oldum."

Hazel'ın nefesi kesildi. Kızın bu kadar gerçekçi olması onu şaşırtmıştı.

Sonra Colette'in söylediği bir şey dikkatini çekti. "Köyünüz savaşın başlarında yok edildi. . . O zaman bu senin ... olduğun anlamına geliyor olmalı."

"Bu doğru. *Je suis belge*."

Fransız değil. Belçikalı. Daha da kötü savaş yaraları. Belçika'nın büyük bir kısmı, Almanya'nın Ağustos 1914'teki işgalinin yıldırım saldırısına uğramıştı. Buna Belçika'nın Tecavüzü diyorlardı. Tecavüze uğrayan kadınların, çarmıha gerilen, kapılara çivilenen çocukların, idam edilen yaşlı adamların hikayeleri ...

Hazel'ın nefesi boğazında düğümlendi. "Oh, çok özür dilerim!"

Colette eğlenmiş görünüyordu. "Belçikalı olmak o kadar da kötü bir şey değil."

Hazel kızardı. "Öyle demek istemedim. Demek istediğim, Belçika'nın çektiği onca acı!"

Colette bu İngiliz kıza neden bu kadar çok şey anlattığını merak ediyordu. "Babam, erkek kardeşim, iki amcam. Kuzenim ve çocukluğumdan birçok arkadaşım. Hepsi gitti. Evim, her şeyim."

"Oh, hayır." Hazel kendi babasını ve mahallesindeki çocukları hayal etti. James'i bile. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü. "Bu kadar aptal olduğum için özür dilerim." Gözlerini sildi. "Yıllarca Belçika'daki tüm vahşeti ve mültecilere yardım edilmesi gerektiğini duydum, ama ..."

"Ama sana gerçek gibi gelmediler mi?"

Hazel başını öne eğdi. "Sanırım değil." Gözlerini sildi. "Köyünüz hangisi?"

"Dinant," dedi Colette. "Yani ondan geriye

kalanlar." "Nasıl hayatta kaldınız?" Hazel sordu.

Colette durakladı. İstikrarlı sakinliğindeki ilk kırılganlık. Hazel'ın kalbi onun için kırıldı.

"Saklandım," dedi. "Sevdiklerim öldürülürken ben bir manastırda saklandım."

Ve işte keder ve suçluluk duygusu, onu tutan barajdan taşıyordu. içinde.

Hazel, "Seni seven herkes tam da bunu yapmanı isterdi," dedi.

Colette bu anıları binlerce kez yaşamıştı ama Hazel'in sözleriyle Alexandre, babam, kuzenim Gabriel, amcalarım Paul ve Charles belirdi. Ve Stéphane.

Colette'in gözleri onunkilerle buluştuğunda, Hazel orada bir minnettarlık parıltısı gördü. "Senin için ev şimdi nerede?" diye sordu Hazel.

"Paris'te bir teyzem var," diye açıkladı Colette. "Annemin kız kardeşi. Sonrasında beni yanına aldı. Gidecek başka yerim yoktu. Ona fazla yük olmamak için Y'ye gönüllü oldum. Ama gel," dedi Colette doğrulup. "Size üzücü hikâyemi anlatmak için kendimi tanıtmadım."

Hazel, "Sorun değil," dedi.

"Bana eşlik edip etmeyeceğinizi sormaya geldim," diye devam etti Colette. "Ben bir şarkıcıyım, ya da kendime öyle söylüyorum. Birlikte pratik yapabileceğimizi umuyordum. Gece, ışıklar söndükten sonra."

"Bayan Davies ve Bayan Ruthers'ı uyandırmayacak mıyız?"

Colette güldü. "Sanmıyorum. Hafifçe çalacağız. Kulaklarında pamukla uyuyorlar. Ve bir bombalama sırasında uyuyacak kadar horlarlar. Yarın gece buluşalım mı?"

Hazel başını salladı. "Dört gözle bekliyorum."

APOLLO

Makyaj Çağrısı-Ocak C, 1918

KALK BORUSU ÇALDI.

"Biri çalar saate vurmuş," diye inledi 15. New York K Bölüğü'nden bir asker.

Odanın öbür ucundan gelen başka bir ses, "Şu borazancıyı boğmak demek istiyorsun," diye cevap verdi.

Aubrey gözlerini açtı ve çabucak kapattı. Hâlâ karanlıktı. Daha yeni gelmemişler miydi? Ranzasında yuvarlandı ve günle ilgili genel bir yorum olarak kışını gösterdi.

Biri bir fener yaktı. Arkadaşları oturdu ve gerindi. Kalpsiz cıvıl cıvıl borazan melodisi Aubrey'nin kulağına kıvrıldı. Düz bir şekilde geri döndü ve uyandırma çağrısını dinledi.

Dinle, ona söyledim. Kalk borusunu tersine çevirirsen ne olur?

Nasıl?

Minör anahtar.

Kendi kendine mırıldandı.

Bu doğru. Tamamen farklı bir rengi var. Şimdi salla.

Tempoyu yarıya indirdi ve ritmi değiştirdi.

Ooh. Bu da bir şeydir. Bu

işte iyisin.

Arkadaşı Joey Rice ona, "Kemiklerini o yataktan çıkar, Aub," dedi. "Yoksa Kaptan Fish buraya gelir ve seni yere serer."

Aubrey sürünerek yataktan kalktı ve botlarını giydi. "Joey," dedi, "kornan nerede?"

Joey Rice cebinden bir kornet ağızlığı çıkarıp salladı. "İşte burada." Boru sesini taklit etmek için kullandı. Korna takılı olmadan,

ağızlık teneke gibi bir ses çıkarıyordu.

"Tanrım, dilim düşecek," dedi Joey. "Oynamak için çok erken bir saat."

Klarnetçi Jesús Hernandez, "Sabahın bütün anlamı *tonto*," dedi. Kendisi Teğmen Avrupa'nın Porto Riko'dan grup için getirttiği korno sanatçılarından biriydi.

Aubrey, Joey'e "Minör yap," dedi. "Üst notayı yarım basamak düşür."

Joey Rice notayı değiştirdi. Ürkütücü bir ton ortaya çıktı.

"Şimdi yavaşla," dedi Aubrey. "İkinci tonu kaydır - bu üçüncü nota. Onu da at, sonra sonraki üçünü patlat, aşağı in, *pat pat pat*, staccato."

"*Tu amigo es loco*," diye fısıldadı Jesús Joey'ye.

Joey ikinci notayı şekerleme gibi uzattı ve sonraki üç notayı fıstık kabuğu gibi kırdı.

"İşte bu," dedi Joey. "Bum-ba-daaaaah-da-bum-ba-da."

Joey, Aubrey'nin ne demek istediğini anladı ve doğaçlamaya başladı. "Burada neler oluyor?"

Askerlerin hepsi selam vermek için sertleşti. "Efendim, Yüzbaşı, efendim!"

Kaptan Hamilton Fish III içeri girdi. "Oyalanmayı bırak. Yemeğini kaçıracaksın."

Yüzbaşının sert askeri duruşu olmasa bile gözleri gülümsüyordu. 15'inci New York'un kurucu subaylarından biri olan Fish, New Yorklu zengin bir ailenin çocuğuydu ve Harvard'da futbol oynamıştı. Heybetli bir figürdü ama alay onu seviyordu. Onu adil, makul ve önyargısız buluyorlardı. Çoğunlukla. Zengin bir beyaz adam için, o iyiydi.

"Rahat, ve yemeğe git!"

"Bir dakika, Kaptan."

Odaya uzun boylu bir figür daha girdi.

"Efendim, Teğmenim, efendim!" diye bağırdı askerler, bir kez daha selam vererek. Bu, makineli tüfek bölüğünün başı ve 15. New York bandosunun lideri Üsteğmen Jim Europe'du.

"Günaydın, Teğmen Europe," dedi Fish. "Sizin için ne yapabilirim?"

"Bu barakadan duyduğum şey neydi?"

Adamlardan birkaçı kıs kıs güldü.

"Sadece küçük bir müzik şakası," dedi Fish.

Avrupa gözlüklerinin üzerinden baktı. "O sen miydin Rice? Ağızlığınla soytarılık mı yapıyordun?"

"Bunu bana Edwards yaptırdı," dedi Joey. "Sabah borazanını çalmak için." Teğmen Europe onu süzdü. "Aub-rey Edwards." Bak-ne-Kedi sürüklendi.

Aubrey selam verdi. "Günaydın, efendim, Teğmen, efendim!"

"Bunu bilmeliydim," dedi Teğmen Europe. "Diğer askerler dünyayı demokrasi için güvenli hale getirmeye hazırlanırken, sen 'Reveille Blues'u icat ediyorsun."

"Emredersiniz, Teğmenim, efendim!" Sırıtmamak için Aubrey'nin yüzündeki tüm kasları kullanması gerekti.

Avrupa kollarını kavuşturdu. "Bunu nota olarak nasıl yazacağını biliyor musun?"

Tabii ki biliyordu. Jim Europe da onun bildiğini biliyordu. Aubrey'nin öğretmeni idi.

"Evet, efendim, Teğmen, efendim!"

"Kağıdın var mı? Personel çizgili kağıt?"

Başını iki yana salladı. "Hayır, efendim, Teğmen, efendim."

Europe, Kaptan Fish'e, "Bu iş çabuk eskiyecek," diye mırıldandı.

"Edwards. Bu gece kamarama uğra, sana kâğıt vereyim. Bana 'Reveille Blues'unu gösterebilirsin." Koğuşun geri kalanına bir göz attı.

"Gruptakiler için bir duyuru. İki gece sonra YMCA yardım kulübelerinden birinde bir açılış konseri vermek üzere davet edildik.

Kulübe Bir." Gülümsedi. "Ünümüz bizden önce geliyor."

Joey kafasını kaşıdı. "Bir *kulübede* konser mi?"

Kaptan Balık gülümsedi. "Çok büyükler. Görene kadar bekleyin. Mesai saatleri dışında askerler için dinlenme yerleri. Oyunlar ve gösteriler, kahve ve kitaplar, konferanslar, müzik, bu tür şeyler."

Gülümsemeler ve baş sallamalar bu haberi memnuniyetle karşıladı. Yeniden yaratılmayı beklemiyorlardı.

Teğmen Europe ve Yüzbaşı Fish birbirlerine baktılar. "Zenci Y kulübesi," dedi Teğmen Europe, "Lusitania Kampı'nda. Bu akşam saat yedide orada prova yapacağız."

Ayrılmış rekreasyon.

"Şimdi buradan gidin," dedi Kaptan Fish, "ve biraz yiyecek alın."

Aubrey soru sorma riskini almaya karar verdi. "Efendim, Kaptan, efendim!"

"Evet, asker?"

"Almanlarla ne zaman savaşacağız, efendim?"

Kaptan Fish, Teğmen Europe'a hızlı bir bakış attı. "Bir süre için değil. Cepheden oldukça uzaktayız. Burası Saint-Nazaire, Fransa kıyısındaki Amerikan askeri eğitim üssü."

"Fransız kızlarla ne zaman tanışacağız? *Ooh là là!*" dedi Joey. Diğerleri güldü.

"Hiçbiri," diye emretti Fish.

Erkeklerden bir homurtu yükseldi. ABD Ordusu'nun siyah askerlerin denizaşırı ülkelerde beyaz kadınlarla temas kurmasını yasaklayan kuralına zaten tepkiliydiler.

"Şimdi, bak," dedi Fish. "Ben *bundan* bahsetmiyorum. Size kiminle arkadaşlık edebileceğinizi ya da hangi renkte olabileceğini söylemeye hakları yok. Ama hiçbirinizin kızlara ayıracak vakti yok. Ve hasta olmanıza izin veremeyiz. Bu şirkette hastalık istemiyorum! Şimdi, önümüzde dolu bir gün var. Buradayken bir baraj kazacağız ve kilometrelerce demiryolu hattı döşeyeceğiz."

Hepsi dondu kaldı.

Jesús Hernandez, klarnet, hayal kırıklığını gizleyemedi. "İşçi işi mi?" Yalnız değildi. "Yani, efendim, Kaptan, efendim?"

"Buraya Hunlarla savaşmaya geldik, Yüzbaşı Fish," dedi Herb Simpson, vokalist. "Tıpkı Teğmen Europe'un dediği gibi. Dünyayı demokrasi için güvende tutmak için."

Aubrey'nin annesi her zaman onun çenesini ne zaman kapalı tutacağını bilemediğini söylerdi.

"Efendim," dedi, "bu alayın diğer zenciler gibi olmayacağını söylemişsiniz. Yük taşımak, yol kazmak, yemek pişirmek ve bunun gibi şeyler."

Joey boğazına doğru bir kesme hareketi yaptı. Soru sormak bir şeydi ama bir subaya meydan okumak disiplin cezası anlamına gelebilirdi. Ya da askeri mahkeme.

Ama Aubrey çok ileri gitmişti. "New York'ta kazma ve taşıma işleri yapabilirdik. Bu alayın Amerika için savaşma şansını elde edeceğini ve ulusun siyah askerleriyle gurur duymasını sağlayacağını söylemiştin. Amerika'da bize bakış açılarını değiştirecektik."

Şimdi yapmıştı. Çenesini yüksek tuttu ve göğsünü dışarı çıkardı. *Haysiyet ve gurur.*

"Haklısın, Asker. Bunu söyledim." Yüzbaşı Fish'in sesi sakin ama kararlıydı. "Bu alay ulusumuz ve ırkınız için büyük işler başaracak. Wadsworth Kampı'nda hepiniz olağanüstü bir disiplin gösterdiniz ve

Camp Dix, utanç verici önyargılar karşısında. Cepheye gittiğimizde cesaretinizin ve disiplininizi sizi çok ileriye taşıyacağından eminim." Yorgun bir elini alnında gezdirdi. "Şimdi git ve kalanını domuzlara yedirmeden önce kahvaltını yap."

Aubrey sonunda nefes verdi. Başı belada değildi. Şükürler olsun. Herbert Simpson, "Çok geçmeden o cepheye ulaşacağız," dedi.

Kaptan alçak bir sesle, herkesten çok kendi kendine cevap verdi. "Yapacağız," dedi, "eğer bu konuda söyleyecek bir şeyim varsa." Oradan ayrıldı ve diğer askerler de arkasından dışarı çıktı.

Aubrey dirseğinde bir çekiştirme hissetti. Teğmen Europe onu sıranın dışına ve binanın köşesine doğru çekti ve delici bakışlarını ona dikti.

"Sen akıllı birisin," dedi Avrupa, "ve eğer orduda kalıcı olmak istiyorsan, o akıllı ağzını nasıl kullanacağın konusunda akıllı olmayı öğrensen iyi edersin."

Aubrey'nin yüzü soğukta bile yanıyordu.

"Akıllı olmak, ne zaman konuşup ne zaman susacağını bilmek demektir." Ağzı seğirdi. "Haklı olsan bile."

Aubrey gülümsememeye çalıştı. "Evet, efendim, Teğmen, efendim."

Europe bir eliyle Aubrey'nin omzuna vurdu. "Bu gece gelip kağıt alacaksın, duydun mu?"

Aubrey gülümsedi.

"Hadi yemeğe gidelim, Asker," dedi Avrupa. "Yalnızca maviliklerle baraj kazamazsın."

Aubrey güldü. "Bu şekilde küfretmemelisiniz, efendim."

Yoldaşlarının kardaki ayak izlerini takip ederek yemekhaneye gittiler, ardından kahve ve yanmış yumurta buharının arasından geçerek Aubrey'in K Bölüğü'nün yulaf ezmesi için sıraya girdiği yere vardılar.

"Bu Coon Müfrezesi değil mi?" Güneyli yavaş bir ses arkalarından konuştu.

Döndüklerinde kollarını kavuşturmuş ve gözlerini kısmış iki askerin onları izlediğini gördüler. Aubrey parmaklarını elindeki boş kâsenin etrafında sıkıca kıvırdı. Omuzlarındaki sinirler titriyordu. Joey'nin şakağındaki bir damar zonkladı.

"Belki Fransızlar bir rakunu gördüklerinde tanıyamazlar ama Alabamalı bir çocuğu kandıramazsınız," dedi kızıl saçlı bir asker. "Maymun maymundur, üzerine hangi üniformayı giydirirsen giydir."

Teğmen Europe'un vücudu kaskatı kesildi. Gözleri bir şekilde 15. New York'un K Bölüğü'nün her bir üyesini buldu ve sessizce onlara karşılık vermemelerini emretti. Aubrey her nefesinde öfkenin kabardığını hissetti; hem kendisinin hem de yoldaşlarının. Sanki tek bir vücut gibi nefes alıyorlardı. Sanki onların bükülmüş, kıvrılmış acılarını kendi acısı kadar keskin hissedebiliyordu.

"Asker! Adını ve rütbeni söyle."

Beyaz bir yemekhane çavuşu mutfaktan çıkmış, Mr. Alabama.

"Er William Cowans, efendim," diye cevap verdi asker, öyle ya da böyle umurunda değilmiş gibi selam vererek. "Ordu Yüz Altmış Yedinci Piyade, Kırk İkinci Tümen."

Yemekhane çavuşu kaşlarını çatı. "Gökkuşaağı Tümeni mi? Haftalar önce cepheye gittiler."

İkili hızlı davranmış gibi görünüyordu. Cowans, "Biz geride kaldık," dedi. "Kızamık."

Çavuş yulaf ezmesi servis eden önlüklü aşçıya döndü, geniş gözleri ve uzanmış kaşığıyla duruyordu. Yüzünde sivilcelerden başka bir şey yoktu. "Bu askerlerin yemeğinin daha fazla soğumasına izin verme, Durfee." Çavuş Alabamalılara doğru dönerken Er Durfee yulaf lapasını kaşıklamaya başladı. "Sen. Kızamık ağızlı. General Pershing bana askerleri beslememi emretti, korkakları ve domuzları değil. Komutanınız bunu duyacak."

Cowans ve yancısı kendi aralarında mırıldanarak sıvıştılar ve yemekhaneden çıktılar. Kapı arkalarından çarparak kapandığında, çavuş siyah askerlere hızlıca selam verdi.

"Fransa'ya hoş geldiniz," dedi onlara. "Çavuş Charles Murphy. Sunnyside, Queens."

APHRODITE

Pathétique-8 Ocak 1918

Hazel sabahın erken saatlerinin, Y kulübesinin tamamının kendisine ait olabileceği bir zaman olduğunu fark etti. Oda arkadaşı Ellen geç saatlere kadar uyuyor, yan komşusu Colette de aynı şeyi yapıyordu. Yaşlı kadınlar, Bayan Davies ve orta yaşlı Bayan Ruthers, çok erken kalkıyor ve çoğu gün Saint-Nazaire'in baş sekreteri Bay Wallace ile sekreterlerin planlama toplantısına gidiyorlardı. (Saçlarını onun için özel olarak tarıyorlardı.) Bu da Hazel'a kimseyi rahatsız etmeden oynayabileceği bir saat bırakıyordu.

Salı günü, piyano tezgahında bulduğu popüler şarkılar kitabından daha çok talep edilen şarkıları okuyarak başladı. Bunlar hafif parçalar, birçok askeri marş melodisi ve babasının Belediye Binası'nda çaldıkları gibi mizahi şarkılardı. Mozart'ın onu gülümseten parlak bir rondosuna ve ardından Beethoven'ın sekizinci piyano sonatının ikinci bölümüne, özellikle de "Adagio cantabile"ye döndü. "Pathétique." Hassas, romantik bir parça, özlem dolu.

James için çaldı.

Bana geri dön. Sağ salım eve dön. Cephede sana zarar gelmesine izin verme.

Cemaat dansına geri dönmüştü. Onun kollarındaydı. Sinir ve dehşet ve mutluluk ve sıcaklık ve yün ve defne romu seline geri dönmüştü. Ve pürüzsüz bir yanak alnına yaslanmıştı. Anılar hâlâ yeni oldukları zamanki kadar keskin ve netti.

Elleri kucağına düştü. Sarkan bir akor boş sahnede yankılandı.

"Durma."

Hazel sıçradı. Piyano sehpasının ayakları yere sürtündü. Hoparlörü göremedi.

"Özür dilerim." Gölgelelerin arasından bir figür çıktı. "Seni korkutmak istememiştim."

Genç bir askerdi, siyah ve uzun boyluydu.

"Beni korkutmadın," dedi ona. "Sadece yalnız olduğumu düşündüm."

"Sen İngilizsin," diye şaşkınlıkla gözlemledi.

"Ve sen değilsin." Elini uzattı. "Ben Hazel Windicott. Doğu Londra'danım."

Genç adam uzattığı elini sıktı. "Tanıştığımıza memnun oldum, Bayan Windicott. Ben Aubrey Edwards, Yukarı Manhattan'dan. Ve *asla* sahne korkusu yaşamamalısınız."

Gülümsedi. "Çok nazıksınız."

Gölgelelerden çıkıp sahnenin yanındaki soluk güneş ışığına doğru adım attığı için ona iyice bakabildi. Kendini bir askerin dik duruşuyla taşıyordu ama bir askerin sertliğiyle değil. Gözleri açlıkla tekrar tekrar piyanoya kaydı.

"Oynuyor musun?" diye sordu ona.

Yüzü aydınlandı. "İstiyorum." Enstrümana doğru ilerlemeye başladı. "On beşinci New York Bandosu'ndayım."

"Ne kadar harika!" Hazel ellerini çırpı. "Geçen hafta buradaki konseriniz harikaydı. Sesiniz! İnanılmazdı! Askerler konserden sonra günlerce konuştular."

"Ayak parmaklarınızın birbirine vurmasını sağlamaya çalışıyoruz." Sırıttı. "Gündüzleri parçaları döşerken ter dökmediğimiz zamanlarda, geceleri provalarda ve gösterilerde ter döküyoruz" dedi. "Askeri bandodaki bir asker çifte görev yapar. Ama ben bunun için askere yazıldım."

"Lütfen, gel otur." Hazel ona piyano sırasını uzattı. "Yardım kulübesi piyanoları çok zorlanır. Çekiçler kırılmadan önce 'Over There'i ancak bu kadar çok çalabilirsin. Ve 'Chopsticks'! Günde yirmi kez, birisi 'Chopsticks' çalmak için oturur."

Kendini tuşların arkasına kaydırıp ve hızlı bir kromatik gam çalarak onları inceledi. "Fena değil," dedi, "bir ordu piyanosu için." Hemen "Chopsticks "i çaldı.

Hazel kollarını kavuşturdu. "Oh, çok komik."

"Lusitania'daki Negro Y kulübesinde piyano yok," dedi. "Vardı ama bozuldu."

Hazel'in romantik Beethoven sonatının melodisini çalmaya başladı, geçici ve deneysel bir şekilde. "Bu doğru mu?"

Başını salladı. "İyi bir kulağın var." "İyi olan tek şey bu değil."

Melodi notalarının arasına sol eliyle zıplayan akorlar ve sağ eliyle yüksek oktav firfırlar ekleyerek tempoyu yükseltti. Parçanın ortalarına doğru, sol el eşliğinin durakladığı her yere sürükleyici bir bas hattı ekledi.

Hazel şaşkınlıkla izledi. "Bunu az önce mi yaptın?" Kaşları kalktı. "Beni gördün, değil mi?"

Başını iki yana salladı. "Yani, bunu daha önce yaptınız mı? Beethoven'ın 'Pathétique'i ile?"

Yüzünde alaycı bir ifade belirdi. "Fransızcada 'acınası' anlamına geliyorsa, hayır."

Güldü. "Acınası" değil. Hüzünlü. Hüzünlü. Sevdiğin kişiyi özlemek gibi."

"Pekâlâ o zaman," dedi. "Hayır, Bay Beethoven'ın 'Pathetic' adlı eserini daha önce hiç çalmadım. Devam ettim ve hatalarını düzelttim."

Hazel'in çenesi düştü. "Neyi?"

"Kim hüzünlü bir şarkı ister? Kimin buna vakti var ki? Bana sorarsanız *bu* acınası bir *durum*."

Hazel onun yanına oturdu ve ellerini yakından izledi. Takdir eden bir dinleyici kitlesi olduğunu gören Aubrey, klavyenin sahibi olarak kendini bıraktı. Kendisi de bir piyanist olan Hazel bile onun ellerinin gevşek çevikliğini ve yıldırım hızını kavrayamadı.

"Sen Aubrey Edwards değilsin," diye ilan etti. "Sen Scott Joplin'sin. Amerikan Ragtime'ının Kralı!"

"Hunh." Homurdandı. "Kendini kandırma. Ben Aubrey Edwards'ım. Scott Joplin benim yerimde olmak *isterdi*. Ya da isterdi. Ama o öldü. O yüzden muhtemelen benim yerimde olmayı çok istiyordur. Ya da herhangi biri, düşününce."

"O zaman sen onun reenkarnasyonu olmalısın," dedi Hazel. "Bunu nasıl yaptığını bana göster."

"Yapacak bir şey yok," dedi. "Melodinizi çalışıyorsunuz, anahtarını buluyorsunuz, akor ilerlemelerini dolduruyorsunuz ve gerisi elma püresi." Aubrey'nin parmakları klavyenin üzerinde gezindi. "Eğer ben Joplin'in reenkarnasyonuysam," diye devam etti, "çabuk büyümem gerekirdi. O geçen bahar öldü." Omuz silktilti. "Annem her zaman koca bir bebek olduğumu söylerdi. Belki de."

Hazel güldü. "Tam bir karaktersiniz Bay Edwards."

"Lütfen," dedi, "eğer arkadaş olacaksak, bana 'Majesteleri' diye hitap etmenizde ısrar ediyorum."

Hazel kahkahalarla güldü.

"Benim Ragtime Kralı olduğumu söylemiştin." Kaşlarını ona doğru salladı. "Aslında ben Caz İmparatoruyum."

"Siz onun soytarısısınız," dedi Hazel. "Daha önce sizin gibi biriyle hiç karşılaşmamıştım, Majesteleri."

Melodiyi değiştirdi ve kızın tanımadığı bir şey çalmaya başladı.

"Bunun gibi mi?" diye sordu ona. Kadın başını salladı. "Bu 'Memphis Blues'." "Senin yazdığın bir şey mi?" diye sordu.

Güldü. "Keşke. Bay W. C. Handy adında bir beyefendi. O da Harlem'den."

"Harlem mi?"

"Yukarı Manhattan'da yaşadığım yer. Bir sürü siyahın yaşadığı yer."

Adamın çalışını hayranlıkla izledi. Stilinin akıcılığı onu şaşırtmıştı. Cümleler ve nakaratlar arasında dönüp duruyordu. Sanki müziğin nasıl inşa edildiğini anlamıştı ve isterse onu farklı bir şekilde yeniden yaratarak tekrar inşa edebilirdi. Onu çalmıyor, onunla *oyunuyordu*.

"Dediğiniz zaman, Bayan

Windicott-" Hazel, lütfen."

"Hanımefendileri, Hazel de la Windicott." Yan gözle ona baktı. "Daha önce benim gibi biriyle hiç tanışmadığınızı söylerken, hiç siyah bir adamla karşılaşmadığınızı mı kastediyorsunuz?"

Hazel piyanonun üzerine eğildi ve ciddiyetle ona baktı.

"Oh, hayır," dedi. "Sadece senin mizah anlayışına sahip biriyle hiç tanışmadığımı söylemek istedim. Ve kendine güvenen." Endişeli bir düşünceyle dudaklarını büzdü. "Tüm kastettiğimin bu olduğuna eminim. Öyle değil mi?"

Müziğin kesintisiz devam ettiği saniyeler boyunca onu izledi.

"Bunun cevabını bilemem," dedi. "Daha önce hiç siyah bir adamla tanıştın mı?"

"Tabii ki var," dedi. "Londra'da dünyanın her yerinden insanlar yaşıyor. Karayipler, Somali, Nijerya, Altın Sahili, Güney Afrika, Kenya ve Afrika'daki diğer pek çok yer."

"Büyük Britanya'nın kolonileri olan yerler mi?"

Başını salladı. "Ve benim yaşadığım yerde, Doğu Londra'da, bir sürü siyah liman işçisi var."

"Herhangi birini iyi tanıyor musun?"

"Hayır," diye itiraf etti. "Gerçi ben de hiç beyaz liman işçisi tanımıyorum."

Ona şaşkın bir bakış attı. "Fildişi bir kulede mi yaşıyorsun?"

Bunu hak ettiğini düşünüyordu. "Eğer hak ettiysem," dedi, "buraya bu durumdan kurtulmak için geldim."

Aubrey başka bir melodiye geçti. Tanıdık ama içinde karanlık bir iplik vardı.

Hazel bunu fark etti. "Bu uyandırma çağrısı," dedi. "Adı neydi? 'Kalk borusu.'"

"İşte buydu," dedi kibirle. "Ben onun hatalarını düzeltiyorum."

Kadın güldü. "Sizi tanıdığımı memnun oldum, Majesteleri."

Büyük bir edayla başını salladı. "Siz de, Hanımefendileri."

"Ama sözünü geri almalısın," dedi. "Beethoven'ın hata yapması hakkında."

Ona sert bir bakış attı. "*Herkes* hata yapar." "Sanırım, ama-"

"Ben hariç."

Nefes nefese kaldı. "İnanılmazsın!"

Göz kırptı. "Haklısın."

Hazel gülümsedi. Şimdiden James'e bu çirkin genç piyanist hakkında zihninde bir mektup yazmaya başlamıştı. Onun şakalarındaki mizahı yakalayabileceğinden şüpheliydi.

"Geri gelip daha fazla oynayacaksın, değil mi?"

Başını salladı, hoş aksanlı uykulu bir ses konuşana kadar kalk borusuyla oynadı.

"Günde bir kez o borazan sesiyle yataktan kalkmak için fazlasıyla yeterli değil mi?"

Yatak odasından çıkan, saçlarını savurmuş bir Colette'ti. Çok kısa ipek geceliğini ve uzun bacaklı bedenini örten tek şey geniş, açık bir bornozdu.

Müzik durdu.

Kral Aubrey Edwards gözlerini kırıştırdı.

Colette ciyakladı ve bornozuna sarıldı.

Hazel bir şeyler yapması gerektiğini hissederek ayağa fırladı ama o anda hangi yeni arkadaşının kurtarılmaya daha çok ihtiyacı olduğunu düşünmek zordu.

Colette bir eliyle ağzını kapatarak kıkırdamasını bastırdı. Gözleri parlıyordu. Aubrey gözlerini ayırmadan Hazel'ın sıkması için elini uzattı

Colette. "Sizinle tanıştığım memnun oldum, Bayan Windicott," dedi. "Kesinlikle geri geleceğim." Çıkarken şapkasını Colette'e doğru eğdi. "Hanımefendi."

"Ve ben," dedi Colette soluk soluğa, "kesinlikle giyinik olacağım."

"Sorun değil," dedi pişmanlık duymayan Caz İmparatoru. "Ben yine de geleceğim geri."

APHRODITE

Midday Mail-9 Ocak 1918

ELLEN FRANCIS bir paket mektup sallayarak barakanın kapısından gürültüyle içeri daldı. "Posta geldi!"

Hazel saldırmamaya çalıştı. Elbette bugün James'ten bir mektup gelecekti. Ellen elden ele dolaştırdı. Paris'teki teyzesi Colette için dört mektup,

ve üç tane de hamal. Ellen için iki tane. Bayan Davies için birkaç tane.

Hazel için iki mektup. Biri Georgia Fake'den. Biri de annesinden. Bu konuda hayal kırıklığına uğramak hainlikti.

Hazel köşedeki kanepeye kıvrıldı ve annesinin mektubunu okudu. Mektupta haberden çok soru vardı. Hazel'ın sıkı giyinmesi, saldırgan Amerikalılara dikkat etmesi, güvende olması ve yakında eve dönmesi rica ediliyordu. Mahalle dedikoduları ve babasının kışın alevlenen "yaşlı Arthur "u, üst kattaki opera seven kız kurusu kız kardeşler ve aşağıdaki şamatacı berberle ilgili haberler. Hazel yazı kutusundan bir yaprak mektup kağıdı çıkardı ve bir cevap oluşturmaya çalıştı.

"Alabilir miyim?"

Colette'i görmek için baktı. Hazel yanındaki koltuğu sıvazladı.

"Haberler kötü mü?" Colette Hazel'ın yüzüne baktı. "Yoksa ... haber yok mu?" Hazel cevap veremedi.

"Bazen hiç haber alamamak daha kötüdür," dedi Belçikalı kız. "En azından kötü haber geldiğinde, acaba gelecek mi diye düşünmek zorunda kalmazsınız. Haber almayı umduğunuz özel biri var mı?"

Hazel bu lezzetli ve korkunç düşünceyi düşündü. Birine James'ten bahsetmek! Ailesine anlatmak bir ifşaattan çok bir özür gibiydi.

Colette onun aptal olduğunu düşünür müydü?

Kanepede onların arasına sıkıştım. Tek bir kelimeyi bile kaçırmak istemedim.

"Genç bir adamla tanıştım," dedi Hazel tereddütle, "askere yazıldıktan hemen sonra. Fransa'ya gitmeden hemen önce." Colette, en iyi dinleyiciler gibi bekledi.

"Çok sevimliydin." Kendini fısıldarken buldu. "Tanıştık ve birlikte çok iyi vakit geçirdik." Utancından yutkundu. "Gitmeden önce onu sadece birkaç gün tanıdım."

"Ama onu hep tanıyormuş gibi hissettin."

Hazel başını salladı.

"İşte böyle olmalı."

"Hazel, "Onu ne kadar özlediğimi anlamıyorum bile," diye itiraf etti. Sürekli onu düşünüyorum." Kızardı. "Buna hakkım yokmuş gibi hissediyorum."

"Askerinizin adı ne?" "James

Alderidge."

"Fotoğrafınız var mı?"

Yazı kutusundan çıkardı. Colette'e kendi atan kalbini de verebilirdi.

Colette resmi inceledi. "*Ah, Jacques,*" dedi. "*Vous êtes très beau. Et très gentil.*"

Hazel gülümsedi. "Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?"

"Ama tabii ki," diye yanıtladı arkadaşısı. "Yakışıklı görünüyor. Ve nazik." "Oh, öyle." Hazel koltuk minderlerine geri yaslandı. "Resim onun hakkını vermiyor. Müziği ve dans etmeyi seviyor ve beni her zaman güldürüyor. Düşünceli, *iyi* ve hırslı, ama doğru bir şekilde ve daha güvenli evler ve hastaneler inşa etmek istiyor ve ..." Saçmalıyordu. Onu idealize ediyordu. Elinde değildi.

"Hayallerin gerçeğe dönüşmesi gibi." Colette'i maaşa bağlamaya hazırdım.

"Umarım savaş onu değiştirmez, anlıyor musun?"

Colette düşünceli bir tavırla onu izledi. "Savaşın onu değiştirmesi kaçınılmaz."

Hazel'ın kalbi sıkıştı.

"Ama bu senin ona verdiğin değeri değiştirmek zorunda değil. Ne de onun seni nasıl önemseydiğini."

Hazel geleceğin neler getirebileceğini hayal etmeye çalıştı. Sis ve dumandan başka bir şey göremedi.

"Son mektubu üç hafta önceydi," diye itiraf etti Hazel. "Çok endişeleniyorum. O ..."

"Yaralı olduğunu, başına bir şey geldiğini, *değil mi?*"

Hazel bu soruyu, hatta bunun bir olasılık olduğunu bile kabul edemiyordu. "Elbette biliyorsun." Colette kendi sorusuna kendi cevap verdi. "Ama neşelen biraz.

Mektupların yavaş olmasının birçok nedeni vardır. Askerler üşütür. Mektuplar yanlış yere gider. Yanlış yönlendirilir. Ve siz buraya yeni geldiniz, değil mi? Belki de mektupları eski adresinize gidiyordur."

"Colette," dedi Hazel ihtiyatla. "Hiç aşık oldun mu?" -*Tanrım*, onun yerine başka bir şey söyle- "Aşık oldun mu?" *Artık çok geçti.*

En sevdiğim soru.

Colette tereddüt etti. "Evet," dedi sessizce, "öyleydim."

Tatlı Stéphane. Nasıl bir adam olurdu. Onlarla neler yapabilirdim.

"Ne oldu?"

Colette, Hazel'ın bunu fark etmemesine şaşırdı. "Almanlar onu vurdu."

"Oh, Tanrım." Hazel'ın boğazından bir hıçkırık koptu ve Colette'in elini tuttu.

Bilek. Bu ölümün, hiç tanımadığı bu çocuğun acısı bir gelgit dalgası gibi üzerine çöktü. "Oh, Colette, buna nasıl katlanabiliyorsun?"

Colette bir mendil ve biraz çikolata buldu. Hazel ikisini de alçakgönüllülükle kabul etti.

"Hıçkırıklar arasında, "Ben eski sevgilin için ağlarken *senin* orada oturup beni sakın sakın teselli etmen ne kadar gülünç," dedi.

"Hiç de gülünç değil," dedi Colette. "Gözyaşlarınız Jacques içindir. En kötüsü hiç olmasın diye dua ediyorsun ve sonra başına gelen biriyle karşılaşıyorsun."

Fırtına geçti, Hazel şişmiş ve bitkin bir halde kaldı.

"Nasıl devam ediyorsun, Colette?" diye sordu. "Kederden büzüşüp kalmadın."

"Yapmadığımı kim söyledi?" Gülümsedi, sonra yüzü asıldı. "Her yıl zavallı Stéphane'im için bir mum yakıyorum," dedi. "Ve ailem için." James'in fotoğrafını kaldırdı. "Gündüzleri meşgul oluyorum. Ama pek uyuyamıyorum. Geceleri bana geri dönüyorlar."

Hazel şaşkınlıkla başını kaldırdı.

Colette hüznle gülümsedi. "Hayaletleri kastetmiyorum," dedi.

"Hayaletler anılar değilse tabii."

Hazel arkadaşını böylesine acı verici bir konuşmanın içine sürüklememiş olmayı diledi.

"Amerikalılar senin için çıldırıyor. Neden onlardan biri senin ayaklarını yerden kesmedi?"

"'Yankiler' mi?" Colette aksanı taklit etti. "*Hayır, merci.* Onlar sadece buradan geçiyorlar."

"Belki onlardan biri bir gün senin için geri gelir."

Omuz silkti. "Zamanını boşa harcamış olur." Fotoğrafi geri uzattı. "Bana nasıl hayatta kaldığımı sormuştunuz." Etrafına, sahneye, kahve istasyonuna, kitap ve oyun raflarına baktı. "Çalışmak yardımcı oldu. Her gün yapacak bir şeyimin olması. Bu çok güçlü bir şey. Başkalarının sorunlarına yardımcı olmamı gerektiriyor." Colette durakladı. "Onları biraz olsun gülümsetmek. Bu, doktorun vereceği her şeyden daha iyi bir tedavidir."

Hazel bekledi.

"Askerleri düşünüyorum," dedi Colette. "Savaş beni öldürmedi. Ama bu onları öldürebilir. Yani, ben şanslı olanım. Biraz nezaket göstermeye çalışıyorum. Biraz sabır." Parmağını salladı. "Yine de sabır yok, ne zaman ... neydi senin deyimimin ... oynaklaştıklarında." Göz kırptı.

Hazel ürperdi. Şimdiye kadar böyle tatsızlıklardan kurtulmuştu. Ama Ellen'in neredeyse her gece, cazibesine olması gerekenden daha fazla güvenen bir askerle ilgili anlatacak hikâyeleri vardı.

Ben de askerlerin piyano müziği istediğini sanıyordum, diye düşündü Hazel. *Çok safmışım.*

Hazel elindeki çikolatanın paketini açtı ve ağzına attı. Colette bir parça daha aldı ve aynısını yaptı. Orada oturmuş, bonbonları emiyor ve düşünüyorlardı. Her biri farklı bir yüz hayal etti. Hazel'inki çok uzaklardaydı. Colette'inki sonsuza dek gitmişti.

"Ve tabii bir de müzik var," dedi Colette, hâlâ bir topak karamelle boğuşurken.

Hazel başını salladı. Müzik.

ARES

Hedef Çalışması-7 Ocak 1918

SILAHLAR, SILAHLAR, HER YERDE SILAHLAR.

Silahlar, oluklu çelik Nissen kulübelerinin kenarlarına beyzbol sopası sıraları gibi asılmıştı.

Cephede ağır silahlar gümbürdüyor, füzeler çılgık atıyor.

Webley tabancalarının *çatırtısı* ve Lee-Enfield tüfeklerinin *patlaması*.

Hedef talimi için sıraya dizilmiş, pek de yeni olmayan acemilerin kollarındaki silahlar. James'in elinde bir silah.

Lee-Enfield Mk III. Ağır, ahşap bir güzellik, pürüzsüz ve ipeksi. Onu omzuna yasladı ve açıklıktan nişangâhlarını hizalayan kareye baktı.

Daha önce seni kaç asker tutuyordu? diye sordu. *Şimdi ölümler mi? Hastanede mi?*

Kaç Alman vurdunuz? Çabuk mu öldüler, yoksa acı mı çektiler?

Silah onun sırlarını sakladı.

"Tüfeğiniz sizin hayatınızdır," dedi eğitmen. "Bir baskına gittiğinizde. Jerry sana baskın yaptığında. Kimsenin olmadığı bir yerde. Onu temiz ve dolu tut. Tüfekle hızınız, Jerry'nin mi yoksa sizin mi ülkesi için öleceğinizi belirleyecek. Bırak Jerry kahraman olsun, sen de evine gidip kız arkadaşını öp!"

Hazel'ın yüzü belirdi. Gözüne çarpan temiz genç adam gitmişti. Onun yerinde, kirden sırlıklam olmuş pis bir hayvan vardı. Çatlamış eller, kararmış tırnaklar, kirli bir yüz, dağınık bir sakal.

Yoldaşları değişmişti. Billy Nutley daha zayıftı, cüsseden çok kaslıydı. Tüfeği kocaman kollarının arasında bir oyuncak gibi duruyordu. Sıska kızıl Chad Browning hâlâ sıırım gibiydi ama hakim bir duruşu vardı. Silahının ne için olduğunu biliyordu. Duvarcı Mick Webber eskiden güçlüydü ama şimdi hızlı ve çevikti, her engelli parkuru ilk bitiren oydu.

Frank Mason hâlâ Frank Mason'dı. Bu güven vericiydi.

Sürgüyü fırlatmak, fişek yatağını boşaltmak, yeni mermiyi doldurmak için sürgüyü geri itmek, horozu kurmak, nişan almak ve ateş etmek artık hiçbir şeydi. İlk başta çok sert ve beceriksizce olan sürgü manevrası artık zahmetsiz, otomatikti. Bir saniyeden daha az bir sürede. İngiliz askerlerini acımasız ölüm makinelerine dönüştürdü. Mareşal Haig'in ellerinde ölümcül silahlar.

Ya onlar ya da sen.

"Yükle!"

Cebinden striptizcileri çıkardı ve fişek yatağına doldurdu. "Nişan alın!"

Açıklıktan hedefine baktı. Zeki bir Tommy, kaba ahşap insan maketinin üzerine "Wee Willie Winkie" yazmıştı. Kayzer Wilhelm'in birçok isminden biri.

"Nişan alın, ateş edin ve kurşunun nereye gittiğini not edin. Nişan aldığınız yer ile merminin gittiği yer arasındaki fark, her seferinde ne kadar ayarlama yaptığınızdır.

Bugün rüzgar yok, dolayısıyla mesafe ve yön size gelecekte bu menzilde ihtiyaç duyacağınız toleransı veriyor."

Askerler onun ne demek istediğini anlamadıklarını belli etmenin doğru olup olmadığını görmek için baktılar.

"Bak. Çok basit. Göğsünün ortasına nişan alırsan, ama kurşun beyninden geçerse, tüfeğin düşündüğünden bir karış daha yükseğe ateş eder. Yirmi beş metre. Daha uzakta farklı olur. Yani kalbini vurmak istiyorsan, kasıklarına nişan al. Eğer kasıklarından vurursan, bu da iyi! Tüfekler yukarı! Horoz pozisyonu!"

James ciğerlerini boşalttı ve tüfeğin horozunu kaldırdı. "Nişan al!"

Nişangâhı görüş deliğinde ortaladı ve "Willie "deki iki L *harfinin* üzerinde sabitledi. Parmağı kavisli çelik tetiğe dokundu.

"Ateş!"

Tüfeğin dipçiği omzuna çarptı. Kurşun tahta kalbi deldi.

Solundaki Webber ıslık çaldı. "Şuna bak, Alderidge! Willie Winkie ölü bir adam."

James gözlerine inanamıyordu. "Aptal şanssı."

"Hayır," dedi Webber. "İyi göz."

Frank Mason yüzünü kış güneşine karşı gölgeledi. "İyi silah."

"Şimdi toleransınızın ne olması gerektiğini hesaplayın," diye bağırdı eğitimci. "Hazır mısınız? Hazır!"

Ka-chunk. Düzinelerce asker, mekanize, ölümcül bir simetri içinde, sürgülerini geri fırlattı ve içeri itti. Tamburlar son mermilerin boş kovanlarını tükürdü. Çamurun içine düştüler.

"Hesapla . . . nişan al . . . ateş et!" Bir başka mükemmel atış.

"Temiz!" *Ka-chunk.* "Bu yeni marjı dikkate alın. İkisinin ortalamasını al. Nişan al!"

James havayı boşalttı. Tam kalbine. "Ateş!"

İki santim eksik. Hala ölümcül. "Temiz!"

Ka-chunk.

"Nişan al!"

Hava söndü. "Ateş!"

"Temiz!"

"Nişan al!"

"Ateş!"

"Bu kadar yeter. Tüfekleri indirin!"

Boş kovanlar ayaklarının dibine kuş yemi gibi saçılmıştı. Omzuna bir at tekme atmış gibi hissediyordu. Ama nabızı gümbür gümbür atıyordu. Ateş etmeyi *seviyordu*.

Almanların tahtadan yapılamaması çok kötü, diye düşündü.

"Şimdi seninle yemeğe çıkıyoruz," dedi eğitimci. Başka bir subayı çağırdı ve onu James'in hedefine doğru çekti. Sonuçlarını işaret ettiler. Soğuk bir günde biraz gurur duymaktan zarar gelmezdi. Hazel'a bunu bir palavracı gibi görünmeden anlatabilir miydi?

Eşyalarını topladı ve diğerleriyle birlikte yemekhaneye doğru gitmeye başladı, ancak eğitimciden gelen bir çağrı onu durdurdu.

"Orada dur bakalım, asker..."

"Alderidge," dedi James. Hazır olda durdu.

Eğitmen, diğer subayla birlikte onun yanına ulaştı. "Sen bir avcı mısın, Alderidge?"

James başını salladı. "Hayır, efendim." "Kil güvercinleri mi vuruyorsun?"

"Hayır, efendim."

"Gerçekten mi?" Eğitmen çenesini sıvazladı ve diğer memura anlamlı bir bakış attı. "Etkileyici bir atıştı. Bunu dosyana not edeceğiz." James'e başıyla selam verdi. "Rahat, asker. Seninle uğraşmaya gidiyorum."

APHRODITE

Şarkıcı Kız-12 Ocak 1918

Birkaç gün sonra başka bir akşam Hazel ve Colette'i piyanonun başında prova yaparken buldular.

Colette'in boğuk ve alçak sesi büyüleyiciydi. Hazel onun yeteneğine inanamıyordu. Sesi özlemle çatırdıyordu. Belki de, diye düşündü Hazel, böyle şarkı söylemek için çok acı çekmek gerekir. Gücün omurgasında karıncalanma yarattığını hissetti.

Aubrey, pencerelere bir avuç çakıl taşı fırlatmadan önce bile sirenin şarkısını duymuştu. Kim böyle şarkı söylüyordu? Bilmek zorundaydı. Yabancı şarkı söylüyordu ama o sesle, ne olmuş yani?

Çakıl taşlarını fırlattı, sonra bekledi. Hiçbir şey yoktu. Bir avuç daha attı.

Hazel kapının sürgüsünü açtı ve binanın köşesinden içeri baktı. "Kim var orada?"

"Benim," dedi Aubrey başıyla selam vererek. "Ragtime'ın Kralı ve Cazın İmparatoru."

"Aubrey! Geri gelmişsin!" Onu içeri çağırdı. "Yeterince uzun sürdü."

Kapıya yaslandı. "Konserlerle o kadar meşguldüm ki buraya daha erken gelemedim."

"Ne eğlenceli! İçeri gelmiyor musun?"

"İznim yok," dedi. "Bu öğleden sonra gelmeye çalıştım ama bir bayan beni geri çevirdi."

"Oh, Aubrey. Çok özür dilerim." Hazel bu konuda kendini kötü hissetti. "Söylesene, neden şimdi içeri gelmiyorsun?"

Aubrey tereddüt etti. "Başımız belaya girmeyecek mi?"

"Kim bilecek ki? Bayan Davies yatmaya gitti." Ne kadar kural tanımaz biri olmaya başlamıştı! Ama bazı kurallar bunu gerektiriyordu. "Bu bir intikam. Zenci kulübesinde oynamama izin vermiyor."

Aubrey, Hazel'ı içeri kadar takip etti. "Çünkü orada güvende olmazsın," dedi acı acı.

Colette'in müzik sayfalarını karıştırdığı ve bir şarkıdan parçalar mırıldandığı sahneye ulaştılar. Aubrey şapkasını başından savurdu ve derin bir selam verdi. Colette bu kez tek tip bluz ve etek giymişti ama Aubrey hiç de hayal kırıklığına uğramamıştı.

"Aubrey Edwards, hizmetinizdeyim," dedi ona. "Sizinle tanıştığımıza memnun oldum."

"Henüz yapmadınız," dedi ona.

"O zaman beni bilgilendirdiğin zaman daha da memnun olacağım," dedi batmaz Aubrey. Bir Hazel'a, bir de Colette'e baktı. "Az önce şarkı söylediğini duyduğum sen miydin?"

Hazel, Aubrey'nin Colette üzerindeki cazibesini açığa çıkarmasını izledi. *Bu eğlenceli olacaktı.* Buz gibi soğukkanlı olabilirdi. Hamur çocukları onunla göz göze gelmeye çalıştığında sadece gülümsüyor ve onlara limonata dolduruyordu.

Kral Hazel'a doğru baktı. Hazel onun gözlerinin parladığını görebiliyordu. "Leydim," dedi sahne fısıltısıyla, "beni bu sevimli arkadaşınızla tanıştıracak mısınız, yoksa adını tahmin etmek zorunda mıyım?"

"Denemeni görmek eğlenceli olurdu," dedi. "Bu benim arkadaşım Colette Fournier. Olağanüstü bir şarkıcı. Colette, bu Aubrey Edwards, Ragtime'ın Kralı ve Cazın İmparatoru."

Colette elini sıkamak için uzattı ama Aubrey onu öptü.

"Caz nedir?" Colette sordu. "Grubun geçen hafta burada çaldığı müziğe bu adı mı veriyorsunuz? *Fantastikti!*"

Boğa kurbağası gibi şişti. "Bu caz ya da ona benzer bir şey," dedi. "Biz sadece ABD Ordusu'ndaki en iyi bando değiliz. Tüm savaşın en iyi bandosuyuz. Sizi özgür bırakacağız, sonra da caz ritmimizle sizi ateşe vereceğiz."

"Neler yapabildiğine bir bak, Colette." Hazel, Aubrey'ye piyano sırasını işaret etti.

Şarkının melodisini buldu ve onu bir paçavra haline getirene kadar akorları keşfetti.

Ona göre bu çocuk oynucağıydı ama Colette'e göre Aubrey müzikal olarak Kızıldeniz'i ikiye ayırmıştı.

"Bunu bir daha yap," diye sordu Colette.

Aubrey onu memnun etmekten memnundu. Kısa süre sonra diğer notalarıyla da dalga geçmeye başladılar.

Apollo, cazın ateşten vaftizini ilk kez deneyimleyen müzisyenler için bunun nasıl bir his olduğunu hatırlarsın. Ragtime Colette'i ele geçirdi. Zihni köpürdü, kalçaları sallandı. Eski hüznü, melodramatik nakaratlar ve basmakalıp, cıvıl cıvıl melodiler gitmişti. Bu, kandillerin elektrik ışığına dönüşmesiydi. Dinamit gibiydi. Voodoo. Büyücülük.

Seksiydi. Piyanonun başındaki atletik rahip de öyle. Colette için çalarken gözlerinde daha fazlası varmış gibi bir parıltı vardı. Colette bakışlarının olması gerekenden daha sık ona döndüğünü fark etti. Ve orada kalıyordu.

Hayır, dedi Colette kendi kendine. *Hayır, hayır, hayır.*

Ama Ragtime Kralı'nda sadece müzikle ilgili olmayan bir şey vardı.

Aubrey daha önce Paris'ten gelen Rococo parfümüyle ve böyle tutturulmuş kısa, şık buklelerle hiç karşılaşmamıştı, çok göz alıcı ve cüretkârdı. Ve fiziği! Ama onu kendine bağlayan sesiydi. Müziği nereye götüreceğini biliyordu; doğaçlama yaptığında onu takip ediyor, hatta bazen yeni bir tuşa geçmesi için onu yönlendiriyordu.

Hazel esnemeye başladı. Geç olmaya başlamıştı. Vakit gelmişti.

Aubrey kendini ayağa kaldırdı. "Gitsem iyi olacak." Bir süredir söylediği en zor sözlerdi.

Colette ona elini uzattı. *"Enchantée."*

"İyi geceler, Aubrey," dedi Hazel.

Kapıya doğru ilerledi. *Seni geri davet etmediler,* dedi annesinin sesi ona.

Soğuk gece havasına doğru sııttı. *Kimin davetiyeye ihtiyacı var ki?*

APOLLO

Ertesi Sabah - 1 Ocak 1918

"Dün gece neredeydin?"

Joey Rice, Aubrey'i kaburgalarından bıçakladı. Tuvalet kuyruğunda titreyerek bekliyorlardı.

"Ölü gibi görünüyorsun," dedi Joey. "İçeri girdiğini duydum. Ne oldu, gece yarısı mı?"

Aubrey gözlerini ovuşturdu. "Sorun nedir, Rice? Güzellik uykunu mu böldüm?"

Joey Aubrey'nin göğsünü dürttü. "Teğmen Europe'a yalan söylemek zorunda kaldım ve dün gece ışıklar söndüğünde revirde olduğunu söyledim."

Bu Aubrey'nin dikkatini çekti. "Beni mi arıyordu?"

"Kaptan Fish olmadığı için şanslısın. Ona ishal olduğunu söyledim."

"Tanrım, teşekkürler." Tek ayağının üzerinde zıpladı. "Kımıldayın beyler! I

Gitmeliyim!"

"Cidden," dedi Joey, "nereye gittin?"

Aubrey tereddüt etti, sonra pes etti. "Bunu gizli tutmalısın." Joey'nin kulağına konuştu. "Biriyle tanıştım."

"Burada mı?" Joey'nin gözleri büyüdü. "Güzel mi?"

Aubrey'nin gözleri göğre doğru yuvarlandı. "Oh adamım. Bilmiyorsun bile." Joey'nin kaşları kalktı. "Sen . . . ?"

Aubrey onu omzundan itti. "Kapa çeneni Rice," dedi. "Öyle bir şey değil."

"Bana kızma. Sadece soruyorum." Omzunu ovuşturdu. "Peki, Lusitania Kampı'ndaki Y kulübesinde mi? Birkaç gözcüleri var. Çoğunun işi sıkıdır."

Aubrey Colette'in parfümünü hatırladı. "Hayır," dedi. "Tanıştığım kız Belçikalı."

Joey'nin ağızı açık kaldı.

"Morina balığı gibi görünüyorsun," dedi Aubrey ona. "Sakin ol. O memur bizi komik bir şekilde izliyor."

Joey ağızını kapattı. Bir dakika sonra Aubrey'ye bir kez daha fısıldadı.

"Demek kendine Belçikalı bir fahişe buldun," dedi. "Sen de mi yalnız mısın?"

Aubrey iki eklemine Joey'nin kaburgalarının arasına soktu.

"Ow!"

"Bunu bir daha söylersen," diye tısladı Aubrey, "seni yere sererim. Sana öyle olmadığını söylemiştim."

Joey, Aubrey'yi dirsekleyerek uzaklaştırdı. "Kes şunu," dedi. "Bu sabah kodeste olmamanın sebebi benim. Yerde olsam sakın olurum."

Aubrey düşündü. Yine bir müttefike ihtiyacı olabilirdi. Kesinlikle geri dönecekti.

"Peki," dedi Joey, "neye benziyor? Güzel olmasının dışında."

Aubrey iç çekti. "Onu bir de şarkı söylerken dinlemelisin," dedi. "Amerika'da bir yıldız olabilir."

"Ne yani, Avrupa'da yıldız yok mu?" Başka bir asker tuvaleti boşalttı.

"Avrupa'dan bahsetmişken," dedi, "Teğmen Avrupa dün gece benden ne istedi?"

Rice kornetini çalıyormuş gibi yaptı. "Bu akşamki grup çalışmasıyla ilgili bir şey."

Aubrey elini alnına vurdu. "Bu gece mi? Hay aksi!" "Sorun nedir?"

Aubrey başını salladı. "Bu gece onu görmeye gidecektim."

"Bak," dedi Joey. "Kaptan Fish kızlara bulaşmamızı istemiyor, nokta." Sesini alçalttı. "Ve eğer beyaz bir kıza bulaşırsanız, başınız belaya girer."

Aubrey nutuk dinleyecek durumda değildi. Ağızını hiç açmamış olmayı dilemeye başladı. "Unut gitsin," dedi Joey'e. "Onunla daha yeni tanıştım, tamam mı? Evlenme teklif etmedim."

Joey onu görmezden geldi ve tam gaz devam etti. "Buraya gelmek yeterince zordu. Bunu mahvetme. Bizim işimiz çok çalışmak, harika müzik çalmak ve ne olursa olsun kocaman gülümsemek. Güzel bir beyaz kıza bulaşırsan, yani bir fahişeye değil, kendini öldürtürsün." Sesini alçalttı. "I

Adamların konuştuğunu duydum. Bir denizci alayı hakkında. Bir sürü Güneyli tehditler savuruyor."

Aubrey elini salladı. "Sakin ol Rice," dedi. "Annem gibi endişeleniyorsun." Joey'nin omzuna vurdu. "Göreceksin. Ben iyi olacağım. Ragtime Kralı ve Caz İmparatoru Aubrey Edwards'a kötü bir şey olmayacak."

"Ama o koca kafanı o sıska omuzlarından indireceğim."

"Denemeni görmek isterim."

"Sen Aptallar Kralısın, işte sen busun."

"O zaman sen benim sadık deneğimsin. Sen kime sıska diyorsun?"

Sonunda sıra tuvalete gelmişti. Bir asker burnunu sıkarak tuvaletten çıktı.

"Beni içeri al," dedi Joey. "Patlayacağım."

"Asla olmaz." Aubrey öne fırladı ve ondan önce davrandı. "Koşularım olduğunu söylemiştin. Seni yalancı çıkarmak doğru olmaz."

APOLLO

Bando Çalışmasında-1 Ocak 1918

O gece hedeflerini hatırlatmak için AUBREY'i grup çalışmasına kadar takip ettim. Burada, Afrodit'in pençelerini ona geçirmeyeceğini düşündüm. Alınma, Tanrıça.

"Dinleyin dedim! Siz klarnetçiler, çenenizi kapayın ve dinleyin!" Teğmen Europe'un gözlüklü gözleri 15. Ordu Bandosu'na dik dik bakıyordu.

Aubrey bir zil sesinin herkesi sakinleştireceğini düşündü ve bir zil sesi çıkardı. Grubun bariton vokalisti Davul Binbaşı Noble Sissle, Aubrey'nin başının arkasına bir fiske vurdu.

"Ow!"

Yarım dakika boyunca Avrupa'nın kem gözleri sonunda grubun geri kalanını sessizliğe gömdü.

"Pekâlâ, pekâlâ!" dedi Avrupa. "Bu gece çok işimiz var. Bu hafta iki gösteri daha. Biri Hut Two'da, diğeri de Camp Lusitania Y'de. Tüm birlikler tarafından çok sevildik. Subaylar da! Harika iş çıkardın."

Grup alkışlayıp tezahürat yaparken Europe kendi kendine gülümsemeye izin verdi.

Aubrey başının arkasını ovuşturdu. Bir dahaki sefere provada kaskını takacaktı.

"Sadece bu da değil," diye devam etti bando şefi, "Fransa'nın dört bir yanına gönderileceğimiz konuşuluyor. Amerikan ordusu gelene kadar moralleri yükseltmek için iyi niyet turu."

Aubrey heyecanlanmalıydı. Bu tam da onun için ihtiyacım olan molaydı. Daha fazla teşhir! Bir zamanlar Fransa'da oynamayı hayal ediyordu. Şimdi aklında güzel bir yüzden başka bir şey yoktu.

"Size söylediğim gibi," dedi Avrupa. "Hayat kurtarıyoruz, her seferinde bir *paçavra zaman*."

Yuk, yuk.

"Her seferinde bir *sandık*," dedi Alex Jackson, tuba. Mırıltılar grubun içinde dalgalandı.

Teğmen Europe, "Bakın, sandıkları ve kutuları boşaltmaktan bıktığınızı biliyorum," dedi. "Fransa'ya savaşmak için geldik, o yüzden savaşacağız. Albay Hayward bunu çözmeye çalışıyor. Ama aynı zamanda caz çalmaya da geldik. Hadi başlayalım. Abla, şu yeni müziği dolaştırır mısın? Enstrümanlara göre etiketlenmiş."

Noble Sissle sayfa yığınınını aldı ve gruba dağıtmaya başladı.

Teğmen Europe notlarını gözden geçirdi. "Şimdi, bir bakalım. Oh, evet. Siz pikololar, iki gece önce 'Sonsuza Dek Yıldızlar ve Şeritler'de sürünüyordunuz. Her zaman ne derim? Siz olmadan, sadece bir grup korno çalışıyor. Eğer o trilleri zamanında ve perdede yapmazsanız, Tanrı yardımcım olsun, elime bir flüt alır ve sizi kafalarınızın üstünden tril yaparım, duydunuz mu beni?"

Nefesli çalgılar arasında mırıldanmalar ve dirsekleşmeler.

Bando şefi notlarına geri döndü. "Şunu dinleyin çocuklar: Ordu, izindeki Amerikan askerleri için lüks bir tatil köyünü ele geçirmiş," dedi. "Aix-les-Bains adında bir yer. Hamamları, kaplıcaları, dağları ve gölü var. Kumarhaneler, tiyatrolar, aklınıza ne gelirse. Oldukça popüler bir yer. J. P. Morgan ve Kraliçe Victoria orada tatil yaparmış. Turumuzun sonunda gideceğiz. Biz açılış gösterisiyiz."

"Bizi oraya rahatlamamız için mi gönderiyorsunuz?" diye sordu saksafoncu Pinkhead Parker.

"Müzik çalmak için, rulet değil," diye yanıtladı Avrupa. "Belki boş zamanlarında oynayabilirsin, ama ..."

"Ama ne?" diye sordu Pembe Kafa.

Avrupa durakladı. "Biz eğlenceliyiz," dedi. "Tatil köyü siyah askerler için değil."

Sessizlik, o nadir bulunan şey, grubun üzerine çöktü.

"Tıpkı New York'taki gibi, büyükler için oynuyorsun," dedi Pinkhead. "Hizmetçi girişini kullanın ve çorbanızı mutfakta için."

Jim Europe içini çekti. "Bir yolunu buluruz, tamam mı?" Grup düz ifadelerle doluydu. "Burası büyük bir yer. Sizin biraz eğlenmeniz için elimden geleni yapacağım."

Bando Binbaşısı Sissle, Aubrey'e müziğini uzattı. Fazla ilgilenmeden aldı. Saint-Nazaire'den ayrılmak mı? Süslü bir tatil köyünde Dixieland çalmaya mı?

Hadi, Aubrey. Bu tür bir şans senin askere yazılma sebebin. Yakala O!

Ama tek düşündüğü o kızdı. O anda ne kızın ne kadar iyi bir müzisyen olduğunu ne de şöhrete giden yolda nasıl duo yapabileceklerini. Bu senin pis işindi, Tanrıça.

"Edwards . . . Edwards!"

Aubrey gözlerini kırptırdı. Teğmen Europe yumruklarını kalçalarına dayamış, ona ters ters bakıyordu.

"Bugün bizimle misin, değil misin, asker?"

Aubrey dik durdu ve bagetlerini hazır tuttu. "Belki de arada bir müziğinize bir göz atmak istersiniz?"

Ritimden anlayan her aptal davulun ritmini okuyabilirdi. Aubrey ritimle yaratılmıştı.

"Görüyorum, efendim,

Teğmen, efendim!" "Şimdi anladınız mı?"

Snickers nefesli çalgılar arasında koştu.

Aubrey etrafına bakındı. Teğmen Europe'un arkasında, bir kenarda, kaşları ve ünlem işaretleriyle Noble Sissle duruyordu, elinde bir müzik kâğıdı tutuyor ve sertçe tepesini işaret ediyordu.

"Reveille Blues," yazıyordu. Yazan A. Edwards. Orkestrasyon Jas. R. Europe.

"Oh," dedi Aubrey.

Ona söyledim, yoldasın. Daha yirmi yaşında bile değilsin ve Jim Europe senin müziğini besteliyor ve icra ediyor! Gelecek senin! Bu senin anın. Yol ayrımındasın. Bir çatal kesin kalp ağrısına götürür. Diğeri, ölümsüzlüğe. Müziğini seç!

Ama tek düşünebildiği, Colette'in şarkı söylemesinin kulağa nasıl geleceğiydi.

Tanrıça, sana söylüyorum, adil dövüşmüyorsun.

ARES

Siperlerde-9 Ocak 1918

BU DÜNYADAKİ HİÇBİR ŞEY James Alderidge'i siperlerde yaşamaya hazırlamamıştı.

Mesaj geldi. Siperlerde yedek birliklere ihtiyaç var. Yeni bir bölüm oluşturuluyor. Çantalarınızı hazırlayın ve komutanınızla görüşmek için bekleyin.

Yemek yediler, son mektupları olma ihtimaline karşı evlerine mektup postaladılar, eğer öyle biriyseler dua ettiler ve yetmiş kiloluk teçhizatlarını kuşandılar. Altı yeni asker: James Alderidge, Billy Nutley, Mick Webber, Chad Browning. Bir Alph Gilchrist ve bir Vince Rowan. İki geri dönen asker: Tanındıkları Frank Mason ve tanımadıkları Samuel Selkirk.

Bir subay belirdi. "Günaydın beyler," dedi. "Ben Çavuş McKendrick. Bu bölük benim komutam altında. Siz Üçüncü Bölük, Birinci Müfreze, D Bölüğü, Otuz Dokuzuncu Bölük'sünüz."

3., 1., D, 39. Gouzeaucourt kasabasının dışında konuşlanmış. James bunu hatırlayabildiği bir yere kaydetmeye çalıştı.

"Üst düşmeni ilikle asker," dedi çavuş Billy'ye. "Açık saçık giyinmek cezalandırılır."

Sıranın sonuna doğru ilerledi. "Putte'lerini böyle sarmayı sana kim öğretti, asker?" Chad Browning'in tavuk bacaklarının etrafına sarılan kumaş şeritler sarktı. "Biz askeriz, mumya değil, Tanrı aşkına."

Bu acil durum üzerine çavuş onlara teftiş için çantalarını açmalarını emretti. Sırtlarından attılar ve açtılar. Tatmin olduklarında, yürüyüşlerine devam ettiler.

Topçu höyüklerinin, sahra mutfaklarının ve yara temizleme istasyonlarının arasından, canlı atların ve ölü atların, kamyonların ve motosikletlerin yanından geçtiler. Kimden

Zaman zaman, tembel bir şekilde, Alman hatlarından top mermileri süzülüyor ve patlayarak toprak gayzerleri gönderiyordu.

Bir tanesi etkisini hissedebilecekleri kadar yakınlarına düştü ve yeni adamlardan birkaçı çığlık attı.

"Önemli bir şey değil," dedi çavuş. "Sadece bir çarpma. Seni devirmedi bile." Eliyle işaret etti. "Şu siyah dumanı görüyor musun? Bu bir Jack Johnson. Amerikan ödüllü boksör gibi, bilirsin. Büyük siyah bir herif. Çıkardıkları sestten onları nasıl fark edeceğini öğreneceksin."

Çok geçmeden etraflarında topraktan duvarlar yükseldi. James çocukken, bir peni karşılığında yüksek çitlerden oluşan bir bahçe labirentinde dolaşabileceğiniz büyük eski kır mülklerini ziyaret etmişti. En azından çiçekli çalılardan yapılmış olmalarına ve kır bahçıvanlarının asla siper havan topu atmamalarına rağmen onlardan nefret etmişti.

Bu labirent uzayıp gidiyordu. Karanlık koridorlar her birkaç metrede bir dik açılarla dönüyordu, bu yüzden diğerleriyle aynı adımda olup olmadığınızı asla bilemiyordunuz, ta ki onlarla karşılaşana ya da onlar sizinle çarpışana kadar. Dar geçitlere iki kişi sığmıyordu, bu yüzden sedyecilerin geçmesine izin vermek için duvara yaslanıyorlardı.

"Sorun nedir, asker?" Çavuş McKendrick, James'in sedyede inleyen ve gömleğinden kan sızan bir adama bakmasını izledi. "Burası sakın bir bölge. Sen bekle."

Mason ona sessizce, "Şok olmuş gibi görünmemeye çalış," dedi. "Burada yeşil görünmenin bir faydası yok."

James tüm yön duygusunu kaybetti. Étaples'daki eğitimde gördüğü diyagramları hayal etmeye çalıştı. Zikzaklı ön ateş hatları, sonra destek hatları, sonra yedek hatlar, hepsi aşağı yukarı paralel, aralarında bir örümcek ağındaki filamentler gibi uzanan iletişim siperleri. Yedek siperlerin arkasında, topçular tarafından yönetilen bir sıra ağır silah vardı. Almanları gözetlemek için ön ateş hattı siperlerinden kimsenin olmadığı bölgeye koşan küçük sürgünlere saps denirdi. Ona ne isim verdiğinizin ne önemi vardı? Başka bir isimle anılan bir siper de aynı şekilde güzel kokardı, değil mi?

Bunlar çürümüş insan eti, idrar ve dışkı gibi kokuyordu. Ve ucuz sigara.

Yol sağa dönünce daha geniş bir hendek ortaya çıktı. Burası bir geçitten çok, kirli adamların dışçıye gitmek için bitmek bilmeyen bir kuyrukta beklediği sandalyesiz bir bekleme odası gibiydi. Bazı askerler uyumak için çantalarının ya da kum torbalarının üzerine uzanmışlardı.

Burada Çavuş McKendrick onlara hitap etti. "Evim evim güzel evim, çocuklar," dedi. "Burada on gün yedekte kaldıktan sonra destek hattına geçeceksiniz. Orada da on gün geçirdikten sonra cepheye gideceksiniz. Ondan sonra, her şey yolunda giderse, birkaç gün dinleneceksiniz."

Siperlerde otuz gün. Dinlenmek, izin almak ve Hazel'ı görmek anlamına gelebilir miydi? "Elbette," diye ekledi çavuş, "Almanlar saldırırsa, tüm plan

..defolup gider." Etrafına bakındı. "Pekala çocuklar, kendinizi evinizde hissedin. Buradaki eski tüfekler size bilgi verebilir. Onlar da sizin gibi Otuz Dokuzuncu Bölük'ten. İkinci Bölük. Şimdi, öğle yemeğine kadar ayaklarınızı dinlendirin, ondan sonra gaz maskesi eğitimi yapacağız." Ve gitmişti.

Diğer askerler eğildikleri siper duvarlarından sıyrıldılar ve kurt sürüsüne yeni katılanları koklamak için yanlarına geldiler.

"Evinize hoş geldiniz canlarım," dedi biri, sırık gibi, sıırım gibi bir adam. "Bana ne getirdiniz?"

Billy, Chad ve Mick birbirlerine baktılar. James bir ipucu bulmak için Frank Mason'a baktı.

Mason cebinden bir sigara kutusu çıkardı. "Kutu açık." Billy, Chad, Mick ve James bakakaldı. Hazırda bekleyen beş ya da altı deneyimli asker hiç vakit kaybetmeden Mason'ın etrafına doluştu ve "Teşekkürler dostum" ve "İşte bir dost" sesleriyle onun Woodbines'ını kaptı.

"Kutu kapalı." Mason tenekeyi cebine koydu. Hiç alamayan askerler üzülmeydi.

Chad James'in kulağına fısıldadı. "Kimse bize rüşvet getirmemiz gerektiğini söylemedi."

"Ben Frank Mason," dedi Frank 2. Şube'deki çocuklara. "Orası nasıl bir yer?"

"Oldukça sessiz," dedi tıknaz, geniş yüzlü bir asker. "Benji Packer. Fritz'den pek bir şey duymuyoruz, sadece hazır ol ve bekle durumları dışında, ki o zaman bile pek istekli değil."

James'in kafası karışmıştı. "Peki o zaman, bütün gün ne duyduk?" İkinci bölümdekiler güldü. "Senin adın ne evlat?"

"James Alderidge," dedi. "Essex'ten."

"Bunlar Alman topçuları," dedi Packer. "Ama bu sadece Fritz'in arada bir hapsirması."

Başka bir asker sigarasından bir nefes çekti. "Gerçekten üşütene kadar bekle."

"Bak ne diyeceğim," dedi uzun boylu, sıırım gibi adam. "Bir şeyler pişiyor. Emir subayının Feetham'la konuşmasına kulak misafiri oldum-"

James araya girdi. "Feetham?"

Sanki bu utanç verici bir soruymuş gibi birkaç kafa ona doğru döndü. "Tuğgeneral Feetham," dedi ağır çilli bir asker. "Otuz dokuzuncu birliğin komutanı."

Emir subayı: bir yüzbaşı ve komutanın yardımcısı, komutan.
Tuğgeneral: bir tugayın ya da bu durumda bir tümenin başı. Yani emir subayı Tuğgeneral Feetham'ın yardımcısıydı.

En azından James işlerin böyle yürüdüğünden oldukça emindi.

"Beşinci Ordu'nun hattı yayılmaya devam ediyor," dedi bilgi sahibi bir adam. "Bize kat etmemiz gereken çok fazla mil verdiler. Çok sıkıştık. Hattı savunmak için yeterli askerimiz yok. Bu yüzden sizleri aceleyle orduya ve cepheye aldılar."

Daha önce hizmet görmüş olan Sam Selkirk konuştu. "Diğer tarafta ne var? Jerry'nin kaç tümeni var?" Selkirk'ün yüzü av köpeğinkinki gibiydi. Bakmamak için kendimi zor tutuyordum.

"Sen kimsin?" diye sordu sıırım gibi 2. Şube görevlisi. "Sam Selkirk," dedi av köpeği.

Diğeri selamlamak için başını salladı. "Clive Mooradian. Tanıştığımıza memnun oldum." Ceketinin iç cebine duman üfledi.

Bu Chad Browning'i meraklandırdı. "İşte, bunu neden yaptın?"

"Ve sen?"

"Browning. Chad Browning."

"Pekala, Er Browning," dedi Clive Mooradian, "burada yarım düzine insan sigara içiyoruz. Dumanın yükselmesine izin verirse ne olacağını düşünüyorsun?"

Chad başını kaşıdı. "Şey... Bilmiyorum."

"Fritz nerede olduğumuzu bilir, değil mi?"

Chad aptal gibi görünüyordu. "Bana Fritz'in burada olduğumuzu bilmediğini mi söylüyorsun?"

İkinci Bölüm bunun çok komik olduğunu düşündü. "Tabii ki siperde olduğumuzu biliyor. Eğer dumandan bir avuç dolusu insanın burada uzanıp sigara içtiğini anlarsa, işte olacaklar. Bombacıları kucağımıza bir yumurta bombası atacak. Ya da keskin nişancıları nişangâhlarını buraya çevirecek ve içimizden birinin kafasını kaldırmasını bekleyecekler." Billy Nutley'e baktı.

"Eğer bu haftayı atlatmak istiyorsan daha kısa boylu olmanın bir yolunu bulsan iyi olur dostum."

Billy elinden geldiğince yere yığıldı. Sırtı yakında çok fena ağrıyacaktı.

Frank Mason ceketinin içinden duman üfledi. "Mooradian," dedi sessizce. "Emir subayının Feetham'la konuştuğunu duyduğunu söyledin. Bütün duyduğun bu mu? Hattın incilmesi hakkında mı?"

Clive Mooradian sigarasının ucundaki küle dokundu. "Hayır, değil," dedi. Etrafında onları duyabilecek kadar yakınında subay ya da astsubay olmadığından emin olmak için etrafına bakındı. "Rusya savaştan çekiliyor, gördünüz mü? Orada komünistleştiler ve yeni hükümet Almanlar son aç Kazak'ı da öldürmeden savaştan çıkmak istiyor."

"Ne olmuş yani?" diye cıvıldadı Chad. "Bir avuç Rus'un bizimle ne ilgisi var?"

Clive ona küçümseyen bir bakış attı. "Düşün aptal herif. Almanlar ve Ruslar barış görüşmeleri yapıyor, değil mi? Ve ateşkes imzaladıklarında, Doğu Cephesi'ndeki tüm o Alman ordularının nereye gideceğini sanıyorsun? Ursula ve Hildegard'ı öpmek için evlerine mi dönecekler?"

"Onlar yapmazsa," dedi 2. Kısım'dan yaşlı bir adam, kaşlarını sallayarak, "ben yaparım."

"Devam et Casanova," dedi Benji. "Fritz'e kız kardeşlerini senin için cepheye getirmesini söyle."

"Kapa çeneni, kapa çeneni," dedi Clive kayıtsızca. "Hikâyemi mahvediyorsun."

"Buraya gelecekler," dedi James. "Demek istediğin bu, değil mi Mooradian?"

"Aynen öyle, dahi." Mooradian sigarasını James'e doğrulttu. "Kim bu parlak genç delikanlı? Ah, evet. Doğru ya. Sen Jimmy'sin. Ee Jimmy, sence Doğu Cephesi ne kadar uzun?"

James omuz silkti. "Bilmiyorum. Çok daha uzun."

"Haksız sayılmazsın. Çok daha uzun. Alman askerlerinin, toplarının ve uçaklarının iki, üç katına sahip olacağız. Beşinci Ordu'nun ince hattıyla karşı karşıya. Sence ne kadar dayanabiliriz?"

Frank Mason söz aldı. "Peki ya Oise Nehri?" dedi. "Çok ıslak ve çorak olduğunu, doğal bir savunma olduğunu, bu yüzden daha ince bir hattın sorun olmadığını söylediler. Almanlar onu kolayca geçemez."

"Umarım öyledir." Benji sigarasından bir nefes çekti. "Kulağa bir su birikintisi üzerine bahis oynamak gibi geliyor."

Mick Webber, "Ama Amerikalılar geliyor," dedi.

"Onlardan bir iz gördün mü?" diye yanıtladı Mooradian. "Böyle giderse Almanların zaferini kutlamak için zamanında burada olacaklar."

Basset köpeği Sam Selkirk başını salladı. "Yine Wipers olacak."

Frank Mason, yoldaşlarının şaşkınlığını görünce tercüme etti. "Ypres. Belçika."

"Demek istediği," dedi Er Mooradian, "bunun bir intihar olacağı."

APHRODITE

Yakalandı-15 Ocak 1918

AUBREY bir sonraki boş akşamında Y kulübesine geldi.

Piyanonun başına oturdular. Hazel bankta, Aubrey de onun sağında. Colette, Aubrey'nin yanına oturduğunda Hazel kendini kenardan kayarken buldu ve kendine bir sandalye aldı.

Aubrey, Colette'e bakmamayı kendine hatırlatarak çaldı. Onun şarkı söylediğini duymalıydı. Hareketlerini izlemeliydi. Bu gece koyu mavi bir elbise giymişti. Sert bir üniforması yoktu. Koyu renk bir bukle saç tokasından kurtulmuş ve kulağının yanına sarkmıştı.

Bir Fransız savaş melodisini işaret etti. "Bunu böyle yapmaya ne dersin?" Yavaş, uykulu ve kolay bir ritimle çalmaya başladı.

"Buna ne diyorsunuz?" diye sordu Colette.

"Senkop," dedi Aubrey. Tanrım, muhteşemdi. O kadar yoğundu ki, sanki cevapları ondan zorla almak istiyordu. *Zorla, matmazel.*

"Bunu nasıl yapıyor?" diye sordu. "O . . şarkıyı tersine çeviriyor. Nasıl desem, düzgün, havalı olana karşı çıkıyor. Hazel, ne demek istiyorum?"

Hazel dudağını çiğnedi. "Onu altüst ediyor," dedi yavaşça. "Şarkıyı bir isyan haline getiriyor."

"Bir isyan," dedi Aubrey. "Bunu sevdim, Leydi Hazel de la Windicott."

Colette, Aubrey'e eski bir Fransızca veda şarkısı uzattı. Yavaşça, karanlık bir şekilde çaldı. Colette hemen anladı. Şarkıya hüznün katmak için hangi rengi katması gerektiğini çok iyi biliyordu.

"Nerede, Bayan Fournier? . ." Aubrey başladı.

"Colette, lütfen," dedi kadın.

İlk isim temeli! "Colette, bu öfke nereden geliyor?" Colette birden kendini savunmasız hissetti. "Öfke mi?"

Aubrey başıyla onayladı. "Sana bakınca, dünyayı umursamayan sofistike bir hanımefendi gibi görünüyorsun. Ama şarkı söylediğinde, *vay be!*"

Ne? Colette yüzünün kızarmasından korkuyordu. Bu uzun zamandır olmamıştı.

"Orada şişelenmiş bir sürü şey var. Duygu. Yoğunluk. Öfke tam olarak doğru kelime değil ama bulabildiğim en yakın kelime bu."

Colette kucağına doğru baktı. "Belki de sadece yüksek sesle şarkı söylediğim içindir," dedi. "Koro şefim beni bunun için azarlardı."

Aubrey, "Şarkı söyleme şeklin için seni azarlayacak biri olsa deli olurdu," dedi. "Böyle bir sesi yanıma alıp yollara düşmek ve dünya çapında ünlü olmak istiyorum."

Colette, Aubrey'nin yüzünü izledi. Onu pohpohluyor muydu? Koyu renk gözleri onun bakışlarıyla hiç çekinmeden buluştu.

Mon Dieu, ona mı bakıyordu? *Ona bakıyordu*. Çabucak gözlerini kaçırdı. Gitmeliydi. Şimdi.

Onları izleyen Hazel, onlar fark etmeden sessizce uzaklaşabilmeyi diledi.

Hazel parmaklarını şıklattığında Aubrey yeni bir şarkının girişini çalıyordu. Bir şey duymuştu. Açılan bir kapı. Ön kapının yanındaki yatak odalarından birinden.

Aubrey'nin elleri klavyenin üzerinde dondu kaldı.

"Aşağı," diye tısladı Colette. Aubrey'nin başını fildişlerine doğru iterek sahnenin altındakilerin görüş alanından çıkardı. Hızla ayağa kalktı ve Hazel'a da ayağa kalkmasını işaret etti.

"Burada neler oluyor?"

Bayan Davies üzerinde bir bornoz ve gri saçlarındaki bigudilerin üzerine oturtulmuş fırfırlı bir şapkayla göründü.

Hazel ayağa kalktı, kalbi çarpıyor ve yüzü kızarıyordu. Dünyadaki en kötü yalancıydı.

"Özür dilerim Bayan Davies," dedi Colette sakince. "Sizi rahatsız etmek istememiştik."

"Pratik yapıyorduk," dedi Hazel. Sesindeki titreme hissettiği kadar açık mıydı?

Ahşap piyano dolabının arkasına eğilmiş olan Aubrey nefes almamaya çalışıyordu. Tam o anda Colette'i omuzlarından aşağı süzmekte özgürdü ve bundan yararlandı.

Kızlar yakalanırsa, YMCA'dan utanç içinde kovulacaklardı. Muhtemelen bir daha bir yardım kuruluşu için çalışmalarına izin verilmeyecekti. Ama ya Aubrey yakalanırsa? Askeri itaatsizliğin korkunç sonuçları vardı. Bazen ölümcül, suçluya ibret olsun diye.

İşledikleri suçların büyüklüğü acı verici bir şekilde gerçek oldu.

"Düzgün insanlar uyurken pratik yapmanıza gerek yok," dedi Bayan Davies. "Şimdi seninle yatağa gidiyorum."

"Hemen gideceğiz," dedi Colette.

Bayan Davies kaşlarını çatı, sanki bu tür yapmacıklıklardan etkilenecek biri olmadığını söylemek ister gibiydi.

"Eee?" diye sordu sekreter. "Bekliyorum."

"Oh," dedi Colette yumuşak bir sesle, "kendin gitmeden önce bizi yatağa uğurlamak istiyorsun." Sanki bu tamamen makul bir şeymiş ve evden tek başına uzaklaşacak yaştaki iki genç kadını hiç de aşağılamıyormuş gibi. Sakince, yavaşça, hatta ağır ağır müziğini topladı ve düzeltti. Hazel da aynı şeyi titreyen elleriyle yapmaya çalıştı.

Colette sanki dünyayı umursamıyormuş gibi sahneyi terk etti ve Hazel da onu takip etti.

"*Bonsoir*, Bayan Davies," dedi Colette. "Sabah görüşürüz." Hazel,

"İyi geceler Bayan Davies," diye mırıldandı.

"İyi geceler Bayan Davies, piyanonun arkasında bir asker saklıyoruz."

Yatak odasının kapısını yavaşça kapattı, sonra bekledi, herhangi bir ses için sonsuza kadar dinledi.

Colette kendini yatağa hazırladı ve okumak için uzandı. Gece sessizleşmişti. Aubrey sıvışmış olmalıydı ve bölmeden gelen tahterevallli seslerine bakılırsa Bayan Davies de uykuya dalmıştı.

Kitap dikkatini toplayamayınca ışığı kapattı ve geceleri ölülerini ziyaret etme ritüeline başladı. Yıllar önce bir numara keşfetmişti: Her gece anne babasını, erkek kardeşini, kuzenini, amcalarını düşünürse, yüzlerini çağırır ve tek tek onları düşünürse, rüya görme ve kan görme olasılığı azalıyor, rüya görme ve ıstırap içinde boğulma olasılığı azalıyordu.

Ama uzun zamandır ilk kez düşünceleri bu sevgili yüzlerde kalmıyordu. Ne yaparsa yapsın, düşünceleri Aubrey Edwards'a geri dönmeye devam etti.

O gece ne olduğundan tam olarak emin değildi. Ufukta beliren bu fırtınayı görmemişti. Ragtime Kralı bir kasırgaydı ve her nasılsa pencerelerinden birini kapatmayı unutmuştu.

Bir dahaki sefere daha dikkatli olması gerekecekti.

APOLLO

Yarım Saat-15 Ocak 1918

Yarım saat, karanlıkta bir piyanonun arkasında oturup yaşlı bir kadının uyumasını beklemek için uzun bir süre. Aubrey Colette'i hayal ederek uyanık kalıyordu. Orada, yatağında, on beş adım ötede yatıyordu.

Tanrım. Onun yatağında. O ipeksi gecelikle. Mor. Mordu.

Aralarında ince bir bölme duvarından başka bir şey yoktu. Neler vermezdi ki.

İnce bir bölme duvarı ve Birleşik Devletler Ordusu'ndan başka bir şey yok.

Ya sessizce içeri girip kollarını ona doladıysa ve onu öptüyse?

Aubrey Edwards, annesinin sesini duydu. Seni öpmek istediğini hiç söylemedi. Sadece müziğini seviyor.

"Bana zaman ver anne, onun kalbini çalacağım," diye fısıldadı.

Kızları boş ver, dedim ona. Hayalini kurduğun hayata giden yolda oyna. Efsaneye giden yolda oynayın.

Ama aklında başka şeyler vardı.

Aubrey beklemeye daha fazla dayanamayınca botlarını çıkardı ve sahnede parmak uçlarında yürüyerek merdivenlere doğru ilerledi. Aşağı indi ve kapıdan çıktı.

Ayaklarını tekrar botlarının içine soktu ve kendi barakasına doğru yola çıktı.

Sonra onu duydu. Bir klik sesi. Dondu kaldı.

Bir tabancanın kusursuz kurma sesi.

Askeri polis. Bilmesi gerekirdi. Ama her kimse hiçbir şey söylemedi.

Sonunda beklemeye dayanamadı. "Kim var orada?"

Bir ayak sesi. Aubrey yüzünü ona döndü.

"Kim var orada?" diye tekrarladı. Karanlıkta hiçbir şey göremiyordu. Ama orada birini hissetti. Birden fazla mı? Çömeldi, kaslarını gerdi, hazırıldı.

"Seni oraya girerken gördüm," dedi yumuşak Güneyli bir ses. Askeri polis değil. Onlar direkt olurdu.

"Sadece biraz müzik çalıyordum," dedi Aubrey. "İçerideki kadın çalabileceğimi söyledi." Beyaz birinden izin almak zorunda olmak onu hasta ediyordu.

"Yapamazsın diyoruz."

"Biz kimiz?" Orada başka biri olup olmadığını duymak için kulağını zorladı. Düşünmeye çalıştı. Hava karanlıktı. O onları göremiyorsa, belki onlar da onu göremiyordu. Yaylanmaya hazırlandı.

Aubrey annesinin hikayelerini biliyordu. Mississippi'de büyürken, çizginin dışına çıkan siyahların başına neler gelebileceğini biliyordu. Kardeşi, Audrey'nin amcası Ames, bir grup beyaz sarhoşun onu dövdüğü geceden sonra bir daha asla eskisi gibi olmamıştı. Biloxi'de bir kulüpte Dixieland çalmış ve bazı beyaz kadınlara gülümsediğini söylemişlerdi.

Şu anda, Aubrey'nin söyleyebildiği kadarıyla, sadece bir asker vardı. Kavga arayan bir çocuk. Eğer istediği bir kavgaysa, Aubrey ona bir tane verirdi. Sadece o silahı aradan çıkarması gerekiyordu.

"Siz zenciler" -*Negras* dilinde- "kendinize ait bir kulübeniz var. Eğer kendi zenci kızlarınızla oynamak istiyorsanız, bu sizinle Sam Amca arasında."

Aubrey dikkatle bir ayağını kaldırdı. "Nereye gidiyorsun, zenci?" "Hiçbir yere."

"Bu doğru."

Aubrey'nin başı döndü. Bu gerçekleşiyor *olamazdı*. Bu aptal çocuk onu öldürecekti.

"Ne yapmayı planlıyorsun?" Onu konuşturmayı. Aubrey'nin tek planı buydu.

"Sana ne yapmayacağımızı söyleyeyim." Yaklaştı. "Siz zencilerin beyaz kadınların tadına bakmasına izin vermeyeceğiz. Bu yüzden hepiniz Fransa'ya gitmek için bu kadar acele ettiniz."

Aubrey öğürmek istedi. *Tadına bakmak*. Sanki sadece beyaz kızlara el sürmek için hayatlarını riske atarlar, evlerini terk ederler ve ordudaki tüm bu cahil önyargılı saçmalıklara katlanırlarmış gibi.

Haysiyet ve gurur. Bunu senden alamazlar.

Oldukça yaklaşabilirler.

"Hepinizin şımarmasına izin veremeyiz, değil mi? Beyaz kızlarımızı isteyeceksiniz ve üniformanın size bu hakkı verdiğini düşüneceksiniz."

Silahları boş ver. Öfke Aubrey Edwards'ı öldürebilir. Damarlarını patlatır. Elllerinden ateş fişkırıyor. Her siyah erkeğe, kadına ve kıza ağır hakaret! Cesur annesine, klas kız kardeşine. Boğazına sarılırdı ve kendi çıplak elleriyle.

. . . bu dünyada yaptığı son şeyi yapmak.

Aubrey'nin hayatı sona ermeden önce elleriyle yapmak istediği birkaç şey daha vardı.

"Hiç siyah bir kızla birlikte oldun mu?" Aubrey sordu.

Cevabı kısık bir kahkaha oldu. Aubrey zavallı kızın hatırı için o çocuğa bir dayak borçluydu. Kızın gönüllü bir katılımcı olduğuna dair hiçbir hayali yoktu.

"Aubrey, "Beyaz kızlar çok daha iyiye neden bu kadar alçalıyorsunuz?" diye sordu. Yoksa kendinize ait bir tane bulamıyor musunuz?"

Bir öfke homurtusu. "Kapa çeneni."

Aubrey ayaklarının üzerinde sallandı. Dolu bir silah var *mydi*? Bunu öğrenmeyi ne kadar çok istiyordu?

Daha önce de kavgalara karışmıştı. Yukarı Manhattan pazar pikniği değildi.

Çömeldi. Beyaz adam hiç kıpırdamadı. Aubrey bir parça buz aldı.

Bekledi. Parmakları buz sarkıtlarına dönüştü. Sadece diğer adamın odağını kırması gerekiyordu.

Uzakta, patikanın aşağısında, barakalardan birinin ışığı yandı. Güneyli askerin gölge kuklası döndü. Aubrey elindeki kar parçasını ayaklarının dibine indirdi. Asker sese doğru sıçradı. Aubrey onu yakaladı ve sertçe buza çarptı.

Güneyli çocuk karşılık verdi ama Aubrey'nin öfkesine, hızına ve dövüşteki becerisine karşı hazırlıksızdı. Aubrey çok geçmeden tabancasını almış, adamı altına kıstırmış, yüzüstü karın içine yatırmıştı. Tabancanın soğuk namlusunu kurbanının şakağına dayadı.

"Sana bir şey söyleyeyim," diye tısladı. "New York 15'in Harlem çocuklarıyla uğraşarak neye bulaştığınızı bilmiyorsunuz." Adamın panik halindeki nefesini dizlerinin altında hissetti. "*Biz de karşılık veririz.*"

Çılgınca başını salladı.

Aubrey ayağa kalktı, tabancanın horozunu indirdi ve cebine soktu.

"Bunu diğerk yobazlara da söyle," dedi. "Harlem çocukları senin saçmalıklarına katlanmayacak." Karda yatan cesede tekme attı. Çok sert değildi. Ama belki de gerekenden biraz daha sertti. "Defol git buradan. Çirkin yüzünü bir daha görmeyeyim."

Ceset ayağı fırladı ve karanlık onu yutana kadar kayarak uzaklaştı.

Aubrey yanındaki silahı okşadı ve kendisi de karanlığın içinde kayboldu. Çocuğun çirkin suratını ilk kez görmemiş olması çok kötü, diye düşündü. Yeni arkadaşını dışarıda gördüğünde onu tanıyabilmek isterdi.

Zafer şarabı dilindeydi. *Bir daha yoluma çıkmayı dene, beyaz pislik çocuk.*

Ayrılmadan önce Y kulübesine bir kez baktı ve mor uykunun Rokoko kokulu düşüncesini içine çekti.

Yine de buna değerdı. Akıllıca davranmak için bir ya da iki gün daha bekleyebilirdi ama hiçbir Güneyli korkak onu Colette'in kalbini kazanmak için geri dönmekten alıkoyamazdı. Asla, asla.

ARES

Mars'ın Ayları Altında-9 Ocak 1918

James'in 3. Bölüğündeki askerler öğle yemeğini 2. Bölükle birlikte ayakta yediler -peynirli kızarmış biftek- ve ardından gaz maskesi eğitimi için yedek siperde toplandılar.

"Çavuş McKendrick, "Her türlü gazda en önemli şey sakın kalmaktır. İnsanlar panikleyip kaçmak ister ama siz çok daha fazla hava emersiniz. Sakin olun. Evet, asker?"

Chad Browning yutkundu. "Bu gazlar ciğerlerinizi tahrip etmiyor mu efendim? Ya gözlerin?"

Çavuş McKendrick kesin bir ifadeyle başını salladı. "Önce seni öldürmezlerse," dedi.

"Ama"-Browning solgun görünüyordu- "bunun için nasıl sakın kalabiliyorsun?" "Maskenizi takın," dedi McKendrick. "Eğer maskeni kaybettiyse"

Yine de sakın ol. Eğer her şey başarısız olursa, bir mendile işeyin ve onunla nefes alın." 3. Kısım erleri etraflarına bakındı. Bu bir şaka mıydı? Görünüşe göre değildi. "Şimdi, Almanlar çoğunlukla hardal gazı kullanıyor," diye devam etti çavuş.

üzerinde. "Maske taktığınızda ciğerleriniz iyi olur ama cildinizde yaralar çıkar. Giysilerinize bulaşır ve mümkün olduğunca çabuk soyunmanız gerekir, yoksa her yerinizde lanet olası yaralar çıkar."

Onların şaşkın yüzlerinden hoşlanıyor gibiydi.

"Ama, pip-pip," dedi. "Yaralar çok acıyor ama sonunda iyileşiyorsun. Şimdi. Bunlar," dedi, küçük çantalar dağıtarak, "kutu solunum cihazlarınız. Bunları takın."

James kiti açtı ve kauçuk bir maske çıkardı. Ellerinde, bataklıkta yeni öldürülmüş bir şey gibi grotesk bir his vardı. Önce Mick Webber taktı. Renkli lensler gözleri kamaştırıyordu ve solunum borusu uğursuz, el yordamıyla ilerleyen bir hortuma benziyordu. Kabustan fırlamış bir insan böceği gibi. Hayır,

bir uzay hikayesinden esinlenmişti: "Mars'ın Ayları Altında."

"Seni tutan bir şey mi var asker?"

Çavuş beklentiyle ona baktı.

James maskesini takmak için uğraştı. Tüpün içinden nefes almak boğucuydu.

"Sakin olun," diye uyardı çavuş. "Çalışan maskeleriniz olduğu için şanslısınız. İlk gaz saldırılarında o zavallılar kendi kanlarında boğuldular."

Çavuş, bir gaz mermisinin normal bir top mermisinden nasıl ayırt edileceğini, farklı gaz türlerinin neye benzediğini ve koktuğunu ve rüzgarın hangi yönden estiğini nasıl tespit edeceklerini anlattı. Sonunda 3. Bölük maskelerini katladı ve siperlerdeki geçişlerine geri döndüler.

James çantasının üzerine oturdu. Ölmek için o kadar çok yol vardı ki, tek gereken hayatta kalmak için iki bin kuraldan birini en ufak bir an ihmal etmektir. Dumanı ceketinden dışarı üfle. Aynı kibritle asla üçüncü bir adamın sigarasını yakma; üçüncü adama ulaştığında, bir keskin nişancı kibritini fark etmiş ve sana nişan almış olacaktır.

Her kurala uysa bile, bir siper havanı ya da bir el bombası ya da -neydi o? - Jack Johnson bir gün sırf inat uğruna kucağına düşüp onu paramparça edebilirdi.

Güle güle hayat; güle güle gelecek; güle güle anne, baba, Maggie, Bob; güle güle Hazel. Başka bir delikanlı bir gün ona aptalca ertelediği öpücüğü verecekti.

Onu tekrar görmeliydi. Bir şekilde onu görmeye gitmek için izin almak zorundaydı. Her nerede olursa olsun. Eğer burada, Fransa'daysa, bir yolu olmalıydı.

Frank Mason ona katılmaya karar verdi.

Mason, "Fırsatınız varken biraz uyusanız iyi olur," dedi. "Hava karardığında her şey hazır olacak ve sonra gece çalışması başlayacak."

James yutkundu. "Siper baskınlarını mı kastediyorsun? Almanlara saldırmak için oraya gitmek mi?"

Mason gülümsedi. "Hayır. Henüz değil. Burada yedekte bekleyen siz yeni çocuklar için değil. Ama bizim için yapacak çok iş olacak. Belki kum torbalama, belki siperleri onarma ya da yenilerini kazma. Çavuşun bize ne kadar yorgunluk vereceğini göreceğiz." Miğferini gözlerinin üzerine eğdi.

"Mason," diye fısıldadı James.

"Öyle mi?"

"Benim gibi birinin izne çıkmak için izin alma şansı nedir?"

Mason bir kahkaha patlattı. "Daha yeni geldin!"

"Yani rotasyonumuz biter bitmez," dedi. "Otuz gün" dedi.

Her siperde on kişi ve sonra biraz dinlenme. O zaman birkaç gün izin alma ihtimalim ne olur?"

Frank Mason kaskının kenarını kaldırdı. "Sen delisin," dedi. "Çoğu asker aylarca hizmet ettikten sonra izne ayrılır. Ve eğer savaş başlarsa, kimse bir yere gitmez."

James ısrar etti. "Ama her şey yolunda giderse, o zaman ne olacak? McKendrick'e sorar mıydım? Yoksa öfkelenir mi?"

Balıkçıdan askere dönüşen adam omuz silkti. "Kim bilebilir ki? Evet, ona sorabilirsin. Cevabının ne olacağı belli olmaz."

Tamam o zaman.

"Ama bak ne diyeceğim," diye uyardı arkadaşı. "Şu andan itibaren örnek bir asker olup olmadığını ona sormayı aklından bile geçirme. Her zaman ilk sıradasın. Her zaman temiz ve keskin. Çok çalışıyorsun. Her şey için ilk gönüllü olan."

James başını salladı. "Mantıklı." Durakladı. "Mason," dedi. "Karını ve çocuğunu özlüyor musun?"

Frank Mason ona merakla baktı. Sanki "*Bu nasıl bir soru böyle?*" der gibiydi.

"Her günün her dakikası."

James dinledi.

"Özleyecek biri olduğu için şanslı olduğumu düşünüyorum," dedi Frank. "Bir fotoğrafın var mı?"

Mason kişisel çantasını açtı ve küçük bir dua kitabı çıkardı.

Sayfalarından solmuş bir fotoğraf çıkardı. Kucağında tombul bir bebekle oturan kadın her zaman şakadan anlayan birine benziyordu. Bebek şehvetli ve güçlü görünüyordu, işine gelirse asker babasının bile gözünü oymaya hazırды.

"Haklısın," dedi James arkadaşına. "Şanslısın."

APOLLO

Colt M1910-16 Ocak 1918

Dondurucu soğuklarda ölesiye terlemek tuhaf bir şey, ama 15. New York Üçüncü Taburu'nun beş bölüğünün de yaptığı buydu, ahşap demiryolu bağlarını taşımak. Onları kilometrelerce uzunluktaki bir tarağın dişleri gibi dizdiler ve demir rayları yerinde tutan çivileri çaktılar. Aubrey Edwards, K Şirketi, piyanosunun ellerini kıymıklarla doldurdu. Bundan memnun değildim.

Paltolarını çıkarmışlardı ve Atlantik'ten esen sert rüzgârlara rağmen gömlek kollarıyla çalışıyorlardı. Sırtları ağrıyordu ve elleri hamdı. Yine de, tüm o soğuk havayı yanan bir bedene içirmek harika bir histi. Hephaistos'un dediği gibi, körük gibi.

Yine de kaptanları endişeliydi. Hastalık tüm Saint-Nazaire'e yayılmıştı. Ateş yüzlerce askeri yatağa düşürmüştü ve bazıları ölmüştü. K Bölüğü'nden Yüzbaşı Hamilton Fish III, bu soğukta terlemenin askerlerini hasta edebileceğinden endişeleniyordu. Üsteğmen James Europe, Yaraticısına daha fazla grup üyesini hummadan kaybetmemesinin iyi olacağını söyledi.

Duasını duydum ve gerektiği gibi değerlendirdim.

Bu hastalık, daha önce de söylediğim gibi, kendi eserimdi, ama övünmüyorum. Bana öyle bakmayı bırakabilirsin Tanrıça; o zamanlar bile bilim insanlarına küfü yeniden incelemeleri için ilham vermekle meşguldüm ve bugünlerde penisilin modern bilimin mucizesi, ama ben alçakgönüllüyüm; övgü istemiyorum.

Sahra mutfağı arabası öğle yemeği için domuz eti ve fasulye çorbasıyla geldi. Yemekhane görevlisi herkesin yemeğini kepçeyle doldurdu ve ekmek parçalarını dağıttı. Çok lezzetli değildi ama berbat da değildi ve bol miktarda vardı. Yemek yerken rüzgâr terli tuniklerini donduruyordu.

"İşte bu kadar," diye açıkladı Joey. "Paltomu alıyorum."

"Benimkini de getir, olur mu?"

Joey başıyla onayladı ve eşyalarını bıraktıkları yere doğru yürüdü. Aubrey'nin paltosunu taşıyarak ve kendi paltosunu giyerek geri döndüğünde yüzünde endişeli bir ifade vardı.

"Bu ne dostum?" Joey, Aubrey'e paltosunu uzattı ve iç cebini yokladı.

Aubrey, Joey'i Şirket'in geri kalanından uzaklaştırdı ve gizli cebinden bir gece önce yabancından zorla aldığı tabancayı çıkardı.

Joey'nin ağzı bir karış açık kaldı. "Bu ordu meselesi değil. Nereden buldun bunu?" Aubrey kimsenin duymadığından emin olmak için sağa sola baktı.

"Dün gece," dedi. "Y kulübesinden çıkıyordum-"

Joey inledi. "Yine o Belçikalı kızla görüşüyordun, değil mi?"

"Şşşt!" Aubrey'nin gözleri Joey'ye dikildi.

"Yapabilirsin!" Joey kollarını göğsünde kavuşturdu.

Yap beni.

"Kulübeden çıkıyordum," dedi Aubrey, "ve bir adam beni durdurdu. Beni tuttu."

Joey'nin gözleri büyüdü.

"Biz siyah askerler *beyaz kadınlarla birlikte olabileceğimizi* düşünmesek iyi *olur*."

"O ne?" Joey'nin elleri yumruk şeklinde kıvrıldı.

"*Şıarmamıza* ve sonra da Amerika'ya dönüp orada beyaz kadınlara *iştahla* bakmamıza izin vermeyeceğini söyledi. Beyazları denedikten sonra bir daha asla siyah kızlara dönmeyeceğimizi söyledi."

"Bırakın da bunu söylerken yakalayayım," diye öfkелendi Joey. "Ben ona öğretirim! Güneyli mi?"

Aubrey başını salladı. "Kesinlikle öyle görünüyordu."

Joey bir ileri bir geri yürümeye başladı. "Önce nereye yumruk atacağımı bilmiyorum." Aubrey başını salladı. "Biliyorum."

Joey başını kaldırdı. "Ölebilirdin." Durdu. "Orada kaç kişi vardı?"

"Sadece bir tane."

"Ona iyice bakabildin mi?"

Aubrey başını salladı. "Dün gece çok karanlıktı. Onu zar zor gördüm."

"Ama sen onun kafasını uçurdun, değil mi?" Joey dedi ki. "Bana onun kafasını kopardığını söyle."

"Daha fazlası için son çağrı," diye bağırdı kepçeli asker.

"Kahretsin, daha fazlasını istiyordum," dedi Joey. "Boş ver onu. Sen ne yaptın?"

Aubrey omuz silkti. "Onu dışarı çıkardı, dostum. Ne düşünüyorsun?" Elleriindeki kiri sildi. "Silahım yoktu ama onu yere serdim. Bir süre bunu hissedecek."

Dediğim gibi, övünmüyorum ama Aubrey ben değilim.

Joey çorbadan yarım yamalak bir ısırik aldı, sonra tabancasını bir kez daha çıkardı. "Bu ordu malı değil," diye tekrarladi. "Bu bir Colt. 1910 model." "Ne zamandan beri silah uzmanı oldun sen?" diye sordu

Aubrey.

"Savaş gittiğimden beri, aptal." Parmağını tabancanın pürüzlü dokusunda gezdirdi. Kendilerine verilen Smith & Wesson tabancalar, şık gümüşü kıvrımları ve ahşap kabzalarıyla zarif ve eski moda hissettiriyordu. Bu silah acımasız ve çirkindi.

Joey, "Bunlar denizcilere verdikleri tabancalar," dedi.

Aubrey onların silahlı kuvvetlerin hangi kolu olduğunu pek umursamıyordu.

15. New York zaten ordudaki bağnazlarla yeterince uğraşmıştı. "O Colt'la ne yapacaksın?"

Aubrey onu elinde evirip çevirdi. "Fazladan bir tabanca işe yarayabilir."

Joey ona delici bir bakış attı. "Bunu Kaptan Fish'e anlatacağsın, değil mi?"

Aubrey onun koluna vurdu. "Dalga mı geçiyorsun benimle? Kulağımın üstüne atılırdım. Belki de mesai saatinden sonra dışarıda olduğum için askeri mahkemeye çıkarılırdım. Peki ya beyaz bir kızla? İmkânı yok."

"Dinle dostum, bunu görmezden gelemezsin. Bunu rapor etmenin bir yolunu bulmalısın." Daha yakına eğildi. "Daha bu sabah M Bölüğü'nden birkaç adamla konuşuyordum."

Aubrey başını salladı. "Yani?"

"Bu gece adamlarından birinin cenazesine gidecekler," diye fısıldadı Joey. "Geoff Somebody. Brooklyn'li bir çocuk. Gripten öldüğünü söylüyorlar. Yüzbaşılarının söylediği bu, yani. Ama M Bölüğü'nün adamları buna inanmıyor. Son derece sağlıklıydı ve bir bakmışsınız ortadan kaybolmuş. Ve içlerinden biri, yüzbaşı tarafından gizlilik yemini ettirildiğini ama cesedini bulduğunu söylüyor. Boğulmuş. Ve bunu denizcilerin yaptığını düşünüyorlar."

Aubrey'nin ağızı kurudu. "Bu olamaz. Hiçbir yolu yok." "Bir yolu olduğunu biliyorsun," dedi Joey. "Sen kampta değil miydin?"

Wadsworth? Ya da Dix Kampı? Yoksa o zaman da bir kızın peşinden koşmakla mı meşguldün?" "K Bölüğü! Dikkat!" diye bağırdı Yüzbaşı Fish. "İşinizin başına dönün. Bunlar Raylar kendi kendine döşenmiyor ve bugün yola çıkmadan önce döşememiz gereken daha çok şey var."

Güvecin son lokmalarını kazıdılar ve paltolarının düğmelerini iliklediler. İşten çıkıp tekrar ısınana kadar sıcaklığa ihtiyaçları olacaktı.

Joey, Aubrey'nin dirseğini çekti ve doğrudan kulağına konuştu.

"Aub, şu M Şirketi çocukları bir grubun intikam alacağını söylüyor. Göze göz. Bizimkilerden birine karşılık bir denizci."

Geri ısırırız. Aubrey yutkundu.

"Almanlarla savaşmaya geldim," diye fısıldadı Joey. "Demokrasi için. Ama tam burada, Saint-Nazaire'de bir savaş başlatacaklar. Aptallık için."

APHRODITE

İki Mektup Geldi-19 Ocak 1918

KAHVERENGİ ZARFTA "YMCA Departmanlar Arası Yazışma" yazıyordu. Oldukça resmi görünüyordu. Bayan Hazel Windicott, Y Yardım Kulübeleri, ABD Ordusu Eğitim Kampı, Saint-Nazaire.

Hazel zarfı açtığında, Paris'teki Y Genel Merkezi adına annesinden kendisine gönderilmiş kalın bir zarf buldu. İçinde James'ten Poplar'a gönderilmiş bir mektup ve iki zarf daha vardı.

Önce annesinin mektubunu okuduğunu söylemezsem Hazel'e haksızlık etmiş olurum. Okuduğunu zar zor görebildiğini söylemezsem gerçeğe haksızlık etmiş olurum.

James'ten gelen iki mektubu açtı, tarihleri karşılaştırdı ve ilkinin okumaya başladı.

30 Aralık 1917

Sevgili Hazel,

Balık tutmayı yeterince seviyorum ve eğer baban seviyorsa, ben de seveceğim.

Noel'den sonra Étaples'tan cepheye gitmek için emir aldık. Trenle geldik ve sonra karda uzun bir yürüyüş yaptık. Martıların sesini top mermilerinin gürültüsüyle değiştirdim ama hala çok uzaktalar. Yine de kraterler ve eski çiftlik evlerinin kalıntılarını görüyorsunuz. Savaş her yerde hissediliyor.

İki gün önce [REDACTED] [REDACTED] adresinin hemen dışında Beşinci Ordu ile birleştik. Henüz siperlerde değilim. Eğitim subayı biz yeni askerlerin daha öğrenecek çok şeyi olduğunu söylüyor.

Fransa'da mısın? Seni denizin aynı tarafında düşünmek hoşuma gidiyor. Gönüllü olman harika. Étaples'daki Y kulübelerimizi sık sık ziyaret ederdim. Almanlar bizi öldürebilir ama önce can sıkıntısı bizi ele geçirmezse. Seni dinleyecek olan gençlere imreniyorum. Yer değiştirmek için neler vermezdim.

Her gün seni düşünüyorum. Birlikte olmamızın üzerinden bir ay geçtiğine inanamıyorum. Bana yaz ki sana nasıl ulaşabileceğimi bileyim. Kendine dikkat et, iyi kal.

Sevgil

er,

James

7 Ocak 1918

Sevgili Hazel,

Son mektubum kaybolmuş olabilir diye söylüyorum, bir buçuk haftadır [REDACTED] adresindeyim. Şu anda Fransa'da olmalısın. Nereye gittin?

Hava soğuk ama öğlen güneşi güzel ve ortalığı oldukça ısıtıyor. Görünüşe göre hedef atıcılığında hiç de fena değilim.

İzin sıram ne zaman gelir bilmiyorum ama geldiğinde Paris'e giden bir trene binip sizinle orada buluşabilirim. Paris senin ulaşabileceğin bir yerde mi? Orada buluşalım.

Keşke seni düşünmenin bana neler hissettirdiğini ifade edebilecek sözcüklere sahip olsaydım.

Geleceğini söyle. Sana bir borcum var.

Sevgil

er,

James

Hazel mektupları sallayarak Colette'in odasına daldı. Arkadaşını küçük bir seyahat aynasının yardımıyla koyu renk buklelerini düzeltirken buldu.

"Bir mektup mu?" diye sordu Colette. "Jacques'ınızdan mı?"

Hazel kendini Colette'in karyolasının üzerine attı ve neredeyse karyolayı parçalayacaktı. "*İki* mektup. Cepheye gitti." Hazel satırları tekrar taradı. "Beşinci Ordu'yla birlikte. Ama henüz siperlerde değil. Hâlâ yedekte eğitim görüyor. Colette," dedi nefes nefese, "onu görmeye gitmemi istiyor! Paris'te!"

Colette bir bukleyi daha tutturdu. "Ne kadar muhteşem!"

"Nasıl gidebilirim?" Hazel inledi. "Gitmek zorundayım!"

Gitmek zorundayım!"

"Katılıyorum," dedi Colette kibarca. "Hiç Paris'e gittiniz mi?"

Hazel başını salladı.

"*Sacre bleu!* O zaman karar verildi. Gideceksin."

Hazel dimdik oturdu. "Mümkün değil!" Nefes nefese kaldı. "Bu düşünülemez bile."

Colette ona merakla baktı. "Neden gitmiyorsun?" Yüzüne küçük losyon damlaları sürdü. "Bayan Davies yüzünden mi? Her şey ayarlanabilir. Gönüllüler ara sıra izin alırlar."

Hazel başını salladı. "Anlamıyorsun," dedi. "On sekiz yaşımdayım. Paris'te kimseyi tanımıyorum. Nerede kalabilirim ki? Oraya tek başıma gidemem. Özellikle de *genç* bir *adaml*a vakit geçirmek için. Ya-" Colette'in karyolasındaki yastığı kaptı ve yüzünü içine sakladı.

Colette yatakta Hazel'in yanına oturdu. "Ah, siz İngilizler." İç çekti. "Kendinizden, Kayzer'in tüm ordularının toplamından daha çok korkuyorsunuz."

Hazel yastığı indirdi. "Bu nasıl?"

"Jacques'ın senden faydalanacağından mı korkuyorsun?" diye sordu Colette.

Hazel başını salladı. "Hayır. Hem de hiç." "O zaman korkacak ne var?"

Hazel çenesini avucunun içine gömdü. Ne söyleyecekti? Tam olarak neydi! "Kendimi!"

Colette'in kaşları kalktı. "Ondan faydalanacağından mı *korkuyorsun*?"

Hazel ranzanın üzerine yan düştü ve yastığına doğru çılgık attı.

"Aha," dedi Colette. "Çekiçle çiviği tam on ikiden vurdum."

"James'ten daha fazla faydalanamazdım. Boş ver." "O zaman neden korkuyorsun?" diye sordu *La Belge*. "Siz ikiniz bir hafta Paris'te neşeli bir hafta sonu geçirdik, tereyağlı ekmekli sandviçler yedik, süt içtik ve birbirimize Mezmurlar'dan alıntılar yaptık."

Hazel yanaklarını şişirdi. *Minik tutkusu* o kadar da ılık değildi.

"Bir senfoniye gidebiliriz," dedi.

"Ah." Colette ciddiyetle başını salladı. "Belki de her şeye rağmen bir refakatçiye ihtiyacınız vardır."

"Oh, dur!" Hazel arkadaşına yastıkla vurdu. "Bizim hiç refakatçimiz olmadı. Onu görmek için hep gizlice çıkardım."

Colette'in nefesi kesildi. "Mademoiselle Windicott! Beni şok ettiniz!"

Hazel yuvarlandı. "Görüyorsunuz," dedi, "sandığınız kadar masum değilim."

"Görüyorum ki," dedi arkadaşı, "tam düşündüğüm gibisin, hatta daha da fazlası." Colette, Hazel'ın lavanta rengine dönüşünü izledi ve onu oracıkta sıkıştırmak istedi.

Hazel, "Biri öğrenirse büyük bir skandal olur," dedi. "James'in yanındayken en çirkin şeyleri yapıyorum."

Colette gülümsedi. "O halde bu James'le tanışmak istiyorum. Her şey ayarlandı," dedi. "Ben de geleceğim. İhtiyacın olduğunda sana eşlik edeceğim, ihtiyacın olmadığında da ortadan kaybolacağım."

Hazel derin bir nefes aldı. Bu fikir, gerçek bir olasılık kokusu aldığından şimdi daha da korkutucuydu.

"Ama nerede kalacağız?" dedi. "Nasıl-"

"Boş ver onu," diye emretti Colette. "Teyzem Solange bizi ağırlamaktan büyük mutluluk duyacak ve İngiliz kalbinizin isteyebileceği tüm saygınlığı sağlayacaktır."

Her kelimeyle, bu korkunç, karıncalanma olasılığı daha da gerçek oldu. James'le geçireceği iki, belki de üç günü olacaktı. Şimdiye kadar onunla geçirdiği zaman kadar. Ne olabilirdi ki? James Alderidge ile her şey mümkündü.

Mektubun sonunu hatırladı. *Sana bir şey borçluyum.*

Arkadaşının bileğini tuttu.

"Colette," diye fısıldadı. "Ya korkunç bir şey yaparsam?"

Colette güldü. "Çiçekleri ben tutacağım. Rahip de bir Mezmur okuyacak."

Hazel bir süreliğine spot ışıklarını kendi üzerine çevirmeye karar verdi.

"Peki ya sen Colette?" Hazel söyledi. "Sanırım Aubrey senden hoşlanıyor." Colette tuvalet malzemelerini düzenlemekle meşguldü.

"Hiç sanmıyorum,"

dedi. "Sadece çok arkadaş canlısı."

Hazel doğruldu ve dikkat kesildi. Colette ona bakmaktan kaçınıyordu. İlginç.

"Bilmiyorum," dedi Hazel yavaşça. "Sana nasıl baktığını gördüğünü sanmıyorum. Senden hoşlanıyor Colette."

Colette yansımasına bakarak kaşlarını çatı ve burnunu büktü. "Buna mı bakıyorsun? Pah." Döndü ve Hazel'a gülümsedi. "Diyelim ki, tartışma uğruna, bana bakıyordu. Benden hoşlanıyor olabilir, ki bundan şüpheliyim." Omuz silkti. "Savaş arifesinde aşkı arayan bir asker mi? Tepeler kadar eski. Bu şarkıyı daha önce de duymuştum."

Hazel bir noktayı ne zaman zorlamaması gerektiğini biliyordu.

"Şarkılardan bahsetmişken," dedi, "piyano çalışına ne dersiniz?"

Colette kendi kendine gülümsemeye izin verdi. "İşte bu," dedi, "gerçekten önemli bir şey."

ARES

Hattın İlerlemesi - 20 Ocak 1918

"PRIVATE ALDERIDGE."

James bir sığınakta yüzünün önünde bir çift botla uyandı.

Sığınaktan sürünerek çıktı ve siperin doğu duvarının korunağında durup selam verdi. "Çavuş McKendrick, efendim!"

"Rahat, Alderidge."

Çavuş onu dikkatle inceledi. Başı belada mıydı?

Destek hattındaki üçüncü günüydü. Yedekte geçirdiği on günün ardından, bölüğü iki mil uzunluğundaki zikzaklı iletişim siperlerinden geçerek ikinci hat olan destek hattına ulaşmıştı.

"Çok çalışıyorsun, Alderidge."

James başını dik tuttu. "Teşekkür ederim, efendim." Paris iznini sormalı mıydı?

"Eğitim çavuşundan seninle ilgili bir rapor aldım," dedi McKendrick, bir panoya bakarak. "Görünüşe göre kendini iyi yetiştirmişsin."

James ayak parmaklarının üzerinde sallandı ve bekledi. Bir rapor mu?

"Gördüğüm kadarıyla atış talimlerinde de çok başarılıymışsın." Tüm bunlar biraz fazla gelmeye başlamıştı.

"Sen bir oyun adamı mısın?"

"Hayır, efendim, Çavuş. Avlanma konusunda pek bir şey yapmadım."

McKendrick'in kaşları çatıldı. "Öyle mi? İlginç." James'i süzdü.

"Cephede yeni bir keskin nişancıya ihtiyacımız var," dedi çavuş. "Şafakta bir adamımızı kaybettik. Bir Alman keskin nişancı gizli boşluğumuzu tespit etti ve onu öldürdü.

Orada çok iyi atışlar yapıldı."

Çavuş, Alman nişancıya İngiliz nişancıdan daha çok hayranlık duyuyordu. Rahatlatıcı bir düşünce değil.

James keskin nişancı olmak istemiyordu. Soğukkanlı bir katil. Düşmanın bir numaralı hedefi. Ama çavuşun gözüne girmesi gerekiyordu. Onun iyi niyeti James'in Paris biletiydi.

"Seni keskin nişancı eğitimine alıyorum," dedi çavuş. "Maaşında artış var." Cinayet için maaş artışı.

James *eğitimi* ele geçirdi. Bir stajyer insanları vurmazdı. Henüz değil. Muhtemelen yedek hattın gerisine, uzun nişan almanın daha kolay olduğu açık araziye geri dönecekti. Eğitimde yeterince başarılı olamayabilirdi, o zaman düzenli piyade birliğine geri gönderilirdi.

"Bir soru sorabilir miyim, efendim?" "Sorabilirsiniz."

James'in bu konuya nasıl yaklaşacağı hakkında hiçbir fikri yoktu. "Efendim, siperlerdeki rotasyonumuz sona erdiğinde ve biraz dinlenme zamanı bulduğumuzda ..." diye başladı.

Çavuşun kaşları kalktı. James'in sonu çoktan gelmişti. "Evet?"

Yutkundu. "Bir kız arkadaşım var, Çavuş, benimle bir günlüğüne Paris'te buluşabilir."

Çavuş McKendrick'in ifadesi sertleşti.

"Siperlerde *bir* tur attıktan sonra, kız arkadaşınla Paris'te *bir* gün geçirmek için izin almaya hak kazanacağını mı umuyorsun? Yeni bir acemi olarak mı? Muhtemelen hiç savaş görmedikten sonra mı?"

Geri çekilmek ve teslim olmak yok. "Ben de bunu umuyordum," dedi. Efendim."

Çavuş McKendrick sanki bir şeylerin kırılmasını ya da çatlamasını bekliyormuş gibi James'in yüzünü inceledi. James'in af dilemesini ve "Boş ver." demesini bekliyordu.

"Şu senin kız," dedi çavuş. "Güzel mi?" James yutkundu. "Öyle, efendim. Çok güzel."

"Anlıyorum." Çavuş ileri geri yürümeye başladı. "Peki neden Paris'te olsun ki?"

"Gönüllü hizmet, efendim. YMCA'da." Doğruya yeterince yakın. "Ah. İyi işler yapıyorlar."

James başını salladı. *Sen öyle diyorsan. Eğer davama yardımı olacaksa.*

"Senin hakkında iyi bir rapor duyayım asker," dedi çavuş, "o zaman izin talebini değerlendireceğim."

James onun elini sıkmak istedi. Dik durdu. "Evet, efendim!"

Çavuş gitmek için döndü, sonra durakladı. "Kızıl saçlı mı? Esmer? Sarışın? Nasıl biri?"

James Hazel'ı cebinden çıkarıp kimseye göstermek istemedi.
Ama buna ihtiyacı vardı.

"Esmer, efendim," dedi. "Çok güzel piyano çalıyor."

"Yetenekli ve kaliteli bir genç bayan."

"Evet, efendim."

"Bu harika. Ona sık sık yazdığından emin ol. Tamam o zaman. Yarım saat içinde sizi ateş siperine, keskin nişancıların gözetleme noktasına götürecek birini göndereceğim."

James'in ağzı kurudu. "Yangın siperi mi? Gözcü mü?"

"Kesinlikle." "*Ne demek istiyorsun?*" der gibi.

"Eğitimin yapılacağı yer orası mı?"

Çavuş başını salladı. "Simülasyonlar asla yeterli değildir," dedi. "İş başında eğitim gibisi yoktur."

APHRODITE

Bir Baş Ağrısı-26 Ocak 1918

BİR KEZ DAHA PEBBLES ve bu kez Colette kapıyı açtı. Aubrey şapkasını çıkardı.

Aubrey'nin ihtiyacı olan tek şey onun gülümsemesiydi. O gülümseme için bütün bir denizcilik şirketiyle yüzleşebilirdi.

"*Bonsoir, monsieur,*" dedi.

Aubrey lisedeki Fransızca dersini pek sevmemişti -geriye dönebilseydi!- ama bir karşılama duyduğunda hemen anlardı.

"İyi akşamlar, matmazel," dedi, çok kötü olmadığını umduğu bir telaffuzla. (Berbattı.) "İçeri girebilir miyim?"

Kapıyı geri çekti.

"Arkadaşımız bu gece nerede?" diye sordu.

"Hazel'in başı ağrıyordu," dedi Colette. "Erken yattı."

Aubrey'nin kalbi göğsünde *küt küt* atmaya başladı. Bu gece sadece Colette vardı. Colette'in kalbi *küt küt* atıyordu. Aubrey ile yapayalnızdı.

"Çok yazık," dedi Aubrey. "Umarım kendini daha iyi hissediyordur. Etrafta hastalık kol geziyor."

Colette de aynı fikirdeydi. "Eminim önemli bir şey değildir," dedi.

Gerçekten de Aubrey ve Colette'i tek başlarına bir araya getirmek için sebep olmadığım şey yoktu.

Oh, Tanrı aşkına. *Hafif* bir baş ağrısıydı. Sevgili kızın dinlenmeye ihtiyacı vardı. "Piyano çalacak mıyız o zaman?" diye sordu Aubrey.

Colette güldü. "Kıdemli sekreterler Hazel'in yattığını biliyor. Eğer senin çaldığını duyarlarsa, ben çalmışım gibi davranamam."

"Ah. Doğru." Aubrey şapkasını kavradı. "Sanırım yola devam etmeliyim."

Oui. Git hadi. Lütfen. En iyisi bu, değil mi?

Ona *kalmasını* söyledim. Onu *kalmaya davet et*, Colette'e söyledim.

"Biraz oturup konuşabiliriz," dedi Colette. *Mon Dieu*, söylemişti.

Salak!

Aubrey rekor bir sürede paltosunu çıkarıp kanepeye uzandı.

Bir yastık ötede oturuyordu. Kısa saçları adamın gözlerini zarif boynuna ve dökümlü ipekten yapılmış elbisesinin turkuaz parlaklığına çekti. Sanki bir tanrıça tarafından giyilmiş gibiydi.

Hepsi onundu. Aklıma bile getirmedim. Ama daha sonra Paris'teki terzisini ziyaret *ettim*.

"Seni özledik," dedi Colette.

"Özlediniz mi?"

"Hazel ve ben."

Oh. Daha güvenli sular. "Şu Leydi Hazel," dedi Aubrey. "Harika bir kızdır."

Colette gülümsedi. "Ona bayılıyorum," dedi. "Tanıştığımıza çok memnunum. O bir güneş ışığı."

"O da senin için aynı şeyleri hissediyor," dedi Aubrey. "Sen iyi bir arkadaşsın."

"*Ben mi?*" Colette düşünceli görünüyordu. "Sadece ondan hoşlanıyorum, hepsi bu. Elimde değil."

Ben bir fikir ortaya attım, Aubrey de peşinden gitti. "Hazel'ın erkek arkadaşı var mı?" Colette gülümsememeye çalıştı. "Bunu söylemek bana düşmez."

"Öyle!" Aubrey kıkırdadı. "Ne biliyorsun ki? Leydi Hazel'ın bir sevgilisi var!"

Eh, olan olmuştu. "Askerine son derece düşkün," diye itiraf etti Colette. "Adı James. O da onun için aynı şeyleri hissediyor gibi görünüyor."

"Öyle yapsa iyi olur," dedi Aubrey, "ve ona iyi davransa iyi olur, yoksa o ve benim yumruğum bir konuşma yapacaklar."

"Ağabey gibi konuşuyorsun." Hiç beklenmedik bir anda yüzü acıyla buruştu. *Alexandre*. *Stéphane*'dan hiç haberi olmamıştı. Koruyucu rolü oynamaya kalksa onunla kavga ederdi ama şimdi, ah, *Alexandre* o kapıdan içeri girse neler vermezdi!

Keder. Dalgalar halinde geliyordu. Tam fırtınanın dindiğini düşündüğü anda, onu yeniden pusuya düşürdü.

Aubrey geri çekildi. Colette gözyaşlarının eşiğinde gibiydi. Yanlış bir şey mi söylemişti?

"Ben de küçük bir kardeş sayılırım," dedi uzun uzun. "Kız kardeşim Kate'in korunmak için benim yardımına ihtiyacı yok. Dünyanın en sıkıcı erkek arkadaşına sahip. Uykucu Lester."

"Zavallı Lester." Colette gülümsedi, konu değıştiği için minnettardı. "Eğer kız kardeşin ondan hoşlanıyorsa, o kadar da kötü olamaz."

Bir şekilde hâlâ kırılğan görünüyordu. Aubrey daha güvenli bir konuşma konusu bulmaya çalıştı.

"Her neyse," dedi, "Hazel müthiş biri. Onunla tanıştığıma memnunum." *Son derece* Memnun oldum.

Colette yine gülümsedi. "Bir şey var... Nasıl desem? Onunla ilgili saf bir şey. Savaş çok çirkin ve insanlık çıldırmış durumda ama bir de Hazel var."

Şansını denedi. "Ve sen varsın."

Colette'in kaşları kalktı. "Ben saf değilim. Savaş kirli çizmelerini her tarafıma sürdü."

Böyle bir şeyi nasıl söyleyebildi? O, her yönüyle çok güzeldi ve sadece bakmak için değil, kesinlikle öyleydi.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu. "Biri sana zarar mı verdi?" Kadın tereddüt etti.

Gerçekten önemsiyordu. Bunu onun gözlerinde, yüzündeki endişede görebiliyordu. Eğer yapmasaydı daha kolay olurdu.

"Kaiser Wilhelm'in var," dedi.

Birdenbire çivilerle kaplandı. Kırık, pürüzlü parçalar halinde kırılğan bir yumurta kabuğu.

"Ne oldu?"

Colette'in derisi diken diken oldu. "Ah, biliyorsun," dedi. "Savaş korkunç. Hayat adil değil."

Aubrey adaletsizlik hakkında bir kitap yazabilirdi ama ona söylemediği bir şey vardı.

Ona yaklaşırsan, Colette, onu kaybedersin, diye kendini uyardı. *Eğer kanayan ruhun onu uzaklaştırmazsa, savaş onu senden koparacak.*

Colette derin bir nefes aldı. Şimdi daha iyiydi. Yeniden kendindeydi. Ortak noktaları müzikti. Müzik. Müzik arkadaşı olabilirlerdi.

"Son zamanlarda ne üzerinde çalışıyorsun?" diye sordu. "Yeni bir beste var mı? Caz aranjmanları?" Durakladı. "Geçen sefer blues'a dönüştürdüğün o marş var ya? *Fantastik!*"

Onu uzaklaştırmaya çalıştığını biliyordu. Konuyu değıştiriyordu. Ama bu ona bir fırsat verdi.

"Şarkı söyleme şeklin, Colette. Bildiğim hiçbir şeye benzemiyor."

"Oh?"

"Sadece sesini kastetmiyorum."

Söylediği her şeyi soğukkanlılıkla karşılması onu çılgına çeviriyordu.

"Sormaya korkuyorum," dedi, "sesim dışında şarkı söyleme şeklimi etkileyen başka ne var?"

Ayaklarını onun kucağına koymadan olabildiğince ona doğru döndü.

Buraya nasıl sürüklenmişti? Asıl yapmak istediği şey ona bütün gün, her gün, penayı her sallayışında ve çekicini her vuruşunda onu nasıl düşündüğünü anlatmakken; defter sayfalarını onun sesine mükemmel uyacak, perdesine ideal şarkı fikirleriyle nasıl doldurduğunu? Boğucu, dumanlı, karanlık. Duygusal.

O buydu. Colette *duyguydu*.

"Müzik hakkındaki düşüncelerimi değiştirdiniz," dedi. "Yeni şarkılar üzerinde çalışıyorum. Henüz sözlerinin ne olacağını bilmiyorum ama melodileri var ve belki ..."

"Müzik hakkındaki düşüncelerini mi değiştirdim?" Şaşkınlıkla başını salladı. "Ben sadece Fransızca şarkılar söyleyen bir kıyım. Müziği elektrikli olan sensin."

"İşte bu," dedi. "Dostum, keşke sana piyanoda ne demek istediğimi gösterebilseydim. Şimdiye kadar hep hızdan yanaydım. Hileli armoniler. Bir gösteriş, anlıyor musun? Parıltıyı hedefliyordum."

"Glitz" Colette'in daha önce öğrendiği bir kelime değildi ama bunu söyleyemeyecek kadar kibardı.

Aubrey onu sıktığını biliyordu. "Beni daha çok düşünmeye sevk ettin," dedi, "bir melodiden nasıl duygu çıkarılacağı hakkında. Tüm *hayatın* boyunca söyleyebileceğin bir şey haline getir. Sadece bedenle değil. Bunu her seferinde böyle yapıyorsun."

Seni orada görebiliyorum, Apollo. Meraklı bir komşu gibi pencereden el sallıyordun. *Git başımdan*.

Aubrey Edwards, ona *müzik teorisi ya da vokal tekniği konuşmak için burada olmadığını* söyledi.

"Sen bir gizemsin, Colette Fournier," dedi ona. "O derin, karanlık yerden şarkı söylüyorsun."

Colette ne diyeceğini bilemedi. Şarkı söylemesinin içsel bir gerçekten, önceden yaşadığı bir acıdan kaynaklandığını düşünmüyordu. Tabii ki kızgındı.

Dinant. Öfke bunu tarif etmeye yetmezdi. Öfkesini mezara kadar taşıyacaktı. Ama her Belçikalı öfkeliydi. Aubrey'nin, sesini beğendiği için zihninde onun etrafında bir fantezi döndürdüğünden korkuyordu.

"Sana ne oldu?" dedi yumuşak bir sesle.

Neden ısrar ediyor? *Kaç, Aubrey, kaç. Sevmek için çok kırıldım. Sevdiğim her şeyi kaybediyorum.*

Yine de, işte buradaydı, elektrikli parmakları ve dans eden uzuvları olan bu Amerikalı, küçük bir turuncu lamba bulutunun içinde oturuyordu. Alçak sesle konuşuyor, ona hayatını, gerçek hayatını soruyor ve cevabını duymayı bekliyordu.

Karanlıkta yapayalnızdılar. Onları duyacak kimse yoktu. Genç bir adamın bu durumdan faydalanmak için deneyebileceği onlarca yol vardı. Ama o yapmadı.

Böylece Dinant'ta büyümesiyle ilgili hikayesini anlattı. Meuse Nehri'nin pürüzsüz sularına cam gibi yansıyan büyülü köyü, orada, kalenin yanındaki leylakların arasında geçirdiği mutlu çocukluğunu, annesini, babasını, Alexandre'ı, amcaları Paul ve Charles'ı ve kuzeni Gabriel'i. Belçika'ya yapılan tecavüzü, Dinant'ın yok edilmesini, manastırı ve Stéphane'ı.

Gözleri kan çanağına dönene ve burnu akana kadar ağladığında, ona bir mendil verdi ve hiçbir şeyden yararlanmadı. Sözsüz bir şekilde, *"Al, bunu uzun zamandır tek başına taşıyorsun,"* demekten başka bir şey yapmadı. *Bir süre seninle taşımama izin ver.*

Colette'in hikâyesi Aubrey'in kalbini kırdı. Benden zerre kadar baskı görmeden kollarını ona açtı ve o da kendini onun kucağına bıraktı. Gözyaşları saçlarına döküldü.

Onu teselli etmek için yanıp tutuşuyordu ama ne diyebilirdi ki? "Ben buradayım," dedi ona. "Yanıdayım."

Ona sahipti. Colette yıllardır ilk kez kendini yalnız hissetmiyordu.

Aubrey onu yakınında tuttu. *Bu kıza kim zarar verebilirdi? Hangi şeytanlar bu güzel insanın değerli hayatını mahvedebilir, bu canlı, nazik, güçlü, komik kızın mutluluğunu bozabilirdi?*

Şimdi, Almanları neden durdurmaları ve bu savaşı kazanmaları gerektiğini daha önce hiç anlamadığı kadar derinden anlıyordu. Şimdi anlıyordu ki

Saint-Nazaire'den ayrılma ve siperlerle yüzleşme zamanı geldiğinde, Colette'e veda edip gitmek imkânsız olacaktı.

O gece veda etmek yeterince zordu. Kapıda ona verdiği kısa öpücük ne tutku ne de arzuyla doluydu, ama tatlılık, şefkat ve minnettarlıkla doluydu.

Aubrey de ona bir öpücükle karşılık verdi ve sessizce kapıdan çıktı.

APHRODITE

Stéphane-26 Ocak 1918

O GECE, COLETTE rüyasında Stéphane'ı gördü.

Basit bir rüyaydı. Sadece Stéphane, kalenin yanındaki çimenlerde onunla birlikte yürüyordu. Hiçbir şey söylemedi. Sadece gülümsedi, elini tuttu ve sevgi dolu gözlerle ona baktı. Onun varlığında hissettiği her şey - o yaşıyor! Tüm o dehşetler sadece korkunç bir rüyaydı!"-bacaklarını neşe ve ışıkla doldurdu. Bunun gerçek olduğunu biliyordu. Kendisi kadar gerçektir.

Birlikte yeşil vadinin ve kıvrılan nehrin üzerinde uçan kuşları izlediler. Kadın ona tekrar bakmak için döndüğünde, adam gitmişti.

Hıçkırarak uyandı.

Hazel sesi duydu ve aceleyle Colette'in odasına gidip yanına uzandı. "Her şey yolunda," dedi arkadaşı yatıştırıcı bir sesle. "Her şey yolunda."

Ama öyle değildi.

Bırak bu asker çocuğu, dedi çünkü Colette kendi kendine. O yakında gidecek, ama sen sonsuza dek Stéphane'a sahip olacaksın ve bu yeterli. Başka bir vedanın acısına ihtiyacın yok.

Aubrey ile geçirdiği akşamı hatırlayarak uzandı. Ona söylediğine inanmadığı her şeyi. Henüz paylaşmadığı diğer tüm şeyleri.

Vedalara ihtiyacım yok, diye fark etti, ama Aubrey Edwards'a ihtiyacım var. Bu geceden sonra, her şeyi anlatacak Ragtime Kralı olmayan bir kız olamam. Ona yakın olamam. Bulunacak bir yerdeyse olmaz.

ARES

Kuklaya Ateş Etme-Ocak CO, 1918

"İŞTE. ŞUNU GÖRDÜN MÜ?" Er Pete Yawkey, Almanlar duymasın diye fısıltıyla konuştu.

James dürbününü yarım santim çevirdi. "Onu görüyorum."

Alman hatlarının en üst iki kum torbasındaki bir boşluğun arasında bir miğfer hafifçe yükseldi.

James'in dili damağına yapıştı. Jerry'yi öldürmek üzere miydiler?

Yawkey hedefiyle konuşurken usulca, "Bakalım şimdi," dedi. "Gerçek misin, değil misin?"

"Gerçek mi?" James fısıldadı. "Nasıl yani?" "Ne görüyorsun, Alderidge?"

Eğer bu hileli bir soru olsaydı, James testi geçemezdi. "Bu bir kafa." "Öyle mi? Daha yakından bak."

"Bir kask," dedi James.

"Altında ne var? Çabuk, orada ne var?"

Sabırsızlığını yuttu. "Bir yüz." "Peki ne yapıyor?"

"Hiçbir şey."

"Bu doğru."

James'in oyunlara pek tahammülü yoktu. "Bu bir yüz," dedi.

"Kahverengi saçlı bir adam."

"Saç rengi umurumda değil," dedi Yawkey. "Hiç bu kadar hareketsiz duran bir insan gördünüz mü?"

James tekrar baktı. "Biraz hareket ediyor."

"Nasıl?"

Ona kadar say. "Aşağı yukarı sallanıyor. Biraz yan yan."

Yawkey anlamlı bir şekilde başını salladı. "Bu size ne anlatıyor?" James tekrar baktı. "Yüzü hareket etmiyor," dedi yavaşça. "Heykel gibi."

"Çünkü o bir aptal," diye açıkladı Yawkey. "Bir kukla. Bir süngünün ucuna takılmış alçıdan bir kafa ve üstünde bir miğfer. Ateş etmemiz için bizi kandırmaya çalışıyorlar."

James gözlerini kırıştırdı ve ovuşturdu. "İnadına mı demek istiyorsun?"

"Bizi bulmak için. Mermi açısını incelemek için. Toplarını tam üzerimize doğrultacaklar. *Kaboom!*"

O kadar da komik değil. Ama tanıştığı çoğu tecrübeli asker böyleydi. Kendi yıkımlarına gülüyorlardı, katliamdan habersizlerdi. Belki de tüm bunlardan kurtulmanın tek yolu gülmekti.

Yawkey iki elinin topuklarını gözlerine bastırdı. Çıkık kulakları ve iri bir adam elması olan sırık gibi, kemikli bir kuştı. Verdiği eğitimin her kelimesi James'in tüylerini diken diken ediyordu.

Keskin nişancılığı Pete Yawkey icat etmedi. James'in her sözünden nefret etmesi onun suçu değildi. Herkesin yapması gereken bir işi vardı. Hayatta kalmak bunu yapmaya bağlıydı. Ve bu savaşı bitirmenin tek yolu onu kazanmaktı.

"Sadece emin olduğunuzda ateş edin," dedi Pete. "Kuklaya ateş etme. Bir keskin nişancının boşa harcayacak atışı yoktur. Her biri hedefini vurmak zorundadır. Çünkü bu düşmana nerede olduğunuzu gösterir."

Tüfeğini aldı ve dürbünden baktı. James Alman hatlarını izledi.

Geceleri, o ve Pete başka bir keskin nişancı ve gözcü çifti tarafından rahatlatıldı ve James'in alışkın olduğu şeylere kıyasla makul miktarda uyudular. Suikastçılık oynamanın en azından bir avantajı vardı.

Dikenli tellerin her bir kıvrımını, mermilerin patlattığı topraktaki her bir krateri, her bir keseği, taşı ve tümseği ezberlemişti. Her cesedi. Renksiz bir çorak araziydi. Sadece leş yiyici kuşlar hareket ediyordu. Yine de her an bir saldırı olabilirdi.

Sığınakları bir harikaydı. Ordu tünel açma mühendisleri yangın siperinden hafif bir arazi yükselişine doğru kazmışlardı. Geceleyin, bir yorgunluk grubu hiç kimsenin olmadığı bir yere girmiş, örtücü çimi kesmiş ve yuvayı tamamlamıştı. Çimi ahşap bir çerçevenin üzerine yerleştirdiler ve keskin nişancıların tüfekleri ve dürbünleri için kullandıkları delikleri dikkatle gizlediler. Ertesi sabah Jerry farklı bir şey görmedi.

"Hsst," dedi Yawkey. "Şunu görüyor musun? Üç yüz metre geride."

James bir ağaç gövdesi ya da gri bir Alman üniforması olabilecek bir şey gördü. Muhtemelen bir subay.

"Son zamanlarda orada çok hareketlilik var," dedi Pete. "Ağır mühimmat sevkiyatı yapıyorlar. Bir şeyler planlamış olmalılar." Parmaklarını esnetti. "Onu alayım mı?"

James'in midesi bulandı. *Bana sorma. Bunu benim üzerime yıkma.*

Gri lekeli adamın bir karısı var mıydı? Bir sevgilisi? Oğulları, kızları? Hayatlarının geri kalanının neşeli ya da trajik geçip geçmeyeceği James'in seçimine bağlıydı.

Dur. "O kadar uzaktan atış yapabilir misin?" diye sordu.

"Elbette." Pete'in ağzı açık kaldı. Gözlerini hedeften ayırmadı. "Peki, yapmalı mıyım?"

Bana sorma. "Bu sana bağlı," dedi James. "Onu hedef tahtasına oturtun."

"Eminim." Yawkey tetiği çekti.

Elbette James merminin aralarındaki uçuruma doğru spiral çizdiğini göremiyordu. Ama görebiliyormuş gibi hissediyordu. Elbette Alman subay James'in kulaklarında çınlayan *çatırtının* kendi ölüm çanı olduğunu bilemezdi. Kurşun sestten önce ona ulaşacaktı.

"Onu yakaladım mı, Alderidge?" diye sordu

Yawkey. "Evet," dedi James. "Yakaladın."

APOLLO

Vampir Takımı-Şubat C, 1918

O PAZAR SABAHİ, boş vakti olan Aubrey, belki genç bir yardım gönüllüsü bir yerlere gidiyordur diye Kulübe Bir'in önünden geçmeye karar verdi. Gelmiyordu. Bu yüzden etrafta bir tur daha attı ve üçüncü kez. Sonunda yenilgiyi kabul etti ve üssün dışındaki Saint-Nazaire köyüne doğru uzun bir yürüyüş yapmaya karar verdi. Bacaklarını esnetmek ona iyi gelecektir. Geçici de olsa başkalarının emirlerinden kurtulduğu yanılsaması da öyle.

Dönüş yolunda, bir kavşakta, uzaktan bir subayın sağdaki kavşağa yaklaştığını gördü. Her ihtimale karşı selam verdi ve yoluna devam etti.

"Edwards!" Bir ses onu köşeye geri çekti. Uh-oh.

"Günaydın, Kaptan Fish."

"Rahat, asker," dedi Kaptan Hamilton Fish III. "Benimle yürür müsün?" "Evet, efendim." Bu beklenmedik bir şeydi.

"Bu sabah ne yapıyordun?"

"Sadece bir yürüyüş, Kaptan, efendim," dedi. "Biraz egzersiz."

Kaptan Fish homurdandı. "Hafta boyunca bunu yeterince yaşadığınızı düşünüyorum."

Aubrey kabul etti. Haklıydı.

"Edwards," dedi Kaptan Fish, "bir dahaki sefere üs dışına çıktığında yanına bir arkadaş al, tamam mı?"

Bu bir emir gibi görünmüyordu. "Efendim?"

Kaptan Fish cevap vermekte yavaş davrandı. "Tehditler var."

Aubrey'nin ilgisi arttı. "Güneyli askerler mi efendim?"

Fish başını salladı. "Evet, öyle. Yine de bağınazlık Kuzey'in Güney'e karşı olması kadar basit değildir." Başını iki yana salladı. "Subayların evinde yeterince zaman geçirdim."

Bunu görmek için salona."

Aubrey sinsi bir gülümsemeyi bastırdı. Fish'in ona bağınazlığı açıklaması iyi bir şeydi. *Beyazlar*.

"Bazı iyi ve önyargısız adamlar da var," diye ekledi Yüzbaşı Fish ciddiyetle. "Adamlarımızın disiplini konusunda ülkenin dört bir yanından gelen subaylardan pek çok övgü aldım. Eminim ki bu savaş bittiğinde, sizin cesur örneğiniz bu eşitsizliğin giderilmesine yardımcı olacaktır."

Bu zengin, beyaz Harvard tipleri. Söyledikleri her şey bir Kongre adayının konuşmasına benziyordu. Güzel bir düşünceydi, ama bu kadar çok Amerikalı üniformalı, elinde silahıyla dimdik ve gururlu duran bir siyah adamı görünce zaten öfkeleniyorsa, Aubrey bir sandık dolusu madalyanın bir fark yaratıp yaratmayacağından şüpheliydi.

Üssün dış mahallelerine ulaşmışlardı.

"Yine de Edwards," dedi Kaptan Fish. "Dikkatli olacaksın, değil mi?"

"Olacağım, ama-"

"Evet, asker?"

Aubrey saygısızlık etmiş gibi görünmek istemiyordu. "Sizi anlıyorum ama biz şehirden geliyoruz, biliyor musunuz Kaptan? Kendi başımızın çaresine bakabiliriz." Eli cebindeki Colt'a gitti.

Kaptan Fish bir elini onun omzuna attı. "Yine de," dedi sertçe, "yanına bir arkadaş al. Tehditler savuran bu çocuklardan bazıları - Sam Amca'nın askerleri için bunu söylemek hoşuma gitmiyor ama - dünyanın pisliğidir ve bu Tanrı'nın gerçeğidir."

Aubrey'nin bu ifadeye verebileceği güvenli bir cevap yoktu, bu yüzden hiçbir cevap vermedi.

"Sen iyi bir asker ve iyi bir müzisyensin," dedi Fish. "Seni kaybetmek istemem."

Ve bir insan, Fish. "Dikkatli olacağım, efendim," dedi. "Söz veriyorum." "İyi günler, asker." Yüzbaşı Fish selam verdi.

Aubrey de selama karşılık verdi. "İyi günler, Kaptan."

Yüzbaşı Fish başka bir yöne doğru ilerledi ve Aubrey, Birinci Kulübenin yanından yavaşça geçerek yolculuğunu tamamladı. Lusitania Kampı'na ve siyah askerler için olan Y kulübesine doğru ilerledi. Görev onu herhangi bir yere çağırmadan önce öldürmek için hâlâ biraz zamanı vardı ve aşk havasında olup olmamanın bir önemi olmadığından, pinpon havasında olduğuna karar verdi.

Joey Rice içeri girdiğinde onu fark etti ve bir köşeye çekti.

"Duydun mu?" Joey fısıldadı. "Bizim çocuklar. Öldürülen askerin intikamını alanlar. Kendilerine Vampir Takımı diyorlar." Aubrey'nin dirseğini sıkıca kavramıştı. "Dün gece bir denizciyi öldürdüler."

ARES

Rotating Out - 8 Şubat 1918

Siperlerden çıktıklarında artık aynı çocuklar değillerdi. Otuz günlerini tamamladıktan sonraki sabah, kemik yorgunu bir halde tökezleyerek dışarı çıktılar. Yeni bir dil konuşuyorlardı. Hayatta kalmayı daha önce hiç olmadığı kadar iyi anlıyor ve daha az önemsiyorlardı. Soğuğa ve çamura, mermi seslerine ve kan görüntülerine alışmışlardı. Baskınlara gitmişler, Alman siperlerinin birkaç katını bombalamışlardı. Hiç adam kaybetmemişlerdi.

James baskınlara gitmemişti. O ve Er Pete Yawkey gece nöbetine gönderilmişlerdi, bu yüzden keskin nişancıların yuvasında kalmışlardı. Ertesi gece bir bölük Alman intikam almak için bir delikten içeri sızdığında James onları gördü. Bir işaret fişeginin kısa parıltısındaki gölgeler.

Belki de karanlıkta sadece gölgeler oldukları için James bunu yapabiliyordu. Belki de en iyi adamlarını öldürmek için yola çıktıklarını bildiği içindi. Belki de zihninin gözünde, çarpık bacaklı Mick Webber'in bir el bombasıyla siper duvarına doğru uçtuğunu ya da Chad Browning'in şarkı söyleyen boğazının tırtıklı bir Alman süngüsüyle kesildiğini görebiliyordu.

Onları gördü, dürbününü gölgelere doğrulttu ve ateş etti. İki kez.

Dürbününe yapışmış olan Yawkey ona başıyla onay verdi. "Sanırım ikisini de yakaladın."

James bunu zaten biliyordu. Her nasılsa her merminin Almancasını bulduğunu hissetmişti, sanki hala ona bir olta ile bağıymış gibi ve çarpmanın çekişini hissedebiliyordu.

Almanlar daha fazla ilerleyemedi. Geceyi şehitlerini sürükleyerek geçirdiler.

"Sanırım biri öldü," dedi Yawkey. "Diğerinin çığlıklarına bakılırsa, ona yarı yarıya şans veriyorum."

James dinlemiyordu. Tüfekten uzaklaşıp sığınaklarının arka duvarına doğru geri çekilmişti. Nefes aldığını biliyordu ama içeri hava girmiyordu.

"Seni suçlamıyorum," dedi Yawkey, "sedye taşıyıcılarını seçmediğin için. Kriket gibi hissettirmiyor. Tanrı bilir, ilk öldürme en zordur. Hepimiz bunu yaşadık."

James cevap vermedi. Titreyen ellerine baktı.

"Devam et," dedi Pete. "Biraz yiyecek bul ve dinlen. Arkadaşlarınla yağ çiğne. Tamam mı?"

"İki kişi olmamız gerekiyordu," dedi James.

Pete itirazı elinin tersiyle itti. "Kaybolun. Karanlıkta bir gözcünün yapabileceği pek bir şey yok."

Bu bir yalandı. James'in umurunda değildi. Bir sığınağa çöktü ve uyudu. Uyandığında, Çavuş McKendrick onu selamladı ve elini sıktı. Atışları İngilizlerin hayatını kurtarmıştı. Karanlıkta Fritz'i görece kadar zeki bir göz ve onun iki akıncısını öldürerek baskını durduracak kadar da soğukkanlı olmak... Bunlar, bu sabah Er James Alderidge tarafından gururla temsil edilen gerçek bir İngiliz askerinin üstün nitelikleriydi. Dosyasına yazılı bir takdirname eklenecekti.

James Paris'te iki gün izin istediğinde, cephede her şeyin sakin kalması koşuluyla izin verildi. İki Alman, iki gün. Tuhaf bir hesap. Dönmeden önce öldüreceği son kişiler değillerdi.

APHRODITE

İki Günlük İzin-8 Şubat 1918

8 Şubat 1918

Sevgili Hazel'im,

Çavuşum bana söz verdi. Paris'e gitmek için iki gün izin alabilirim. Paris'e 13 Şubat Çarşamba günü öğleden sonra varabilirim. Trenler yavaş olabilir ama öğleden sonra saat dört gibi Gare du Nord'a varabileceğimi düşünüyorum. Orada bana katılabilir misiniz? Eğer beni beklersen, söz veriyorum seni bulacağım.

Umarım gelirsin. Senin bir rüya olmadığına dair kendimi rahatlatmam gerek. Seni görmeden önce üzerimdeki kiri temizlemek için bir yer bulacağım, böylece birlikte olmaktan rahatsız olmayacağın biri olacağım.

Lütfen gel. Var olduğunu kanıtla ve benim için ne kadar önemli olduğunu kanıtlamama izin ver.

Sevgilerimle,

James

Hazel'in cevabı kısıydı. Mektuptan çok telgraf gibiydi.

Saat dörtte, ayın on üçü, Çarşamba, Gare du Nord, yazıyordu. Ben de orada olacağım.

APHRODITE

Konser Gecesi-11 Şubat 1918

Kendilerini Aix- les-Bains'e götürecek turne için yola çıktıkları akşam, 15. New York Bandası Saint- Nazaire için bir veda konseri düzenledi. Yer bulabilen herkes gitti.

Aubrey Aix-les-Bains'e gitmiyordu. Colette onunla bu kadar çok şey paylaştıktan sonra olmazdı. Teğmen Europe'a çoktan söylemişti. Luckey Roberts piyanonun başındayken, Europe onu yedekte tutabilirdi. Daha sonra tümenleri cepheye rapor verdiğinde gruba yeniden katılacaktı. Yani o geceki gösteride çalmasına gerek yoktu.

Bir gün, dedi kendi kendine, içinde olduğum herhangi bir grubun başını çekeceğim.

Yine de eğlence olsun diye konsere gitmeye karar verdi ve oraya giden uzun yolu seçti, giderken de uygun bir şekilde Kulübe Bir'in yanından geçti. Eğer bölüğünden biri Er Edwards'ın bu dolambaçlı yolu ne kadar sık kullandığını sayıyorsa, bir açıklama yapması gerekecekti.

Birinci kulübenin kapısı açıldı. Kim olduğunu görmek için bir Nissen kulübesinin arkasına saklandı.

Ateş et. Onu kovan buruşuk yarasa ve yanındaki başka bir yaşlı kadındı. Gülümsedi. Leydi Hazel de la Windicott vardı. Üç kadın Colette olmadan ayrıldı.

Ama o neredeydi? Neden konsere gitmiyordu? Öğrenmenin zamanı geldi.

Kapıyı çaldığında Colette'in sesi "Kapalıyız," diye seslendi.

"Benim," diye karşılık verdi.

Kapı uçararak açıldı. Pembe yanaklar ve ısıltılı gözler karşısında duruyordu. *"Bonsoir, mademoiselle,"* dedi. Günlerdir bunun provasını yapıyordu. Colette güldü. Telaffuzu! Bu çok fazlaydı. "Merhaba bayım."

"Sana bir şey göstermek istiyorum." Aubrey elini uzattı. "Piyanoya gidebilir miyiz?"

Onun elini tuttu. Çok yeni ama bir o kadar da tanıdıktı. Onu keşfetmek, avuç içindeki her bir çizgiyi ve her bir tırnağın şeklini incelemek istedi.

Neyin var senin?

"Hadi," diye alay etti. "Piyanonun başına."

Yere yapışıp kalmıştı. Colette'in yüzü biraz daha kızarsa domates olacaktı. Bankın yanına vardılar.

"Elimi geri istiyorum," dedi.

Kadın istemeyerek teslim oldu. Adam göz kırptı ve çalmaya başladı. Ağlamaklı bir melodi, tatlı ve yavaş, kederli sonu uzaklaşıp kulübede sessizlik çınlayana kadar giderek daha melankolik bir hal alıyordu.

Derin bir nefes aldı.

"Buna 'Dinant' adını veriyorum," dedi ona.

Kadın yutkundu. Bunu zaten biliyordu.

"Teşekkür ederim," diyebildi. "Bu daha önce yazdığınız bir şey miydi?"

Başını iki yana salladı. "Seni son gördüğümünden beri yazıyorum."

Başını iki yana salladı. "*Müthiş*," diye fısıldadı. "Benim için tekrar çalar mısın?"

O da öyle yaptı. Ve artık bunun kimin için olduğunu ve ne anlama geldiğini bildiğine göre, yavaş yavaş, cümle cümle özümseyebilirdi.

Evet. Dinant böyle bir ağıtı hak ediyordu.

Bir süre daha oynadıktan sonra ona, "Yarın Paris'e gidiyorum," dedi.

"Hazel ve ben. Sevgilisi Jacques'ı görmeye. Yani James'i."

"Gerçekten mi?" Aubrey'nin yüzü düştü. "Ne kadarlığına gidiyorsun?"

Düşünerek dudaklarını büzdü. "Dört ya da beş gün, sanırım." Zorla gülümsedi. "Ama yarın grupla birlikte gidiyorsunuz, değil mi? Askerler günlerdir senin gidişinden şikâyet ediyor."

Yüzünü ona döndü. "Yolculuğa çıkmayacağım."

Kızın kaşları kalktı. "Ah, özür dilerim!"

Acı acı gülümsedi. "Gitmeyeceğim için üzgün müsün?"

"Tabii ki hayır," dedi. "Gösteri yapma fırsatını kaçırdığınız için üzgünüm." Gülümsedi. "Sen gösteri yapmak için doğmuşsun."

"Umarım öyledir." *Şimdi*, diye düşündü. *Şimdi tam zamanı*. "Aix-les-Bains için listeden çıkarılmayı istedim," dedi ona.

"Bunu neden yaptın?" Hızlanan nabızı cevabı zaten biliyordu.

Onun gözlerinin içine baktı, ortaya çıkarabilecekleri herhangi bir şeyi öğrenmek için çaresizce. "Senden bu kadar uzak olmak istemedim." *Bana söylediklerinden sonra olmaz. O öpücükten sonra olmaz.*

Umut onu yıkadı. O gece sadece nezaket göstermemişti. Sadece sempati de değildi.

Kulübenin dışından gelen sesler benim küçük balonumu patlattı ve insanların yakında konserden Y kulübesine döneceklerini hatırlattı.

"Sanırım gitsem iyi olacak," dedi Aubrey.

"Hayır," dedi Colette çabucak. "Sana söylemem gereken bir şey var."

İyi mi kötü mü? "Dışarı gel o zaman?"

Paltolarını giydiler ve yol hala açıkken dışarı çıktılar ve bir kulübenin arkasında, soğuk onları içeriye geri götürmeden önce biraz daha konuşabilecekleri bir yer buldular.

Gökyüzü üstlerinde uzanıyor, yıldızlarla delik deşik oluyordu. Okyanus esintileri kıyıya daha fazla yıldız üflüyordu. Hava o kadar soğuktu ki tek mantıklı şey yakın durmaktı. Aubrey'nin yakasına ve kravatına baktı.

"Bana söylemek istediğin şey neydi?" dedi nazikçe.

"Sana teşekkür etmek istiyorum," dedi, "geçen gece için. Dinlediğiniz için."

Kahverengi gözleri onunkileri inceledi. "Bana teşekkür edecek bir şey yok," dedi. "Ben istedim."

Bakışları başka yöne kaydı. Aubrey onun gergin olduğunu fark etti. Onun eldivenli ellerini kendi ellerinin arasına aldı.

"Çok naziksiniz," dedi ona. "Dinlemek ve ilgilenmek konusunda çok iyiydiniz. I-" Tereddüt etti. "Bütün bunları sana yüklemeyi planlamamıştım. Bu çok fazla."

"Bir kişinin tek başına katlanamayacağı kadar çok," diye yanıtladı.

Buna cevap vermek için kendine güvenmiyordu. "Her neyse, sana teşekkür etmek istedim."

Bu o muydu? Kibar bir teşekkür notu mu? Aubrey yardım edebilirse değildi.

Yavaşça çenesini kendi çenesine doğru kaldırdı. "Sana her zaman güzel olduğunu söylüyorlar, değil mi?" Colette'in gözleri büyüdü. "Bütün bu Yankiler mi?"

Dudaklarından donmuş nefes pufları kaçtı. "Pek orijinal değiller," diye kabul etti.

Sırıttı. "O zaman daha iyisini yapmam gerekecek. Sana bir tanrıça gibi şarkı söylediğini söylüyorlar mı?"

Başını iki yana salladı. "Çoğu beni hiç şarkı söylerken duymadı." "Bu beni şanslı biri yapar."

Colette nefes almayı bile unutmuştu. Ama Aubrey'nin nereye gittiğini görmüş ve onun iyiliği için onu uyarması gerektiğini hissetmişti.

"Şarkı söyleyen bir kız görüyorsun," dedi ona. "Sesimi seviyorsun. Her zaman beğenmeyebilirsin. Nasıl çılgılık atarak uyandığımı duymuyorsun. Hepsini rüyalarımnda nasıl gördüğümü. Gündüzleri bir arada tutuyorum. Geceleri. Dağılıyorum."

Onu kendine çekip sıkıca sarılmamak için kendini zor tuttu. "Keşke böyle bir şey olduğunda seni teselli etmek için yanında olabilseydim."

Az önce ne dediğinin farkına vardı. *Keşke gecenin bir yarısı yanında olabilseydim. Ne zaman ve nerede uyuduğumu.*

Aferin, Aubrey, dedi annesinin sesi.

Ben de seni seviyorum anne.

Tekrar denedi. "Keşke yardım edebilecek kişi ben olabilseydim. Eğer yapabilirsem."

Tatlılığı çok fazlaydı. O saflık. O umut dolu masumiyet, onun gibi öfkeli bir karmaşayı üstlenmenin buna değeceğini düşünmek. *Onun* gibi güzel ve harika birinin hayalini kurması için onu kışkırtmak, ancak keder ve travmanın çirkin gerçeği kıyafetlerini çıkarıp önünde çıplak durduğunda hayalin öldüğünü görmek.

"Bunun çaresi yok," dedi ona. "Sana anlatmaya çalıştığım şey bu."

"Matmazel Fournier," dedi, "kafamı karıştırdınız. Önce elimi bırakmadınız, şimdi de kaçmamı söylüyorsunuz."

Aubrey düşünmeye çalıştı. Yarın ayrılıyordu. Geri dönecek miydi? Geldiğinde burada olacak mıydı? Bilmiyorum. Sadece şimdi vardı ve o bunu en iyi şekilde değerlendirmeye kararlıydı.

"Elimi bırakmanı istemiyorum," dedi ona. "Beni itmeni istemiyorum."

Gözleri kapandı. Konuştuğunda fısıltıyla konuşuyordu. "Seni kendimden uzaklaştırmak istemiyorum."

"Colette," dedi ona. "Stéphane'ı sevebilirim. Onun anısını onurlandırabilirim. Anneni, babanı, kardeşini, amcalarını, kuzenini sevebilirim. Senin yanında onları da sevebilirim ve eğer izin verirsen seveceğim."

Bunu Şimdi kelimeler yerine müzikle s yleyebilmeyi diledi. O anda bulabildiği en iyi sözcükler de pek bir Şey ifade etmiyordu.

"Lütfen," dedi ona. "Benimle ol. Sen ol, benimle. Hepiniz."

Sessiz bir nefesle korkusunun geceye karıŐmasına izin verdi ve onun göğsüne yaslandı. Adam onu kendine çekti ve yanağını onunkine bastırdı. *Hay* aksı. Tıraş olmalıydı.

"Seninleyken," dedi ona, "o kadar da acımıyor." Adam onun saçlarını öptü. "O zaman burada kalmayı planlıyorum."

Daha fazla ses ve daha yüksek sesler, hiç de hoş olmayan bir Şekilde onlara çarptı. "Haydi," dedi sonunda, "sizi içeriye alsak iyi olacak."

Kapıya doğru cesaret edebildikleri kadar ilerlediler. DüŐüncesizce kollarını ona doladı.

"Yakında döneceğim," dedi ona.

Adam sırtttı. "Burada bekliyor olacağım." Onu  pt .

Teşekkür  p c Ğ  değil. "*Geldiği yerde daha fazlası var.*" diyen bir  p c k.

APOLLO

Joey ile Sorun-11 Şubat 1918

AUBREY, koğuşuna gizlice girmenin güvenli olduğuna karar vermeden önce bir saat boyunca gölgeler arasında yürümüştü. Ayakları üşüse de beyni bunu fark etmemişti. Bunu çatılardan haykırmak istiyordu. O, Aubrey Edwards, Ragtime Kralı, Caz İmparatoru, dünyanın en şanslı köpeğiydi. İlahi Colette Fournier bu gece onu öpmüştü! Ciddiymiş gibi öpmüştü.

Koğuş pencerelerindeki ışıklar bir süre sönük kaldıktan sonra Aubrey tuvaleti kullandı, sonra da sürünerek odasına gitti. Bir kedi kadar sessiz, çürük kilidi açıp kendini içeri bıraktı. Kapıyı yeniden kilitledi, botlarının bağlarını çözdü ve parmak uçlarında ranzasına doğru ilerledi. Paltosunu çıkarmanın bir anlamı yoktu, o yüzden battaniyenin altına girdi.

Üstündeki yatak gıcırdadı. Joey Rice başını yatağın kenarından aşağı sarkıttı.

"Ölmek mi istiyorsun Edwards? Sende olan bu mu?"

"Şşşt!"

"Eğer seni eve bir kutu içinde göndermezlerse, Harlem'e kadar kışına tekme yiyeceksin."

"İyi geceler, Joey."

"Peşinizde olmadıklarını sanmayın. Memurlar biliyor."

Aubrey bunun üzerine doğruldu. "Neden, bu konuda dilini mi sallıyordun?" "Doğru. Beni suçla."

Uykularında kıpırdanan diğer askerlerin sesleri onları duraksattı.

"Kendini çok akıllı sanıyorsun," diye devam etti Joey, güvenli görüldüğünde. "Bunlar

Diğer çocuklar kör ve aptal değil, ahmak. Dışarı çıktığını biliyorlar. Umarım bundan iyi bir şey çıkarırsın, sana pahalıya mal olacak."

"İyi *geceler*, Joey. Sen de ağzından çıkana dikkat et." "Hanımefendisinin onurunu koruyor. Ne kadar tatlı." Aubrey ona, "Sen kendi işine bak," dedi.

"Her aptallık yaptığında, ki bu her zaman oluyor, bunu benim işim haline getiriyorsun."

Aubrey battaniyesinin altına sokuldu. Belki buzları çözülürse biraz uyuyabilirdi. Tabii böyle bir gecede uyumak mümkünse.

Joey, "Şimdi beni tamamen uyandırdın," diye yakındı. "İşemem lazım yoksa asla uyuyamayacağım." Kendini üst ranzadan aşağı attı, ayaklarını botlarının içine soktu ve kapıya doğru ilerledi.

"Sakın düşme," dedi Aubrey.

Sıcaklık başlamıştı ve gözleri kapandı. Uyuması mümkün değildi ama belki, belki Colette'i hatırlayabilir ve mükemmel bir rüya oluşturabilirdi.

HADES

Vertigo-11 Şubat 1918

AUBREY UYANDI. Hava hâlâ karanlıktı. Bütün gün boyunca uyumuş muydu? Hayır, hâlâ geceydi.

Zamanın içinde sallanıyordu. Etrafındaki uyuyan askerlerin sesleri onu bir ip gibi dünyaya geri çekerken, rüyadan bilince geçmenin verdiği korkunç baş dönmesi başını döndürüyordu.

Bir şey duymuştu. Bir rüya olmalı.

Hayır, bir şey duymuştu. Ve şimdi hiçbir şey duymuyordu. Bir şeyler yanılttı.

Orada yatıyor, yukarı ve aşağı hareketlerinin dengelenmesini bekliyordu. Eksik olan neydi?

Bir kolunu ranzasının kenarına dayadı ve el yordamıyla zemini yokladı. Botları oradaydı. Doğrulup oturdu, neredeyse kafasını Joey'nin ranzasına çarpıyordu. Joey.

Yukarı doğru uzandı ve Joey'nin ranzasının altındaki bobinleri dürttü. Yatak kolayca zıpladı. Joey yatağında değildi.

Botları yerde değildi.

Aubrey gözlerini ovuşturdu ve battaniyenin altından çıktı. Sadece birkaç dakikadır uyuyor olmalıydı ve Joey hâlâ tuvaleti kullanıyordu. Uyku yanıltıcıydı. Az bir şey çok gibi, çok bir şey de az gibi gelebilirdi.

Aubrey ayaklarını tekrar botlarının içine soktu ve kapıya doğru ilerledi. Beyni kafatasının içinde kayıyor gibiydi. Gece, bir halüsinasyonun pekmez gibi sürünen gerçekdışılığına sahipti.

Dışarıdaydı. Etrafı karanlık ve karla kaplıydı. Tepesindeki yıldızlar artık steril görünüyordu. Burnunu tuvalete doğru takip etti.

Azıcık ışık bile yeri mavinin koyu bir tonuna boyuyordu. Tuvalet önünden pis kokulu bir dağ gibi yükseliyordu.

"Joey?" diye seslendi usulca. "Joey, dostum, neredesin?"

Ama bir köy köpeğinin uzaktan gelen havlaması dışında hiçbir ses yoktu.

Kapıyı çaldı. Kimse cevap vermedi. Kapıyı çekerek açtı. Bir figür dışarı çıktı. Düştü. Aubrey'nin kollarına yığıldı.

Ayağı altından kaydđ ve diğer adam üstündeyken kara düştü. Sıcak, hareketsiz ve Aubrey'nin yanağına ıslak bir şeyler damlıyordu.

"Joey?" Aubrey söyledi. "Joey mi?"

HADES

Meşale Işığı-11 Şubat 1918

AUBREY KARIN İÇİNDEN GEÇTİ. Kolları savruldu. Ayakları kaydı. Teğmen Europe'un kamarasının kapısına ulaştı ve kapıyı yumrukladı.

İçinden bir ses mırıldandı. Jim onu göklere kadar lanetlesin, ama o *Gel, şimdi.*

Kapı açıldı. Bir elektrik feneri yüzünü yaktı.

"*Aubrey?*" Jim Europe'un sesi uykudan kalınlaşmıştı. "Burada ne halt ediyorsun?"

"Gelmelisin Jim," dedi Aubrey. "Joey arıyor."

"Onun nesi var?" Teğmen Europe cüppesinin cebinden gözlüğünü çıkardı. "Kaptan Fish'i çağırmanız gerekmez mi?"

Aubrey Europe'un bileğini yakaladı. "Gelmelisin Jim," diye yalvardı. "Lütfen!"

"Joey yaralandı mı?" Avrupa talep etti. "Ne oldu?" "Şışt!"

Avrupa ceketini kaptı. "Hadi. Göster bana."

Teğmen Europe'un meşale ışığı onlar koşarken buzun üzerinde çılgınca sallanıyordu. Joey'i karda yatarken bulana kadar.

"Olamaz."

Avrupa'nın ışığı Joey'i tepeden tırnağa taradı. Belki de -lütfen, Tanrım- hastaydı? Sarhoş muydu? Biraz hırpalanmış?

Ama o kardaki kandı.

Kafasını. Yüzü. Şişmiş, kararmış yüzü.

Aubrey dizlerinin üzerine düştü. Vücudu sarsıldı ve kustu.

Europe, Joey'nin yanına diz çöktü. Önce bileğini, sonra da boynunu yokladı.

"Piçler onu boğdu." Sesinde derin bir keder vardı. "Tüfekleriyle yüzüne vurdular. Neredeyse o olduğunu anlayamayacaksınız."

Umut.

"Belki de değildir," dedi Aubrey. "Belki de başkasıdır!"

"Aubrey. Yapma bunu."

Sahte umut.

"Bu benim hatam," dedi Aubrey geceye. "Hepsi benim suçum." "Onu buradan çıkarmalıyız," dedi Europe. "Bunu temizleyin. Bırakın iz yok."

"Benim hatam," diye tekrarladı Aubrey. "Bunu yapan bendim."

Jim Europe el fenerini doğrudan Aubrey'nin yüzüne tuttu. Gözlerini kısıtı.

"Bana Joey'i boğduğunu, sonra da tüfeğinin dipçiğiyle vurduğunu mu söylüyorsun evlat?"

Joey. Joey. Mankafa Joe.

"Öyle misin?"

Aubrey soruyu çoktan unutmuştu.

"Ben dışarı çıkmasaydım, Joey çıkamazdı. Takip ettikleri bendim."

Büyük deri bir elin yanağına çarpması onu sarsarak uyandırdı.

"Kendini topla asker," diye bağırdı Avrupa. "Bu bir emirdir."

Avrupa Joey için elinden geleni yaptı. Yüzündeki kanı sildi. Korkunç bir şekilde kırılmış çenesini gizlemek için açık alt dudaklarını nazikçe kapattı.

"Ölüm, acın nerede?" Acı bir ironi Jim Europe'un okumasına sinmişti. "'Mezar, zaferin nerede?' Tam burada. İşte burası."

Meşalesini Aubrey'e doğru salladı. "Ayaklarından tut. Onu odama geri götüreceğiz." Aubrey aptalca başını salladı. Az önce konuşuyorlardı. Sadece konuşuyorlardı.

Her zamanki gibi ortalığı karıştırmak. Ayaklarını taşımak ve eskiden Joey Rice olan o sert, ürpertici şeye dokunmak için mi? Nasıl?

"Bak evlat, biz de tehlikedeyiz, tamam mı? Ayaklarından tut ve buradan gidelim."

Aubrey Joey'nin ayak bileklerini tutup dirseklerinin altına sıkıştırdı. Teğmen Europe üst gövdeyi kaldırdı. Sendeleyerek Europe'un kamarasına geri döndüler. Joey Rice'ın vücudu ıslak çamaşır gibi sarkmıştı.

Teğmen Europe ışığı yaktı. Joey'i yatırmadan önce yatağının üzerine bir havlu sermeyi başardı.

Aubrey yataktan uzaklaştı. "Bir doktor çağırayım mı Jim?"

Europe'un her zaman yoğun olan bakışları Aubrey'nin yüzünü taradı. "Artık bunun için biraz geç."

"Ama ya bu konuda yanılıyorsak?" Aubrey nefes nefese kaldı. "Ya bizim görmediğimiz bir şey varsa ve onu iyileştirebilirlerse?"

Avrupa bir köşedeki yazı masasından bir tabure çekti.

"Otur oğlum," diye emretti. "Başını dizlerinin arasına koy." Aubrey kapıya doğru atıldı. "Bunu yapamam; yardım çağırmalıyım."

Avrupa, Aubrey'nin çıkışını külden bir duvar gibi engelledi. "*Otur.*" Bir matara aldı ve ona bir şey doldurdu. "İç bunu." Bardağı ona uzattı.

Aubrey dönüp duran reçine rengindeki sıvının içine baktı. "Ben pek içmem," diye mırıldandı. "Pek içmem-"

"İç şunu."

Zaten yaralı olan boğazını yaktı ve acıttı.

Avrupa bir çarşaf buldu ve Joey'nin üzerine örttü. Sonra yatağın ayak ucuna oturdu.

"Şimdi," dedi yavaşça, "tüm bunların senin hatan olduğunu ve bunu yapanın sen olduğunu söylerken tam olarak ne demek istediğini anlat bana."

Aubrey farkında değildi ama titremeye başlamıştı.

Teğmen Europe, biraz çaba sarf ederek Joey'nin cesedinin altından bir battaniye çıkardı. Onu Aubrey'nin etrafına sardı. Masasından bir çikolata çıkardı ve ona doğru itti. "Ye şunu."

Aubrey sonunda hareketsiz kaldığında, Avrupa tekrar denedi.

"Aubrey," dedi nazikçe. "Seni uzun zamandır tanıyorum, tamam mı? Bana güvenebilirsin. Bana ne olduğunu anlatmanı istiyorum. Kornetçimi boğarak ve sopayla döverek öldürmediysen, benden korkmana gerek yok. Bana her şeyi anlat. Tamam mı?"

Joey'nin ayaklarını örten çarşaf. Sanki yatakta uyuyormuş gibi.

Joey'e gerçeği söylemeyi borçluydu. Ona ne yaparlarsa yapsınlar. En kötüsünü yapabilirlerdi ve bu onun hak etmediği bir şey olmazdı.

"Işıklar söndükten sonra dışarıdaydım," diye fısıldadı Aubrey.

"Bir kızla görüşüyordum." Avrupa sessiz kaldı.

"Oraya daha önce de gittim," dedi. "Bir keresinde beyaz bir asker beni durdurdu. Sanırım bir deniz piyadesiydi. Silah çekti. Ellerimi beyaz kadınlara sürmemem konusunda bana bir ders vermekle tehdit etti."

Avrupa bu konuda ne düşünürse düşünsün, Aubrey bunu bilmemeliydi.

"Adamın silahını elinden aldım," dedi Aubrey. "Ve kız arkadaşımı görmek için dışarı çıkmaktan vazgeçmedim. Joey yapmamam gerektiği konusunda beni hep uyarırdı.

Bazen beni korurdu."

"Saldırganın geri geleceğini düşünmedin mi?"

Aubrey başını kaldırdı. "O bir korkaktı. Ona buna katlanmayacağımızı gösterdiğimi düşündüm. Güneyde neye alıştıysa artık."

Europe'un sesi alçaktı. "Devam et."

"Bu gece kız arkadaşımınla dışarıdaydım," dedi Aubrey. "Sanırım beni eve kadar takip ettiler. Bir grup olmalılar. Tuvaleti kullanmak için durdum, sonra barakama gittim. İçeri girdiğimde Joey tuvaleti kullanmak için dışarı çıkmıştı. Gördün mü, onu uyandırmışım."

"Ve onu orada mı buldunuz?"

Aubrey başını salladı. "Uyuyakalmış olmalıyım," dedi. "Ama birdenbire uyandım. Doğru olmayan bir şeyler vardı. Joey'nin yatağında olmadığını fark edince onu aramaya çıktım."

Jim Europe başının öne eğilmesine izin verdi. "Zavallı çocuk," diye mırıldandı. "Zavallı çocuk."

Aubrey battaniyeye sarıldı. Keder ona bir balyoz gibi çarptı ve ağlamaya başladı. Teğmen Europe ona temiz bir mendil uzattı. Bu nezaket Aubrey'nin daha çok ağlamasına neden oldu.

"Bu benim hatam," dedi tekrar. "Onu alması gereken kişi bendim."

"Dinle, Aubrey Edwards," dedi Europe, "ve iyi dinle." Aubrey gözlerini kırıştırdı. Burnu Europe'unkinden birkaç santim uzaktaydı.

"Gece dışarı çıkmak kurallara aykırıydı ve bunun için başınızın belaya girmesi gerekirdi."

Aubrey başını salladı. Sonuçlar geliyordu. Adil olan da buydu.

"Katillerin peşinde olduğunu bildiğin halde gece dışarı çıkmak pek de iyi bir fikir değildi."

Aubrey başını salladı. Tanrım, keşke bu kadar aptal olmasaydı.

"Siz şehirli çocuklar, Güney'de büyüyen bizlerin ne anladığını bilmiyorsunuz."

Sesi tıpkı Aubrey'nin babası gibiydi.

"Ama şunu açıklığa kavuşturalım. Öldürülmesi gereken kişi sen değilsin. Joey öldürülmemeliydi. Kimse öldürülmemeliydi. Siyah bir adamın da herkes kadar yaşamaya, bir kızı görmeye ve tuvalete gitmeye hakkı var."

Avrupa'nın sözleri bir dalga gibi çöktü ve sonra yine bir dalga gibi denize doğru kaydı. Aubrey'nin bu sözlerde bir teselli bulması gerekiyordusa bile, bu uzun sürmedi.

Jim Europe düşünerek bir ileri bir geri volta atıyordu. Aubrey, Joey'nin örtülü çarşafın altındaki hareketsiz halini izledi. En ufak bir nefes ya da hareketin çarşafı kıpırdatmaması ne kadar tuhaftı. Çünkü o ölmüştü. Tekrar ve tekrar, bunun şaşkınlığı onu pençeledi.

"Şimdi ne olacak?" Aubrey sordu.

Jim Europe bornozunu çıkardı ve üniformasını giymeye başladı. "İlk iş," dedi, "ne olduğunu kimseye anlatmayacaksın. Anladın mı?"

Aubrey doğrulup oturdu. "İnsanların onun kaybolduğunu fark etmeyeceğini mi sanıyorsun?"

Jim bir bacağını pantolonunun içine soktu. "O hasta," dedi. "Revire gitmesine yardım etmişsin."

"Yani bunu örtbas edecek ve o piçlerin yaptıklarının yanlarına kar kalmasına izin mi vereceksiniz?"

Jim Europe'un bakışı Aubrey'e bir üst subayla konuştuğunu hatırlattı. Üst rütbeli subay sendika takım elbisesinin üzerinden pantolonunu iliklerken bunu hatırlamak daha zordu.

"Kimsenin bir şey yapmasına izin vermiyorum," dedi Europe ağır bir ses tonuyla, "ama bunu kendi yöntemimle halledeceğim. Bu Hatfield-McCoy şeytanlığına katkıda bulunmayacağım. 'Göze göz' bizi cepheye götürmez ve biz buraya denizcilerle askercilik oynamaya gelmedik." Çoraplarını jartiyerlerine bağladı. "Sana gelince, bu sabah Aix-les- Bains'e giden trene biniyorsun."

Gitmek mi? Gitmemesi gerekiyordu. Colette. "Listede yoktum."

"Artık varsın."

Colette uzun, çok uzun bir koridorun sonundaki ışıktaki bir silüet gibi duruyordu. Küçük, bir heykelcik gibi. O izlerken, koridor kız gözden kaybolana kadar uzadıkça uzadı.

Joey şu anda hayatta olmalıydı. Eğer birinin ölmesi gerekiyorsa, bu kişi kuralları hiçe sayan ve masum bir adamın başına yıkım getiren pervasız kişi olmalıydı. Bir kızı gizlice görebilmek için arkadaşının hayatını feda eden bir adam yaşamayı hak etmiyordu.

"Vardığımızda kız arkadaşına bir mektup gönder, ama seni bu karmaşadan kurtaracağım."

Bunu biliyordu. Daha cesedi bulmadan ya da Joey'in kaybolduğunu fark etmeden önce.

Uykusundaki o kafa karıştırıcı his. Göndermeye çalıştığı mesaj buydu.

Tabii ki öyleydi. Ona gönderdim. Bu bir lütuf değildi ama onu hazırlamam gerekiyordu. Onu kafa karışıklığıyla sarmak, onu bir başına bırakmaktan daha merhametliydi.

gerçekle yüzleşmek için tüm fakülteler.

Kapılarıma rastlamıştı. Ben misafirlerime karşı nazik davranırım.

Teğmen Europe, Aubrey'e bir bardak daha doldurdu. "Güneş doğmadan önce yapmam gereken çok şey var ve bunların hiçbiri için etrafta olmasan iyi olur. Yatağına dön ve uyuyabilersen uyu. Yedide yola çıkıyoruz." Aubrey'e bardağı uzattı. "İç şunu. İhtiyacın olacak."

Aubrey yanan bardağı içti ve ayaklarını karda takip ederek barakasına geri döndü. Bu kapıya son kez döndüğünde, Colette'in öpücüğü hâlâ dudaklarında asılı duruyordu. Onun yanında hissettiği o canlılık, o neşe, müzik, olasılıklar; hepsi Aubrey Edwards'ı Aix-les-Bains'e ve kendi ruhundan çok uzaklara çeken akıntının altında kaybolup gitmişti.

HADES

Eve Dönüş

KAFAYA ALINAN AKUT TRAVMA beyni şişirir, nefes almayı ve kalp atışını kontrol eden kısımları boğar. Vahşiler Joey Rice'ı öldürmeyi bitirmeden önce, o dehşetten duyarsızlığa kaymıştı. İyileşmenin mümkün olmadığını anlayan bedeni, kendi kendini imha prosedürünü hızla uygulayarak ev sahibini, yani ruhunu daha fazla korku ve acıdan kurtarmıştır.

Joseph Rice'ın ruhu, bağlı olmadan ve hala bilinçsiz bir şekilde, dünyanın ve sonsuzluğun kapılarından kanatlanarak geçti ve benim kapıma geldi.

Gözlerini, gerçek gözlerini açtı ve kendini küçük beyaz çiçeklerle bezeli çimenlik bir alanda buldu. Central Park'tan çok daha büyüktü. Kuşlar ötüyordu. Ilık bir esinti etrafını sarıyor ve yakındaki ağaçların dallarını hışırdatıyordu.

Ayaklarını tanıdık bir kapıya giden bir patikada buldu. Kapıyı açtı ve içeri girdi.

Harlem'deki eviydi. Ailesinin dairesi. Annesi masada oturmuş, her gece yaptığı bulmacayı çözüyordu. Yanında babası oturmuş, bir gitar telini değiştiriyordu. Masanın üzerinde bir kase patlamış mısırı aralarında paylaşıyorlardı. Joey'in ceketli ve kravatlı bir fotoğrafı şöminenin üzerinde duruyordu.

"Anne," diye seslendi. "Baba. Nasılsın?"

Kafalarını kaldırıp bakmadılar.

Masanın yanında durdu. "Anne, baba! Benim, Joe!"

Ona katıldım. Ayak sesi yoktu ama orada olduğumu biliyordu. Ama bakmadı. "Neler oluyor?"

Özgür ruhların işleri kendi hızlarında çözmelerine izin vermenin daha iyi olduğunu düşünüyorum.

"Ben öldüm mü?"

Bana doğru döndü. Ölmüş büyükbabasının kılığına girmiştim ama Joey buna kanmamıştı.

"Öyle mi hissediyorsun?" Ona sordum.

"Hayır," dedi. "O çimenli yer neydi?"

"Asphodel," dedim ona. "Hoşuna gitti mi?"

Ölü olmanın sevicecek bir yanı olduğunu kabul etmeye isteksiz görünüyordu. Bu yaygın bir durum ve beni rahatsız etmiyor.

"Bana doğruyu söyle. Ben ölüyüm, değil mi?" "Öldün."

"O zaman ben neden buradayım?"

"Olmak istediğin yer orası."

Ailesine geri döndü. Annesinin yanında diz çöktü ve saçlarını okşadı.

"Özür dilerim anne," dedi ona. "Çok üzgünüm. Sana her zaman göz kulak olacağımı söylemiştim."

Hiçbir şey fark etmedi. Ancak zor bir ipucunu çözdü.

Joey'nin babası yeni telleri test etti ve akort etti. Tellerin uyumlu olduğundan emin olmak için birkaç deneysel akordu parmakladı. Joey babasının omuzlarını sıktı.

"Baba," diye fısıldadı. "Başaramadım."

Babası ciddi bir şekilde şarkı söylemeye başladı. "*Jordan'ın üzerinden baktım ve ne gördüm, beni eve götürmek için geliyor ... ?*"

Joey bir kez daha bana döndü. "Haber aldıklarında bu onları öldürecek," dedi. "Özellikle de *nasıl* olduğunu duyarlarsa. Babamın kalbi dayanamayabilir. Ve annem-"

Ağlamaya başladı. İlk kaygıları kendi kayıp yılları değil, vefatlarının sevdiklerinde yaratacağı keder olan ruhlar beni çok sık etkiliyor. Bu düşündüğünüzden daha yaygındır. En sıradan ölümlü bedenler muhteşem ruhlar tarafından barındırılır.

Joey'nin babası, "*Alçaktan sallan, tatlı araba, beni eve götürmek için geliyor,*" diye şarkı söyledi.

Joey babasının yanına diz çöktü ve başını onun dizine yasladı.

"Birinin onları uyarması gerek," diye ısrar etti, "böylece haberler onları yok et."

"Teoride kulağa hoş geliyor," dedim ona, "ama pratikte, ölüm söz konusu olduğunda, bunu başarmak oldukça zor."

"Birinin onlara göz kulak olması gerekiyor," dedi Joey. "Önümüzdeki yıllar onlar için zor olacak."

"Neden sen değil?"

Durdu ve bana baktı. "Ben olabilir miyim?"

Başımı salladım. "Tabii ki."

"Yapmam gereken şeyler yok mu?" -geniş bir el hareketiyle-
"Yapmam gereken şeyler yok mu?"

Gülümsedim. "Arp tıngırdatmayı ya da ateş yakmayı değil, eğer kastettiğiniz buysa."

Joey Rice'ı severdim.

"Burada başka neler oluyor?" diye sordu. "Cennette, öbür dünyada ya da her neyse?"

Gitmek için ayağa kalktım. "Seçenekler," dedim ona, "neredeyse sonsuz. Ve bunları keşfetmek için dilediğin kadar zamanın var. Ama ne zaman istersen Asphodel'de dinlenebilirsin."

Joey annesi ve babasının arasındaki sandalyeye oturdu. "Sanırım bir süre burada kalacağım."

"İstedığın kadar kal," dedim ona. "Seni uyarmalıyım: kolay olmayacak."

"Bekle," dedi. "Yargılanmam mı gerekiyor? Ruhum tartılacak mı ya da her neyse? İyi mi kötü mü? Bu konuda endişelenmeli miyim?"

Odadan çıkmadan önce elini sıktım. "Çok kısa bir sınavdı," dedim ona. "Zaten geçtiniz."

ENTR' ACTE

Üç Tren-12 Şubat-1C, 1918

APOLLO

BİR TREN 15. New York Bandosu'nu Nantes'a götürdü ve burada opera binasında ayakta izlenen bir konserle turnelerine başladılar. Fransız askeri marşları, "Stars and Stripes Forever" ve plantasyon melodileri çaldılar.

"Sonra havai fişekler patladı," diye kaydediyor davul binbaşı Noble Sissle. "'Memphis Blues.'

Sissle, "Albay Hayward bu grubu buraya getirdi ve Fransa'da ragtimitis başlattı; bu kadar çok yükü olan bir ulusun başına gelen korkunç bir şey değil mi?" diye yazdı. Ancak "The Memphis Blues" bittiğinde seyirciler kükredi ve Sissle bir keşif yaptı. "Bu," diye yazdı, "tam da Fransa'nın ihtiyacı olan şey."

Ben de tam olarak bu yüzden onları oraya getirmiştim.

Ancak Aubrey Edwards tüm gösteriyi kaçırdı. Trende boş bir vagonun arka koltuğunda bir koza gibi kıvrılmış yatıyordu.

APHRODITE

Hazel ve Colette, akıllarında heyecan ve eğlenceden başka bir şey olmadan, Saint-Nazaire'den Paris'e giden öğle trenine bindiler. Paris'e varmaları gece yarısını bulacaktı.

Colette'in icat ettiği bir oyunla vakit geçirdiler. "Sırrın Ne?" Yolcular, hamallar, kondüktörler ve garsonlar geçerken, Colette ve Hazel onları gözetliyor ve sonra birbirlerine ne teklif ediyorlardı

yabancının sırrı olabilirdi. Colette, şişman ve sert bir kadının dışçisine karşı karşılıksız bir tutku beslediğini söyledi. Hazel, cimri görünümlü yaşlı bir adamın çocukluğundaki Japon balığının mezarı başında her gece ağladığına karar verdi. Mavi gözlü bir asker bir Alman casusuydu. Güzel ama solmuş bir palto giyen kimsesiz genç bir kadın sürgündeki bir Rus Romanov prensesiydi.

Kahkaha tam da Hazel'ın ihtiyacı olan şeydi. Bir yığın sinir ve kelebek vardı, ama bunlar sadece beklentinin heyecanını artırıyordu. Ölümlüler aşk heyecanı yüzünden beni lanetliyor ama ben görmezden geliyorum. Böylesine keyifli bir dehşet Hazel'a hayatta olduğunu kanıtlıyordu.

En iyi yaptığım şey bu.

ARES

Şafak vakti James, hatların birkaç mil gerisinden Bapaume'daki bir depoya kadar bir ikmal hattı götürdü. Oradan da güneye giden bir tren onu Paris'e götürdü. Yaklaşık beş saatlik bir yolculuktu.

Geriye sadece kırsal alan kalana kadar savaş izlerinin arkasından kayıp gitmesini izledi. Buzla kaplı olsa bile, zengin renklerle boyanmıştı. Renklerin hâlâ var olduğuna, gezegende mermi delikleriyle yaralanmamış herhangi bir yer kaldığına hayret etti.

Savaşı bir kabuk gibi soyup atabilmeyi diledi. Şu anda tek istediği, yanında güzel bir kız olan bir adam olmaktı. Giymesi gereken tek şey üniforması olsa bile.

(Bana asla sadece asker göndermezler, kalp ağrısı da gönderirler).

Tren vagonunun sıcaklığı, sakinleştirici ritimleri ve bir aylık uykusuzluk James'i altına çekti. Kondüktör Paris'e vardıklarını söyleyerek onu uyandırana kadar uykuya daldığını fark etmemişti bile.

ÜÇÜNCÜ PERDE

APHRODITE

Gare du Nord-1C Şubat 1918

Bunun için AYLARCA BEKLEDİM. Hiçbir şeyi şansa bırakmayacaktım.

Bütün o büyük metropolde Hazel ve James birbirlerine yaklaştılar. Devasa bir samanlıkta iki iğne. Birbirlerini ne kadar kolay gözden kaçırabilirlerdi! Ama ben merkezdeki mıknatıs gibiydim. Onlar yaklaştıkça, benim onlara olan çekimim daha da güçleniyordu.

Bir serçe gibi aralarında gidip geldim. Tuvaleti bul, James; yüzünün yıkanması gerek. Acele et Hazel, ama çok hızlı değil; James'in yüzünü temizlemesi gerekiyor. Colette, şu zavallı kıza bir çiçek al. Paltosu kadar gri. Biraz su bul, James. Uzun bir yolculuk oldu. Hazır başlamışken bir nane şekeri de al. Nefes al, Hazel. Bayılacak zaman değil. Gülümse, James; Hazel'ı görmek üzeresin. Endişelenme, Hazel. Her şey yoluna girecek.

Biraz gerginliği içimde tutmayı severim. Ölümlüleri kritik anlarda tetikte tutar. Her ayrıntıya duyarlı. Kalıcı anılar bırakır. Bu anlar sonsuzluğa aittir.

Artık her şey *bu* ana bağlıydı. Birbirlerini gördüklerinde, kalplerinin arzusunu mu göreceklerdi? Yoksa kısa bir yalnızlık anında hoşlandıklarını hayal ettikleri bir yabancıyı mı?

Saat öğleden sonra dörtte, terminal kapısının üzerindeki saate göre Hazel, Avrupa'nın en büyük ve en işlek tren istasyonu olan Gare du Nord'un büyük taş cephesine yaklaştı. *Muazzamdı*. İçeri girerken kendini bir fare gibi hissetti. Küçük, önemsiz ve bir o kadar da çekici.

Colette'in teyzesinin evinde uyumuş ve banyo yapmıştı. Hazel'in kendisi düşünme yeteneğinden tamamen yoksun olduğu için, giyim ve saçla ilgili tüm kararları Colette veriyordu. Yolda Colette bir sokaktan pembe bir gül aldı.

satıcısına verdi ve arkadaşının gri ceketine ilıstırdı. Gare du Nord'un dışındaki meydana vardıklarında Colette, Hazel'ın iki yanağını da öptü.

"Caddenin karşısındaki kafede kitap okuyacağım," diye açıkladı. "Eğer bir saat içinde gelmezse, gelip beni bulun. Beni bulamazsanız, bu akşam Tante Solange'ın evinde görüşürüz."

Hazel derin bir nefes aldı ve içeri girdi.

Öğleden sonra geç saatlerde büyük giriş loştu. İleride, cam ve demirden yapılmış tren hangarı, buharlı makinelerin buğusundan yansıyan altın rengi güneş ışığıyla parlıyordu. Tren treni sundurmada sıralanırken, binlerce insan taşın etrafındaki su gibi etrafına dökülüyordu.

Çok büyük, diye düşündü. Onu asla bulamayacağım.

Gri-mavi üniformalarıyla Fransız askerleri ve haki renkleriyle İngiliz askerleri her yerdeydi. Tüccarlar ve işçiler, hamallar ve kondüktörler ve mühendisler, iş adamları ve politikacılar ve anneler ve çocuklar. James onun yanından geçip gidebilir ve onu asla göremezdi.

Görmek ve görülmek için en iyi yer neresiydi? İstasyonun tam ortasında dururken zavallı ve göze çarpan bir şekilde çaresiz mi görünüyordu?

James onu gördüğünde böyle düşünmemişti.

Tuvalete ikinci gidişinden sonra kravatını tekrar kontrol ederek çıktı. Saat 4:02'ydi. Terminal insanlarla doluydu ama kadının ortadaki hareketsizliği dikkatini çekti. İşte oradaydı.

Bir an durup onu izledi. Bu oydu. Burnunun şekli buydu; unutmuştu. Saçları biraz farklıydı; paltosu ve şapkası aynıydı. Koyu mavi yün atkısını daha ince, daha ince bir gül rengi ipek eşarpla değiştirmişti (*merci*, Colette) ve pembe kesinlikle onun rengiydi.

Uçsuz bucaksız istasyonun kalabalık fonunda bir melek gibi parlıyordu. Onun ortaya çıkmasını beklerken yanakları kızarmış, yüzü endişeli, sevimli ve sevimliydi. *Onun için.*

Ona gitmeli. Onu daha fazla bekletmemeliydi. Ama hareket edemedi.

Dünyada dişiler de varmış! Cephede geçirdikleri haftalardan sonra, temiz ve hoş kokan, parlak renkler giyen ve birbirlerini öldürmeyen bu varlıklar unutulmuş bir mucizeydi!

Aklındaki seks değildi. Şehvet de değildi. Daha çok şaşkın bir hürmet. Bir çocuğun Noel ağacını ilk görüşü gibi. Ama bana zaman verirseniz, eksik olan her şeyi tamamlardım.

Bu kız onunla bir buçuk gün geçirmek için Fransa'nın öbür ucundan gelmişti.

Bu güzel kızın burada olmasının sebebinin kendisi olması bir hakaret, bir yalan, doğaya karşı bir suç gibi geliyordu. Ayak bilekleri boyunca pire ısırıkları vardı. Haftalardır botlarını çıkarmadığı ayaklarının derisi peynir gibi görünüyordu. Frank Mason'dan ödünç aldığı spor çantasını alıp geri dönmeli ve hemen kuzeye, Bapaume'a giden bir sonraki trene binmeliydi.

Yeter, James. Yeter.

Pekala, Hazel. Sağına bak.

Döndü. Onu gördü.

Üniformaların nesi var? Nasıl bir büyü yapıyorlar? Hizmet elbisesi şapkası, trençkotu, pirinç düğmeli tuniği -bunların hepsini kilise dansından, J. Lyons çay dükkanından ve Royal Albert Hall'dan gelen oğlunun üzerinde görmek- kendini nasıl hazırlarsa hazırlasın, üniforma tarafından öldürüldü. O ilk değildi. (Bana sorarsanız şu anki savaş kıyafetlerinin çok daha fazla seksapeli var ve olmalı da).

Hazel gülümsemeye cesaret edemedi yüzü aydınlandı ve ona doğru bir adım attı. James o anda, öfke olsun ya da olmasın, o trene bir daha binmeyeceğini biliyordu. Asla, eğer yardım edebilirse.

APHRODITE

Arşimet-Şubat 1C, 1918

İki nokta arasındaki en kısa mesafenin onları birleştiren düz çizgi olduğunu ilk söyleyen Siraküzalı ARŞİMED'dir. Bir Altın Çağ Yunanlısının bilgeliğine gölge düşürmek bana düşmez ama Arşimet yanıliyordu. Aşık olduklarını itiraf etmeye cesaret edemeyen iki insan arasındaki düz çizginin uzunluğu sonsuzdur. Özellikle de aylarca ayrı kaldıktan sonra.

Ama sonunda oraya vardılar.

Yüz yüze durdular. Hâlâ genç, hâlâ bütün, hâlâ güzel.

Ve yine de değişti -her biri biraz daha zayıfladı. Daha deneyimli.

Daha karmaşık.

İkisi de tek kelime İngilizce hatırlamıyordu.

Şu Hazel. Ona neden bu kadar düşkün olduğumu anlıyorsunuz. Bu sorunu bir çırpıda aştı ve kollarını James'e doladı. James'e kollarını ona dolamaktan ve sıkı sıkı sarılmaktan başka seçenek bırakmadı. Tüm vücudu saran bir mücadelede tereddüt etmek bir seçenek değildir. Şapka tokaları ve saç tokaları çözüldü ve James yüzünü onun çözülen saçlarına gömdü. Haftalardır onun bir fikir, bir anı, bir rüya ve birkaç kâğıt parçası olmasından sonra, işte buradaydı, sıcak ve gerçektir, sanki bırakmaya korkuyormuş gibi ona tutunuyordu.

Aslında öyleydi. Ama tüm sarılmalar sona ermeliydi, bu yüzden birazcık ayrıldılar. Bu çok acı vericiydi, bu yüzden alnını ve burnunu onunkinin üzerine koydu. Bazen mutluluk bir bedenin taşıyabileceğinden çok daha fazlasıdır.

O an bu muydu? Bir öpücük olacak mıydı? Üçümüz de bunu düşünüyorduk.

Henüz değil.

Güzel. Bu kadar beklemiştim; biraz daha bekleyebilirdim. Bu gidişle James'in tüm Paris izni tam da bu noktada durmakla geçecekti.

"Aç mısın?" Hazel ona sordu. "Yorgun musun? Uzanmak istiyor olmalısın."

James bir beyefendi idi ve düşünceleri saftı.

"Bile değil," dedi. "Her şeyi yapmak istiyorum. Her şeyi görmek. Seninle birlikte." Bir elini karnının üzerine bastırdı. "Her şeyi de yemek."

"Hadi o zaman." Hazel parmaklarını onunkilerin arasından geçirdi.

"Hadi başlayalım."

Ona ayak uydurmak için yola koyuldu, sonra durdu ve onu kendine çekti. "Geldin," diye fısıldadı. "Gerçekten geldin."

Bir kız bu kadar duyguya karşılık ne söyler? Yanlış bir şey tabii ki.

"Sen istedin." Gözleri parlıyordu.

Söyleyebileceği yanlış bir şey yoktu.

"Merhaba Hazel."

Kızardı. "Doğru ya. Merhaba, James." Sırıttı. "Biraz sıra dışı oldu, değil mi?"

"Hayır." James gülümsemekten kendini alamadı. Nasıl gülümseyeceğini neredeyse unutmuştu. "Hiç de değil."

"Yemek," dedi. "Zaman tutmaz." Bunu göreceğiz.

APHRODITE

Café du Nord-Şubat 1C, 1918

Tren istasyonunun tam karşısındaki Rue de Dunkerque'de bulunan La Café du Nord'un penceresine yakın bir masada Colette oturuyordu. Bir garson ona bir fincan *çikolata* getirdi, açılmamış kitabının yanına koydu ve daha sonra ne yapacağını sordu. Colette belli belirsiz bir gülümsemeyle cevap verdi ve bir yudum aldı. Fena değildi.

Tren istasyonunu izledi. Hazel'ın sevgilisini bulması için henüz çok erkendi şüphesiz. Savaş başladığından beri trenler çılgınca öngörülemez hale gelmişti. Okumaya başlamalıydı.

Et voilà. Orada, istasyondan çıkarken Hazel ve genç bir adam kol kola girmişlerdi. Uzun boyluydu, İngiliz askeri üniforması giymişti ve akşam lambaları yanmaya başladığında bile Paris'in cazibesıyla hiç ilgilenmiyordu. Tamamen Hazel'a odaklanmıştı.

Güzel, diye düşündü. *Hazel a trouvé son Jacques.*

Çikolatasını bitirdi, bir sayfa okudu ve dikkatinin dağıldığını fark etti. Bu yüzden birkaç bozuk para bıraktı ve teyzesinin dairesine doğru yola çıktı.

Keşke Aubrey de bu gece yanında olsaydı, diye düşündü. Büyük New York metropolünün bir vatandaşı bile la Ville Lumière'de eğlenecek çok şey bulabilirdi. Paris iki kişi için yaratılmıştı.

Colette Fournier o gece büyüleyici İngiliz arkadaşını neredeyse kıskanıyordu. Ama, diye düşündü, yarın Hazel'ın Jacques'a veda etmesi gerekecekti, oysa birkaç gün sonra Aubrey'e dönebilirdi. Zamanı geldiğinde Hazel'ı teselli etmesi gerekecekti.

APHRODITE

Saint-Vincent-de-Paul-1C Şubat 1918

SELAMLAŞMALAR TAMAMLANDI, aşk ve özlem yerini bir plan yapmanın garip işlerine bıraktı.

Tren istasyonundan çıktılar ve James Paris'e ilk kez baktı. Dört yıl süren savaştan, zorluklardan ve işgücü kıtlığından sonra bile şehir görülmeye değerdı.

Her yerde insanlar vardı. Üniformalı askerler ve subaylar. Hastanelere giden yaralılarla dolu otobüsler. Kol kola girmiş çiftler ve kapı önlerinde sigara içen yaşlı adamlar. Her yerde ışıklar parıldıyordu. Bir yerlerden gelen müzik sesleri duyuluyordu.

"Yürüyüşe çıkmak ister misin?" diye sordu James. "Bir gösteri izlemek? Belki bir konser vardır?"

Hazel, "Seni beslememiz gerekiyor," dedi.

James tren istasyonunun saatine baktı. "Akşam yemeği mi? Şimdi mi? Saat beş bile değil."

Onu caddenin karşısına yönlendirdi. "Kapalı bir pazar var," dedi. "Bir şeyler alalım ve çay diyelim. Sonra bir restoran buluruz. Colette'in teyzesi bir liste yaptı."

"Yani Colette ve teyzesiyle mi kalıyorsun?"

Hazel başını salladı. "Sen de öylesin." Onu dürttü. "Ben misafirim ama kira ödemek zorundasın."

Hazel ile aynı yerde! "Emin misin? Ben bir otel düşünmüştüm."

"Colette'in teyzesini senin bir beyefendi olduğuna ikna etmem gerekiyordu," dedi Hazel.

"O yüzden yanıldığımı kanıtlamasan iyi edersin."

Yiyecek pazarına, Marché Couvert Saint-Quentin'e ulaştılar ve tezgahları incelediler. Sıcak ekmekler ve bir torba kavrulmuş fındıkla yetindiler.

Zavallı James yemeğini ne kadar hevesle mideye indirdiğinin farkında değildi. Görgü kuralları siperlerde öldü. Ama Hazel onun yemek yediğini görmekten memnundu.

Haritayı inceledi. Kafasını kaldırdığında, adam ona bir buket pembe gül sundu.

"Bu da ne?" diye bağırdı. Arkasında, *erkeklerle la Saint-Valentin*'i unutmamalarını hatırlatan işaretler taşıyan bir çiçek arabası duruyordu. Şişman, önlüklü bir satıcı ona sırtıyordu.

"Sevgilim olur musunuz, Bayan Hazel Windicott?"

Güllerin parfümünü içine çekti. "Evet," dedi, "çünkü başka kimse bu görevi üstlenmeye istekli görünmüyor."

Bu kız. James yüksek sesle gülmek istedi. O kadar endişelenmişti ki, Londra'da onunla hissettiği rahatlık bir şekilde ayrı kaldıkları süre boyunca devam edemeyecekti. Ona doyamıyordu.

Savaşta yaptıklarını öğrendiğinde o da aynı şeyleri hissedecek miydi? En azından şimdi bu anların tadını çıkarabileceğini düşündü.

Boulevard de Magenta'da kuzeybatıya yöneldiklerinde güneş batmıştı. James spor çantasını ve rulo çuvalını taşıyordu. Hazel güllerini bir kedi yavrusu gibi kucağına almıştı.

Rue la Fayette'e döndüler ve kısa süre sonra büyük bir kilisenin bulunduğu bir meydana geldiler. Etrafındaki binaları gölgede bırakıyordu. Yükseltilmiş bir zemin üzerinde yer alan gri taş bazilika, iki büyük saat kulesiyle çevrelenmişti.

Oyma azizler, dilenciler ve melekler onlara tepeden bakıyordu. Teraslı bahçelerde, geçen yılın yabancı otlarının sapları rüzgârda titriyordu. Savaş. Gerekli olmayan her şey ihmal edilmişti.

Hazel düşünceli bir şekilde James'i izledi. "Paris'e geri dönüp bir yılını binalara bakarak geçirmelisin, değil mi?" dedi.

Mimar olma düşüncesi, savaşta ölenlerle birlikte siperlere gömülmüş gibiydi.

"Bu harika olurdu," dedi. "Ama sen de orada olmazsan hiç eğlenceli olmaz."

Bu dikkatimi çekti. Sohbeta Sonsuzluk Konuşması girdiğinde can kulağıyla dinlerim. Ya da Uzun Vadeli Konuşma. Her şey yolunda gidiyordu.

Yüzleri kızaran iki genç, l'Église Saint- Vincent-de-Paul'a çıkan merdivenleri tırmandı.

"Colette," dedi Hazel, konu değişikliğinin gerekli olabileceğini hissederek, "bu kilise görülmeye değer. İçinde bazı güzel sanat eserleri ve

muhteşem bir

organ."

"Org çalacak mısın?"

Ona bir bakış attı. "İstediğın zaman içeri girip org alamazsın."

Revaktan geçtiler ve kutsal alana girdiler. "Aman Tanrım," diye fısıldadı Hazel.

Asılı lambaların yumuşak ışığı altında, l'Église de Saint-Vincent-de-Paul'ün ihtişamını seyrettiler.

İki sıra büyük sütun, geniş kutsal alanın her iki yanında uzanıyordu ve üst galeriden ikinci bir sütun seviyesi, güzelce oyulmuş tavana kadar uzanıyordu. Duvarları ve kubbeli apsisi muhteşem tablolar süslüyordu. Ağır yaldızlı tablolar lamba ışığında parıldıyor ve mekânı kasvetli bir ışıltıyla dolduruyordu.

Nefin arkasından تنها bir şapele giden koridor boyunca yürüdüler. Chapelle de la Vierge. Meryem Ana'nın şapeli. Birinin dua etmek için gidebileceğı özel bir yer.

James spor çantasını bıraktı ve oturdu. Hazel'ın merakla heykelleri ve vitrayları incelemesini izledi ve gülümsedi. Sonra onun oturduğunu fark etti ve yanına oturmak için geri döndü.

"Bu gerçekten bir şey, değil mi?" Başını salladı.

"Muhteşem."

Onun yüzünü ciddiyle izledi. "Cephede, o kir ve duman içinde geirdiğın zamandan sonra belki de görmeye ihtiyacın olan şeyin çok güzel bir şey olabileceğini düşündüm."

Kolunu kıza doladı ve onu kendine çekti. "Haklıydın." "İltifat beklemiyordum," dedi kızgınlıkla.

"Yine de kabul etmek zorundasın."

"Hmph."

Gece Paris'in üzerine çökerken pencereler karardı. Mabedin üst katları karanlığa gömülürken, lamba ışığını hem daha parlak hem de daha küçük hale getirdi.

"Sevgiyle ve özenle yapılmış bir şey görmek çok güzel," dedi uzun uzun. "Savaş, sanki insanların yaptığı tek şey yok etmekmiş gibi hissettiriyor."

Onun omzuna yaslandı. "ok mu kötü?" Tek düşünmek istediğı oydu. Siperleri değil.

"Öyle," dedi. "Ama henüz en kötüsünü gördüğümü sanmıyorum."

Onun gözlerinin içine bakmak için döndü. "Umarım öyledir."

"Bak ne diyeceğim," dedi. "Sen Saint-Nazaire'e dönmeyelim, ben de Cephe'ye dönmeyeyim. Burada kalalım, olaylara bakalım. Tamam mı? Bu işin bitmesine izin vermeyelim."

Gülümsedi. "Pekala."

Güldü. "Bunu söylüyorsun çünkü ciddi olmadığımı biliyorsun."

"Ciddi olamazsın," dedi. "Ama yapabilseydin yapardın."

Onu o kadar çabuk, o kadar eksiksiz, o kadar doğal bir şekilde anlamıştı ki. Bu onu neredeyse korkutuyordu. Ona karşı hissettiği her şeyi anladiysa, bu onu korkutur muydu?

"Biliyor musun," dedi, sözcükler ağzından dökülürken, "seni görmeye gelmekten korkuyordum."

Endişe dolu gözlerle onu izledi.

"Nasıl olacağını bilmiyordum," dedi çabucak. "Hissettiğimiz şeyin - senin hissettiğin şeyin - sahip olmanı umduğum şeyin - hayatta kalıp kalamayacağını bilmiyordum. Gerçek miydi, yoksa ben mi hayal etmiştim?"

Başını salladı. "Anlıyorum."

"Ama işte buradasın. Sanki her gün birlikteymişiz gibi." Hazel bir şeyin ona ağır geldiğini biliyordu.

"Seni düşünmediğim bir gün bile olmadı," dedi. Adamın gözleri kadının yüzünü aradı. Şimdi tam zamanıydı. Lütfen, Tanrım, şimdi değil, ama şimdi oldu.

"Hazel," dedi. "Ben keskin nişancıyım."

O geniş gözler, uzun, koyu kirpikleriyle bir açılıp bir kapanıyor, bir açılıp bir kapanıyordu.

Gizleme geçmişte kaldı. Onun resminde bir delik açmıştı. Gidecekti. Bunun nedenlerini de bilebilirdi.

"Altı Alman öldürdüm," dedi. "Kesin olarak bildiğim kadarıyla. Onları soğukkanlılıkla vurdum."

Şimdi dehşet içinde geri çekilirdi.

Kaçınılmaz olarak izlemesi gereken yolda onu acele ettirebilirdi. "Dul kalan eşler," dedi çabucak. "Çocuklar yetim kaldı. Ebeveynlerin kalbi kırıldı. Onları çitleri onarıırken ya da yemek pişirirken vurdular."

Konuş. Beni bir daha görmek istemediğini söyle. Ama çabuk söyle.

Ona bu şekilde söylemeyi planlamamıştı. Söylemesi gerektiğini biliyordu ama en azından her şeyi mahvetmeden önce bencilce ve özür dilemeden onun arkadaşlığından biraz daha keyif alabilirdi.

Ya Hazel?

Ne gördü?

Altın ışıktaki her zamankinden daha güzel olan güzel James, görevinin ondan talep ettiği şey yüzünden kederliydi. Savaşın talep ettiği şey. Savaşın ya da görevin böyle bir gücü *olmalı mıydı*? Savaşın, ailelerine telgraf gönderilenlerden daha fazlasını öldürdüğünü görüyordu.

Altı can alındı. Teselli etmek için yapabileceği ya da söyleyebileceği hiçbir şeyin bu acıyı silemeyeceğini biliyordu. Onu asla terk etmeyecekti. Ve o, çok gençti.

Ayağa kalktı ve gülleri arkasında bırakarak yavaşça kilise ofislerine giden koridora doğru yürüdü.

İşte gidiyor. James gözlerini kapattı. Sonra tekrar açtı, çünkü onun gidişini izlememektense canının yanmasını tercih ederdi.

Ama gitmedi, henüz değil. Bir ofis kapısının yanında durdu ve siyah cüppeli bir din adamıyla konuştu. Cüzdanından birkaç bozuk para çıkardı ve birini din adamına verdi. Çıkarken bir bağış. Ama sonra din adamı ona bir şey verdi ve o da James'e döndü.

Umut ve umutsuzluk onu boğuyordu. Ona nasıl bakacağını bilemiyordu. Kadın elini uzattı. "Benimle gel."

Elini tuttu ve onu takip etti. Kadın onu Meryem'in şapelinin önündeki cam adak kavanozlarının bulunduğu rafa doğru götürdü. Cam kavanozlar kırmızıydı ve birkaçının içinde mumlar titriyordu. Elindeki paketi ve bir kibrit kitabını açtı. Paketten bir mum aldı ve James'e uzattı.

"İlk Alman için." Kibritleri ona verdi. Adam tereddüt etti ve kadın onu dürttü. "Yak şunu."

Titreyen elleriyle kâğıt kibriti çaktı. Turuncu alevin dokuma ipliklerini aşması için iki ya da üç deneme yapması gerekti. Mumu dikkatlice boş bir kavanozun içine indirdi ve rafa yerleştirdi. Küçük alev kendinden emin bir şekilde büyüdükçe kırmızı cam da parlamaya başladı.

Hazel ona bir mum daha uzattı. "İkinci Alman için."

Bir kibrit daha çaktı ve mumu yaktı. Hazel onun yanında kaldı. İkinci mumu ilkinin yanına yerleştirdi, zaten parlak bir şekilde yanıyordu, dumanı bir ruh gibi Tanrı'ya doğru yükseliyordu.

Mum rafı gözlerinin önünde yüzüyordu, kırmızı bir alanda sallanan altın ışıklardan oluşan bir deniz.

"Üçüncü Alman için."

Gözyaşlarını parmaklarıyla yanaklarından sildi ve bir sonraki maçı mahvettiler. Bir tane daha denemek zorunda kaldı. Üçüncü mumu yaktı ve

kardeşlerinin yanında.

Dördüncü ve beşinci mumu yaktı. Her biri için bir hayat. Her biri için bir ışık. Mum rafındaki bütün bir rafı titrek alevlerle doldurdu. Ellerinin kibritlere vurduğunu gördü ve hatırladı: tetiği bu eller çekmişti. Şu anda açıkça ağladığını ve Hazel'in onu gördüğünü biliyordu ama bunun bir önemi yoktu; hiçbir şeyin önemi yoktu; kendisinin de bir önemi yoktu.

Elleriyle gözlerini kapattı.

"Daha fazlası da olacak," diye fısıldadı, "işim bitmeden önce. Eve varabilirsem kaç mum yakmam gerekecek?"

Cebinden kibrit kutusunu çıkardı, bir tanesini çaktı ve son mumu yaktı, ardından adamın sağ elini yüzünden nazikçe çekti ve mumu avucuna yerleştirdi.

"Altıncı Alman için."

Mumu bir kavanoza yerleştirdi, rafın üzerine koydu ve hepsinin yanışını izledi. Yavaş hava akımları alevleri bir sağa, bir sola eğiyordu. Zarifçe, uçan bir sığırcık sürüsü gibi.

APHRODITE

Le Bouillon Chartier-Şubat 1C, 1918

ZAVALLI ÖLÜMLÜLER. Onlar için üzüliyorum. Paris'teki o akşamı tüm zenginliğiyle, saniyesi saniyesine tüm ihtişamıyla anlatamazlardı, anlatmak için onlarca yıl harcasalar bile. Ve bu onların gecelerinden sadece *biri*. Binlerce gece geçiriyorlar ama yine de her sabah kalkıp ayakkabılarını bağlıyorlar. Onlara hayran olmalısınız. Yaşamaya devam etmek için çok cesurlar.

Mesela bir öpücüğü ele alalım-

Ama durun, çok ileri gidiyorum.

Hazel, James'i haritasıyla birlikte şehrin içinde uzun bir gezintiye çıkarmayı başardı. Sonunda Colette'in teyzesinin tavsiye ettiği le Bouillon Chartier adlı restorana vardılar. Kırmızı masa örtüleri, sıcak ışık, bol miktarda yemek, kraliyet soyağacı gerekmiyordu ve *les anglais* için cömert bir sabır. Garson onları üst güvertede bir köşeye yerleştirdi, siparişlerini aldı ve bilerek onları huzur içinde bıraktı. Fransız garsonlara nadiren müdahale etmem gerekir. Onlar benim insanlarım.

Hazel James'in yanına doğru ilerledi ve ona yakın oturdu. James'in kolunu Hazel'in omzuna atmaktan başka çaresi kalmamıştı ve elbette buna aldırmadı.

"Sen değildin," dedi. "O zavallı askerleri benden daha fazla sen öldürmedin."

Nasıl olur da siperlerden koparılıp Paris'in bu sıcak restoranına getirilir ve yanında yaralarına merhem olacak en sevgili, en nazik kızla birlikte olur?

"Dünya çıldırdı," dedi. "Sanki Avrupa ulusları Bilmiyorum... aslanlar ya da ejderhalar, zalim ve vahşi yaratıklar. kendi niyetleri. Bu sen değilsin, ben de değilim. Ejderha, kilitli

diğer ejderhalarla savaşta. Tek yapabileceğimiz izlemek ve ezilmemeye ya da yanmamaya çalışmak."

"Ben sadece izlemiyorum," dedi.

"Düşünüyorum da bu benzetme oldukça kötü," diye itiraf etti.

"Kompozisyonda metaforlar konusunda hiç iyi değildim." Çenesine vurdu. "Sen, şey, sen ejderhanın pençelerinden birisin.Öyle olmak zorundasın, yoksa pençe olmadığın için seni hapse atarlar " İçiniçekti.

"Belki de ateş püskürten bir burun deliği olman gerekirdi. Pes ediyorum. Ama yine de bu senin hatan değil."

"Burun deliği," dedi. "Bana daha kötüleri de söylendi."

"Eğer bir burun deliği olman gerekseydi," dedi, "sanırım bir ejderhanınki daha etkili olurdu."

"Belli bir burun mu?"

Yüzünü ona çevirdi. "Esprilerinin berbat olduğunu biliyor muydun?" Başını salladı. "Ben de onları böyle seviyorum."

Güldü. "Ben de."

Ama bu kızı kucaklamak ve asla bırakmamak istiyordu.

James'in gözüne bir çift takıldı. Sanki oda kendilerine aitmiş gibi kabinde öpüşüyorlardı. Yutkundu.

"Papazlar ne diyorsa onu söylüyorsun," dedi. "'Bu sen değilsin. Kişisel algılama.' Kişisel almamak için bir canavar olmanız gerekir. Ama dışarıda böyle oluyorsunuz. Bir canavara. Ölü bedenlere gülen biri. Ya da hayatta kalamazsın."

Yüzünü ellerinin arasına aldı. Onun şerefine tıraş olmuştu ve tren istasyonunda onu ilk gördüğünden beri yanaklarını hissetmek için can atıyordu.

"O zaman bir canavar ol," dedi. "Hayatta kalmak için ne gerekiyorsa yap ki bana geri dönebilesin."

Onun ellerini tuttu ve öptü. "Hazel Windicott," dedi, "eğer savaştan sonra benden geriye bir şey kaldıysa, hiçbir şey onu sana geri dönmekten alıkoyamaz."

Hazel'in merak ettiği ve endişelendiği kelimeler o kadar doğal bir şekilde döküldü ki, neden korktuğunu merak etti. Onlar doğruydu ve gerçekler insanı asla korkutmamalıydı.

"Geri dönmek zorundasın," dedi. "Seni seviyorum, bunu biliyor musun?"

James'in yorgun bedeni ve zihnindeki tüm düğümler eridi. "Bunu biliyorum," dedi, bu keşif karşısında hayrete düşerek. Biliyordu. Demek böyle oluyordu

hissetmek, sevmek.

Kendisine gelince, bunu uzun zamandır biliyordu. "Ben de seni seviyorum."

Eğer garson elinde dumanı tüten iki tabak ördek confit ve patatesle gelmeseydi, bundan sonra ne olacağını kimse bilemezdi. İlk yemek. Önemli sözler söyleneceğini sezerek bir an beklemişti ama bir duraklama olduğunda bunu değerlendirdi. Eğer aşk konusunda derin bir anlayışa sahiplerse, Fransızlar yemek ve yemeğin ne zaman yenmesi gerektiği konusunda daha da derin bir anlayışa sahiptir. Bu tam olarak hazır olduğu zamandır, bir an sonra değil.

James ve Hazel, hem şaşkın hem de utangaç bir şekilde, az önce üzerlerine düşen çığın ardından kendilerini kelimelerden başka bir şeyle meşgul etmenin bir yolu olarak yemeği memnuniyetle karşıladılar.

Kendime gelince, size söylemekte sakınca görmüyorum, tam bir karmaşa içindeydim. Gözlerimi kurulamak için bir bez peçete ödünç almak zorunda kaldım. Başından beri bu ikisinin birbirine ait olduğunu biliyordum. Ama bu, haklı olduğumun kanıtlanmasını daha az harika yapmıyor.

Bırakın korkunç savaşlarını başlatsınlar, bırakın yıkım yağsın ve bırakın veba ortalığı kasıp kavursun, ama ben yine de burada olacağım, işimi yapacağım, insanlığı böyle sevgiyle bir arada tutacağım.

ARALIK 1942

Bir Öpücük Sadece Bir Öpücüktür

"YARDIM ET BANA," diye gürlüyor Ares, "eğer o çocuk o kızı öpmezse ve hemen öpmezse, ben-"

"Ne yapacaksın, Ares?" diye sorar Hades. Ares öfkelenir. "Onu kendim öpeceğim."

Afrodit gülmeye başlar. "Aşk Tanrıçası olmam boşuna değil," diye mırıldanır. "Sadece bir hikâyede duyduğu bir kız için Savaş Tanrısı'nı bile sersemletebilirim."

Apollon kendisi için görkemli bir piyano üretir, pırıl pırıl yüzeyine bir ışık tutar ve çalmaya başlar.

"*Bunu unutmamalısın,*" diye şarkı söylüyor. "*Bir öpücük sadece bir öpücüktür. Bir iç çekiş sadece bir iç çekiştir.*" "

"Şu gürültüyü keser misin?" Ares hiçbir zaman müzikten hoşlanmamıştır.

"Hephaistos'un ağı seni tutuyor olabilir Tanrıça, ama senin hikâyen hepimizi tutsak ediyor," der cesur Apollon. "Ares'i anlayabiliyorum. Ela'n öpülmek için haykırıyor gibi görünüyor. Mecazi anlamda."

"Ejderha da neydi öyle?" diye sorar Ares. "*Bana ejderha mı diyordu?*"

"Boş ver, Ares." Afrodit aslında onun başını okşar. "Sadece şu aptal aşk hikayesini dinle."

APHRODITE

Zaman Hakkında - 1 Şubat 1918

YEDİLER. Birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Birbirlerine yemeklerinden ısırıklar yedirdiler. Kurnaz ve sağduyulu olduklarını düşündüklerinde, genç bir çiftin toplum içinde birlikte yaptığı tüm sevimli şeyleri yaptılar. Aslında, genç bir İngiliz askeri ve onun *minyon sevgilisini* görmekten hoşlanan restorandaki pek çok kişiye büyük bir içtenlikle eğlence getirdiler. Aşk kuşları umursamaz bir tavır içindeydi.

Ama *zamanı* gelmişti. Ares, Apollo, nasıl hissettiğinizi biliyorum; ben de aynı şekilde hissettim.

James ve Hazel bunu hissetti.

Ama nerede? Bir zamanlar James mükemmel romantik bir şey planlamak istemişti.

Ona *Paris'in yeterince romantik olduğunu* söyledim. *Devam et.*

Sonunda güler yüzlü garson hesabı getirdiğinde -tatlı olarak yedikleri profiterolün parasını almamıştı- James hesabı ödedi ve soğukta dışarı çıktılar. Görünüşte eve, Colette'in teyzesinin evine doğru yürüyorlardı ama aslında ikisi de doğru yeri arıyorlardı.

Buldular. Küçük bir park, sadece bir köşe, gerçekten, birkaç çıplak ağaç, boş bir balık havuzu ve sevgili aşk tanrımın heykeli, sevgili çocuğu kutsa. Sipariş üzerine yapılmıştı ve aslında öyleydi, yine de elimi uzatmayı sevmem. Hava karanlıktı, ama bulutları üstünden ayırdım ve gökyüzünü yıldızlarla boyadım. Hava soğuktu ama rüzgârı parkın iki yanından hızla geçirdim ve orada rahat bir dinginlik balonu bıraktım.

İki sevgili kol kola biraz dolaşırken, spor çantası ve çiçekler bir park bankının yolunu buldu. Arnavut kaldırımli yollardan ayrıldıklarında ayaklarının altında kurumuş yapraklar çıtırdıyordu. İkisi de bundan sonra ne olacağını biliyordu. Acelenin ya da aciliyetin yollarına çıkmasına izin vermeyeceklerdi.

"Hazel?"

"Evet, James?"

"Dans et benimle."

Böylece Hazel'ın mırıldandığı bir melodi eşliğinde parkta dans ettiler. Ve bir sonraki parçanın nasıl gittiğini unuttuğunda ve yaptıkları şeyin aptallığı onları yakaladığında ve gülmeye başladıklarında, hiçbir şey birbirlerinin kollarına sarılmaktan daha kolay olamazdı.

"Ah, sen," diye fısıldadı. "Nasıl gerçek olabilirsin?"

"Seninleyken," dedi kadın, "gerçek olduğumdan emin değilim."

Ve daha ne olduğunu anlamadan, ellerini kulaklarının arkasına götürmüş ve parmaklarını saçlarının arasından geçirmişti. Alnını öptü, orasını ve orasını, yanağını buldu ve onu öptü, orasını ve burnunu. Sonra yavaşça, yavaşça, ağzını onunkine yaklaştırdı ve nazikçe, saygıyla onu öptü.

ARALIK 1942

Kabul Edilmiş Bir Dua

"TANRIYA ŞÜKÜR," diye iç geçirir Ares.
Afrodit der ki: "Bir şey değil."

APHRODITE

Mhen Me Mere Young-Şubat 1C, 1918

Genç olduğumuz bir zaman var mıydı?

Elbette asla yaşlanmayacağız; sonsuz bir güzelliğe, tutkuya ve dinçliğe sahibiz, ama hiç *yeni* olduğumuz bir an oldu mu? Ne zaman ilkleri yaşadık?

İlk gerçek öpücüğünüzü hatırlayabiliyor musunuz? Ayaklarınızdan yüzünüze doğru yükselen her şeyi, uyuduğunuzu fark etmediğiniz içinizde uyanan her şeyi?

Bunun doğruluğu gibi bir şey yok. Hiçbir şey onun mucizesi gibi değil. Bu dünya güneşe dönüşmeden önce onu trilyonlarca kez daha görsem, yine de son ana kadar huşu içinde bir seyirci olacağım, kutsal bir kıskançlıkla nektarını içeceğim.

Önümüzdeki yirmi dört saat boyunca size nasıl vals yapayım?

James ve Hazel'ı utandırmak istemiyorum ama hiçbirini de kaçırmak istemiyorum.

James daha önce bir ya da iki kızı öpmüştü. Bir bakıma heykel gibiydiler; nefeslerini tutuyor, pasif, soğukkanlı bir şekilde, karşılık vermeden öpülmeye izin veriyorlardı. Belki de bu kadınsı bir modaydı. Hatta bazı erkekler bundan hoşlanıyor gibiydi. *Bu* buzdan kızın eritilebileceğini düşünüyor gibiydiler; bu, erkekçe bir çabayla üstesinden gelinebilecek bir meydan okumaydı.

Öyle değil, Hazel. O da onu öptü. Öptüğü diğer tüm kızlar toz olup gitti.

Pekala.

Herkes iyi vakit geçirdi.

Sonunda Colette'in teyzesinin evine giden yolu buldular. Yol boyunca pek çok durak vardı ama bunları sizin hayal gücünüze bırakıyorum. Colette ve Solange teyzesi sabahlamış, menekşe aromalı şekerlerle ve Hazel'in Kaz Oyunu olarak bildiği *Le Tourn'oisie* adlı masa oyununun bitmek bilmeyen turlarıyla kendilerini uyanık tutmuşlardı. Tante Solange, ne kadar geç olursa olsun onları karşılamak için beklemenin misafirperver bir davranış olacağına ısrar ediyordu.

Colette'in cevabı "Pah," oldu. "Hazel'in İngiliz askerinin ne kadar yakışıklı olduğunu görmek istiyorsun."

Tante Solange omuz silkti. "*Bien sâr,*" dedi, en ufak bir özür belirtisi göstermeden.

Hazel ve James nihayet zili çaldıklarında, Tante Solange yaşlı Kıtalı kadınların o şüpheli ayrıcalığından yararlanarak onun boyu hakkında yorum yaptı, yanaklarını öptü, çimdikledi, omuzlarına hayran kaldı ve misafirini domatesten daha kırmızı olana kadar aşağıladı. Kaldığı yerin parasını ödemek için frank getirdiğinde, Tante Solange onları elinin tersiyle itti ve ona odasını gösterdi. Bu meseleyi hallettikten sonra yatağına çekildi. Colette de onu izledi.

Mutfak yatak odalarından en uzak olanıydı, bu yüzden James ve Hazel yollarını orada buldular. Kendi hallerine bırakıldıklarında, paltosuz öpüşmenin keşfedilmesi gereken yepyeni bir zevk olduğunu keşfettiler ve Tante Solange, doğal olarak mutfak eşyaları çekmecesinde duran ve acilen ihtiyaç duyulan bir tırnak makası için ortaya çıkmasaydı, hala o mutfakta olabilirlerdi. Böylece birbirlerine gece için veda ettiler, her biri uykunun tamamen imkansız olacağından emindi

Ama James aylardır doğru dürüst bir yatakta uyumamıştı ve Hazel da önceki gecenin çoğunu bir trende oturarak geçirmişti. Bu yüzden her ikisi de lavanta kokulu çarşafların arasında yollarını bulduktan sonra, "iyi geceler" ile birbirlerini tekrar görmek arasındaki saatleri dolduran hoş bir görüntü dışında, derin ve neredeyse rüyasız bir uykuya dalmadan önce çok fazla zaman geçmedi.

HADES

Gece Yarısı Treni-1C Şubat 1918

AUBREY EDWARDS'IN ANNESİ her zaman bu çocuğu hiçbir şeyin uzun süre sakın tutamayacağını söylerdi. Müziği gibi neşeliydi. Piyoano çalan elleri gibi esnekti. Onu dibe iten ne olursa olsun, lastik bir top gibi yüzeye fırlardı.

Onu geri itecek bir hasardan endişe ediyordu. Bunun olacağı kesindi; Aubrey ayrıştırılmış bir Amerika'da büyüyen, kendine güvenen genç bir siyah adamdı.

New York'un Mississippi'den daha iyi olmadığından değil. Tanrım, evet. New York'ta bir şansınız vardı. Daha iyi maaşlı işleriniz vardı. Harika değil ama daha iyiydi. Oy verebiliyordunuz. Devlette iş bulabilirdiniz. Hatta adil bir şekilde yargılanabilirdiniz, ya da en azından sizi dinleyen bir yargıcın olduğu bir mahkeme salonunda gerçek bir duruşmaya çıkabilirdiniz.

Market alışverişlerinizi genellikle beyazların alışveriş yaptığı yerlerden yapabiliyordunuz. Beyazlara beyefendi ve hanımefendi demek ve sokakta sizi taciz ettiklerinde, tekmelediklerinde ya da size tükürdüklerinde bundan hoşlanıyormuş gibi davranmak zorunda değildiniz.

Ama hata yapmayın: Tiyatrolar ayrılmıştı. Halka açık havuzlar ayrılmıştı. Restoranlar, kulüpler. Okullar, mahalleler, kiliseler. Orduda. Polis kuvvetleri. Önyargı vardı, ayrımcılık vardı, nefret dolu bir dil vardı, vahşet vardı.

En azından New York'ta, Harlem ya da Brooklyn'de kendine bir hayat kurma imkanı vardı. Okula gitmek mümkündü. Sanat, şiir ve müzik. Gelişen girişimciler ve şovmenler, gazeteler. *Enerji* vardı. Jim Europe ve grubu vardı. Ve her şeye rağmen, Tanrı'nın belirlediği zamanda adaletin yerini bulacağına ve daha iyi günlerin geleceğine dair umut ve inanç vardı.

Öyle bile olsa, Aubrey'nin kendine olan aşırı güveni hırpalanmadan ve düşmanlıkla yaralanmadan onu yetişkinliğe doğru yönlendirmenin bir yolu yoktu.

Sadece hayatta kalabileceği türden yaralar olması için dua etti. Ayağa kalkıp uzaklaşmanın en azından mümkün olduğu türden.

Şimdi oğlunu görebilseydi, bir gece yarısı treninin penceresine yaslanmış, ağaran bir hilalin ışığında karanlık Fransa'nın geçip gidişini izliyor olsaydı - Joey'nin hayatta olduğu ve Joey'nin öldüğü anıları arasında gidip gelen ruhunun ne kadar boğuk ve sessiz olduğunu bilseydi, kalbi kırılırdı. Onun nasıl bir şiddete ilk elden tanık olduğunu bilseydi, paramparça olurdu. Eğer Aubrey'nin bu şiddetin hedefinde olduğunu bilseydi, dizlerinin üzerine çöker ve Tanrı'ya onun kurtulduğu için şükrederdi. Ve geceleri, bir dahaki sefere kurtulamayacağı korkusuyla titreyerek uyanık kalırdı.

APHRODITE

Sevgililer Günü-14 Şubat 1918

Onlar senden önce uyanmışlardı Apollo, sabah olduğunda şehrin arnavut kaldırımlı sokaklarında sadece bir mırıltı vardı. İkisi de bir an daha uyumak istemiyordu.

Tante Solange'ın misafir odasının kendine ait bir *banyosu* vardı, bu yüzden James banyo yaptı, bu artık kabul etmediği bir lükstü. Rekor bir sürede tıraş olup giyindi ve daireye çıktı. Hazel mutfakta ona sürpriz yaptı.

"Günaydın," dedi ona.

Dileği yerine getirmek için acele etmedi. "İyi sabahlar "ın bu kadar ilahi olduğunu kim bilebilirdi?

Ev sahibesinin yatak odasından gelen kıpırtı seslerini duydular ve ikisi de yalnız kalma arzusuna kapıldılar. Paltolarını ve eşarplarını buldular ve James yatağının yanındaki küçük sehpanın üzerine bir yığın frank bırakarak çantasını aldı.

Merdivenlerden sürünerek indiler ve uyanan şehrin sokaklarına çıktılar. Gare du Nord'a doğru tempolu bir yürüyüş bedenlerini ısıttı ama ruhlarını nemlendirdi. Bu gün bitmeden geri dönmeleri gerekecekti. Şimdilik James'in çantasını gişede kontrol ettiler ve programları taradılar. Kuzeye giden son tren gece yarısı kalktı. James bir bilet aldı. Sadece bir gündü ve bir gün de yeterli sayılmazdı ama ellerinden geldiğince çok şey sıkıştıracaklardı.

Bir pastane buldular ve her biri lezzetli olduğu kadar zarif olan çökmekte olan hamur işlerinden oluşan bir kahvaltı yaptılar. Aşık olduğunuzda yemeklerin çok daha şahane olduğunu biliyor muydunuz? Ve Paris aç olmak için iyi bir yerdir. Savaş zamanındaki karneyle bile, krema ve tereyağı bulabilirdiniz.

bunun için bir prim ödeyebilirdi ve birlikte geçirecekleri bir gün için James ve Hazel bunu karşılayabilirdi.

Şehrin sokaklarında dolaştılar ve Dünya Başkenti'nin manzaralarına, gösterişli binalarına, oymalarına, şık kıvrımlarına ve hatlarına hayran kaldılar.

Bir kadın butiğinin önünden geçerken vitrinde sergilenen pembe bir baharlık palto Hazel'ın dikkatini çekti. Bu konuda tek kelime etmedi ama James fark etti, elinden tuttu ve onu dükkâna götürdü. Hazel daha itiraz edemedi James ve çok bilgili bir kadın Hazel'ı gri paltosundan çıkarıp üzerine tam oturan pembe bir palto giydirdiler. Hazel aynada paltoyu incelerken James kadına parayı uzattı.

Üç aylık ordu maaşı böyle anlar için değilse ne içindi?

"Laleye benziyorsun," dedi James ona.

"Ben de öyle hissediyorum," dedi. "Yapmamalıydın." Gülümsemesi açıkça aksini söylüyordu.

Sevgililer Günü düğünü için hazırlık yapan beyefendinin erkenden işe koyulduğu bir fotoğrafçı stüdyosuna rastladılar ve birlikte portrelerini çektirip baskılarını verilen adreslere postaladılar. Kendilerini oldukça komik hissederek, değerli aşk tanrının heykelinin alçıdan yapılmış bir modelinin yanında poz verdiler.

Onlarla alay etmeyin. Genç aşıklar gülünç yaratıklar olabilir, ama onlarla alay etmeyeceğim. Onların bulunduğu yere hiç gitmemiş olanlara sadece acınır. Fotoğrafçı her türlü fikrini kendine sakladı. Hayatını aşk işinden kazanıyordu ve parasını peşin alıyordu.

Şubat ortasında güneşin olabildiğince sıcak olduğundan emin oldum. Onların gününde soğuk yağmasını istemedim. Bunun için benim yardımına pek ihtiyacı olmasa da Paris'in parlamasını istedim.

Eyfel Kulesi'ne doğru ilerlediler. James kulenin yüksekliğine bakakaldı. "İşte bu inşa edildiğini görmek istediğim bir şeydi."

Hazel kolunu onunkinin arasından geçirdi. "İşçiler için nasıl bir şey olduğunu hayal edebiliyor musun?"

Onun yakınlığı çelik anıtı bir anda gölgede bıraktı. "Kulenin tepesini boyamak için gönüllü olmuyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Sana zaten söyledim," dedi. "Fiyatım Kraliyet Mücevherleri."

James gülümsedi. Hatırlamıştı.

Biletlerini aldılar ve uzun bir kuyrukta beklediler. Yanlarında yükselen devasa kule kendilerini gerçekten de çok küçük hissetmelerine neden oldu. Perçinlenmiş çelik kullanımı harika bir şekilde modern hissettiriyordu. James'e göre bu değişimin, yeni malzemelerin, yeni manzaraların, daha temiz ve daha güçlü bir dünya inşa etmek için yeni olasılıkların işaretiydi. Tabii gelecek yıllarda inşa edilecek bir şey kaldıysa.

Hiç kimseyi tanımadığınız bir şehirde aşık olmanın harika bir yanı var. Halkın sizin davranışlarınız hakkındaki düşünceleri önemsizdir. Yani, kız arkadaşınızı Eyfel Kulesi'nin kordonunda öpmek istiyorsanız, öpün.

Ve birinci kattaki gözlem katında, ki burası Ay da olabilir.

Ve ikinci katta, tüm Paris önünüzde muhteşem ayrıntılarla uzanıyor.

Sonra sizi kulenin baş döndürücü tepesine kadar taşıyan hidrolik asansörlere biniyorsunuz ve yarın yokmuş gibi öpüşüyorsunuz.

Tepeden sonsuza kadar görebilirsiniz. Seine Nehri, şehrin etrafında dolanıyor. Kuleden nehrin karşısındaki güzel Trocadéro sarayı. Napolyon'un mezarının şatafatlı kubbesi. Champ de Mars'ın diğer yöne doğru uzanan uzun, zarif yeşil alanları.

Champ de Mars. Ares Alanı.

Asansörlerle aşağı indiler, ardından öğle yemeği için bir kafe buldular.

Seine Nehri kıyısı boyunca kol kola yürüdüler, bu mutlak bir gereklilikti.

Yemek yerken ve yürürken ebeveynlerinden ve ailelerinden bahsettiler. Maggie ve Bob'un, Georgia Fake ve Olivia Jenkins'in hikâyeleri. Büyükanne ve büyükbabalarıyla deniz kıyısında geçirdikleri çocukluk yazları ve büyükannesi ve büyükbabası hayatta olmayan Poplar'daki yıl boyu süren çocuklukları hakkında. Colette ve Aubrey ve onların müziği, Frank Mason, Chad Browning, Billy Nutley ve Mick Webber hakkında pek çok şey. Pete Yawkey ve 2. Bölük'teki daha savaş tecrübeli çocuklar hakkında. Amerikan askerleri, Amerikan aksanları ve Bayan Davies hakkında. Keskin nişancılık ve siperlerde yaşam hakkında, topçu ateşi ve yaralıların akan nehri hakkında ve hiç kimsenin olmadığı arazinin top mermisiyle kavrulmuş çorak toprakları hakkında.

Her şey hakkında konuşmak çok yardımcı oldu. James'e anlatacak birinin olması yardımcı oldu.

Sevgililer Günü şatafatına bürünmüş çikolata dükkanlarına rastladılar ve onlardan en iyi şekilde yararlandılar. James birkaç on yıl daha yaşlı olsaydı, sadece o gün savaşta kaybettiği tüm kiloları geri alırdı. Sevgililer Günü'ne girmeye karar verdiler.

öğleden sonra sinemada bir film izleyerek soğuktan kurtuldular. İkisi de size filmde olan tek bir şeyi bile anlatamadı. Dil engelinin bununla hiçbir ilgisi yoktu.

Akşam yemeği için şık bir restorana gittiler. Bir patlama ile de çıkabilirim, diye düşündü James. Londra'dan ayrıldığından beri kendisi için neredeyse bir kuruş bile harcamamıştı ve bugün her şeye değerdi. Paltolarını teslim ettiler ve bir masa buldular. Bir garson onları karşıladı, gerekli şeylerle ilgilendi ve sonra onları yalnızlıklarıyla baş başa bıraktı.

"Paris'te görülecek o kadar çok şey var ki." Hazel çenesini ellerinin arasına aldı.

"Geri geleceğiz." Kolunu onun beline doladı. "Söz veriyorum."

Yüzünü onun boynuna gömdü. Çok güzel bir gün geçirmişlerdi ve çok eğlenmişlerdi ama şimdi karanlık şehrin üzerine çökerken Hazel hüznü uzakta tutmakta zorlanıyordu. Onun iyiliği için neşeli ve umutlu kalması gerektiğini düşündü. Ama başaramadı.

"Gitme," diye fısıldadı.

"Pekala," dedi. "Birlikte kaçalım, olur mu?" Kız doğrulup oturdu. "Sıcak hava balonuyla mı?"

"Arkadaş olarak bir kanişle."

"Kaniş mi?"

"Neden bir kaniş değil?"

Olmaması için hiçbir neden düşünemiyordu. "Pekala. Bir kaniş." "Yemek için çikolata paketleyeceğiz," dedi James.

"Ve güzellik için güller," dedi Hazel.

James başını salladı. "Seni alacağız. İhtiyacımız olan tek güzellik sensin." Kız ona sert bir bakış attı. James'in onun sinirlendiğine inanmasını umuyordu,

O bundan daha zekiymi.

"Aksi takdirde," diye açıkladı, "sıcak hava balonu uçmak için çok ağır olurdu."

"O kadar çikolatayla."

Başını salladı. "Aynen öyle."

Kadın ikna olmamıştı. "O zaman sanırım bir piyano getiremeyeceğim."

"Oh, piyanoyu kesinlikle getir," dedi James. "Gittiğimiz yerde müziğe ihtiyacımız olacak."

Kendisini güldüren bu çocuğu nasıl da seviyordu! "Peki tam olarak nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Bu soruyu düşündü. "Ay." "Kulağa soğuk geliyor," dedi kadın.
James kaşlarını mükemmel bir şekilde kullandı. "Seni sıcak tutacağım."
Sevinmiş olsa da Hazel sohbeti başka bir yere yönlendirmenin daha iyi olacağını düşündü.
Bir teklifte bulundu. "Tropik bir adaya ne dersin?"
Sırıttı. "Daha da iyi." Yaramaz çocuk! Ne düşündüğünü biliyordum.
"Sanırım çikolata orada eriyecek," dedi. "Hindistan ceviziyle yaşayacağız."
Tokalaşmak için bir el uzattı. "Anlaştık o zaman."
Adam onun elini tuttu ve bir an tuttu ve ikisi de aynı anda aslında ne söz verdiklerini anladılar. Elini uzatmanın ne anlama geldiğini.
Bir parmağıyla elmacık kemiğine dokundu. "Biliyor musun," dedi, "konuşacak şeylerimiz tükenebilir. Sadece ikimiz varken."
Bir sırıtışı bastırdı. "Adadaki çocuklarla konuşacağız." "Öyle mi?" Hazel meraklanmıştı. "Hangi çocuklar?"
Sanki cevap çok açıkmiş gibi omuz silkti. "Orada yaşayan çocuklar." Dudaklarını büzdü. "Çocuklarla dolu bir adaya mı gidiyoruz?"
"İlk başta değil," diye açıkladı. "Eninde sonunda öyle olacak."
Hazel aniden su bardağından aldığı bir yudumun arkasına saklanmak için büyük bir ihtiyaç hissetti.
James Hazel'ın elinin arkasını öptü.
Parlayan gözleri onunkilerle buluştu.
Sunucu kusursuz bir zamanlamayla çorba tabağını getirdi.

APHRODITE

Bırakmak-14 Şubat 1918

Saat dokuz buçukta restorandan ayrıldıklarında Hazel James'e "Gitmene İZİN VEREMEM," dedi.

"Aslında gitmiyorum," dedi. "Sadece bir süreliğine gidiyorum."

Hazel işaretleri inceledi. "Bu yanlış yol. Bu yol Colette'in teyzesinin evine çıkıyor."

"İşte seni oraya götürüyorum."

Kadın olduğu yerde durdu. "Seninle tren istasyonuna gelmek istiyorum," diye itiraz etti.

"Ve gece yarısı Paris sokaklarında tek başına eve mi yürüyeceksin?" "Kendi başımın çaresine bakabilirim," dedi Hazel.

Adamın kahverengi gözlerindeki endişe kadının içini eritti. "Yapabileceğini biliyorum," dedi. "Ama bu çok uzun bir yol. Sana bir şey olacağı düşüncesine katlanamam."

Çocuk siperlere geri dönüyor. "Pekâlâ."

Adımları onları içinden müzik sesleri yükselen bir kapının önünden geçirdi. "Ne dersiniz Bayan Windicott?" diye sordu. "Sevgililer Günü henüz bitmedi. Benimle dansa gelir misiniz?"

Gülümsedi. "Muhtemelen takılıp düşeceğim." "Buna izin vermeyeceğim."

O saatin uzun sürmesi için elimden geleni yaptım. James neredeyse o kilise salonuna geri döndüğünü, yardım dansında Hazel ile ilk kez dans ettiğini hayal edebiliyordu. Belki de hiç savaşa gitmemişti. Belki de tüm bunlar garip bir hayaldi; belki de hâlâ Poplar'da dans ediyorlardı.

"Ya o kilise dansında benimle dans etmeyi kabul etmemiş olsaydın?"

Aklından bile geçirme! "Ya Mabel Kibbey bana bunu yaptırmısaydı?" James kıkırdadı. "Onun adı bu mu? Ona teşekkür etmeliyim."

Müzik devam etti.

"Bana sık sık yazacaksın, değil mi?" diye sordu.

Kimse izlemiyordu, bu yüzden ona bir öpücükle karşılık verdi.

"İstersen her gün."

"Seviyorum."

"Ben de."

Elimden geleni yaptım ama yine de o an geldi. Dans salonundan ayrılmak zorundaydılar. Yavaş adımlarla Tante Solange'ın kapısına gittiler. Oyalanmaya cesaret ettikleri son anlar da tükenmişti. Dudakları acıyor ve gözleri yanıyordu. Hazel neşeli olmak istiyordu ama yapamıyordu.

"Dikkatli ol," dedi tekrar tekrar. "Güvende ol." "Ve sen," dedi adam. "Sağlıklı ol. Güvende ol."

Böyle zamanlarda ne söylendiği önemli değildir. En iyi vedalaşmaya retorik ödülü vermiyoruz. Harika bir zaman geçirdiğimiz için birbirimize teşekkür etmek; gülümseyerek ya da gözyaşlarıyla ayrılmak; son bir öpücük ya da son bir sözle ayrılmak; kimse ne yapacağını bilmiyor. Ben bile kafamı çevirip çiftleri yalnız bırakıyorum.

Geriye dönüp baktığımda, kapının eşiğinde bir kız görüyorum, aceleyle uzaklaşan üniformalı bir askerin arkasını kolluyor, geri dönmenin dayanılmaz cazibesine kapılmasın diye. Merdivenlerde bir arkadaş görüyorum, kalbi kırık bir kızı kollarında yakalamak için bekleyen, kız dışarıda bekledikten sonra, mantığı çoktan aşmış, küçük bir şansla.

Yine Üç Tren-15 Şubat 1918

HADES

Aubrey Edwards ve 15. New York Ulusal Muhafız Birliği'nin geri kalan bandosu, K Bölüğü Dörtlüsü ve dans eden piyadelerden oluşan küçük bir topluluk Aix-les-Bains'de bir trenden indirildi.

Çok tuhaf bir yerdi: Fransız Alpleri'nde yer alan, kristal mavisi bir göle ve çarpıcı dağ zirvelerine, ışıltılı bir kumarhaneye, gösterişli bir tiyatroya, birinci sınıf otellere ve restoranlara sahip görkemli, lüks bir tatil beldesi. Ama hepsi boş. Issız bir hayalet kasaba.

Bir ordu çavuşu onları istasyonda karşıladı ve Aix-les-Bains için düşük kira seçeneği olarak adlandırılabilir tek otele götürdü. Yine de odalar güzeldi ve grubun genel havası iyimserdi.

Teğmen James Reese Europe grup üyelerine oda bulmalarını, yemek yemelerini ve iki saat sonra tiyatro sahnesinde ilk prova için buluşmalarını söyledi. Diğerleriyle birlikte dağılmadan önce Teğmen Europe, Aubrey'i kenara çekti.

"Sen," dedi. "Biraz yiyecek al, sonra kendine bir yerde piyano bul. Kumarhane ya da bir otel. Gün batımına kadar ragtime piyano çalmanı istiyorum. Beni duyuyor musun?"

Aubrey'nin başı öne eğildi. "Sorun değil Jim," dedi. "Uyumaya gideceğim-"

"Bu bir emirdir, Asker," diye yanıtladı Europe. "Eninde sonunda grupla çalacaksın, ama önce o üzgün ellerini hareket ettirsen iyi olur. Ben istiyorum ki

'St. Louis Blues'da o kadar sağlamsın ki benim için geriye doğru solo atabilirsin. Anlaşıldı mı?"

Aubrey selam verdi. *Anladım.* Sonra doğruca yatağına gitti.

ARES

Er James Alderidge, bütün gece kuzeye, Bapaume'a kadar at sürdükten ve bir ikmal treniyle doğuya, savaş bölgesine en yakın durağa kadar otostop çektikten sonra, 15 Şubat 1918 sabahı erken saatlerde Gouzeaucourt dışında alayına katıldı. Mutluluk ve azap arasında gidip geldiği uykusuz bir gecenin ardından bitkin düşmüştü. Ancak yoldaşlarının yanına döndüğünde, onların Sevgililer Günü'nde "kız arkadaşıyla" yaptığı gezintiyle ilgili sorularını yanıtlamaya hazırды.

"Evet," dedi o sabah en az onlarca kez, "çok iyi vakit geçirdik."

APHRODITE

Tante Solange, gitmeden önce yakışıklı İngiliz askerini gözleriyle ve muhtemelen elleriyle bir kez daha görme fırsatı bulamadığı için biraz sinirlenmişti. Onu yatıştırmak için birkaç masa oyunu oynamak gerekti. Ancak Cuma günü öğleden sonra Hazel ve Colette çantalarını yerleştirmiş ve Saint-Nazaire'e doğru giden yavaş bir trene binerek batmakta olan güneşe doğru yol almışlardı.

APHRODITE

Mektuplar için Maiting-19-28 Şubat 1918

James'in mektuplarının Saint-Nazaire'deki Birinci Kulübeye ulaşmaya başlaması birkaç gün aldı. Düzenli bir akışla takip ettiler.

Colette her gece şarkıları prova etmek için Saint-Nazaire'e hevesle döndü. En ufak bir seste kapıyı kontrol etti.

Günler geçti ve Colette endişelenmeye başladı. Aubrey'nin onunla ilgili fikrini değiştiren bir şey mi olmuştu? Kantini ziyaret etti ve tören alanından geçmek için bahaneler uydurdu. Revirin zenci askerler koğuşunda Er Edwards yoktu.

Diğer 15. New York üyelerine Aubrey'in nerede olduğunu bilip bilmediklerini sordu. Alaydaki yaklaşık iki bin askerin çoğu onu tanımıyordu. Sonunda tanıyan birini buldu.

"Onu bir süredir görmedim, bayan," dedi ona. "Grupla birlikte seyahat etmiş olmalı."

Gitmek inançsız olmaktan iyidir. Ama neden gidelim? Ve neden ona yazmıyorsun?

Haftalar hiçbir haber almadan geçti. Eminim bir mektup göndermiş olsaydı, şimdiye kadar eline geçmiş olurdu.

Er Aubrey Edwards'a, 15. New York Ulusal Muhafız Birliği, Aix-les-Bains, ABD Ordu Karargâhı'na bir mektup gönderdi ve bekledi.

Hiçbir şey geri gelmedi.

HADES

Hideaway-1-12 Mart 1918

TRENLER DOLUSU AMERİKALI asker Aix-les- Bains'e akın etmeye başladı. Üsteğmen James Reese Europe'un 15. New York Piyade Bandosu buradaki en popüler gruptu. Yoğun talep üzerine görev süreleri iki haftadan dört haftaya çıkarıldı.

Kış mavi gökyüzünün altında, kristal bir buzul gölünün kenarında geçirmek kesinlikle daha kötü olabilirdi. Burası daha sıcaktı ve askerler prova ya da gösteri yapmadıkları zamanlarda kasabayı çevreleyen dağ eteklerinde yürüyüş yapıyorlardı. *La Grande Guerre*'in devam ettiğini neredeyse unutabiliyorlardı.

Aubrey Lac du Bourget kıyısında oturuyordu. Suyu izledi ve Joey'nin şişmiş yüzünü gördü. Kuş seslerini değil, Joey'nin geç saate kadar dışarıda kaldığı için onu azarladığını duyuyordu. Joey Aubrey'e zor anlar yaşıyor, Joey onun zavallı postunu kurtarıyordu.

Piyano çalmaya çalıştı ama bu sadece Colette'i geri getirdi. Kaybettiği onca şeyden sonra onu incitmek kalbini parçaladı.

Belki de bu sadece bir başlangıçtı. Ama onu seviyordu. Colette gibi bir kızla, bundan emin olmak uzun sürmezdi. Ama nereye varabilirdi ki? Şu anda ona verebileceği hiçbir şey yoktu.

Onu seviyordu ve Joey bu yüzden ölmüştü.

Daha iyi bir dünyada savaş başlamamış olurdu. Colette Fournier Dinant'ta, eski sevgilisi Stéphane'in kollarında olurdu.

Aubrey için tek onurlu seçenek, yeni bir Stephane bulmasına izin vermektir.

Bu yüzden mektubu ona ulaştığında, güvende olduğunu bildirip bildiremeyeceğini sorduğunda, mümkün olan en zor şeyi yaptı. Cevap vermeden bir kenara koydu.

APOLLO

Üç Milyonluk Banknot-1C Mart 1918

"Peki, buraya geldiğinden beri kız arkadaşına çok şey yazdın mı?"

Aubrey Edwards, Teğmen Europe'un otel odasındaki masasından başını kaldırdı. Saat gece yarısını geçmişti ve gözleri nota yazımı ve bando için yeni parçaların bestelenmesi gibi zahmetli işlerden dolayı yorulmuştu.

"Hayır," dedi Aubrey yavaşça. "Yapmadım."

Jim Europe, Aubrey'nin omzunun üzerinden baktı.

"Si bemolde yazmıyorsun." Rahatsız edici bir ölçüyü işaret etti.

Vay be. Avrupa bunu nasıl bu kadar çabuk fark etti? Piyano için değil, kornolar için yazdığını unutmuştu. Uykuya ihtiyacı vardı. Yeni bir kâğıda uzandı. Bazı askerler bütün gece siper kazar ya da gözetleme noktalarında nöbet tutardı. Bazıları da caz eşliğinde şarkılar söyleyerek sabahlardı.

"Tek kelime etmeden mi gittin?" Avrupa sordu. "Sana ne olduğu hakkında hiçbir fikri yok mu?"

Aubrey başını kaldırdı. "Amaç bu değil miydi?"

Avrupa şaşırtıcı bir hızla nota başlarını, sapları ve bayrakları doldurdu. "Aşk ilişkinizi bozmaya çalışmıyordum," dedi. "Sadece seni kötü bir karmaşadan kurtarmak istedim." Islak notalara üfledi. "Saint Nazaire'in senin için güvenli olmadığını biliyorsun." Esnedi.

"Biraz uyumalısın," dedi Aubrey. "Efendim."

Teğmen doğrulup gerindi. "Daha bitmedi," dedi. "Arkadaşlara bütün gece ayakta olduğumu ve üç milyon notu kopyaladığımı söyledim." Sırıttı. "Onlara gizli bir yardımcım olduğunu söylemedim."

"Teşekkürler."

Avrupa karalamaya devam etti. "Bana öyle geliyor ki," dedi, "o kızın çok fazla riske ve zahmete değdiğini düşünüyorsun." Bir şeyler mırıldandı

Parmakları hayali bir piyanoda melodiyi çalıyordu. "Onu pek nemsemedin mi?"

Avrupa'nın konuyu kapatmasını sağlamının en hızlı yolu yalan söylemek, "Hayır, onu o kadar da önemsemiyordu, gerçekten önemsemiyordu" demekti.

Colette'in Almanların elinde yaşıdığı trajedileri düşündü. Çok şey kaybetmişti. Tam yeniden umutlanmaya başlamıştı ki, Aubrey tek kelime etmeden onu terk etmişti.

"Sanırım senin için gülmekten başka bir şey ifade etmiyorsa," dedi Europe, "lmesine izin vermen daha iyi olur. Acı verici olduğuna şüphe yok ama belki de en iyisi budur."

Aubrey müzik notalarının bulunduğu kâğıt yığınınına yaslandı.

"Edwards," dedi Europe, "mutsuz kalarak Joey'e iyilik yapmıyorsun."

Aubrey gözlerini indirdi. "Evet, efendim."

Teğmen Europe tatmin olmuş görünmüyordu. Aubrey gözlerinin içine bakana kadar bekledi.

"Eğer o zaman buna değdiyse, hâla değer," dedi. "Aptal olma."

Er Aubrey Edwards, "Hayır efendim," diye cevap verdi. "Yani, evet, efendim. Olmayacağım."

APHRODITE

Not için Not-16 Mart 1918

Sevgili Colette.

Aix-les-Bains'deki son gecesinde, Aubrey kendi müzik nota kağıdını çıkardı.

Ne Romeo'yum, diye düşündü Aubrey. Bir komutan emrettiği için Colette'e yazıyorum.

Ne söyleyeceğini düşünmeye çalıştı. *Ortadan kaybolduğum için üzgün müsün? Birbirimize çok şey söylediğimizi biliyorum ama bilirsin, meşguldüm.*

Onu asla bekletmemeliydi. Bu bencillikti. Aptalcaydı. Colette Fournier gibi bir kızı bir kenara atamazsın.

Ona Joey'den bahsedebilse her şey çok daha kolay olacaktı ama Teğmen Europe onu kimseye bir şey söylememesi konusunda defalarca uyarmıştı. Gerçek onu mahvederdi. Suçluluk duygusuyla bir kalbin daha kırılmasına gerek yoktu. O işi zaten halletmişti.

Müzik esasının ince çizgileri ona bakıyordu.

Yatağının kenarına diz çöktü ve yatağın altından sırt çantasını aradı. En altta not defterini ve içinde Colette için yazmaya başladığı şarkıları buldu.

İlk şarkıyı seçti ve nota nota kopyaladı. Sonuna "*Sevgiler, Aubrey*" yazdı.

APHRODITE

Kazma-18 Mart 1918

Lusitania Kampı'na ve YMCA yardım kulübesine doğru yola çıkan Hazel'in yüzüne vuran deniz meltemi baharın kokusunu getirmişti. Havada umut vardı. Saint-Nazaire harekete geçmişti.

Saint-Nazaire'e neredeyse her gün yeni Amerikan askeri sevkiyatı -ne kelime ama! Onları koyacak bir yer bile yoktu. Her gün, eğitimli tümenler cepheye doğru yola çıkıyordu. Amerika'nın savaş üzerindeki etkisinin, eğer bir etkisi olacaksa, tam olarak hissedileceği an yakında gelecekti. *Çabuk olsun, diye dua etti Hazel, ve belirleyici olsun.*

Hazel kulübeye girdi. Etrafta askerler ve YMCA gönüllüleri olmasına rağmen öğle vakti içerisi sessizdi. Hazel genç bayanları biraz şaşkınlıkla fark etti. Üniformaları tıpkı kendisinininkilere benziyordu. Saint-Nazaire'deki diğer Y gönüllüleriyle tanıştırıldığında neden onlarla tanışmamıştı?

Çünkü onlar siyahtı.

Genç bir kadın ona yaklaştı. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu. "Y karargâhından bir mesaj mı getirdiniz?"

Hazel başını iki yana salladı. "Hayır," dedi. "Buraya daha kişisel bir soru sormak için geldim. On beşinci New York'tan bir asker hakkında."

Genç kadın ona yan gözle baktı. "Benimle gel." Hazel'ı bir köşedeki alçak sandalyelere doğru götürdü.

"Benim adım Jennie," dedi Hazel'a.

"Tanıştığımıza memnun oldum," dedi Hazel ona. "Ben Hazel." "İngilizsiniz, değil mi?"

Hazel başını salladı. "Suçluyum. Er Aubrey Edwards'ı tanıyor musun?"

Jennie gözlerini kırıştırdı. "Onu gördün mü?" diye fısıldadı aceleyle.

Hazel şaşırmıştı. "Onu piyano çalarken gördüm mü demek istiyorsun?"

Jennie başını salladı. "Hayır. Yani, onu son zamanlarda gördün mü?"

Hazel'ın kalbi sıkıştı. Bu genç kadın da bilmiyordu.

"Onu tanıyorsun o zaman," dedi Hazel. "Hayır, nerede olduğunu bilmiyorum. Burada birinin bilebileceğini umarak geldim."

Jennie sanki aklına yeni bir şey gelmiş gibi biraz geri çekildi. "Bir sorun mu var?" diye sordu. "Neden onu arıyorsunuz?"

"Sorun yok," dedi Hazel çabucak. "Hayır, hem de hiç."

Jennie'nin yüzü gevşedi. "Aubrey Edwards buralarda çok sevilir."

"Nedenini anlamak çok kolay," dedi Hazel. "Ama siz de onun kayıp olduğunu mu düşünüyorsunuz?" Jennie'nin kaşları çatıldı. Başını salladı.

"Arkadaşım ile yakınlaşmışlardı," diyor Hazel, "hatta grup turneye çıkmadan önceki gece bile birlikte vakit geçirmişlerdi. Ona gitmeyeceğine dair güvence verdi."

Jennie'nin ifadesi okunamazdı.

"Ondan sonra ortadan kayboldu," dedi Hazel. "Ortalıkta yoktu ve kimse de onu görmemişti. Arkadaşım ona Aix-les-Bains'den bir mektup göndermiş ama cevap alamamış." Bunun kulağa nasıl geldiğini fark etti. "Elbette bazen arkadaşlıklar sona erer. Ama bunun biteceğine dair hiçbir belirti yoktu. Aslında tam tersi. Ve zavallı arkadaşım oldukça perişan durumda."

Jennie'nin gözlerinin, gerçekten yalnız olduklarından emin olmak istercesine yakındaki odayı taradığını gördü.

"Aubrey'nin yolculuğa çıkıp çıkmadığını sormak için mektup yazabileceğimiz birini tanıyor olabileceğinizi umuyordum," diye devam etti Hazel. Sadece onun iyi olduğunu bilmek istiyoruz." Sözcükler ağzından döküldü. "Ayrılmayı tercih etse bile."

Jennie bir süre sessiz kaldı. "Nerede olduğunu kimse bilmiyor," dedi sonunda. "Seyahat edecek askerler listesinde yoktu."

Hazel başıyla onayladı. Jennie bir şeyler saklıyor gibiydi, ama her neyse, sonunda onu bir kenara bıraktı.

"Bildiğim bir şey var." Jennie daha yakına eğildi. "Buradaki bazı askerler mezar kazıcıları."

Hazel bembeyaz kesildi. "Mezar kazıcılar mı?"

"Hastalıklar ve kayıplar yüzünden Saint-Nazaire'de yüzlerce mezar var."

Hazel, Jennie'nin bundan sonra ne söyleyeceğinden korkuyordu.

"Grubun ayrıldığı gün, mezar kazıcısı olan askerlerimizden biri, genç bir siyah askeri gömmek için kendisine gizli bir görev verildiğini söyledi."

Hazel'ın beyni dönmeye başladı. Bu fikrin aklına girmesine izin vermeyecekti. "Öldürülmüş," dedi Jennie. "Ölene kadar dövülmüş. Ötesinde tanıma."

"Ama ... burada binlerce siyah asker var," diye itiraz etti Hazel. "Şşşt." Jennie uyarı parmağını dudaklarının üzerine koydu. "Biliyorum. Buraya ilk geldiğimde

Bunu duyduğumda elbette çok kötü hissettim ama tanıdığım biriyle ilişkilendirmek için hiçbir nedenim yoktu." Bir kez daha odanın etrafına baktı. "Grup ayrıldıktan sonra Aubrey gelmeyi bıraktı. Ama pek çok kişiye turneye gitmeyeceğini söylemişti." İçini çekti. "Ortalarda görünmeyince K Company'deki arkadaşlarına sordum. Kimse bir şey bilmiyordu." Sesini daha da alçalttı. "Mezar kazıcı bana cesedin Teğmen Europe ve Yüzbaşı Fish tarafından sedyeyle getirildiğini söyledi."

"Bando şefi mi? Şu Teğmen Avrupa mı?" Jennie başıyla onayladı. "Yüzbaşı Fish, Aubrey'nin komutanıydı."

Hazel ellerini şakaklarına bastırdı. Bu olamazdı. Aubrey on kişinin toplamından daha canlıydı. Onu öldürmek imkânsız olmalıydı. Bir kediden daha fazla canı olmalıydı.

Zavallı Colette!

"Bu hâlâ bir kanıt değil," dedi Hazel. "Yanılıyor olabiliriz."

Jennie hiçbir şey söylemedi. Kendisini de aynı şeye ikna etmeye çalışmış ve başarısız olmuş birine benziyordu.

"Grupla birlikte görev yapan birine yazmak faydalı olur mu?"

Jennie dudaklarını birbirine bastırdı. "Mezar kazıcı arkadaşımın söylediklerini açıklayarak başımı belaya sokamam." Hazel'a üzüntüyle baktı. "Daha fazla yardımcı olamadığım için üzgünüm."

Hazel kısa bir süreliğine onun elini tuttu. "Seninle tanıştığıma memnun oldum," dedi Jennie'ye, "hikâyenin duymak korkunç olsa da. Ama senin de Aubrey'i önemsedğin çok açık."

Genç kadın hafifçe sertleşti. "O iyi bir arkadaştı."

Muhtemelen, diye düşündü Hazel, Jennie onun daha fazlası olabileceğini ummuştu. Onu kim suçlayabilirdi ki?

Hazel başını salladı, ona bir kez daha teşekkür etti ve ayrıldı.

APHRODITE

Vatana İhanet-18 Mart 1918

DAHA KÖTÜ NE VAR? Bir aşığın kalbinin soğuması mı? Ya da şüphe duyduğun bir aşkı ölümüne kaybetmek mi?

En kötüsü de her iki acının pençesinde bilmeden yakalanmaktır. Savaş sırasında pek çok sevgili kendini bu kâbusun içinde buldu. Mektuplar kesildiğinde, öldürüldüler mi yoksa esir mi alındılar? Öldüler mi, yoksa sürüklenip gittiler mi? Eğer insancıl biriyseniz, ki Colette öyleydi, Tanrı'nın izniyle yeniden sevmek için hâlâ hayatta olmalarını umarsınız. Kalbin kendine karşı acı verici bir ihaneti.

Hazel raporunu paylaştığında, Colette'in rengi soldu ve mum gibi oldu. Titreyerek ileri geri sallanıyordu. Hazel onun ellerini kendi ellerinin arasına aldı. Dokunulamayacak kadar soğuktular.

"Aubrey?" Colette fısıldadı. "Gitmiş olamazsın."

"Öyle olmadığına eminim," diye itiraz etti Hazel. "O herhangi biri olabilir." "Ondan önceki tüm hayatı," dedi Colette belli belirsiz.

"Onun müziği. Onun arkadaşlar. Ailesi." Yüzü buruştu. "Bu doğru olamaz."

"Doğru olmadığına eminim," diye itiraz etti Hazel.

"Zalim Kader benden nefret ediyor," diye fısıldadı Colette. "Acı çekmemi izlemek hoşuna gidiyor."

Hazel'ın kalbi kanadı. "*Bilmiyoruz*," dedi, "o olmaması için dua ediyorum." "Ben bir piyondan daha azım." Colette'in gözleri boş bakıyordu. Bütün ışık gitmişti.

onu. "Ben kindar bir tanrının oyuncağıyım." Gözlerini tavana dikti. "Nerede günah işledim?"

Hazel kollarını Colette'e doladı ve onun titremesini durdurmaya çalıştı. "Bu olamaz."

"Ama olabilir." Colette serbest kaldı. Gözleri vahşiydi. "Sevgi dolu bir tanrı buna asla izin vermez. Ve eğer hiç tanrı olmasaydı, şans zaman zaman benden yana olurdu, *değil mi*? Tek başına olasılık bazen beni bağışlayabilir mi?"

Acı acı güldü. "Ama hayır. Bir tanrı var, kötü niyetli bir tanrı ve beni hor görüyor. Gözyaşlarım onun en sevdiği spor."

Hazel Colette'in sırtını ovdu ve yanan alnı için soğuk bir bez getirdi.

Colette zamanla sakinleşti ama Hazel'a göre bu daha da kötüydü.

Neredeyse cansız görünüyordu.

"Oh, Aubrey," diye fısıldadı Colette. "Sana ne *yaptılar*?"

Hazel battaniyelerini, yastığını ve kamp yatağını getirmiş ve o gece Colette'in odasında uyumuştı. Hazel uyuduktan sonra Colette geceliği ve bornozuyla karanlıkta Birinci Kulübeyi dolaştı. Piyano bankına oturdu. Kanepeye oturdu.

Benim için keskin sözleri vardı, ama kalp acısının acılığından rahatsız değilim. Aşk ellerinden kayıp gittiğinde kendiminkini terk edersem gerçekten vefasızlık etmiş olurum.

Tutku Tanrıçası anlar. Bir aşk kaybedildiğinde beni suçlamak küfür değildir. Sadece bir kalbi nefret, önyargı, açgözlülük ya da gururla kuşatmak, ta ki onu artık bulamayana kadar.

APHRODITE

İnkâr mı Ediyorsun? -19 Mart 1918

Şafaktan önce bir noktada Colette uyudu. Yardım ettim; zavallı çocuğun unutulmaya ihtiyacı vardı. Dinlenmesi kısa sürdü. Yatak odasının kapısının sertçe çalınması hem Colette'i hem de Hazel'ı uyandırdı. Kapı itilerek açıldı.

"Ah. Bayan Windicott. Bayan Fournier. Lütfen ofisime gelin."

Çabucak giyindiler, saçlarını düzelttiler ve Bayan Davies'in çalışma odasına gittiler.

Sözlerini önceden hazırlamış bir kadın görüntüsü veriyordu.

"Dikkatimi çekti," dedi, "birçok akşam ben yattıktan sonra *bu kulübede* erkek askerleri eğlendirmişsiniz." Bayan Davies'in dudakları titredi. "İnkâr mı ediyorsunuz?"

Soğuk su Hazel'ın vücudunu kapladı. Ciddi bir meydan okuma ya da isyan konusunda hiçbir deneyimi yoktu. Nasıl karşılık vereceğine dair en ufak bir fikri bile yoktu.

Colette gülmek istedi. Delirmek üzereydi. Bu İngiliz işgüzarlığı, her şeyin ötesinde.

"Görünüşe göre duyduğunuz haberlere inanıyorsunuz, Madam Davies," diye cevap verdi soğukkanlılıkla.

Hazel, Colette'in önünde eğilmek istedi. Böyle bir gücü, böyle bir kontrolü nereden buluyordu?

Ama Bayan Davies'in buna hiç tahammülü yoktu. "Yüzsüz kız!" Hazel'a döndü. "Ne söyleyeceksiniz, Bayan Windicott?"

Colette ol. "Diyorum ki," diye başladı Hazel, "sizin sabit görüşünüz ışığında, Bayan Fournier ve benim eşyalarımızı toplamamız gerekiyor gibi görünüyor." Ayağa kalktı.

Bayan Davies, sanki onların gitmesini engelleyecekmiş gibi kapıya doğru aceleyle yürüdü.

"Genç Hristiyan Erkekler Derneği, gençlerin ahlaki karakterini *geliştirmek* için kurulmuştur. Yozlaştırmak için değil!"

"Bayan Davies," dedi Hazel, "lütfen bize müsaade edin." Cüretkârlık sarhoş ediciydi.

"Sizi mazur görmüyorum!" "İstifa ediyoruz," dedi Colette.

"Utanç içinde kovuldunuz," diye bağırdı Bayan Davies. "Aileleriniz davranışlarınızı anlatan mektuplar alacaklar. Gelecekte YMCA ile herhangi bir ilişki kurmanız yasaklanacak ve hiçbir referans alamayacaksınız. Diğer hayırsever kuruluşlar da sizinle çalışmamaları konusunda uyarılacak."

Hazel ona kara liste mektuplarıyla ne yapabileceğini söylemek için can atıyordu. "İyi günler Bayan Davies," dedi Hazel. "Eşyalarımızı toplayıp gidiyoruz."

Ofisten ayrıldılar. Hazel büyük odaya, sahneye ve piyanoya bakarken içinin acıdığını hissetti. Burada çok fazla anısı vardı. Piyano sehпасından müziğini aldı, sonra da toparlanmak için Ellen'la paylaştıkları odaya döndü. Hazel gitmeden önce belki Peder Knightsbridge'i bulabileceğini düşündü. Katolik değildi ama bu hızla giderse muhtemelen günah çıkarması için bir rahibe ihtiyacı olacaktı. Yıldırım çarpıp cehenneme atılmadan önce.

Ellen yatakta doğruldu ve uykulu, şaşkın gözlerle Hazel'ın toplanmasını izledi.

"Asıl şok edici olan," diye bağırdı onları takip eden Bayan Davies, "*zenci askerlerle* romantik bir şekilde kaynaşmış olmanız."

Hazel'ın içi öfkeyle doldu. Aubrey Edwards, Bayan Davies'in on katı değerindeydi. Yirmi. Elli.

"Hiç utanman yok mu? Irkınızla gurur duymuyor musunuz?"

"Şu anda yok," dedi Hazel, "ama her zaman terbiyeli, nazik ve mükemmel bir beyefendi olan parlak bir genç adamla olan arkadaşılığımın gurur duyuyorum. Bu kapıdan geçen kendi *ırkımdan* pek çok *kişi* için söylenebileceklerden çok daha fazlası."

Colette eşyalarını toplamayı çoktan bitirmiş ve koridora çıkmıştı. "Madam Davies," dedi tatlı bir sesle, "son ödememiz."

Bayan Davies bunu tahmin etmişti. "Bu taraftan ve imzalayın."

"Neler oluyor?" Ellen fısıldadı.

"Hoşça kal Ellen," diye fısıldadı Hazel. "Colette ve ben istifa ediyoruz. Bayan Davies size ne derse desin, bir iki kuralı çiğnedik ama

yanlış bir şey yok."

"*Gidiyor* musun?" Ellen tökezleyerek yataktan kalktı ve Hazel'a sarıldı. "Gitmek zorunda mısınız?"

Hazel kucaklaşmaya karşılık verdi. Ellen şaşkınlık içinde başını salladı. "Anlamıyorum. Eve döndüğünde bana yaz, olur mu?"

Ev mi? Hazel yutkundu. Bir sonraki adımı tam olarak ne olacaktı? Hiçbir planı yoktu.

"Yapacağım." Oda arkadaşına bir öpücük kondurdu, halı çantasını bağladı, paltosunu aldı, ücretini ödemek için imza attı ve Colette'i de yanına alarak oradan ayrıldı.

ARES

Hazırlıklar - 20 Şubat - 20 Mart 1918

Savaş zamanı hayatın bir tekdüzeliği vardır. Savaş aktif olmadığında günler birbirine karışır. Orada burada bir baskın, günlük bombardıman dozu.

Kayıplar var ama eve yazacak kadar değil. İngiliz Ordusu bunu sizin için yapmadıkça ve telgraf göndermedikçe. Çok kısa telgraflar.

"Oğlunuz, Er Falanca'nın ağır bombardıman sırasında çatışmada öldüğünü bildirmekten üzüntü duyuyoruz" ya da "yaralı temizleme istasyonunda yaralarından dolayı öldü." Bunu takiben, her durumda, cesurca, hızlıca ve fazla acı çekmeden geçtiklerini bildiren bir komutandan gelen bir mektup. Hiçbir zaman "bağırsakları dışarıda dikenli tellerin üzerinde saatlerce asılı kaldı, kurtarılmak için yalvardı ama düşman ateşinden korktuğu için kimse gitmeye cesaret edemedi" demediler.

Savaşın ilk kaybı gerçeklerdir.

James ve 3. Kısım ve 2. Kısım'daki yoldaşları çalışmıyorlarsa uyuyorlardı. Yerde uyuyorlardı. Top yığınlarının üzerinde uyuyorlardı. Ayakta uyudular. Yürürken uyudular. Bana inanmıyorsunuz. Yarım saat uzun bir gece uykusuydu.

Güneş battığında, ikmal yorgunlukları başladı. Kilometrelerce uzunluktaki dar, sıkışık ve kıvrımlı tünellerden geçerek yiyecek, su, mermi, el bombası, kum torbası ve yara sargısı taşıyan çantalar. Ellerini kesen dikenli tel balyaları.

Günler uzuyor, geceler kısalıyordu. Savaş faaliyetleri sessizdi. Yine de oradaydılar, ağır mermileri taşıyorlar, tüfek balyalarını yukarı taşıyorlar ve hasarlı silah balyalarını tamir için geri getiriyorlardı. Belli ki hazırlanıyorlardı. Almanlar da. İkmal trenleri, asker trenleri ve casus uçakları. Beşinci Ordu'yu hedef alan büyük bir saldırı için hazırlanıyorlardı. James'in ordusu. Almanlar, İngiliz kuvvetlerine karşı üçte bir gibi bir sayıyla üstünlük sağlayacaktı.

Onu gördüler, onunla yaşadılar, akıllarından çıkardılar. Bir şey olana kadar bu konuda yapabilecekleri hiçbir şey yoktu.

Dedikodu değirmeninin sürekli öğütücüsü ve canlı bir küçük değişim bahis operasyonunun kaynağı, Büyük Olan'ın ne zaman başlayacağıydı. Her türlü tarih ortaya atılırdı. 1 Mart. The Ides of March. Aziz Patrick Günü.

Yeni bir tarih söylentisi yayıldığında, birlikler bıkkınlık içindeydi. Üçüncü Bölük 21 Mart'la alay etti. İlkbahar ekinoksu. Baharın ilk günü. Keyfi görünüyordu. Hatta batıl inanç gibi. Ama siper baskınlarında ele geçirilen Almanlar o gün olacağına yemin ediyorlardı.

James ailesine, Maggie'ye ve Bob'a mektuplar yazdı. Söylemek istediği çok şey vardı ama nasıl? Eğer ölebilirsen, başkalarının ne düşündüğü hakkında endişelenmemen gerektiğini düşünüyordu.

James, 20 Mart gecesi Hazel'a söylemeye cesaret edemediği şeylerle dolu uzun bir mektup yazdı. Gelecek için umutlar. Onu da içeren umutlar. Yaklaşan savaştan asla geri dönmezse, sonsuza dek ona vereceğini bildiği için kalbi daha mı çok kırılacaktı, yoksa daha mı az kırılacaktı?

Eğer Kral ve Ülkesi için ölmek onun hayattaki kaderiyse, eğer ödemesi gereken bedel buysa, sevdiği ve sonsuza dek seveceği kızın, onun nasıl hissettiğini bilmenin yükünü mezara kadar taşımasını kaderden istemek çok da büyük bir karşılık gibi görünmüyordu.

James Alderidge, 20 Mart 1918 gecesi, gün batımında, destek siperlerindeki yoldaşlarıyla birlikte bulunduğu yerden mektubu postaladı, ardından uzanacak bir sığınak buldu ve hâlâ uyuyabiliyorken uyumaya gitti.

APHRODITE

Yeniden Toplanma - 20 Mart 1918

Hazel ve Colette 20 Mart 1918 sabahı Paris'e geri döndüler. Colette doğruca yatağa girdi ve orada kaldı.

Sessiz bir tren yolculuğu olmuştu ama bir noktada Colette konuştu.

"Almanlar ailemi öldürdüğünde," dedi, "kimse cesetlerini görmeme izin vermedi."

Hazel bekledi, kalbi kırılmıştı.

"Sordum, ama hepsi '*Hayır, çocuğum*, görmemelisin; görmek seni öldürür' dedi."

Hazel gözlerini kapattı. Kendi ailesi katledilmişti. James, yerde yatıyordu.

"Hazel," dedi Colette sonunda, "sence Aubrey öldü mü?" Bu sözler Hazel'a bir sızı gibi geldi. Neye inanıyordu *ki*?

"Sanırım," dedi yavaşça, "bu sonuca varmak için çok erken."

Colette'in kırmızı çerçeveli gözleri gerçeği arıyordu. Sahte inançla ya da cesaret verici yalanlarla uyutulmayacaktı.

"Bence," dedi Hazel, "umuda sıkıca tutunmalıyız." Colette tarım arazilerinin kayışını izlemeye geri döndü.

ARES

Michael Operasyonu-21 Mart 1918

JAMES irkilerek uyandı. Karanlıktı, hava yoğun ve ağırdı. Gürültü kulaklarında uğulduyordu.

Bombardıman, ama sıradan bir bombardıman değil. Almanlar topçu mermilerini o kadar hızlı fırlatıyorlardı ki James bir patlamayla diğeri arasındaki boşluğu seçemiyordu. Sadece sürekli bir yıkım kükremesi. Vahşi bir canavarın uluması gibi bir bombardıman.

El yordamıyla kaskını aradı. Havada duman, kir ve hardal gazının hafif soğan kokusu vardı. Subaylar bağırarak emirler yağıdırıyordu. Askerler sığınaklardan sürünerek çıktılar ve tüfeklerini buldular.

Yer, fırtınadaki bir gemi gibi sarsıldı ve sallandı. Patlama, çığlık. Patlama, çığlık. Yağan toprağın tokadı. Destek hattına geri dönmüşlerdi ama büyük toplar bunu biliyordu. Siper ağındaki hiçbir hat böylesine büyük bir mermi saldırısına karşı güvende değildi.

Üçüncü Kısım karanlıkta onun etrafında toplanmıştı. Onları seslerinden, kokularından ve boylarından tanıyordu.

"Bana iki şilin borçlusun Nutley," diye bağırdı Chad Browning'in tiz sesi. "O günün bugün olacağını söylemişim ama bana inandın mı? Hayır ve bu sana pahalıya patlayacak."

"Kapa çeneni." Billy sesini duyurabilmek için bağırarak zorunda kaldı.

"Büyükannenin mezarında olmaz," diye itiraz etti Browning. "Öde bakalım. Bu gece herhangi birimizin hayatta olup olmayacağını bilmiyorum ve ölü bir dostumun cebini karıştırmak doğru olmaz, değil mi?"

Mick Webber'ın sesi Billy Nutley'nin sesinin çok altında çıkıyordu. "McKendrick nerede?"

"*Whizz-bang!*" diye bağırdı Mason. Eğildiler. Mermi üç metre ötede patladı.

Dağıldılar, böylece tek bir atış hepsini vuramazdı ve alçaktan çömeldiler. Tepelerindeki mermiler feryat ediyordu. Sonunda kendi topçu silahları kükreyerek canlandı ve düşmana misilleme yaptı.

"Bol şans," dedi Mason. "Fritz menzilin çok dışında olacak. Bütün bunları onlar planladı."

"Bana mı öyle geliyor," diye bağırdı James, "yoksa patlamalar giderek yaklaşıyor mu?"

"Yolumuzu mu zorluyorsunuz?"

"Sürünen yaylın ateşi," diye yanıtladı Mason. "Bir top ateşi örtüsü oluşturuyorlar ve piyadeleri bunun altından sürünerek, biz onların mermilerinden saklanırken güvenli bir siper altında siperlerimize saldırıyor. Adamları ilerlerken onu ileri itiyorlar. Tabii ki, bunu beceremezlerse, silahları kendi adamlarını vuruyor."

"Keşke," diye mırıldandı James. "Keskin nişancıların yuvasına gitmeli miyim?" "Emirleri bekle," diye tavsiye etti Mason. "Tüm bu duman ve karanlığın içinde, görececek bir şey olmazdı. Burada daha güvendesiniz."

Patlamalar ve çığlıklar gittikçe yaklaşıyordu. Sadece ara sıra çıkan alevler ışık veriyordu. Dizlerinin üzerine çömelmiş, ellerini kulaklarına sımsıkı kapatmışlardı.

Ama çığlıklar James'in parmakları arasında kıpırdandı. Üçüncü bölümden çocuklar mıydı? Billy, Chad, Mick, Sam, Vincent, Alph?

Çavuş McKendrick neredeydi? Bir şey mi oldu? Kimse onları güvenli bir yere götürmezse, burada açık hedef gibi öleceklerdi. Emir almadan karakolu terk edemezlerdi.

Saldırgan ses duvarı kulaklarını tıkamıştı. Kürdan kadar kullanışlı tüfekleri çömeldikleri yerde kalçalarına asılı duruyordu. Eğer sığınaklarda saklanıyorlarsa, bir top mermisi patlaması o sığınağı mezara çevirebilirdi. En azından bir siperde, sürüklenerek götürülme şansı vardı.

Dumanla dolu her nefesi son nefesleriymiş gibi aldılar ve haklı olduklarının kanıtlanmasını beklediler.

APHRODITE

Paris'ten-21 Mart 1918

YATAK ODASI PENCERELERİ tıkırdadı.

Hazel, Tante Solange'ın evinde Colette'le paylaştığı yatak odasında karanlıkta uyandı.

Pencereler tıkırdamaya devam etti.

Yatağın başucundaki saat sabah 4:45'i gösteriyordu.

Çıplak ayakları soğuk ahşap zemine indi. Pencereye gitti ve panjurları geri çekti. Kanadın kilidini açarak pencereyi açtı ve sabahın erken saatlerindeki soğuğa doğru eğildi.

Tüm şehir, kemiklerde hissedilen bir nabızla gümbürdüyordu. Toprak gümbürdedi ve binalar sarsıldı. Aşağıdaki sokakta bir köpek havladı ve bir diğeri uzaktan cevap verdi.

Deprem mi?

Soğuk tenine battı. Diğer pencereler de açıldı. Colette'in yatakta kıpırdadığını duydu.

Ses kuzeyden geliyordu. Uzaktaki kayaların birbirine çarparak yuvarlanmasına ya da büyük bir davul tugayının çarpışmasına benzeyen bu ses devam etti.

Cephede silahlar olduğunu fark etti. Aralıksız silahlar. Silahlar kuzeye. James'in olduğu yerde.

ARES

Fransızlara teslim edildi-21 Mart 1918

Nihayet o an gelmişti.

21 Mart Perşembe günü, 15. New York Ulusal Muhafız Birliği trenle Givry-en-Argonne bölgesindeki Connantre'a vardı ve Saint-Nazaire'den doğruca oraya giden tümenlerinin geri kalanıyla buluştu.

Onlara yeni bir isim verildi. Artık 15. New York Ulusal Muhafızları değillerdi. Artık 369. Birleşik Devletler Piyadesi'ydiler. Ya da daha doğrusu, *369e Régiment d'Infanterie US (RIUS)*. Onlarla birlikte savaşmaları için Fransız Ordusu'na teslim edilmişlerdi.

Fransız ve İngiliz orduları ABD'ye takviye güç göndermesi için yalvarmış, ancak General Pershing ABD birliklerinin komutasını bırakmayı reddetmişti. Bu birlikleri yönetmek ve mümkün olduğunca korumak onun sorumluluğundaydı. Amerikalıların Amerikalı olmayan generaller tarafından harcanabilir top yemi olarak kullanılmasını istemiyordu.

Ama gerektiğinde kullanılmak üzere siyah bir alay ayırabilirdi.

ARES

Sis-21 Mart 1918

Ağır silahlar saatlerce vızıldadı. Obüsler ve sahra topları James'i arıyordu.

Beklemekten başka yapacak bir şey yoktu. Gidecek ne daha güvenli ne de daha az güvenli bir yer vardı.

Duman, pislik ve karmaşanın arasından doğan güneş, sabah yediyi epey geçtikten sonra savaşın üzerine bir sükûnet çökene kadar kendini zar zor gösterdi. Silahlar susmuştu. Gökyüzü daha açıktı, sisle kaplıydı. Soğuk, nemli ve ağır bir şekilde siperlerin üzerinde asılı duruyordu. James bir iki metre ötedeki Frank Mason'ı bile göremiyordu.

Silahlardan sonraki sessizlik sağır ediciydi. Sis her şeyi boğuyor ve susturuyordu. Hava o kadar ıslaktı ki nefes almak yavaş yavaş boğulmaya dönüşüyordu.

Alçak sesler birbirlerine seslenmeye başladı. "Sıhhiye!" ve "Sedye!" çığlıkları bulutu delip geçti, ancak yardım edebilecek herhangi birinin kulaklarına ulaşamadan ölüyor gibiydiler.

"Mason," diye fısıldadı James.

Mason onun kulağındaydı. "Sessiz ol," diye tısladı. "Geliyorlar."

James tüfeğine yapışan nemli çiy damlalarını sıyırdı ve süngüyü taktı.

Hattın aşağısında bir el bombası patladı. Chad ve Billy. O tarafa gitmişlerdi. İyiler miydi? Nabızı hızlandı. Tehlikeyi üzerlerine çekmeden onları nasıl uyarabilirdi?

Siperlere saldırdıklarında yumuşak bir iniş yaptılar. Bir içeceğin içine düşen buz küpünün *şıpırtısı* gibi. El bombaları, tüfekler ve cephaneyle yüklü, gri giysiler içindeki rüya gibi figürler. Kömür keseli miğferleri kamuflaja boyanmıştı.

Fırtına askerleri. Elit askerler, ağır silahlı. Hiç esir almadılar.
Onlar sadece öldürdüler.

İki kişiydiler. Onları görmüştü ama onlar onu görmemişti. İkisinin de tabancaları hazır, bir görünüp bir kayboluyorlardı.

James tüfeğini kaldırdı. Sadece birkaç metre uzaktaydılar.

Bir adım sesi duyuldu. Döndüler. Mason'dı, arkası dönüktü. Onları görmemişti.

James tetiği çekti. Bir

Alman öldü.

Diğer dönüş,

James silahını temizleyip

kuruyor, tabanca tıkırdıyor,

kendi tüfeği

yükseliyor, çat,

Mason'ın silahının kabzası Alman'ın silahının kolunu

kırar, James ateş ederse Mason'ı öldürebilir,

Gardi

yan,

nişan

al,

uzun itme,

bükme,

Öld

ür,

öld

ür,

öld

ür.

Bir ağız açılır,

mavi gözleri onunkilere bakıyor,

robin's-egg-blue gözlerinin sürprizi

Kırmızı bir boğaz, gri bir üniformadan aşağı kan dökerken.

İlk fırtına askerini boynundan vurmuştu. Fırtına askerleri zırh giyerdi.
Boyun ve koltuk altları, savunmasız.

"Sağ ol dostum," diyor Mason.

Mason tabancalarını alıyor, her biri için bir tane. Savaş ganimetleri.
El bombalarıyla dolu bir askı takıyor. James ona uzattığı silahı alır, hala sıcaktır, horozunu açar ve kemerine takar.

Şimdi duyuyorlar: Ateş hatları kuşatma altında. Elbette öyleler, eğer fırtına birlikleri destek hattını işgal ediyorsa.

Chad ve Billy traverslerine doğru koşarlar.
"Siz iyi misiniz?" diyor Chad Browning.

"McKendrick nerede?" diyor Billy Nutley.

Başka bir ayak sesi. Bir koku, bir ses.

"Aşağı!" diye bağırır Mason.

Alev jeti siper boyunca yaylanıyor. Alev silahı olan bir fırtına askeri. *Flammenwerfer*. Sırtına bağlanmış sıvı ateş, elindeki hortumdan metrelerce uzağa fırlıyor.

James çömelir, tüfeği hala elindedir. Nişan almak için zaman yok. Yüzüne nişan alıyor.

Alman'ın başsız bedeni öne doğru yuvarlanır, hâlâ ateş püskürmektedir. Chad çığlık atıyor.

"Geri çekilin!" diye bir çığlık geliyor bir yerlerden. "Geri çekilin!"

Chad ördek tahtasının üzerinde kıvranıyor. Mason ve Nutley onun üstüne atlar. Alevi söndürmek için onu dövdüler. Yanmakta olan etin kokusu James'e yemeği, pişmekte olan eti hatırlatır.

"Sedyeye ihtiyacımız var." Billy solgun ve nefes nefese. Mason başını sallar. "Burada asla bir tane bulamayacağız."

James tüfeğini arkasına asıyor. "Onu sırtıma koy," diyor. "Onu bana bindir, sonra geri çekil. Ben hemen arkada olacağım."

"Ben yaparım," diyor Billy.

"Yani ikiniz de öldürülebilir misiniz?" diyor James. "Sen çok büyüksün. Eğilin ve buradan çıkın. Billy, sen benim çantamı taşı. Beni koru, tamam mı?"

"O haklı Bill," diyor Mason. "Bunu yapamazsın."

"James Mason'a, "Onu bana ver ve buradan git," der.

Chad Browning çığlık atmayı bıraktı. Kıyafetlerinin yarısı erimiş, yarısı da derisiyle kaynaşmıştır. Mason trençkotunu çıkarır ve Browning'i ona sararlar, sonra da James'in sırtına örterler. Gevşek kolları James'in omuzlarında sallanıyor ve başı James'in omuzlarına çarpıyor. Vücudu hafiftir. Bir paketten daha ağır değil gibi görünüyor.

"Üçüncü Bölüm," diyor Frank Mason, yeni, tartışmasız komutanı. Sisinden başka tanıdık formlar belirir. "Alph

nerede?" diye sorar Mason. "Sam nerede?" Vince Rowan başını sallar. "El bombası."

Artık Basset Hound yok. *Yine Wipers olacak. İntihar.*

"Öldü mü?" Mason yüzlerine bakar. "Doğru." Kuzeyi işaret ediyor. "İletişim siperi, bu taraftan. Bill, önce sen, sonra Mick, sonra James. Yukarıda Almanlara dikkat edin. Sonra sen, Vince, ben de arkadan geleceğim."

Billy Nutley, süngüsü hazır, geri çekilmeye çalışıyor. İri sırtı sisin içinde kayboluyor. Mick Webber, James ve Cargo, Vince Rowan ve Frank Mason onu takip eder. Doğuya doğru, sisin örttüğü gün doğumuna doğru, Alman silahları yeniden canlanır.

ARES

Jesse James-21 Mart 1918

İLETİŞİM TRENLERİ bir kabustu. Sis içinde boğulmuş, kanla kayganlaşmış. Sedyeciler sahra pansuman istasyonlarına geri itiliyor, cepheye koşan yedeklerle itişip kakışiyordu. Alman akıncı birlikleri tepeye üşüşmüştü. Tabancalı İngiliz birlikleri kenarı izliyor ve sisin içinde hareket eden her şeyi indiriyordu. Ama el bombası atanları fark edemediler.

James'in tek düşünebildiği Chad Browning'di. Sırt üstü düşüyordu. Acı çekiyor olmalıydı. Alınan, komik Chad. *Kim asker olmak istemez ki? Ücreti almak utanç verici!*

Bir Kızıl Haç ekibine ulaştılar ve Chad'i teslim ettiler. Vücudu, sanki *Flammenwerfer* onu hâlâ tutuşturuyormuş gibi trençkotun içinden yanıyordu.

O yaşıyordu. Yapabilecekleri başka bir şey yoktu. "Üçüncü Bölüm. Sen misin?"

Clive Mooradian ve tıknaz Benji Packer yüzerek görüntüye girdiler.

"Haydi, canlarım," dedi Clive. "Alman piyadeleri fırtına birliklerini takip ediyor, yayılım ateşini izliyorlar. Ateş hattının bir bölümünü ele geçirdiler ve biz de onu geri alacağız."

"Ateş hattı mı?" dedi Mick. "Fırtına birlikleri az önce bizi destek hattından attı!"

Er Mooradian omuz silkti. "Fırtına birlikleri buralarda takılmaz," dedi. "Fritz fazla rahatlayıp mobilyaları yeniden düzenlemeye başlamadan önce oraya geri dönelim."

"Çavuş McKendrick'e ne olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu James.

Benji Packer, "Birisi bu sabah yaralandığını söyledi," dedi. "Subay karargâhına isabet eden bir top mermisi yüzünden fena halde sarsılmış. Kurtulabilir."

Kalabalık iletişim hatlarının boğucu labirentinden geçerek ön hatta doğru 2. Bölüğü takip ettiler. Bulundukları yerin hemen arkasındaki hatta bir el bombası daha düştü.

"İşte bu kadar," diye açıkladı Mason. "Siz devam edin. Ben yukarı çıkıp o el bombalarını atan piçin işini bitireceğim. Bana destek ver, Alderidge."

James dondu kaldı. "Orada kolay hedef olacaksın, Frank." "*Haydi*," diye bağırdı Benji. "Hattı tıkıyorsun."

"Bana bırak," dedi James. "Ben daha iyi nişancıyım ve evde bir karım ve çocuğum yok."

"Övünmeyi bırak, Jimmy," diye tersledi Clive. "Kim olacak?"

"İkimiz de gideceğiz," dedi Mason. "Jesse James Jerrie'leri halledebilir. Ben onu korurum."

"Bize yetiş o zaman," dedi Mooradian. "Cephaneniz var mı? Var. Yukarı çıkın."

Billy parmaklarını birbirine geçirdi ve James'i korkuluktan aşağıya fırlattı. Yere indi ve kendini düzleştirdi. Siper için hâlâ sis vardı ama yanında siper duvarları olmadan kendini çıplak ve savunmasız hissediyordu. Bir zamanlar siperlerden nefret ederdi. Şimdi onlarsız kaybolmuştu.

Frank Mason tepeden yelken açtı ve James'in kışına çarparak yere düştü. "Üzgünüm, ahbap," dedi Frank. "Kişisel bir şey değil."

Tüfeklerinin dürbünlerinden dönen sise baktılar.

ARES

Karda Keskin Nişancı-21 Mart 1918

Karda keskin nişancı olmak nasıl bir şey?

Sis, kardan bir duvardı. Saf beyazlık. Korkunç bir şaka gibi. Ölüm ve yıkım seslerini örtüyordu.

James keskin nişancı olmaya karşı savaşıyordu. Ama artık öyleydi, hoşuna gitsin ya da gitmesin. Keskin nişancıların perdeye ihtiyacı vardır. Örtülerine. Sessizce izlerken, beklerken, öldürürken onları koruyacak koruyucu plakalara. Ama şimdi savaş onu yutuyordu.

James ve Frank karınlarının üzerinde sürünerek ilerlediler.

"Haydi Fritz, neredesin?" diye fısıldadı Mason.

James onu susturmak için elini kaldırdı. Ağır silahlar ve kaynaşan askerlerden kaynaklanan o kadar çok gürültü ve kargaşa vardı ki, gece yarısı nöbetinde olduğu gibi bir ayak sesini ya da çatlamış bir dalı seçemiyordu. Ama, belki de . . .

Orada. Uzakta. Gri bir form, sürünüyor. Devasa bir silahla nişan alıyor. Bir tüfek bomba atar.

James kalbe nişan aldı. Tetikçi yere düştü.

"Çekilin, çekilin," diye tısladı Mason. "Artık burada olduğumuzu biliyorlar." Tüfeklerini kavradılar ve birkaç metre yana yuvarlandılar.

Elbette, bir fırtına askeri az önce bulundukları yerden içeri süzölmüş, arama yapıyordu.

Mason'ın tabancası çatırdadı. Alman'ın kafası yana kaydı.

Şakaklarından kan fışkırdı. "Harika

atış," diye mırıldandı James.

"Bir silahla ne yapacağımı bilen tek kişi sen değilsin."

Yuvarlandılar ve beklediler. Mason, "Artık bir tuzak olduğunu biliyorlar," diye fısıldadı.

Hiçbir şey hareket etmedi. Ama dışarıda biri vardı. James bunu hissetti.

Pantomim yaparak Mason'a dedi ki: *Sen burada kal. İzle. Ben bu taraftan gideceğim. Sen beni koru.*

Mason başını salladı.

James, Mason'dan üç metre uzaklaşana kadar santim santim sağa kayd1. Sabah güneşinin yakıp yok ettiği sis incelmişti. Mason'ın onu izlediğini görebiliyordu.

Sonra Mason'ın göremediği şeyi gördü. Arkasında belirmişti. Tüfeğini arkadaşının üzerine doğrultmuş bir fırtına askeri.

Kendi tüfeğini savuracak zamanı yoktu. Boşta kalan sol eliyle kemerinden Alman tabancasını çıkardı. Sol eliyle ateş edebilir miydi?

Akıcı bir hareketle tabancayı kurdu ve Alman'ın göğsüne doğru ateşledi.

Sis, düşen Jerry'yi geri aldı. Ama Mason irkilerek elleri ve dizleri üzerinde sıçradı ve dik durdu.

Gelen bir sızlanma.

Gümüş bir ışık.

Bir patlama, yukarı. Toprak ve dumandan bir sütun. James'i geri iten, yüzüne toprak püskürten vurmalı bir hava patlaması.

Duman kalktığında ve James gözlerindeki kumu temizlediğinde, Frank Mason artık orada değildi. Sadece bir ateş, bir kask, yırtık bir çift bot ve kömürleşmiş küçük bir dua kitabı vardı.

ARALIK 1942

Telgraf

Gecenin ağır sessizliği otel odasının üzerine çöküyor.

Ateş söndü ve oda neredeyse kapkara oldu. Sadece tanrıların ince parıltısı geceye meydan okuyor.

"Adelaide Sutton Mason," diyor Afrodite. "Onu hatırlıyorum. Büyürken zor zamanlar geçirmişti. İçki içen sert bir babası vardı. Frank ortaya çıkmadan önce yanlış türden bir adamla birlikte olma tehlikesiyle karşı karşıya gibiydi." Gözlerini sildi. "Birlikte çok mutlu üç yıl geçirdiler. Ve tabii ki iki çocukları oldu."

"İki mi?" Ares yukarı bakar. "Mason'ın fotoğrafında sadece-"

"Ona söylemek için mektup yazmıştı," diyor Afrodite. "Hamile kalmıştı. Hatırladın mı? Sakatlığını? Bir süreliğine evdeydi?"

Mevcut tüm erkek tanrılar babadır. Muhtemelen en iyi babalar değillerdir - bu konu tartışmaya açıktır - ama duygusuz değillerdir.

Gözlerinin önünde bir sahne belirir. Bir kapı zili çalar. Sıska bir genç, bisikletini kaldırım kenarındaki bir direğe dayamış, ön basamakta durmaktadır. Parmağıyla başparmağı arasında bir zarf sallanmaktadır. Gözleri her zaman şakayı anlayan genç eş, yavaşça açılan kapının etrafından bakar.

HADES

Sahilde

PRIVATE FRANK MASON aniden benim alanıma yuvarlandı. "Ne oldu?" dedi yüksek sesle. "James nerede?"

Etrafındaki sis hâlâ yoğundu ama hava artık duman ve barut kokmuyordu. Nemli ve yeşil kokuyordu. Ayağa kalktı ve ileri doğru bir adım attı.

"James?" diye seslendi. "Orada mısınız?"

Ne mermi sesi vardı, ne de tüfek sesi. Sadece doğanın sessizliği, dinlediğinizde aslında hiç de sessiz olmayan. Öten kuşlar, vızıldayan böcekler, sallanan dallar.

Sis dağıldı. Kendini narin beyaz çiçeklerin serpiştirildiği koyu otlarla kaplı bir tarlada gördü. İleride denizin kokusunu aldı. Karayla çevrili, hendeklerle dolu onca aydan sonra deniz onu çağırıyordu.

Koşmaya başladı.

Kuma ulaştı ve aşağıya baktığında ayaklarının çıplak olduğunu, vücudunun ise yazları balıkçı teknelerinde giydiği hafif pantolon ve gömlekle gevşek bir şekilde sarılı olduğunu gördü. Nemli kum ayak parmaklarının arasına sıkışmış ve tuzlu spre y yüzüne doğru esmişti.

"Ben geldim," dedi.

Sahil çoğunlukla boştu. Akşamın erken saatleriydi, öğleden sonra alacakaranlığa doğru eğiliyordu. Bir kadın, elinde yürümeye başlayan bir çocukla suyun kenarında yavaşça yürüyordu.

"Oh hayır," dedi Frank. "Hayır, hayır, hayır!"

Sonra ben ortaya çıktım. Yıllar önce, bir mürettebata ilk katıldığında tanıdığı eski bir denizci.

Varlığım onu şaşırtmadı. Nadiren şaşıır; ben her ruhun sonunda onları bulacağını bildiği kişiyim.

"Ben ölüyüm, değil mi?" Sonra bana döndü. "Beni yakaladılar, lanet olası piçler!"

Başımı salladım. "Bir anlamda, evet. Öyle oldu. Ama şimdi sen varsın."

Kuma gömüldü ve ağladı. "Zavallı karım, yapayalnız," diye hıçkırdı. "Küçük oğlum, babasını hiç tanımadı. Ve bebek!" Yalvarırcasına bana döndü. "Onlara kim bakacak?"

"Birbirlerine göz kulak olma konusunda çok iyi olacaklar."

Bu pek de rahatlatıcı değildi. "Onlar için çok acımasız olacak," dedi. "Olmayacakmış gibi davranamazsınız."

"Bu onlar için çok zor olacak," dedim ona. "Teselli ve yardım göndermeniz gerekecek. Eğer yapabilseydiniz onlar için ne yapardınız?"

Yukarı baktı. "Yapılabilir mi?"

"Olabilir," dedim ona, "arzu güçlü olduğunda."

Frank Mason yaklaşmakta olan ailesine kederle baktı. Oğlu oturdu ve kumdan bir kale şekillendirmeye başladı.

"Rahat ol," dedim ona. "Unutma: uyku onları sana yaklaştırır."

Umutla yukarı baktı.

"Çocukluk da öyle," diye ekledim. "Küçükler her şeyi görür."

Frank Mason Jr. babasına doğru döndü ve ağzı sulanarak gülümsedi. Bir anda babası onun yanında bitiverdi.

"Ve kedilere dikkat et," dedim ona veda ederken, ama beni duyduğunu sanmıyorum.

HADES

Kimlik Diskleri-21 Mart 1918

James'i bulduklarında hava karanlıktı.

Yardım siperlerindeydi, fırtına askerlerini öldürmek için yukarı çıktığı yerden yüzlerce metre uzaktaydı. Oraya nasıl gittiğini bilmiyordu.

Sağlık görevlileri nihayet onu muayene ettiklerinde, o gün hiç yemek yemediği ve su içmediği anlaşıldı. Bir sığınakta kıvrılmış yatıyordu ve dışarı çıkmıyordu.

Ama yapmak zorundaydı. Almanlar hatlarını ele geçirmişti. BEF'in Beşinci Ordusu'na karşı sert bir baskı uyguluyorlardı. İngiliz birlikleri geri çekiliyordu. Onu dışarı çıkarmazlarsa savaş esiri olacaktı.

Kendisini sığınağından çıkarmaya çalışan herkese tüfeğini doğrulttu. Bu yüzden bir subay tarafından vurulmadığı için şanslıydı. Geri çekilmelerinin yavaşlatılmasına izin veremezlerdi ve askerlerin esir düşüp işkence görmelerine, belki de sırlarını vermelerine izin veremezlerdi.

Er James Alderidge'in sırrı yoktu.

Tek söylediği "Mason nerede?" olurdu. "Mason'ı gören var mı?"

Onu dışarı çıkarmakla görevlendirilen memur bazılarında daha insancıldı. Saklanan adamı, tanıdığı birini bulabilmeleri için kimlik disklerini vermesi için ikna etti. Adam da kabul etti. Daha önce boynuna asılmış olan disklerde adı Er J. Alderidge, Beşinci Ordu, 7. Kolordu, 39. Tümen, D Bölüğü olarak yazılıydı. Biraz bağırış çağırışla onu tanıyan başka bir asker buldular: Er William Nutley.

Billy onu dışarı çıkması için ikna etmeye çalıştı. İkna işe yaramayınca Billy peşinden sürünerek içeri girdi. Silahlarını direnmeden yoldaşına teslim etti ve Billy James'i iki metre boyunda kucaklayıp sığınaktan dışarı taşıdı.

Billy'nin göğsüne kenetlenen James titremeye başladı. Gece bombardımanı, havai fişekler gibi neredeyse şenlikli olan küçük turuncu ışık patlamaları attı.

"Her şey yolunda Jim," dedi Billy yoldaşına. "Her şey yolunda." "Mason'ı gördün mü?"

"Görmedim," dedi Billy.

Neredeyse "Eminim iyidir" diye ekleyecekti. Ama onu buna karşı uyardım. Yalanlar hiç rahat vermemekten daha kötüdür. Özellikle de gerçekler tarafından zaten kavrulmuş bir zihin için.

Billy onu Kızıl Haç çadırına getirdi. James orada ince bir çarşaf ve battaniyenin altında titreyerek yatıyordu. Bir hemşire karyolasına yaklaştığında ayağa kalktı ve onu kollarından tutarak "Frank Mason'ı gördünüz mü?" diye sordu.

"Sakinleştirici," diye seslendi hemşire. Bir hasta bakıcı belirdi. Çelik bir şırınga ve iğneyi bir şişeye daldırdı ve bir doz ilaç verdi. James kolunda keskin bir sızı hissetti ve daha fazlasını hatırlamadı.

ENTR' ACTE

APHRODITE

Bazı Mektupların Kaderleri

YMCA Relief Hut One'a Colette Fournier'e hitaben yazılmış ve Aix-les-Bains'den gönderilmiş bir mektup ulaştığında Bayan Celestine Davies kendi kendine düşündü. Bu mektup herhangi bir Amerikan askerinden gelmiş olabilirdi. Ama büyük olasılıkla, gösteri yapmak üzere oraya giden gezici ordu bandosundaki zenci askerlerden birinden geliyordu.

Bu yüzden mektubu Bayan Fournier için dosyada tuttuğu adrese - Paris'teki bir kadın akrabasına- göndermek yerine, bir şikâyet notuyla birlikte Saint-Nazaire'deki ABD Ordusu karargâhındaki bir başçavuşa ilettili. Zenci askerler beyaz YMCA gönüllülerine karşı ahlaksızca davranıyorlardı. Amerikan ordu yönetiminin zenci sorunuyla ilgili sorumluluk alması gerekiyordu.

Başçavuş mektubu açtı ve içinde sözsüz bir müzik parçasından daha kışkırtıcı bir şey olmadığını görünce gözlerini devirdi ve mektubu çöpe attı.

Paris'in kuzeyindeki Beşinci Ordu'da görev yapan Er J. Alderidge'den Bayan Hazel Windicott'a hitaben yazılmış bir mektup Birinci Kulübe'ye ulaştı. Bayan Davies'in vatansever kalbi zavallı genç adam için kan ağlıyordu. Kral ve ülkesine hizmet eden J. Alderidge, sevgisini Hazel gibi bir nesneye harcamaktan çok daha iyisini hak ediyordu. Belki biraz güzeldi ve hoş bir şekilde piyano çalıyordu (gerçi Celestine daha iyilerini duymuştu) ama buna layık değildi.

Bunun üzerine Bayan Davies mektubu Beşinci Ordu adına ona iade etti ve mektubun içine Bayan Windicott'un mesai saatleri dışında kötü şöhretli erkekleri eğlendirdiği için YMCA'dan utanç içinde kovulduğunu açıklayan bir not ekledi.

Er Alderidge'in doğal erkeklik gururunu incitmek için bir neden görmediğinden, en azından birinin zenci olduğundan bahsetmemişti. Bayan Davies, adres bırakmadığını söyledi.

Not edilmesi gereken bir diğ er posta iletişimi kesintisinin Bayan Celestine Davies ile bir ilgisi yoktur.

Bombardıman sesleri ve korkunç haber raporları Paris'e yağarken, Hazel James'e mektup üstüne mektup göndererek artık kendisine nerede ulaşabileceğini bildirdi ve güvende olduğunu bildirmek için yazması için yalvardı. Mektuplar Beşinci Ordu adına James'in dikkatine gönderilmişti, ancak mevcut kaos ve geri çekilme durumları ve bunu takip eden olaylar ışığında, Hazel'in mektuplarının çoğu James'e asla ulaşmadı. O dönemde binlerce mektup kaybolmuştu. Sonunda ortalık yatıştığında ve gözden kaçan posta torbaları dağıtıldığında, mektupların verileceği bir Er James Alderidge yoktu.

DÖRDÜNCÜ PERDE

ARES

Çikolata-24 Mart-5 Nisan 1918

PARİS gazeteleri birkaç gün içinde korkunç haberlerle doldu. Gouzeaucourt'tan Oise Nehri'ne kadar konuşlanmış olan İngiliz Beşinci Ordusu, yıkıcı bir yenilgiye uğramıştı. Almanlar tarafından "Michael Operasyonu" olarak adlandırılan, Saint-Quentin merkezli bahar taarruzları Beşinci Ordu'yu neredeyse yok etmişti. Almanlar cephe hattını altmış mil kadar geriye itmişti.

Altmış mil kaybedildi! Yıllar süren sanal çıkmazdan sonra!

Kilometrelerce uzaktan daha da kötüsü, sadece birkaç gün süren çatışmalarda her iki taraftan da on binlerce insan hayatını kaybetti. Yenilgi o kadar kötüydü ki, Beşinci Ordu dağıtılıyordu.

Yarım yamalak okul Fransızcasıyla Paris gazetelerini okuyan Hazel şoktan uyuşmuştu. Bütün bir ordu, başarısızlık ve büyük kayıplar nedeniyle dağılmıştı. James de onların arasında mıydı? Buna inanmayı reddetti. Yine de koca bir ordu dağılmışken başka ne düşünebilirdi ki?

Bu kadar İngiliz cesareti ve fedakârlığından sonra ve Amerikalılar kapıda sıraya girmişken Almanlar bu savaşı gerçekten kazanacak mıydı?

Eğer bir umut ışığı bulunacaksa, o da şuydu: Müttefikler sonunda Almanları durdurmuştu. Almanlar Amiens şehrini ele geçirememiş ya da Kanal limanlarına ulaşamamıştı. Britanya'nın denizlerdeki hayati hakimiyeti devam ediyordu. Müttefikler bunun çok daha önemli olduğunu düşünüyordu. Paris, Almanlar uzun menzilli silahlarını kendisine doğrultmuşken hâlâ olabildiğince güvendedi.

Alman saldırısından altmış mil önce geri çekilmek pahalıya mal olsa ve cesaret kırıcı olsa da, kaybedilen toprakların Almanlar için özel bir stratejik değeri yoktu. Fırtına birlikleri ve piyadeleri, ikmal yollarının yetişebileceğinden daha hızlı ilerliyordu. Ve İngiliz hattı hareket etmemişti.

Her yerde. Kısa süre sonra ilerleyen Almanlar kendilerini mahsur kalmış, kuşatılmış ve aç buldular.

İngilizlerin aceleyle geride bıraktığı erzakları karıştırırken, erzakların arasında sığır eti, çikolata, sigara, hatta şampanya bile buldular. Fritz, Müttefiklerin de kendileri kadar fakir ve aç olduğuna inandırılmıştı. Dört yıl süren savaşın ardından, Fritz'in ailesi açlıktan ölürken, onlar burada hayatın güzel şeylerinin tadını çıkarıyorlardı.

Ele geçirilen altmış milin Almanların moraline getirmiş olabileceği destek, BEF'in çantalarındaki çikolatalar tarafından silindi.

Savaş moraldir. Savaş tedariktir. Savaş çikolatadır.

Alman propaganda makinesi Fritz'i şanlı savaşlarını kazandıklarına inandırmaya çalışsa da Fritz buna kanmadı. İngilizler şampanya içip çikolata yerken, Almanlar fındık kabuğu ve kömür katranından demlenmiş ersatz kahve içiyorsa, savaş bitmişti. Bitmesine daha dokuz ay ve dört milyon kayıp vardı ama yine de bitmişti.

HADES

Kaybolmak-22-25 Mart 1918

SİRKE önümüzdeki günlerde birçok kez daha ortaya çıktı.

James yakıcı gün ışığında ya da kafa karıştırıcı karanlıkta uyanır, nerede olduğunu merak ederdi. Rüyalar uyku ve uyanıklık arasındaki eşiği geçiyordu: mavi gözlü Alman. Alev makinesiyle James'i yutan Alman. Hayır, Hazel'ı yutuyor.

Hazel. Neredeydi? Gitmişti, gitmişti. Burada, önünde duruyordu o zaman, *Boom*, gitti.

Hayır, o Frank'ti. Tanrıya şükür, Hazel değildi, ama Tanrım, Tanrım, Frank'ti.

Sonra, çınlama. Kulakları bir füzenin tiz, yaklaşan vızıltısıyla çınladı. Ama asla isabet etmedi, yere düşmedi. Onun için gelmeye devam etti. Kafatasında çınıyor ve çınıyordu. Terli çarşafların arasında çırpındı ama bilekleri yatağa bağlıydı. Üzerinde ince bir hastane önlüğü vardı, o kadar inceydi ki füzeleri asla durduramazdı. Kıyafetleri neredeydi?

Kaçmak zorundaydı. Siper almak zorundaydı. Burada her şey onu vurabilirdi. Hayır, hayır. O bir hastanedeydi. Hastanede güvendeydi.

Sonra bir patlama *oldu*. Doktorlar ve hemşireler koşuyor, hastalar çığlık atıyordu.

Figürler yatağına koştu, onu kaldırdı ve yatağıyla birlikte bir kamyonu taşıdı. Kamyon tıkırdadı ve adam haykırdı. Birisi gümüş şırıngayla ve yakıcı bir çimdikle geldi ve zaten sık ve karanlık olan görüş alanının kenarları bulanıklaştı ve James ortadan kayboldu.

HADES

At Yarışı Kumarları-Mart-Nisan 1918

MR. VE BAYAN Grundy Street ve Bygrove, Poplar, Londra'dan WINDICOTT, Büyük Savaş patlak verdiğinde, tek çocuklarının savaş tehlikesiyle asla karşılaşmayacağı için yıldızlarına şükretmişti. Kendini piyanoya adanmış sessiz bir kız olan o, bu çetin sınavdan yara almadan geçecekti.

Sonra gizlice hareket etmeye başladı ve aniden bir askere aşık oldu, piyano derslerini bıraktı ve Amerikan askerlerinin bulunduğu büyük bir üste gönüllü olmak için Fransa'ya kaçtı. Orada başına gelebilecek dehşet Bayan Windicott'u geceleri uykusuz bırakıyordu.

Mektupları onlara duyduğu sevgi ve zavallı asker oğlu için duyduğu endişeyle doluydu.

Zamanla bir kitapçıdan Haftalık Kayıplar Listesi'ni satın almaya başladılar. (*London Times* bunu günlük gazeteyle birlikte basmayı bırakmıştı. O kadar uzamıştı ki, başka haberlere yer kalmamıştı).

İngiltere'deki diğerleri bu listeyi yürekleri Windicott'lardan daha fazla korkarak inceledi. Ama her hafta listeyi büyüteçle inceleyip Alderidge, J.'yi (Chelmsford) arıyorlardı. Onlar için bir isimdi ama Hazel için önemliydi. Onu Hazel'in hatırı için sevmeye başladılar.

Herhangi bir isim seçin ve onu yeterince uzun süre izleyin ve bir ölüm listesinde bulamadığınızda sessiz bir teşekkür duası gönderin ve çok geçmeden, hissettiğiniz şey aşk değilse, nedir?

Bachelor's Button (1906 Ascot Gold Cup) veya Apothecary'nin (1915) kazançlarını, zamanlarını ve sakatlıklarını hevesli bir ilgiyle takip eden bir at yarışı kumarbazı ne demek istediğini bilir. Bu savaşın beslediği nesli yetiştirenler, hepsi birden at yarışı kumarbazlarıydı.

APOLLO

Émile-22 Mart-1 Nisan 1918

Belki de, diye düşündü AUBREY, bunca sessizlikten sonra Colette'e müzikten başka bir şey içermeyen bir mektup yazmak çok kafa karıştırıcıydı. Bu yüzden bir mektup daha yazdı. Ve hâlâ cevap gelmemişti.

Cepheye ulaşmak Aubrey için garip bir şekilde iyi olmuştu. Fransız antrenörü Émile Segal eğlenceliydi. Gerçek bir *poilu*'ydu ("kıllı olan"), tepeden tırnağa kalın, keçeleşmiş kahverengi buklelerle kaplıydı. Ve yaptığı suratlar! Boche Almanlarını ve Fransız subaylarının tavırlarını nasıl da taklit ediyordu. Ve 369e askerleri (Émile'e göre Sam Amca'dan sonra "Sammy'ler"), Fransız askerleri için rutin günlük şarap tahsisatıyla sırt üstü yere yıkılmışlardı. Sammy'ler bu kadar güçlü Fransız şarabını kaldıramazdı.

Émile'in onu güldürmesi için Aubrey'nin çakırkeyif olmasına gerek yoktu.

Bu da kendi çapında bir mucizeydi. Haftalar geçti, sonra aylar. Joey'nin yokluğunun acısı ve Aubrey'nin korkunç suçluluk duygusu hiç azalmadı. Ama iki ay geçtikten sonra, zaman, iş ve dostluk Aubrey'i aynı gün içinde hem acı çekmenin hem de gülmenin mümkün olduğu bir yere getirdi. Bunu yapabileceğini asla tahmin edemezdi.

Aubrey ve Émile kısa sürede papağan gibi Fransızca ve ödünç alınmış İngilizce ifadelerden oluşan kendilerine ait bir dil geliştirdiler. Aubrey'nin Fransızcada rüzgâr anlamına gelen *vent* kelimesini şarap anlamına gelen *vin* kelimesiyle karıştırması ve Émile'e yemekten sonra biraz daha rüzgâr istediğini söylemesi gibi, birbirlerinin dilini tamamen kafa karıştırıcı olacak kadar biliyorlardı, *s'il vous plait*. Émile ona ödüllü bir osurukla karşılık verdi. Eğer osuruğu yakabilselerdi, *Flammenwerfer* olurdu.

Akşam yemeği için fasulye. Güzel zamanlardı.

Émile, Aubrey'e cephede nasıl hayatta kalacağını öğretti. Mermileri ve patlayıcıları gazdan nasıl ayıracağını. Sessizce nasıl sürünüleceğini ve ağaçların arasından gelen *havalandırma* sesinin, parmak uçlarında yürüyen bir Boche akıncı grubundan nasıl ayırt edileceğini. Bir teneke kutunun kapağını küçük bir alevin üzerinde nasıl ısıtacağını ve giysilerden yakaladığı bitleri patlamış mısır gibi cızırdayıp patlayana kadar kızgın tenekenin üzerine nasıl fırlatacağını.

Konakladıkları Maffrécourt'ta Aubrey bombalanmış bir tavernada bir piyano buldu. Piyano pek iyi durumda değildi ama Aubrey Émile'e bir gösteri sundu ve K Bölüğünden diğer askerler de doğaçlama bir performans sergiledi.

Ondan sonra, Émile Segal her fırsatta piyanist yoldaşını ortaya atarak tüm övünme haklarını talep etti. *Poilus*'ların duydukları ilk caz müziği eşliğinde dans edişleri Aubrey'in yüksek sesle kıkırdamamak için yumruğunu ağzına sokmasına neden oluyordu. Aubrey onlara fokstrot dansını öğretti, yoksa ölürlük ve artritli bir palyaço sürüsü gibi dans ederek cennetin kapısına giderlerdi.

Aubrey, 13 Nisan 1918'de ciddi bir şekilde siperlere girene kadar her gece sahne aldı. Aubrey, Émile'in savaştan sonra bir rezervasyon acentesi olması gerektiğini düşündü. Kalabalığı nasıl çekeceğini çok iyi biliyordu. Ve Aubrey de bir kalabalığa sahip olmaktan hoşlanıyordu.

Champagne bölgesi sessizdi ve kendilerini şanslı sayıyorlardı. Kuzeydeki hat boyunca gürleyen savaş tamtamlarını duyabiliyorlardı. Ama burada yaban domuzu dışında pek bir şey vurulmuyordu. Joey'nin kaybının yanı sıra kalbindeki tek acı, gün geçtikçe Colette'ten mektup gelmemesiydi.

APHRODITE

Any Mork Mill Do-29 Mart 1918

Hazel ve Colette, Paris sokaklarında bir hafta boyunca sessiz sedasız, kol kola dolaşıp yas tuttuktan sonra sıradan gerçeklikle yüzleşmeyi ve bir savaş işi bulmayı başardılar. Her türlü. Sadece bir şey.

Çok zordu. Herkes Paris'te ne yaptıklarını bilmek istiyordu, Belçikalı bir kız ve İngiliz bir kız. Çoktan savaş işi yapıyor olmalıydılar, neydi peki? Nasıl bitmişti? Referans mektupları var mıydı? Herhangi bir sorun olmuş muydu?

Colette üzüntüden bir pozisyona girebilmek için konuşamayacak kadar dilsizdi ve Hazel da pürüzsüz, kendinden emin, çok da aldatıcı olmayan cevaplar vermeye hazır değildi. Kabul kurulları onun içini gördü ve başvurularını reddetti.

Sonunda bulabildikleri her yardımı kabul edecek kadar çaresiz bir ajans buldular. Çok az sayıda gönüllü askerin yapabileceği, düşük maliyetli bir işti bu. Ne Hazel'in ailesinin ne de Tante Solange'ın onaylayacağı türden bir işti. Ama bulabildikleri tek şey buydu.

Bu çalışma ne zafer çabalarına ne de askerlere yardımcı oldu. Müttefik askerlerine yani.

Alman savaş esirleri için Fransa'daki toplama kamplarını denetleyen bir Kızıl Haç kuruluşunda mutfaklarda çalışarak yemek hazırladılar ve servis ettiler.

HADES

Pembe Oda-12 Nisan 1918

James'i ilk ürküten sessizlik oldu. Sessizlik ve temizlik.

Yatak örtüleri gevrek ve beyazdı. Açık mavi pijamaları teninde yumuşak bir his uyandırıyordu.

Öldüm, diye düşündü. Burası cennet.

Hastane cennet mi?

Güneş ışığıyla aydınlanan oda modern ve gösterişliydi. Duvarları pembeydi. Başucunda bir vazo papatya duruyordu. Bombardıman sesi duyulmuyordu. Sadece aşağıdaki caddede şehir trafiği vardı.

Bir hemşire içeri girdi. Gri bir elbise, beyaz bir önlük ve kısa kırmızı bir pelerin giymişti. Beyaz bir kol bandında büyük kırmızı bir haç vardı ve beyaz bir duvak saçlarını yüzünden ve boynundan uzak tutuyordu.

"Uyanmışsın," dedi. "Biraz su ister misin?"

Kadın ona bir bardak doldurdu ve o da yudum yudum içti. Su diline değdiğinde, ne kadar kuru ve pis bir his olduğunu fark etti. Boş bardağı uzattı ve kadın ona biraz daha doldurdu.

"Bugün günlerden ne?" diye sordu. Sesi çatallaşmıştı. Yabancı ve genç bir sestti.

"Bugün on iki Nisan," dedi ona.

Başını salladı. On iki Nisan. Savaş ... ne zaman olmuştu? Savaş üzerine bir çığ gibi düşmüştü. *Hayır, hayır, hayır, hayır.*

Hemşire bileğini serin parmak uçlarının arasına aldı. Alnındaki saçları düzeltti.

"Her şey yolunda," dedi ona. "Burada güvendesin. Kısa sürede ayağa kalkacaksın."

"Neredeyim ben?" diye mırıldandı.

"Maudsley Askeri Hastanesi'ndesin," dedi ona. "Camberwell'de. Güney Londra."

Londra'da. İngiltere'ye döndük. Hazel. Pembe duvarlar ona onu hatırlatıyordu. Hemşire ona içinde tavuk ve krema soslu patates püresi olan bir tabak verdi ve tabağın üzerinde konserve bezelyeler yuvarlanıyordu. Siper yemeklerinden sonra bu bir ziyafet gibi görünüyordu.

"Gel pencerenin yanındaki şu güzel sandalyeye oturalım, olur mu?" Hemşirenin ona yardım etmesine izin verdi.

"İşte oldu. İşte böyle." Kucağına bir tepsi yerleştirdi. "Seni besleyelim ve gücünü geri kazanmanı sağlayalım. Sonra dışarı bakıp ağaçları görebilirsin. Bu sana iyi gelecektir."

Hemşire gitti. Patatesten bir parça kazıdı ve dilinin üzerine koydu. Annesi daha iyi yemekler yapardı ama kabadayı etinden sonra bu bir krala layıktı. Yuttu, sonra tavuğa daldı ve bıçağının kenarıyla bezelyeleri kovaladı. Bıçak tavuğu neredeyse hiç kesmedi. Sonra James fark etti. Akıl hastanesinde olmalı. Akıl hastalarına keskin bıçak veremezsin.

Tüm nezaketi de açıklıyordu. Pembe duvarlar, güzel bir hemşire ve neşeli bir hoşluk. Çünkü ona küçük bir çocuğa davranıldığı gibi nazik davranılması gerekiyordu. Yemeği dilini ekşitmişti.

Aşağıdaki ağaçların tomurcuklarından elf yeşili ve dantelli çiçekler fışkırıyordu. Hemşire geri döndü. "Ailen geldi. Öğleden sonra dönecekler."

Pembe duvarlardaki altın ışık James'in gözlerini kapatmasına ve yavaşça nefes almasına neden oldu. Tıpkı yaz aylarında büyükannesini ziyaret ettiği deniz kıyısındaki bir gün gibi.

Ailesi burada bir akıl hastanesinde olduğunu biliyordu. Yani zarar çoktan verilmişti. Ama yine de onu seveceklerdi. Kalbinin çürük ve kanayan kutsal yerinde bile bunu biliyordu ve bununla teselli buluyordu.

APHRODITE

Compiègne'de Lahana-Nisan-Mayıs 1918

Lahanaların taze ve temiz bir kokusu vardır. Onları doğrayıp sert sebze parçalarından oluşan devasa fiçılara bir sıçrayışta atarken çıkan çıtırtılı sesin tatmin edici bir yanı var.

Hazel'in işi her gün üç el arabası dolusu yeşil lahanayı dilimlemektir. Günde yaklaşık iki yüz kilo lahana. Lahana suyu yüzünden elleri kızarır ve çiğ kalırdı.

Ama soğandan daha iyiydi. Hazel soğanla baş edemiyordu. Bu yüzden Colette, arkadaşını bağışladı ve her gün otuz kiloluk bir torba soğanın tamamını doğradı. Öyle bile olsa, gözleri çorbaya akmasın diye havacı gözlüğü takmak zorundaydı.

Lahana ve soğandan sonra patatesleri temizler ve keserlerdi. Bazen çorbanın içinde kaynatılacak kasap kemikleri de olurdu. O zaman çorba kuyruğunda bekleyen Alman esirler alkış tutardı. Bunlar Compiègne'deki hayatın en önemli anlarıydı.

Compiègne'deki kampta sekiz bin Alman savaş esiri bulunuyordu. Esintili barakalarda uyuyor, şafaktan önce karneyle dağıtılan ekmekle kahvaltı ediyor, sonra da bütün gün çalışıyorlardı. Fransız hükümeti onlara yolları yeniden inşa ettiriyor ve tren rayları döşetiyordu. Geceleri adamlar açlıktan ölüyordu. Hazel ve Colette kaselerine gri çorba doldurdular.

Hazel onların ne kadar zayıf ve kimsesiz olduklarını görmekten nefret ediyordu. Savaşın ve esaretten yenik düşmüşlerdi.

Artık her gün parlak mavi gözleri ve gür sakallarıyla Almanları görüyor, çorba için "*Danke, Fräulein*" deyişlerini duyuyor, onların ve Fransız ve İngiliz delikanlıların neden dört yıl boyunca birbirlerini öldürdüklerini anlamakta zorlanıyordu.

Elbette Belçika'daki Alman vahşetini biliyordu. 1914'te ne kadar korkunç bir vahşete neden olduklarını biliyordu. Ama bunu yapanlar kesinlikle *bunlar* değildi. Bir ulus nasıl hem alçakgönüllü ruhlar hem de katiller üretebilirdi?

Anneleri, kız kardeşleri, sevgilileri, işleri, hobileri ve evcil hayvanları vardı. En sevdikleri şarkılar, yemekler ve kitaplar. Neden ölmek zorundaydılar? Neden bizim çocuklarımız ölmek zorunda?

Colette için Almanlara hizmet etmek her gün bir ıstıraptı. Onların yüzlerinde, babasına, kardeşine ve arkadaşlarına tabancalarını doğrultan gözleri görüyordu. Onları asla affedemezdi. Ama onları besledi. *Hangi tanrı beni daha fazla yaralamak isterse istesin başarısız olacak, çünkü incitecek hiçbir şeyim kalmadı*, diye düşündü. *Hangi tanrı bizi affetmek isterse istesin, lahana çorbasıyla yetinmek zorunda kalacak*.

Hazel Almanca bilmiyordu ama Colette biliyordu. Nefeslerinin altında Fransa ve İngiltere'ye küfrettiklerinde anlıyordu.

Birkaçı İngilizce konuşabiliyordu, bazıları İngiliz, bazıları da Amerikalı gibi konuşuyordu. Onunla küçük sohbetler yaptılar. Onlara karşı neşeli olmak için elinden geleni yaptı. Şu anda James kimin elindeyse onun da aynı şeyi yapacağını umuyordu. Birinin ona göz kulak olması için dua etti. Başka türlü düşünülemezdi.

Diğerleri onu görmezden geldi ve birkaçı ona bakışlarında kaba, hatta kaba davrandı. Ne mırıldandıklarını bilmiyordu ama tahmin etmek için çok az hayal gücü gerekiyordu.

Saint-Nazaire'in karmaşası ve Paris'in cazibesinden sonra Compiègne sıkıcı ve kasvetliydi. Temizlendikten sonra Kızıl Haç'ın onları yerleştirdiği pansiyona doğru kısa bir mesafe yürüdüler. Konuştular, mektup yazdılar ve kâğıt oynadılar. Hepsi Fransız olan ve hemşire, daktilograf ve çamaşırcı gibi çeşitli görevlerde çalışan sekiz kız daha orada kalıyordu. Arkadaş canlısıydılar.

Sadece baharın yavaş yavaş yaklaşması bir canlanma getirdi. Yapraklar kıvrıldı ve çiğdemler donmuş toprağın arasından çıkmaya başladı. Esintiler yağmur ve lahana olmayan taze yeşil şeyler kokmaya başladı. Aubrey ya da James'ten hiç haber alınamaması olmasaydı, havada neredeyse umut olacaktı.

"Bu iş bizim kefaretimiz," dedi Colette bir sabah işe giderken. "Aubrey'nin kulübemize girmesine izin vermeseydik, hâlâ orada olurduk."

Hazel şaşkınlıkla ona baktı. "Üzgün değilsin, değil mi?" Colette başını salladı. "Hepsini tekrar yapardım. Sadece Bayan Davies'e inat olsun diye.

Ama adaletin gözü kördür," dedi, "ve kural kuraldır. Şimdi ödeyeceğiz. Soğanlarda

ve patates."

"Eğer bu işi bırakırsam," dedi Hazel, "yaşadığım sürece asla lahana yemeyeceğim." Güldü. "Çok yazık. Eskiden haşlanmış severdim."

Colette burnunu kırıştırdı. "*Ffaugh.*"

"Piyanoyu özledim," dedi Hazel. "Acaba artık çalabilecek miyim?"

Colette şaşkın görünüyordu. "Saçmalama. Elbette çalabilirsin."

Bir süre daha yürüdüler, ta ki mutfak binaları neredeyse önlerine gelene kadar.

"Sence Hazel," diye sordu Colette ona, "sadece onları unutmayı öğrenmemiz ve hayatımıza devam etmemiz mi gerekiyor?"

Colette'in Hazel'in kendisine sorduğu soruyu dile getirdiğini duymak onu korkutmuştu.

"Kesinlikle hayır," diye bağırdı. "Aksi yönde kesin bir kanıt elde edene kadar umudumuzu koruyoruz."

"Ne kadar süre için?"

Hazel eski püskü ayakkabılarının çakılları çıkırdatmasını izledi.

"Güvenli bir şekilde evlerine dönene kadar."

Nisan Mayıs oldu ve Mayıs kararlılıkla Haziran'a doğru ilerledi.

Hazel bir gün hesap yaptı ve sekiz tona yakın lahana doğradığını fark etti. Elleri annesininkilere benziyordu; kırmızı, çiğ ve çatlak.

Bir akşam, yemek sırası bittiğinde ve tüm erkekler oturduklarında ya da çorba kaseleriyle bir yerlerde toplandıklarında, Colette üstünü değiştirmek için tuvalete geri dönerken, Hazel her kazandaki tüm çorba tortularını küçük bir tavada birleştirdi.

"Biraz daha çorba, lütfen?"

Sözcükler ağır bir Alman aksanıyla söyleniyordu. Hazel başını kaldırıp baktığında, elinde kâsesiyle kapı aralığında duran bir Alman mahkûm gördü. Silahlı muhafızların her zaman durduğu kapı aralığına doğru baktı. Daha fazla yemek isteyen Almanlara ikinci bir yardımın söz konusu olmadığını söylerlerdi. Ama muhafızlar gitmişti. Hazel mutfakta Alman'la yalnızdı. Ve o çok aç görünüyordu.

Servis sırasından geri çekildiği için Hazel tezgâhın arkasından çıkıp çorbayı doğrudan onun kâsesine döktü. Kaseyi bıraktı ve onu duvara yasladı. Bir eliyle karnına, diğer eliyle de boynuna bastırdı. Tava elinden düştü ve sıcak çorba eteğine bulaştı. Kadın çığlık atamadan, adam ağzını kendi ağzıyla kapattı.

Hazel o kadar şaşırmıştı ki ne yapacağını bilemedi. Mücadele etti ama adam daha güçlüydü. İğrenç diliyle Hazel'ın dudaklarını ve dişlerini yaladı, sonra da zorla ağzına soktu.

Kadın mücadele etti ve savaştı ama adam çok güçlüydü. Yüzünü zorla ona doğru çevirirken bile, acı ve nefret dolu bir sesle ona güldü.

Beyni tam alarm durumuna geçti ve şok ve tiksinti çaresiz bir korkuya dönüştü. Zar zor nefes alabiliyordu. Mücadele etti, tekmeledi ve çırpındı. Yakında kimse gelmezse, o gelebilirdi -bu nasıl *olabilirdi*? O korumalar *neredeydi*? Birden onu bıraktı.

Diğer iki Alman mahkûm Hazel'ın kolunu koparmış, onu duvara yaslanmış halde bırakmıştı. Biri saldırganın suratına yumruğunu indirmiş, önce gözüne sonra da çenesine vurmuştu. Diğerini onu yere yatırıp göğsüne otururken, ilki de bacaklarını sıkıştırdı.

"Gidin, Fräulein," dedi ilk kurtarıcısı. "Çok üzgünüz."

Bu kargaşa, iki Fransız muhafızın oyalandıkları yerden koşarak kapıdan içeri girmelerine neden oldu. Colette de ortaya çıkmış ve bir anda Hazel'ın yanına gelmişti.

Fransız muhafızlar Hazel'a, "Bu adam size zarar verdi mi, Matmazel?" diye sordular.

Hayır derse, adam ona, Colette'e ya da oradaki genç kızlardan birine tekrar sarkıntılık edebilirdi. Ama evet derse, gardiyanlar suçluyu bir daha geri dönemeyeceği bir yere götürebilirlerdi. Uluslararası yasalar askerleri savaş esiri olarak tutan ülkelerin onları öldürmesini engelliyordu ama "kazalar" oluyordu. Bazı Fransız askerleri herhangi bir bahane bulmaya hevesliydi.

Bileğiyle ağzını ovuşturdu. Yerde yatan ve alaycı gözlerle onu izleyen adamın görüntüsü öğürmesine neden oldu. Ama onun ölüm fermanını imzalamaya hazır değildi.

"Yoksa sadece kavga mı ediyorlardı?"

Yüreği parçalandı. Artık onu kurtaranlar bile cezalandırılma tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

Sıcak suya hasretti. Bir diş fırçası. Ondan kalan her izi temizleyecek bir şey.

"Bana çok kaba davrandı." Sesi de cevabı kadar zayıftı. "Beni savundular."

Colette öfkeli bir Fransızca ile asker muhafızların üzerine atıldı. *Arkadaşım neden yalnız bırakıldı? ve her zaman korunma hakkına sahiptir.*

Hazel şok, iğrenme ve ihlal dalgaları üzerine çökerken yüzünü kapattı.

Baş muhafız, "Siz üçünüz ayağa kalkın," dedi. "Ayağa kalkın. *Haydi, haydi.*"

Kurtarıcıları saldırgandan kurtuldu ve hepsi ayağa kalktı. Saldırgan tek gözünün ucuyla ona baktı.

"Hadi eve gidelim Hazel." Colette bir kolunu ona doladı. Kamp binalarından ayrıldıklarında Colette ekledi: "Bu çöplüğü terk edip Paris'e dönelim."

Hazel bunu kabul etmekten çok memnundu, ta ki odalarına dönüp annesinden gelen ve üzerinde gazeteden bir kupür bulunan mektubu bulana kadar.

HADES

Melcome Home-6 Mayıs 1918

Maudsley Hastanesi'nde geçirdiği birkaç haftanın ardından James Mayıs ayı başında taburcu edildi.

Günler pembe bir bulanıklığa dönüşmüştü.

Hiçbir şey düşünmediği zamanlar oluyordu. Pencere pervazına tünemiş kızılgerdanı. Vazodaki çiçekleri.

Titreme azaldı. Artık şırıngayı hiç görmüyordu.

James'in yemek yediği ortak odada bir gramofon çalışıyorlardı. Diğer hastalarla dama oynardı. Birlikte konuşurlar ve bazen ağlarlardı.

Chelmsford'a giden tren yolculuğunda anne ve babası iki yanında oturuyordu. Annesi kolunu onun koluna dolamış ve ona sarılmıştı. Bu ona kendini küçük bir çocuk gibi hissettirmişti.

Maggie ve Bob'un verandada birbirlerine sarılıp sonra da ona doğru koştuklarını görünce gözyaşlarına boğuldu. Bob daha uzun boyluydu, burnunda lekeler vardı ve Maggie biraz şişmanlamıştı, saçları her zamankinden daha kıvrıkcıktı. Onu ağlarken gördüklerinde, buna kendilerinin neden olduğundan korkuyorlardı. Onlara, hayır, hayır, hiç bu kadar büyük olmamıştınız demek istedi ama yapamadı ve odasına gitti.

Kendini yeniden on üç yaşında hissetti, Bob gibi. Kitaplığının üzerine dizilmiş tozlu bir teneke asker seti gülünemeyecek kadar komikti.

Yatağının yanında, içinde bir mucize eseri bulunmuş olan askeri teçhizatının bulunduğu bir kutu duruyordu. Bunu görmek onu tiksindirmişti.

Yatağının yanındaki masanın üzerinde bir yığın mektup duruyordu. Mektupları açtı, Hazel'inkini sona sakladı ama zevki mi yoksa acıyı mı ertelediğini söyleyemedi.

İlki, onca insan arasından Er Billy Nutley'den geldi.

12 Nisan 1918, şöyle yazıyordu. Sevgili James, yeni çavuşumuz bana senin adresini verdi. General Byng komutasındaki Üçüncü Ordu'ya yeniden atandık. Eskisinden çok daha ileride değiliz ama ortalık sakinleşti. Jerry bizi fena hırpaladı ama gücü tükendi ve dayanıyoruz. İyi bir işti ama bedeli ağır oldu. Chad Browning'in ailesinden haber aldım. Galler'e dönmüş ve iyileşiyor gibi görünüyor. Yaralı olacak. Ailesi sana yazmak istedi. Onlara adresinizi verdim. Yeni çavuşa yaptıklarını anlattım, Storm Trooper'ları durdurup Browning'i güvenli bir yere götürdüğünü. Hepimiz ona seni madalya için yazmasını söyledik. Gilchrist öldü, sanırım biliyorsun, ve Selkirk. Mason kayıp. Geri kalanımız, bizden geriye kalanlar, hepimiz hala buradayız. Bir an önce iyileş ve geri dönüp alaya katıl. Bu arada, ayaklarını uzatırken bizi düşün. Güle güle, Bill.

Mektup elinde sallandı. Hemen bir tane daha açtı.

20 Nisan 1918. Sevgili Bay Alderidge, Zavallı oğlumuz Chad'in yanıklarına kahramanca yardım ettiğiniz ve onu güvenli bir yere taşıdığınız için eşimin ve benim minnettarlığımızı ifade etmek için yazıyorum. Halen hastanede iyileşme sürecinde ve birkaç deri nakli yapıldı. İyileşmesi için umutluyuz. Tüm bandajların altında o hala bizim Chad'imiz. Size nasıl teşekkür edeceğimizi bilmiyoruz, ancak size yardımcı olabileceğimiz bir yol olursa sormaktan çekinmeyeceğinizi umuyoruz. Saygılarımla, Bay ve Bayan Bowen Browning, Tenby, Galler.

Sırada ordudan gelen bir mektup vardı. Üstün Hizmet Madalyası ile ödüllendirilmişti. Mektubun ekinde yirmi poundluk bir çek ve gerçek madalyanın ne zaman geleceğine dair bir bildirim vardı.

Bir sonraki mektupta bir kadının el yazısı ve köşede bir YMCA amblemi vardı. Bayan Davies'ten gelen ve Hazel'ı askerlerle ahlaksız ilişkiye girmekle suçlayan notu okudu.

Paris gözlerinin önünde dönüyordu. Poplar. Trenler. Royal Albert Hall.

Piyanist kızının bu kadının söylediği gibi bir şey olabileceğine inanmak imkânsızdı. Bu bir yalan olmalıydı. Peki o zaman bu kadın neden böyle bir mektup gönderme zahmetine girmişti?

Artık kıracak kalbi kalmamıştı ama gizli bir köşede, savaşın altına gömülmüş bir halde ağlıyordu. Eğer Hazel Windicott görüldüğü gibi biri değilse, o zaman bu dünyada inanacak hiçbir şey kalmamıştı. Onur, Hak, Adalet, hepsi çoktan toz yığınına karışmıştı.

Mektubu bir kez daha okudu.

Kaderin bir cilvesi sekretere bunu göndertti, diye düşündü. Veda ederken çektiği acıyı hafifletmek için. Mektuplaşmaması, kızın bir zamanlar ona karşı beslediği sevgiyi öldürmediyse bile, şimdi öldürmeliydi. Artık iyi ya da kötü hiçbir kızın sevgisine layık değildi. O sadece bir erkek kabuğuydu. Anne babasının evindeki çocukluk odasındaki küçük yatağında kıvranan bir çocuk kabuğuydu. Artık herhangi bir kızın isteyebileceği biri olmak için tamamen elverişsizdi.

Hazel'ı şimdi burada hayal etmeye çalıştı. Bu odaya girdiğini.

Cildi soğudu.

Onu görmek en büyük arzusu olmayacağı için değil. Çünkü *olurdu*.

Bir gün gelecek, Hazel'ın leylak rengi anısına, hayatına dönüp bakacak ve onu tanıdığı için memnun olacaktı. Bir zamanlar onun gibi bir kız için bir şeyler ifade etmişti. Bir keresinde onu öpmüş ve onu sevdiğini söylediğini duymuştu.

Hazel'in Beşinci Ordu Karargâhı'ndan gönderdiği mektup açılmadan duruyordu. Geriye sadece büyük, sert bir zarf kalmıştı. Zarfı açtı ve içinden siyah karton bir folyo çıkardı. İçindeki fotoğrafta o, Cupid ve Hazel, ona aldığı yeni paltoyla kameraya gülümsüyorlardı.

Günün geri kalanında ailesi kapıyı çaldığında cevap vermedi.

ARES

Mord "American "ın Hecelenmesi -14 Mayıs 1918

Yurtdışındaki askerlerin hikayelerini arayan ve General Pershing'in Amerikan Seferi Kuvvetleri'nin Fransa'daki alaylarını ziyaret eden ÜÇ AMERİKALI muhabir 14 Mayıs 1918'de Champagne bölgesine geldi. İsimleri Thomas M. Johnson (New York *Evening Sun*), Martin Green (New York *Evening World*) ve en ünlüsü *Saturday Evening Post*'un popüler yazarı Irvin S. Cobb'du.

Zenci askerlerin savaşta görev yaptığını biliyorlardı, ancak onların hamal olarak çalıştığına inanıyorlardı. Siyah bir alayın savaşta olduğuna dair söylentiler duymuşlar ama resmi bir rapor görmemişlerdi.

Sonunda Fransız komutasına bağlı 369. Amerikan tümeninin Champagne bölgesinde görev yaptığı haberi kulaklarına ulaşır ve hemen haberin peşine düşerler. Kaderin cilvesine bakın ki, Henry Johnson ve Needham Roberts adlı iki erin bir baskın grubundaki yirmi dört kadar Almanı püskürtmesinin ertesi sabahı oraya varmışlardı.

Kentucky'li bir Güneyli olan Irvin Cobb, siyahları tembel, cahil "zenciler" olarak tasvir etmesi, klişeler ve karpuz şakaları yapmasıyla ünlüydü. Birçok siyah asker onu selamlamayı reddetti. Ancak Henry Johnson ve Needham Roberts'ın kahramanlıklarını öğrenen ve savaşın gerçekleştiği yerin Alman silahlarıyla dolu olduğunu ve leğen büyüklüğünde bir kan birikintisi olduğunu gören Cobb, bir hikaye gördüğünde anlıyordu.

Üç muhabir de eve makaleler gönderdi. Hem Johnson'a hem de Roberts'a "Genç Siyah Joe" diyorlardı. Daha sonraki haberlerde "Henry Johnson Savaşı" olarak adlandırıldı. Hikaye ulusal bir sansasyon yarattı. Savaşı canlı ayrıntılarla anlattılar - birçok yerinden vurulan Roberts yere yatıp düşmana el bombaları fırlatırken, yine birçok kez vurulan Johnson'ın Almanlarla savaşmaya devam ettiğini ve Roberts'ı önce tüfeğiyle, sonra

Tüfeğin dipçığıyle, sonra da bolo bıçağıyla. Bolo bıçağı onu kıyıdan kıyıya bir yıldız yapacaktı.

Jim Crow stereotipleri satarak geçimini sağlayan ve bunu bilen Cobb bile Johnson'ın kahramanlığından etkilenmişti. Kendi makalesine ilginç bir son eklemişti:

*. . siyah askerlerimizin bu savaşta yapacaklarının bir sonucu olarak, ülkemizde milyarlarca kez, bazen alayla, bazen nefretle, bazen de tüm nezaketiyle söylenmiş olan - ama eminim ki siyahların kulağına hiç gitmeyen ama kalplerinde bir sızı bırakan - bir kelime, Güney'de de Kuzey'de de hepimiz için yeni bir anlam kazanacak ve bundan sonra n-i- *- *-r sadece Amerikan kelimesinin başka bir yazılış şekli olacak.*

APHRODITE

Meclis Çağrısı - 1 Haziran 1918

Hazel, Haziran ayının ilk cumartesi günü, parlak ve puslu bir kuşluk vakti, Chelmsford, Old Moulsham, Vicarage Road'daki büyük bir evin ön kapısını yüreği ağzına gelerek çaldı.

Patiska bir günlük elbise giymiş, rahat görünümlü bir kadın kapıyı açtı. "Günaydın canım," dedi. "Siz kimsiniz acaba?"

"Günaydın," demeyi başardı Hazel. "Benim adım Hazel Windicott. Bay James Alderidge'i arıyorum." Yutkundu. "Ben onun arkadaşıyım."

Kadının ifadesi değişti. "Öyle mi?" dedi. "İçeri gel o zaman."

Kadın tombul kolunu omuzlarına doladı ve onu girişten geçirerek ön taraftaki oturma odasına yönlendirdi. Karanlıktı, lekeli meşe panellerle kaplıydı. Zarif olmaktan çok ev gibi hissettiriyordu, bu da Hazel'ı rahatlatı.

"Ceketini alayım. Ne güzel bir pembe! Al, rahatına bak."

Hazel'ın o güne kadar gördüğü en gür kumral saçlara sahip on beş yaşlarında genç bir kadın burnunu ön oturma odasına uzattı. Maggie.

"Margaret, canım, *James'in* bir *arkadaşı* burada. Bize biraz çay ve bisküvi getirir misin?" "James'in arkadaşı" ifadesine "İngiltere Kraliçesi" anlamını yükledi.

Maggie'nin kaşları havaya kalktı. Evin arka tarafına doğru gözden kayboldu.

Hazel başının döndüğünü hissetti. Görünüşünün her yönüyle incelendiğini fark etti. Menekşe rengi eteği çok mu cıcaflıydı? Paris ayakkabıları çok mu gösterişliydi?

"Söylesene," diye sordu kadın, "James'i nereden tanıyorsun?"

James burada mı? Neden bana söylemiyorsun?

"Bir kilise dansında tanıştık," dedi Hazel. "Poplar'da. Fransa'ya gitmeden hemen önce."

"Bir kilise dansı!" dedi kadın. "Ne kadar da mübarek annesine hiçbir şey söylemeyen biri! Gerçi sanırım çoğu genç erkek öyledir."

Hazel atladı. "Siz Bayan Alderidge *misiniz*?"

Kadın bir elini alnına vurdu. "Canım benim, evet! Gençliğimle birlikte kafamı da yıllar önce kaybetmişim anlaşılan. Evet, ben Bayan Alderidge." Kıkırdadı.

"Peki James burada *mi*?"

Kadının yüzü hareketsizleşti. Ağzını açtı, sonra durakladı.

"Bilmiyorsun."

Hazel'in eti soğudu. Tanrı aşkına, lütfen, hayır.

"Bayan Alderidge," diye yalvardı, "bilmediğim ne var?"

"Çok solgun görünüyorsunuz," dedi Bayan Alderidge. "James'ten en son ne zaman haber aldınız?"

"Düzenli olarak yazışıyorduk," dedi Hazel, "ama sonra Beşinci Ordu'nun katıldığı büyük savaş oldu - her neyse, savaştan sonra mektuplar kesildi. Ve ben çok korktum."

Bayan Alderidge'in yüzü sempatiyle eridi.

"Sonra annem bana gazetede gördüğü bir kupürü gönderdi," diye devam etti Hazel, "Üstün Hizmet Madalyası aldığını söylüyordu."

Bayan Alderidge gururla kabardı.

"Ben de onun hakkında bir şeyler öğrenebilir miyim diye savaş çalışmaları yaptığım Fransa'dan döndüm."

"Fransa'dan döndünüz," diye yankılandı Bayan Alderidge merakla.

"Savaşta çalıştığın yerden. Ah, seni sevgili kızım." Sanki sahnenin şefkati dayanabileceğinden daha fazlaymış gibi gözlerini kapadı.

Bu James'in annesi, dedi Hazel kendi kendine. *Omuzlarından tutup onu sarsma.*

O sırada Maggie elinde çay servisi dolu bir tepsiyle kapıda belirdi ve tepsiyi yakındaki bir masanın üzerine bıraktı. "Yukarıya biraz çay götüreyim mi?" diye sordu annesine.

Üst katta kim var? Hazel çaresizce bilmek istiyordu. Maggie ona bir şey mi söylemeye çalışıyordu?

"Birazdan geleceğim Margaret," dedi Bayan Alderidge.

Maggie yavaşça odadan çıktı. Hazel'ın sabrı taşıdığında Bayan Alderidge çay doldurmakla ve Hazel'a krema olsun olmasın çayı nasıl bulduğunu sormakla meşguldü.

"Lütfen, Bayan Alderidge," diye yalvardı Hazel, "James hâlâ hayatta mı?"

Ev sahibesinin yüzünden bir gölge geçti. "Öyle, Tanrı'ya şükür."

Fincanı yere bıraktı ve Hazel'ın iki elini de kendi ellerinin arasına aldı.

"Seni zavallı kuzucuk. Öldüğünden mi korktun?"

Hazel'ın gözleri yaşardı. Göz kapaklarını sıkıca kapattı.

"O zaman ağır yaralı mı?"

Bayan Alderidge ellerini yavaşça bıraktı. Hazel'ın omuzlarına yeni bir korku yerleşti. *Önemli değil*, dedi kendi kendine. *Her ne ise, önemli değil. James olduğu sürece.*

James'in annesi sonsuzluk gibi gelen bir süre boyunca onu izledi.

"Vücudu iyi durumda," dedi uzun uzun, "ama henüz tam olarak kendisi değil."

Evin diğer köşelerinde insanlar hareket ediyordu ama Hazel'a hiçbir ses ulaşmıyordu. *Gelmedi. Henüz. Tam olarak. Kendisi.*

"Bayan Alderidge, "Neden yukarı çıkıp James'le biraz sohbet etmiyorum?" dedi. Seni görmek ona çok iyi gelebilir."

Hazel çok geçmeden merdivenlerden çıkan ayak seslerini duydu. Kendini toparlamaya çalıştı.

Bedeni iyi ama henüz tam olarak kendisi değil.

Henüz değil.

"Henüz", kendisi olabileceği anlamına geliyordu. Yanlış olan şey zamanla düzeltilebilirdi.

Ayak sesleri bu odanın hemen üstünde, sokağa bakan odadaydı. Tavana baktı. James oradaydı. Onun üstünde bir yerde. Tam orada.

Kabuk şoku mu? Bu muydu? Alman esirlerden bazıları bundan muzdaripti. Daha ağır vakalar ayrı bir koğuşta tutuluyordu. Çalışamıyorlardı.

Aklına ağza alınmayacak şeyler geldi. Deli gömlekleri. Kudurmuş delilik. Şiddet. Alman esirlerin düşüncesi, Compiègne'de sessiz anlarına ve kâbuslarına musallat olan o korkunç sahneyi geri getirdi. Dudaklarının üzerine bir yumruk bastırdı.

Kes şunu.

James neden aşağı gelmedi?

Belki de giyiniyordu. Hayali saç tutamlarını tekrar yerine sıkıştırdı. Ya da belki onu bugün göremeyecekti ama çok yakında görmek için can atacaktı.

Her şey yolundaydı. Tabii ki! Bir bakalım. Belki bir yerde kalacak bir yer bulabilir ve birkaç gün orada kalıp ailesine bir telgraf çekebilirdi. Pansiyonerlere oda kiralayan saygın, yaşlı bir kadın bulabilir ve ...

Merdivenlerde çok daha yavaş bir adım sesi duyuldu, aşağı iniyordu. Hazel kendini destekledi. *James*. Ama James değildi.

"Çok üzgünüm Bayan Windicott," diye söze başladı Bayan Alderidge. "James şu sıralar kendini pek iyi hissetmiyor."

Hazel gülümsemek için kendini zorladı. "Sorun değil," dedi. "Başka bir zaman gelebilirim."

Bayan Alderidge başını salladı. "James size bir mesaj iletmemi istedi."

Hazel başını eğdi. O anın ona tanıdığı tek mahremiyet buydu. "Benden şunu söylememi istedi," dedi kadın, "arkadaşlığınızın paylaştığınız güzel anılarla sona erecek. Sağlık ve mutluluğunuz için en iyi dileklerini sunar."

Bayan Alderidge, Hazel'in biraz oturmasına izin verme inceliğini gösterdi.

"Sorunu her ne olursa olsun," diye fısıldadı dizlerine, "ona yardım ederdim. İyileşene kadar sabırlı olurdum."

Bayan Alderidge iç çekti. "Çok iyisin canım," dedi üzüntüyle. "Çok, çok iyi."

Hazel şok içinde asılı kaldı, ta ki Mrs. Alderidge izliyordu.

Ayağa kalktı. "Çay için teşekkür ederim."

"Sana en iyi dileklerimle, canım." Bayan Alderidge Hazel'a ceketini uzattı. "Ne kadar üzgün olduğumu anlatamam."

Hazel bahçe kapısına giden çakıllı yolda ilerledi. İçindeki her şey ön pencerelere bakıp James'in yüzünün orada olup olmadığını görmek istiyordu ama Bayan Alderidge'in bakışlarının kürek kemikleri arasına sıkıştığını hissetti ve hızla sokağa doğru ilerledi.

APHRODITE

Eşleşiyor - 1 Haziran 1918

Maggie, Alderidge'lerin evinin kapısında annesinin yanında duruyordu.

"James *böyle* bir kızı bir merhaba bile demeden mi gönderdi?"

Annesi iç çekti. "Bu onun suçu değil, Mags."

Maggie başını salladı. "Kimin hatası olduğu umurumda değil. Bu aptalca ve ben ondan hoşlanıyordum."

"Kardeşin de öyle." "O

zaman neden-"

"Sakın bu işe karışma Maggie," dedi annesi. "Zaten çok şey söyledim. Zavallı çocuğun yeterince derdi var."

Maggie, daktilo odası haline getirdiği uşak kilerine gitti ve bir klavye alıştırmasını gagaladı, düşündü, düşündü.

James ikinci kattaki bir pencerede gölgede durup onun gidişini izledi. Elinde değildi.

Kadın kapıda dönerken, adam onun profilden yüzünü hızlıca gördü. İşte oradaydı, üzgün ve mükemmel.

Uzun duruşu, başının üzerine yığılmış siyah saçları, uzun boynu, hüznle eğilmiş başı, yavaş adımları. Boğazını saran yakasının yumuşak beyaz danteli. Ona aldığı o parlak palto. *Tam oradaydı*. Güneş ışığı etrafında bir hale oluşturunuyordu. Her adım onu biraz daha uzağa taşıırken, giderek küçülüyordu.

O gelmişti. Onu görmeye.

YMCA'daki o kadının söylediği gibi biri olsaydı, gelir miydi?

Eğer onun inandığı kişi olsaydı, gidişini nasıl izleyebilirdi?
Keşke şimdi oradan kaçabilseydi ve onu kollarına alıp orada
ölebilseydi.

Ama artık onu tanıdığı gibi biri değildi. Bir daha asla o James
olamayacaktı.

Seni asla incitmeyeceğim, Hazel Windicott.

Oh, Tanrım.

Onu bir kez incitmesi daha iyiydi, şimdi, acısını uzatmaktansa, hatta
acıma ve nezaketinin onu hayatının geri kalanında ona acı verecek bir
bağlılığa kilitlemesine izin vermektense.

Eğer onu seviyorsa, onu yalnız bırakmalıydı.

Yoldaki bir viraj onu görüş alanından çıkarana kadar onu izledi.

APHRODITE

Spazmlar-1 Haziran 1918

İşte kritik an buydu. Tüm çalışmalarım alev almak üzereydi. Talihsizlik, aptallık ve bencillik yüzünden yeterince aşk kaybettim, hastalık ve ölümcül savaştan bahsetmiyorum bile. Hazel'in Londra'ya giden trene binmesine izin veremezdim. Umutsuzca aradım. Bir trajediyi önlemek için sadece dakikalarım vardı.

Adımları onu körlemesine ilerletiyor, gözyaşları arasında hiçbir şey göremiyordu.

İleride eski bir papaz evi duruyordu. Verandada papazın yaşlı karısı örgü örüyordu.

Daha sonra yaptığım şeyden gurur duymuyorum.

Kendimi savunmam gerekirse, bu tür şeyler Bayan Puxley'in başına her gün birkaç kez gelirdi.

Ona bir sırt spazmı verdim. Acı içinde bağırdı. Bu konuda tiyatral davranacağını biliyordum.

Çılgılığı Hazel'in umutsuzluğuna bile ulaştı. Aceleyle yürüyüşe çıktı.

Bunun sportmence ya da hoş olmadığını biliyorum. Öyle olduğumu da hiç söylemedim. Ama ben bir canavar değilim. Haftanın geri kalanı spazmsız geçti ve kocası onu iki kez yanağından öptü.

Devam edebilir miyim? Teşekkür ederim.

Hazel yardım etmeyi teklif ettiğinde, beyaz saçlı kadın sadece menekşe rengi bir etek ve Chelmsford'lu hanımların sadece hayalini kurdukları ve belli belirsiz onayladıkları, Parisli kızların raftan satın alabilecekleri türden bir çift zarif ayakkabı gördü.

Etek ve ayakkabılar Bayan Puxley'nin içeriye girmesine ve bir kanepeye oturmasına yardım etti, başı ve dizleri için minderler buldu ve bir bardak su getirdi.

Acısına rağmen Hazel'a iyice bakabildi.

"Kimsin sen canım?" diye sordu. "Buralardan değilsin." "Hayır," diye yanıtladı Hazel. "Londra'dan geliyorum. Bu mahalleye bir arkadaşını ziyaret et."

Bayan Puxley başka bir siniri kendini ifade etmeyi seçince yüzünü buruşturdu. "Bana karşı bir merhamet meleği oldunuz," dedi. Bayan Puxley, yani. Sinir değil.

"Sizin için çağırمام gereken biri var mı?" diye sordu Hazel.

"Bugün hizmetçinin izin günü," diye sızlandı Bayan Puxley, "kocam da kasabada bir cenazede."

"Sana aspirin getireyim mi?" diye sordu Hazel.

Bayan Puxley, "İğrenç bir Alman şeyi," diye cevap verdi. "Ben buna inanmıyorum."

Yaşlı kadın o kadar zayıf ve acınası görünüyordu ki Hazel oradan nasıl ayrılacağını bilemedi.

Bayan Puxley, "Sürekli piyanoya bakıp duruyorsun, canım," diye gözlemledi. "Çalıyor musun?"

"Biliyorum," dedi Hazel, "gerçi uzun zaman oldu."

"Benim için bir şeyler çal," dedi Bayan Puxley. "Zavallı sinirlerim için yumuşak bir şeyler."

Hazel tereddüt etti. Yanında hiç müzik yoktu ve aylar geçmişti. Fransa'dan doğruca Chelmsford'a gelmişti. Ailesini görmek için eve bile uğramamıştı. James'i bulmasını kutlamak için onları görmeye gidebilirdi, diye düşünmüştü, ya da omuzlarında ağlamak için-

Eğer.

Çok fazla "eğer" vardı. Bunu hiç hayal etmemişti - James hayatta, onu görmeyi reddediyor.

"Hayatım?" diye sordu Bayan Puxley. "İyi misin?" "Oh."

Hazel gülümsemeye çalıştı. "Ben iyiyim."

"Sizi üzüyorsa oynamanıza gerek yok," dedi papazın karısı. "Hayır, hayır." Hazel hızla ayağa kalktı. "Memnuniyetle."

Bayan Puxley için Beethoven'ın "Pathétique" ini çaldı. İkinci bölüm. "Adagio cantabile."

Aubrey buna Beethoven'ın "Acıklı" şarkısı demişti. Onun dışarıda bir yerlerde, güvende olması için küçük bir dua gönderdi.

Ve şimdi, Beethoven'ın opus 13, Do minör 8 numaralı Piyoano Sonatı'nda saklı olan hüznü ve özlemi daha önce hiç anlamadığı bir şekilde anlıyordu. Kırık kalbinden çalgısına akıyorlardı. İhtiyacı olan şey buydu. Yaralı ruhu için bu merhem.

"Canım," diye fısıldadı Bayan Puxley nefes nefese, son notalar evin her yerinde yankılandıktan sonra, "kimsin sen?"

"Benim adım Hazel Windicott," dedi.

"Eşlikçi misiniz? Ders veriyor musunuz?"

Ah. Hazel nasıl cevap vereceğini düşünmeye çalıştı. "Savaş işi yapıyordum," diye açıkladı, "ama koşullar beni görevimden ayrılmaya zorladı ve buraya geldim." Yaşlı kadının onu sorgulamayı bırakmasını ve çalmasına izin vermesini diledi. Müziksiz geçen aylardan sonra bu kadar kısa bir tat almak ıstırap vericiydi.

Bayan Puxley'nin neredeyse ağzı sulanacaktı. "Yani," diye fısıldadı, "şu anda tamamen boş olduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?"

Seçtiği talihsiz kelimeler Hazel'in yüreğini burktu. Sevgilisi artık olmasa bile ona çok bağlıydı.

"Bulabilirsem başka bir tür savaş işine dönmeyi planlıyordum," dedi, "ama umudum, sonunda, bir müzik konservatuvarı seçmelerine hazırlanmak."

Sözleri onu şaşırttı. Evet. Başvuracaktı. Başkaları için gösteri yapma korkusu artık neredeydi? Diğer pek çok çocukça şeyle birlikte gitmişti. Geleceği ne olursa olsun, piyano çalacaktı. Çünkü bunu istiyordu. Kimse ondan bunu beklediği için değil.

Bayan Puxley kararlı bir tavırla, "Umarım konservatuvar eğitimi almak niyetindesinizdir," dedi. "Sizin gibi bir yetenek varken, bunu yapmamak suç olur."

Hazel, kendisinininkinin efsanevi bir yetenek olmadığını bilecek kadar piyano yarışmalarında çalmıştı. Ama çok çalışırsa bir yerlerde, saygın bir müzik okulunda onun için bir yer olmalıydı.

"Çok güzel bir piyanonuz var," dedi. "Çok hoş bir tonu var ve odanın akustiği de çok iyi."

Bayan Puxley onun açıldığını gördü. "Bayan Windicott," dedi, "biraz aceleci davranacağım ama bu büyük eski evde sadece kocam ve ben varız. Oğlumuz evlendi ve gitti. Şu anda Pazar okulu için bir çocuk piyanistine ihtiyacımız var. Bir süreliğine bizimle kalmanızdan, seçmeler için pratik yapmanızdan ve bu eski yeri biraz daha parlak hale getirmenizden daha güzel ne olabilir?"

Hazel şaşkına dönmüştü.

Bu oldukça aceleci davete dahil *olmadığımı* söylemeyeceğim.

"Kocam bana hep soruyor, neden bu kadar masraf yapıp "Ama ona, 'Alfred, piyanoya ne zaman ihtiyacın olacağını bilemezsin,' diyorum." diye devam etti. Hazel'a döndü. "Belli ki iyi yetiştirilmiş genç bir hanımsın. Hiç valiziniz var mı?"

Bagaj mı? Bagajları tartışma aşamasına gelmişler miydi?

Bu korkunç şeyi yapmalı mıydı? James artık onu görmek istemediğini söyledikten sonra, kendisini onun sokağının hemen aşağısına yerleştirmek?

Yap dedim ona. Şansını dene.

Bunu hak ediyor, diye düşündü hınzırca. Bir merhaba bile demeden onu göndermek! Fransa'dan buraya kadar onun iyi olduğundan emin olmak için gelmişti ve bunu yapana kadar da gitmeyecekti. Her şeyin bittiğini yüzüne söylemesine izin verecek, sonra da gidecekti. Bu arada yakınlarda kalacak ve bu güzel piyanoda çalışacaktı. Neden olmasın?

"Bavulum istasyonda," dedi Bayan Puxley'e.

"Mükemmel," dedi o değerli kadın, koltuktan kalkıp geçirdiği spazmı unutarak. "Sizin için gidip alması için komşuyu göndereceğim."

Papazın karısı, yalnız geçirdiği saatler ve çocuklarının Pazar okulu için bir piyano kızı bulmuş olduğundan, onun istasyona kadar yürümesine ve fikrini değiştirmesine izin verecek değildi.

ARES

Hafif Görev-Haziran C-4, 1918

PAZARTESİ günü, JAMES takım elbise giymiş ve kravat takmış olarak şehre indi. Randevusu, iyileşme oranını ve askerlik hizmetine dönmeye hazır olup olmadığını belirlemekle görevli olan askeri inceleme kurulundaydı. Eğer onu yeterince iyi bulurlarsa, siperlere geri dönecekti ve bu körelmiş haliyle bir hafta bile dayanamayacaktı. Eğer onu uygun bulmazlarsa, bu onun paramparça olmuş benliğinin bir başka aşağılayıcı hatırlatıcısı olacaktı.

Kurulda üç doktor vardı. Biri "işinizin başına dönün, sizi kaytarıcılar" felsefesine sahip gibi görünüyordu, bir diğeri mermi şoku geçirmiş hastalar olarak adlandırılan nevrastenik vakalara sempati duyuyordu ve üçüncüsü duygularını iyi koruyordu. James bir hademenin dürtmesine ve dürtmesine boyun eğdi, sonra oturdu ve üç kişilik panel tarafından kendisine yöneltilen soruları yanıtladı. Kendini daha çok mahşer günü gibi hissetti. Görüşme bittiğinde, karar açıklanana kadar uyuşuk bir şekilde oturdu: ilerleme kaydetmişti. Dinlenmek ona iyi gelmişti. Henüz savaşa dönmeye hazır değildi ama muhtemelen zamanla hazır olacaktı. Ertesi gün "hafif görev" için kasabadaki askere alma ofisine rapor verecekti. Evrak işleri. Üniformasını giyip üzerine düşeni yapabilirdi.

Eve yürüdü.

Üniformasını düşünmek bile onu ürpertiyordu. Odasının güvenliğinden ayrılmak istemiyordu. Ama belki de annesinin başının etini yemesinden uzaklaşmak ona iyi gelecekti.

Ertesi sabah banyo yaptı, üniformasını giydi ve Vicarage Yolu'ndan kasabaya doğru yola çıktı.

APHRODITE

Sizin Olabileceğinizi Umuyorum-4 Haziran 1918

"Kardeşimi seviyorsun, değil mi?"

Hazel ayağa fırladı. Öğle vakti kilisenin etrafındaki parkta yürüyüşe çıkmış ve çiçekleri seyretmek için diz çökmüştü. Şimdi ayağa kalktı ve neredeyse bir kızla çarpışıyordu. Kıvrıcık saçlı bir kız.

Margaret.

"Bana Maggie diyebilirsin," dedi kız. "Peki, onu seviyor musun?"

Hazel bir adım geri çekildi. "I-"

"Çünkü ona senin için bir not götürebilirim."

Hazel gözlerini kırptırdı. "Annen kesinlikle bunu onaylamazdı."

"Ben olsam ona söylemezdim," dedi Maggie, sanki bu dünyanın en açık çözümümüğü gibi. "Bu yüzden Chelmsford'da kaldın, değil mi? Onu görme şansı için?"

Hazel'in kalbi o kadar belli miydi?

Maggie ortaya çıkmadan önce Hazel'in yapmakta olduğu yürüyüşe devam ettiler.

"Maggie," dedi Hazel, "James nasıl? O ... iyi mi?"

Maggie bu soru hakkında düşündü. "Annem iyi olacağını söylüyor ama babam o kadar emin değil."

Kalbime bir bıçak saplandı. "Peki sen ne düşünüyorsun?"

Maggie biraz yürüdükten sonra Hazel'a döndü. "Sanırım bir şeye ihtiyacı var ve onu bulana kadar iyileşmeyecek," dedi. "Anne, senin olabileceğini umduğumu söyleyebilirim."

"Ama şimdi öyle düşünmüyor."

Maggie başını salladı. "Hayır. Öyle değil."

Hazel gözlerini kırpmadan yürüdü. "Sanırım," dedi yavaşça, "ben de bunu umuyordum."

APHRODITE

Mork-4-9 Haziran 1918

JAMES o hafta boyunca çalıştı. Hazel bütün hafta çalıştı.

İşe alım ofisindeki ilk birkaç gün tam bir sefaletti. Onun için ne bir iş ne de bir masa vardı, bu yüzden birisi anlamsız bir görev verene kadar bir bankta oturdu. Saatler uzadı ve dikkati dağıldı. *Hazel'ı bir daha asla göremeyeceğim.*

Hazel piyanoda gücünü ve el becerisini yeniden inşa etti. Odaklanmaya çalıştı ama ısrarcı bir düşünce onu raydan çıkardı: *James'in beni hiç görmemesine neden olacak ne olmuş olabilir?*

Sonunda işe alım ofisi James'in yapabileceği işe yarar bir şey buldu. Askere alınanların dosyalarını düzenlemek ve kayıp listelerindeki ayrıntılarla güncellemek. Çok yorucuydu. Kayıpların çoğu birlikte büyüdüğü çocuklar ya da onların ağabeyleri ve bazı durumlarda da babalarıydı. Her yerde keder ve hüznün vardı.

Bazen eve yürürken, papaz evinden gelen piyano müziğinin tınlarını duyuyordu. Bu ona acı bir şekilde Hazel'ı hatırlatıyordu.

Almanlar, 8 Haziran 1918 Cumartesi günü Fransa'nın Noyon-Montdidier kentinde, Bahar Taarruzları kapsamındaki beş büyük hamleden dördüncüsü olan Gneisenau Harekâtı'nı başlattılar.

9 Haziran 1918 Pazar günü James ailesiyle birlikte kiliseye gitmeyi kabul etti, ancak çocukların Pazar okulunda görevli olan Hazel onu hiç görmedi, o da James'i.

Nazik, yaşlı papaz savaşın yakında sona ermesi için dua etti.

HADES

Ben Olayım - 14 Haziran 1918

JAMES ailesiyle birlikte akşam yemeğine oturdu. Bazen gülümsüyor ve günün işlerinden bahsediyordu.

Kız kardeşi, *kimsenin bilmediği bir şey biliyorum*, diye düşündü.

O haftanın Cuma günü, akşam Bobby ile yürüyüşe çıktı. Kasabanın biraz dışına, James'in gençken hep sevdiği ve ateşli bir izci olan Bobby'nin de bayıldığı bir derenin yakınındaki ormanlık bir alana doğru yürüdüler. Akşamlar artık uzundu ve Bobby saha gözlüklerini getirmişti. James'e çeşitli kuşları gösterdi, ağaçların ve bitkilerin adlarını ve hangilerinin yenilebilir olduğunu işaret etti. James etkilenmişti. Bu gençlik hobisinin işe yarar yanları vardı. Savaşta, Bobby filosundan ayrılırsa, çoğundan daha iyi hayatta kalırdı.

Bobby'nin savaşa gitmek zorunda kalacağı düşüncesi James'in midesini bulandırdı. Yürümeyi bıraktı. Bobby gözlüklerinin ardından bir sincabı izleyerek yoluna devam etti. Ne kadar güzel bir çocuk.

James, Bobby'yi bebekken kucağına almıştı. Ona top yuvarlamış, hikâyeler okumuş, yürümeyi öğretmiş, minik bisikletinin gidonunu sabitlemişti. Bobby yakın ufukta genç erkeklik belirtileri gösteriyordu ama o hâlâ James'in küçük kardeşiydi.

Bobby'nin yanmış ve kana bulanmış cesedinin bir hendeğin dibinde çamurun içinde yattığını gördü.

Bırak ben olayım, dedi gökyüzüne. *Ben hasarlıyım, ama o özgür. Beni iyileştir ve geri gönder ki Bobby yerine ben öleyim. Onun bir geleceği var. Beni ait olduğum yere geri gönder.*

APHRODITE

Parçalanmış - 14 Haziran 1918

BOBBY sincabın peşinden gitti. James bekledi, kuşların cıvıltılarını dinledi, sonra Bobby'nin evin yolunu bulacağını bilerek geri döndü. Ne yapması gerektiğini biliyordu ve bu, Cephe'ye dönene kadar günlerine bir amaç kazandıracaktı. Yapması gereken bir iş daha vardı ve yakında bu iş de sona erecekti.

Vicarage Yolu'na doğru döndü ve neredeyse genç bir kadınla çarpıştıyordu. "Özür dilerim. ." diye başladı.

"Merhaba James," dedi kız.

Dört irkilmiş göz, iki çarpan kalp.

Şapkasını çıkardı ve onun endişeli, yalvaran gözlerinin içine baktı.

Kafasının içinde dönen kargaşa yüzünden zar zor görebiliyordu. "Neden buradasın?"

Kelimeler çürüktü. Bir saldırı gibi ortaya çıktılar. James hemen pişman oldu. Öyle demek istememişti, kavgacı bir tonda değildi ama artık çok geçti. Geri adım attı ve başka tarafa baktı. Sonra gururla başını kaldırdı.

"Hayatta olup olmadığına bakmaya geldim," dedi, "ve eğer iyi değilsen, iyileşmene yardımcı olmak için, eğer yapabilirsem, seninle birlikte olmaya geldim."

Onu görmek onu korkutmuştu. Paris'tekinden daha solgun ve zayıf görünüyordu. Ve *değişmişti*. Uzaktaki bir otomobilin sesi onun kıpırdanmasına ve omzunun üzerinden bakmasına neden oldu.

Ama o hâlâ onun güzel James'iydi.

Hiç bu kadar görkemli görünmemiştir. Onu daha önce hiç yazlık bir elbisenin içinde, dirsekten aşağısı çıplak kollarla ve hafif ayakkabıların içine giren çıplak ayak bilekleriyle görmemiştir. Yanakları yürümekten pembeleşmişti. Saç telleri

saçlarından düşmüş ve akşam esintisinde salınıyordu. Lavanta rengi gökyüzü tam da onun rengiydi. Onu da sarmak istiyordu.

"Ya parçalanmış olsaydım?" diye ağzından kaçırdı. "Kolumu falan mı kaybetseydim?"

Aslında sorduğu şeyin "*Ya beni yeterince sevmiyorsan?*" olduğunu bilmek acı veriyordu.

"Parçalandın mı?" diye sordu ona.

Eliyle ağzını kapattı. Neredeyse komikti. Parçalanmış mıydı? Beyni, ama ne olmuş yani? Onunki zaten efsanevi bir beyin değildi. Gerçek ezilmeyi görmüştü. Bugünlerde sık sık olduğu gibi kahkahalar hızla gözyaşlarına dönüştü. Onları geri çekmeye zorladı.

Onu incittiğini görebiliyordu ve bu onu korkutuyordu.

"Özür dilerim," dedi ona. "Çok üzgünüm."

"Ne için?"

Hayatta kalmak için.

Cevap acınası olurdu, çaresiz bir çılgılık gibi gelirdi ve bir yerlerde biraz onuru kalmıştı, bu yüzden söylemedi. Şapkasını yerine koydu, eğildi ve arkasından ekmek kırıntıları ya da kan damlacıkları gibi kırık parçalarını bırakarak uzaklaştı.

APHRODITE

Lowestoft'a yolculuk-15 Haziran 1918

Ertesi sabah Hazel erkenden Chelmsford tren istasyonuna vardı. Puxley'lerin komşusu onu ve bavulunu arabasıyla getirmişti. Londra treni için bir bilet satın aldı.

James istasyona girdi ve zaten ahırda olan bir trene bindi. Onu görmedi.

Bırak gitsin, diye düşündü acı acı.

Ama tohum Hazel'ın kalbinde kök salamadı. İşte oradaydı, o trene binliyordu, sanki Bir Şans Daha ellerinden kayıp gitmek üzereydi.

Ağır çantasını bilet gişesine doğru sürüklemek için mücadele etti.

"Londra biletimi şu tren için olanla değiştirebilir miyim?" diye sordu.

Kasiyer, kel ve hafif yağlı biriydi, kendi suçu da yoktu.

"Nereye bağlısın?" diye sordu. "Nereye bağlıysa," diye cevap verdi.

Kasiyerin gözleri büyüdü. Bu, Chelmsford istasyonunda bir ay boyunca pazar günleri yaşanan en ilginç şeydi. Biletini değiştirdi.

"Trene yeni binen o genç züppenin peşinden gitmiyorsun, değil mi?" dedi.

"Bu oldukça küstahça bir soru, öyle değil mi?" diye tersledi Hazel. "Porter!"

Kasiyer onun gidişini izledi. "O herifin peşinden gidiyor," dedi yan penceredeki kasiyer arkadaşına. "Haftalık maaşıma bahse girerim."

"Onun yerinde olsaydım ben de öyle yapardım," diye cevap verdi diğer kasiyer, belli bir yaşta bir kız kurusu. Kadınlar, erkek işlerinde! Savaş tabii ki.

Hazel trene bindi. Tren hareket ettiğinde ayağa kalktı ve James'i görene kadar ilerledi. Dört koltuklu bir grupta tek başına oturuyordu.

ve pencereden dışarıyı izledi. Onun bölümüne girdi ve koridordaki onunkine bakan koltuğa oturdu. Eğer gitmeye kalkarsa, yemin etti, bir bacağını tekmeleyecek ve ona çelme takacaktı.

Eğer ona çelme takmayı başaramazsa, bunu kendim yapacağım.

Çok geçmeden başını kaldırdı ama hemen değil, çığlık atmak istemesine yetecek kadar uzun bir süre durakladı. Ama onu keşfetti ve yüzündeki şaşkınlık fazladan bir tren ücretine bedeldi.

Sonsuzluk gibi gelen bir süre boyunca şaşkın şaşkın ona baktı, sonra sandalyesine geri çöktü, yüzünü şapkasının çanının içine sakladı ve gülmeye başladı.

Hazel rahatlasın mı yoksa el çantasıyla onun dizlerine vursun mu bilemedi.

Bir şeyler söyledi ama şapkasının keçesinden Hazel ne söylediğinden emin olamadı.

"Nasıl yani?"

Şapkasını çıkardı. "Seninle ne yapacağım ben?" dedim." "Benimle konuşacaksın," dedi kararlı bir şekilde. "Sanırım bunu hak ediyorum çok."

Elinde değildi. Yüzü nasıl olduğunu unutmuş olsa da ona gülümsedi. Kızgındı ve o kadar *sevimli* bir *şekilde* kızgındı ki ne yapacağını bilemedi. Kuşkusuz böyle düşünmek çok kibirli bir davranıştı ama önemi yoktu. Suçluyum.

Gülümsemesini görmek Hazel'in içindeki bir şeyi çözdü. "Ne söylememi istiyorsun?" James ona sordu.

Gerçekten ne?

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Nereye gidiyorsun?"

"Bunların hiçbiri değil," dedi sertçe. "Önce sana sordum." "Lowestoft'a," dedi adam.

Bu Hazel'in duymayı beklediği son şeydi, zaten böyle bir beklentisi de yoktu. "Sahilde güneşli bir gezinti için mükemmel bir gün mü?" diye sordu.

"Alaycı olma."

"İnsanın dertlerinden uzaklaşması için tam da uygun bir yer."

Yüzünden geçen ifade onu duraksattı. Daha yumuşak bir tonda tekrar denedi.

"Sizi Lowestoft'a getiren nedir?"

Ona bakmak için döndü. "Birini görmek için." "Fransa'da tanıştığın birini mi?" diye sordu. Adam başını salladı. "Bir kadın." Hazel'ın hakkını yemeyelim, kıskançlık yapmadı. Yine de şaşırmıştı. "Lowestoft'a ne kadar var?" diye sordu. "Neredeyse iki buçuk saat," dedi. "Benimle gelir misin?" Kadın hızla başını kaldırdı. "Günü seninle geçirmek için mi?" "Görünüşe göre," dedi James, "bu konuda herhangi bir seçeneğim yok." "Yok," diye kabul etti. "Ama kibar görünmeye çalışıyorum." Kendi iradesi dışında gülümsedi ve başını salladı. "Sen tam bir kızsın, Hazel Windicott."

Onun bakışlarına karşılık verdi. "İyi bir arkadaşım bir keresinde bana böyle söylemişti."

HADES

Adelaide'in Bilmesi Gerekenler-15 Haziran 1918

YOLCULUK UZUNDU. James pencereden dışarıyı izledi. Hazel'ın küçük konuşma girişimleri hiçbir yere varmadı. Bir romanın arkasına saklandı. Bir paket fındık aldı ve James'e biraz ikram etti ama James reddetti.

"Biliyor musun," dedi, "geçtiğimiz her kasabadaki büyük binaları hâlâ fark ediyorsun."

Gülümsedi. Çok az, ama Hazel bunu gördü. "Öyle mi?"

Sessizliğe gömüldüler. Ipswich'te trenden indiler ve başka bir treni beklediler. James, Hazel'ın bavullarını taşımasına yardım etti. Yine özel bir kabine oturdular, yüzleri birbirlerine dönüktü.

"Arkadaşın nasıl?" diye sordu uzun uzun. "Colette."

"O iyi." Hazel durakladı. "İyi ve iyi değil. Sana Aubrey'den bahsettiğimi hatırlıyor musun? Arkadaşım, Saint-Nazaire'deki caz piyanisti?"

Başını salladı.

"Kayboldu," dedi Hazel. "Grup yola çıktı ve onun onlarla gitmemesi gerekiyordu ama ortadan kayboldu ve kimse ondan haber alamadı. Ama üste siyah bir asker öldürülmüş ve"-yutkundu-"Colette öldürülenin o olduğuna inanıyor."

"Sence öldürüldü mü?" diye sordu James.

"Umarım değildir," dedi Hazel. "Ama eğer yaşıyorsa ve Colette'i önemsiyorsa, neden yazmadı?"

Yaptığı gafi çok geç fark etti. Koltuğunun altına girip saklanabilmeyi diledi.

"Belki de arkadaşınızın düşündüğü kadar umursamıyordu."

Hazel'ın yüzünün çıra odunlarını yakabileceğinden emindi. Tekrar romanın içine daldı.

"Colette'le başınızı belaya sokan şey Aubrey'le vakit geçirmek miydi?" diye sordu James.

Hazel sertçe başını kaldırdı. "Bunu nereden biliyorsun? Mektubumda istifa edeceğimizi söylemiştim."

Mektubu okumamıştı ama bunu itiraf edemezdi. "Yani bana tüm gerçeği anlatmadın mı?"

"Peki, sana kim söyledi?" diye karşılık verdi.

Şimdi yakalanmıştı. "Amiriniz," dedi. "Bayan Davies." Hazel sandalyesinden yarı kalktı. "O ne?"

James utanarak etrafına bakındı. "Sen gittikten sonra mektuplarım birikince bana yazdı," diye fısıldadı. Mesai saatleri dışında askerleri eğlendirdiğin için kovulduğunu söyledi."

Hazel'in öfkesi artık pek de sevimli değildi. "Bu ne *cüret*! Bu ne *cüret*!" James'e doğru döndü. "Ve sen de ona inandın, öyle mi? Bu yüzden mi yazmayı bıraktın?"

"Hayır," dedi basitçe. "Öyle değil."

Bu onu önce sönük, sonra da şaşkın bıraktı. "Emin misin?" Pencereden dışarı baktı. "Çok eminim."

Hazel'in yüreğindeki burukluk çok şiddetliydi. Neredeyse komikti. Heyecanlandığını ve umutlandığını fark etti. Eğer Bayan Davies onları ayırdıysa, bir açıklama her şeyi düzeltebilirdi. Ama ona olan ilgisi kendiliğinden öldüyse, bunu hiçbir şey düzeltemezdi. Aceleyle çantasını karıştırıp bir mendil aradı.

James gözyaşlarını gördü ve sebebin kendisi olduğunu anladı.

Kondüktör Lowestoft istasyonunun yaklaştığını anons etti. James eşyalarını topladı.

Bir kez daha ağır bavulu topladılar ve bagaj teslim yerinde istiflediler. James cebinde adres yazan bir karta baktı, sonra da bir haritayı inceledi. Birlikte yola koyuldular.

Britanya'nın yarısı güneşli bir Cumartesi gününü Lowestoft'taki deniz kıyısında geçirmeye karar vermişti. Anneler ve çocuklar, savaş için çok genç olan gençler ve orta yaşlılar ellerinde piknik sepetleriyle tren platformundan akın ediyorlardı. James ve Hazel, bir ara sokağa sapan kadar kalabalığı deniz kıyısına doğru takip etti.

James istediği numarayı buldu ve Hazel kapıda kalması gerekip gerekmediğini merak etti. Ama James kapıyı onun için açık tuttu ve Hazel kapıdan geçerken bir kez daha James'in o tanıdık kokusunu, temiz, ütülü

pamuk ve baharatlı defne romu tıraş losyonu. Onu bu kadar etkilemesi gerçekten aşılayıcıydı.

James derin bir nefes aldı, kapıya yaklaştı ve kapıyı çaldı. Bir kadın yavaşça kapıyı açtı.

James bu yüzü tanıyordu ama yüz ifadesi gördüğü görüntüden farklıydı. Kadın muazzam derecede hamileydi ve bir kolunda yürümeye başlayan iri bir oğlan çocuğu taşıyordu.

Çocuk James'in içini sızlattı. O yuvarlak, tombul yüz. Yakalamaca oynayacak ve ona yüzmeyi öğretecek bir babaya ihtiyacı vardı. James çocuğu kollarına almak istedi. Ya da tren istasyonuna doğru kaçmak.

"Bayan Mason?" diye sordu. "Kim soruyor?"

"Benim adım James Alderidge," dedi. "Kocanızla birlikte Fransa'da görev yaptım."

Boştaki elini ağızına kapattı ve nefesi kesildi. "İçeri gel, içeri gel, lütfen."

Hazel bu bilgiyi sessiz bir şok içinde sindirdi. Frank Mason. Ona mektuplarında sık sık bahsettiği kişi. Cephedeki en yakın arkadaşı. Öldü. Gitmiş. Öyle olmalı.

Onu mutfığa kadar takip ettiler. Düzenli değildi ve Bayan Mason'ın utandığı belliydi.

"Çok özür dilerim," diye kekeledi Bayan Mason. "Bebek yolda, bu da beni çok yordu, biraz gevşek davrandım."

"Lütfen bunu aklından bile geçirme," diye mırıldandı Hazel. Lavabodaki kirli bulaşıkları yıkayarak yardım edebilmeyi diledi ama bu kadının utancını katlayacaktı.

"Ben Adelaide." Genç anne Hazel'a elini uzattı. "Siz Bayan Alderidge misiniz?"

Hazel kızardı. "Hayır, ben bir arkadaşım. Hazel Windicott."

Adelaide James'e, "Bayan arkadaşın o zaman," dedi. "İkinizin de gelmesi ne güzel." Bir çaydanlığa su doldurdu. "Şunu ısıtayım, sonra çay içeriz, tamam mı?" Yeni yürümeye başlayan çocuğun dolaptan tencere ve tavaları çıkarmakla meşgul olduğu köşeye baktı. "İşte! Frankie. Şimdi bu gürültü yok, tatlım. Git bloklarınla oyna."

Küçük Frankie'nin tencere ve tavalardan vazgeçmeye hiç niyeti yoktu. Hazel yere oturdu ve tahta bloklara uzandı. Onu oynamaya ikna etmeye çalıştı ama küçük, sağlam çocuk onu görmezden geldi ve kendisi bir kule inşa etti.

Frankie'nin ilgisini artık umursamıyor gibi görüldüğünde, tüm ilgiyi üzerine çekmişti. Çok geçmeden işe koyuldular, sırayla kuleye bloklar ekliyorlar ve düştüğünde gülüyorlardı. James ve Adelaide'in konuşmadığını fark etti. Başını kaldırdığında çocuğun annesinin gülümsediğini, James'in de ne olduğunu anlayamadığı bir bakışla onu dikkatle izlediğini gördü.

Frankie, diye düşündü, sonunda seni buldum. Duygularını okumak kolay olan bir delikanlı.

"Sıra sende." Ona kırmızı bir tane uzattı.

Adelaide Mason çay için fincanları hazırladı. "Gelmeniz çok iyi oldu."

"Frank bana hamile olduğunu hiç söylemedi," dedi James nazikçe.

"Biliyor muydu?"

Zavallı kadının yüzü kıpkırmızı oldu. "O yaptı." Önlüğünün cebinde bir mendil buldu. "Frank her zaman büyük bir aile isterdi. Balıkçılık işinde ona katılacak bir avuç oğul."

Ağlamaya başladı. Küçük Frankie annesinin yanına gitti, eteğine saklandı ve ona katıldı.

"Zavallı ufaklık." Hıçkırıklar arasında güldü. "Bugünlerde kendi bebeğinden daha çok ağlayan bir annesi var."

James küçük Frankie'yi izledi. Çocuk onu incelemek için yanına yaklaştı. "Merhaba, küçük adam." James gülümsemeyi başardı. "El sıkışalım mı?"

Frankie ilgilenmiyordu. Bayan Mason'ın ağlaması yatıştığında James ona hitap etti.

"Kocanız benim bölüğümdeydi, benim filomdaydı," dedi. "Ben yeni bir acemiymdim. Bana siperlerde nasıl hayatta kalacağımı öğretti. Eğer o olmasaydı, şu anda onlarca kez ölmüş olurum."

Hepsi de zavallı kadının aklından geçen soruyu duydu. *O zaman neden öldü?*

"Çok nazik, çok düşünceli bir adamdı."

"Öyleydi, değil mi?" Adelaide'in gözyaşları yeniden patladı. "Bana hiçbir zaman bir hanımefendi gibi davranmadı ve hiçbir zaman bir beyefendi gibi davranmadı." Burnunu sümkürdü.

Frankie kule inşasına devam etti. Sekiz tane inci gibi süt dişi olan sakızlı ağzından berrak tükürükler akıyordu. Hazel çenesini önlüğüne sildi ve ona sarıldı.

"Dışarıda, siperlerde çok yalnızlık çekiliyor," diyor James, "Frank gibi bir arkadaşına sahip olmak büyük fark yarattı."

"Eminim öyledir," dedi dul kadın. "Bana da senin hakkında yazdı, biliyorsun. Gerçekten iyi bir adam olduğunuzu söyledi. Chelmsford'dan, doğru mu?" Kadın gülümsedi. "Savaş bittiğinde seni ziyaret etmek için buraya, deniz kenarına getireceğimizi söyledi." Çenesini uzattı. "Hâlâ gelebilirsin." Sonra James'in bekâr bir adam, kendisinin de dul bir kadın olduğunu hatırladı. "Peki, sen ve bu hoş genç bayan bunu resmileştirdiğinizde, ikiniz de gelebilirsiniz." Hazel'a gülümsedi. "Frankie senden çok hoşlandı!"

"Hislerimiz karşılıklı." Hazel onun yapışkan elinden mavi bir blok aldı ve dördüncü kulelerinin tepesine yerleştirdi. James'in "bunu resmileştirmeleri" hakkında yorum yapmasını bekledi ama James hiçbir şey söylemedi.

"Söylesene," diye sordu Bayan Mason James'e, "nasıl öldüğü hakkında bir şey biliyor musun?"

James'in gözleri kapandı.

"Buradaki diğer dullar, komutanlarından onlara ne olduğunu anlatan mektuplar ve kocalarının kişisel eşyalarını içeren paketler aldılar, ama bana hiçbir şey gelmedi! Kimse bilmiyor gibi görünüyor. Gömüldü mü? Nereye gömüldü? Yazdım da yazdım."

Hazel blokları görmeden üst üste dizdi.

"Gazetelerde Beşinci Ordu'nun dağıtıldığı yazıyor," diye devam etti.

"Kime yazayım?"

James çaba sarf ederek daha dik oturdu ve konuşmaya başladı.

"Frank öldüğünde yanındaydım," dedi nazıkçe. "Oradaydım."

Masa örtüsü Bayan Mason'ın ellerinin altında toplanmıştı.

"Mart ayının yirmi biriydi," dedi. "Saint-Quentin savaşının ilk günüydü. Saldırı altındaydık," dedi. "Almanlar sayıca bizden çok üstündü."

"*Bock*," dedi Frankie, inşa alıştırmalarına kelime bilgisi katarak. "Bir siperin bir bölümünü koruyorduk," diye devam etti, "Alman fırtına askerleri işgal etti."

Londra'da ve Paris'te onunla dans etmiş olan bu sessiz genç adam, silahlı Almanlar tarafından kuşatılmıştı.

"Şu fırtına savaşçıları hakkında bir şeyler okumuştum," diye fısıldadı Adelaide. "Frank'imi yakaladılar mı?"

James başını salladı.

"İki kişilerdi, tabancaları vardı," dedi James. "Birini indirdim, sonra Frank ben onu da vuramadan diğerinin beni vurmasını engelledi. O benim hayatımı kurtardı."

"Ve sen de onunkini kurtarmışsın, öyle görünüyor," dedi Adelaide.
Ama uzun sürmeyecek, kimse söylemedi.

Hazel'ın eli titredi. James, Almanlar, silahlar ve kan. Ahşap kule yıkıldı.
"Bum!" diye bağırdı Frankie.

"Fırtına birliklerinden birinde alev makinesi vardı," diye devam etti James. "Dostumuz Chad Browning'i fena benzetmişler."

Adelaide nefesini içine çekti. "O komik genç çocuk değil! Öldü mü?" James başını salladı ve Adelaide rahatlayarak sarktı. "Frank de mektuplarında ondan bahsetmişti." Hazel'a doğru başını salladı. "Benim Frank'im mektup yazmak için iyi biriydi."

"Çünkü seni özledi," dedi Hazel, "ve seni sevdi."

Bayan Mason masanın üzerinde hüzünle gülümsedi. "Sonra ne oldu?" "Alev makinesiyle askeri vurdum," dedi James yavaşça, "ve

Frank ve başka bir çocuk yangını söndürmek için Browning'in üzerine düştü. Sonra da onu siperlerin arasından Kızıl Haç istasyonuna taşıdık."

"Frank bir kahramandı, değil mi?" dedi Adelaide. "Öyle olacağını hep biliyordum."

Küçük Frankie üzerinde bulundukları kuleden sıkıldı ve bir kahkaha patlamasıyla onu yıktı. Hazel blokları topladı ve tekrar başladı.

James yavaşça, "Bazı Alman askerleri korkulukların tepesinde durmuş, siperlerimizde bize ateş ediyorlardı," dedi. "Biz kolay hedeftik. Bu yüzden Chad'in icabına bakar bakmaz Frank ve ben Alman nişancıları haklamak için yukarı tırmandık."

Yine o kelimeler vardı: "Çıkarmak." Bir çuval çöple yapılan bir şey gibi. Hazel bir dizlerinin dibinde sırtan, sakızlı, tombul yanaklı, yapı taşlarıyla oynayan çocuğa baktı, bir de masada oturan ayık yüzlü genç adama. *Bir zamanlar o sendin*, dedi küçük Frankie'ye sessizce. Öldürmekten bu kadar rahat bahsedebilmek için ne tür korkunç deneyimler yaşamış olmak gerekir?

Umarım onlarla hiç yüzleşmezsin, küçüğüm.

Ama duası cevapsız kaldı. Frankie artık bir erkek. Suffolk Alayından Er Frank Mason Jr. Cezayir'de görev yapıyor, tıpkı babasının ondan önce Almanlarla savaştığı gibi cesurca Nazilerle savaşıyor.

HADES

James'in Cevapları-15 Haziran 1918

James'in kafasındaki sis ve siperlerin üzerindeki sis birbirine karıştı. Sonunda sis dağıldı.

"El bombası fırlatıcısı olan bir Alman vardı," dedi yavaşça. "Onu yakaladım."

Bayan Mason şimdi gözleri kapalı, hareketsiz oturuyordu. "Ve bir diğeri, bana nişan alıyor. Frank onu yakaladı."

Bayan Mason sanki kurşunun etkisini hissetmiş gibi irkildi.

Hazel kendini nefesini tutarken buldu. James'in anlattığı bu kâbus neydi? Bir senfoni orkestrasının güzelliği karşısında ağlayabilen tatlı oğlunun yüzleştığı bu cehennem?

Çaydanlık tiz sesler çıkarmaya başladı. Küçük Frankie kulak tırmalayan bir taklit yaptı. Adelaide bir buhar bulutunun içinden süzgeçteki çay yapraklarının üzerine ve porselen demliğe döktü.

"Sis çok yoğundu," dedi James. "Yerdeydik. Bir Alman Frank'e nişan aldı."

"Piç kurusu!"

Hazel küçük Frankie'nin kulaklarını kapattı.

"Ama onu yakalayamadı," diye açıkladı James. "O vuramadan ben o Jerry'yi de vurdum."

Çaydanlık tıkırdayarak gaz ocağına geri döndü. "O zaman *kim yaptı?*"

Hazel'ın kalbi Bayan Mason için kanıyordu. Bu hüznü hikâyesinin nasıl bittiğini zaten biliyordu. Sadece kötü adamı bulmaya çalışıyordu.

"Bilmiyorum," dedi James belli belirsiz. "Birkaç mil öteden gelen bir topçu."

Adelaide'in mendili tekrar kullanılmaya başlandı.

"Frank'i öldürmeye çalışan Alman'ı vurduğumda," dedi James, "Frank o kadar şaşırmıştı ki yattığı yerden ayağa fırladı." Sertçe yutkundu. "Tam göğsünden bir mermi yakalamak için tam zamanında."

Mutfağa sessizlik çöktü. Adelaide, füzeyi savuşturmak istercesine kollarını ortasına sardı ve orada korunması gereken bir de bebek olduğunu fark ederek şaşırdı.

"*Bum!*" diye bağırdı Frankie, bir kule daha alabora oldu.

Adelaide sıçradı. "Şimdi olmaz, çocuğum!" diye bağırdı. "Annenin düşünmesi gerektiğini söyleyemez misin?"

Frankie, çok sevilen çocukların genellikle yaptığı gibi, azarı umursamazca görmezden geldi.

Hazel yeni bir yaratımla meşguldü: iki blok genişliğinde bir çift kule. Frankie hemen bu plana dahil oldu. İnşa et ve yık, inşa et ve yık. Bu oyun hiç eskimedi.

"Adelaide James'e, 'Frank aşağıda kalsaydı bugün hayatta olabileceğini mi söylemek istiyorsun?' diye sordu.

"Çok özür dilerim." James'in sesi çatallaştı. "Ona yukarı gelmemesini söyledim. 'Senin bir karın ve çocuğun var,' dedim ona. 'Aşağıda kal. Ama tek başıma yukarı çıkmama izin vermedi.'"

Adelaide onun ellerini tuttu. "Artık Frank'im böyle bir şey yapmazdı, gerçek bu."

James'in çenesi sarktı. "Çok özür dilerim." Vücudu titriyordu. "Çok, çok üzgünüm."

Adelaide Hazel'a umutsuz bir bakış attı. *Ne yapmalıyım?*

"Keşke ben olsaydım," dedi James. "Eve, senin yanına gelmeliydi."

Adelaide Mason James için bir fincan çay doldurdu. "Şimdi böyle söyleme," dedi. "Bu işler böyle yürümüyor ve sen de bunu biliyorsun." Yüzünü buruşturdu ve hamile karnını ovuşturdu. "Bu da erkek ya da ben aptalım. Tıpkı ağabeyi gibi tekme atıyor." Gülümsedi. "Babaları gibi yüzücü olacaklar. O bir balıktı. Neden donanmaya katılmadığını hep merak etmişimdir."

Hazel ve kendisi için birer fincan çay, Frankie için de içinde biraz çay bulunan, çoğunlukla süt ve şekerden oluşan küçük bir fincan doldurdu.

"Sana sorabilir miyim James," dedi usulca, "sence Frank hiç acı çekti mi?"

James biraz daha dik oturdu. "Hiç," dedi. "Bundan eminim. Çok ani oldu."

Kadın mendilini çıkarıp burnunu sildi. "Bu bir lütuf, değil mi?" Ağlamamaya çalışırken sesi gıcırdıyordu. "Hayal etmek için uzun geceler geçirdim

ona her türlü acıyı yaşatır."

Frankie bloklardan sıkılınca Hazel kulağı delik bir çocuk kitabı buldu ve ona usulca kitap okumaya başladı. Tıknaz bedenini Hazel'in kucağına bıraktı.

"Onu gömdüler mi peki?" Adelaide sordu.

James'in vücudu kaskatı kesildi. "Bilmiyorum," diye fısıldadı. "Ondan sonra uzun bir süre bilincimi kaybettim. Hastanede çok zaman geçirdim. Nevrasteni koğuşlarında."

Hazel gözlerini kapadı ve sessizce ağladı. Frankie hikâyeye devam etmesi için onu dürtükledi. Mektuplar bu yüzden kesilmişti.

"Sanırım gömülecek pek bir şey yoktu," dedi James yumuşak bir sesle. Dul kadın yüzünü buruşturdu ve başka tarafa baktı. Bu anlatılamaz bir şeydi.

James ceketinin cebine uzandı ve bir şey çıkardı.

"Olanlar için bir DSM aldım," dedi, "bu onun olmalıydı." Geniş kırmızı ve mavi kurdeleye sarılı madalyayı Bayan Mason'a uzattı.

"Bunu alamam," diye itiraz etti. "Bu senin."

"Onu senin almanı istiyorum," diye ısrar etti James. "Ve yirmi pound. Bebek için al."

Adelaide yol göstermesi için bir kez daha yerde oturan Hazel'a baktı. Hazel sertçe başını salladı. *Al şunu.* Adelaide teslim oldu, parayı ve nihayet madalyayı kabul etti.

Sonra ona Frank'in küçük, yanık dua kitabını uzattı. Onu gördüğünde hıçkırığa hıçkırığa ağladı.

"Frank bana senin resmini birden fazla kez gösterdi," dedi resmin olduğu yeri açarak. "Seninle ve oğlunla çok gurur duyuyordu."

Küçük kitabı aldı ve kalbine bastırdı. "Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

Frankie bu anı Hazel'ın kucağında dönmek ve tombul kollarını onun boynuna dolamak için kullandı.

"Frank'im için çok endişelendim, dışarıda yapayalnız." Adelaide gözyaşları arasında devam etti. "Beni rahatsız eden şey buydu. Kimsesi yokken onu düşünmek." Burnunu sildi. "Ve öldüğünü öğrendiğimde, onu düşünmekten uyuyamadım, tek başına ölüyordu, yanında ilgilenecek kimse yoktu." James'in ellerini bir kez daha tuttu. "Asla yalnız olmadığını, iyi arkadaşına yardım ederken öldüğünü bilmek ..." Gözleri doldu taşı. "Önümüzdeki yıllarda bu beni çok rahatlatacak. Çok büyük bir rahatlık."

Hazel'ı unutup annesine doğru yürüyen Frankie'ye kollarını uzattı. Anne onu şiddetle kucakladı ve yakınına bastırdı. "Oğulları babaları hakkında her şeyi öğrenecek."

Hazel James'e döndü. Onunla yedi, sekiz ay önce tanıştığından ne kadar daha yaşlıydı. Bitkin görünüyordu. Bitkin, solgun ve tükenmiş.

Yine de yüzünde Paris'ten beri görmediği bir şey vardı. Huzur gibi bir şey diye düşündü.

ENTR' ACTE

Seaside-15 Haziran 1918

APHRODITE

Tekrar ziyaret edeceklerine söz vererek küçük evden birlikte ayrıldılar. Hazel onun yalan söyleyip söylemediğini merak ediyordu.

Hazel'ın ayakkabısının topuğu hafifçe büküldü ve Hazel tökezledi. James ona kolunu uzattı. Kızardı ama yine de tuttu.

Kasabaya ve tren istasyonuna geri dönmek için sağa dönmeleri gereken köşeye vardılar ama James onları sola yönlendirdi.

"Tren istasyonuna geri dönmeyecek miyiz?" diye sordu.

James gözlerini güneşten korudu. "Çok güzel bir gün," dedi. "Birazını plajda geçirmemek yazık olur, öyle değil mi?"

Hazel ne düşüneceğini bilemedi.

Toprağın yavaş yavaş kuma, çimenlerin seyrek otlara dönüştüğü ve sonra kaybolduğu su kenarına kadar iyi aşınmış patikayı takip ettiler. Ayakkabılarını, çoraplarını ya da çoraplarını çıkardılar, bu Hazel için zor bir öneriydi, ama eteğinin altından bunu başardı. Çıplak ayaklarının görüntüsü zavallı James'i oracıkta felç etmeye yetmişti.

Çoraplarını yuvarlayıp ayakkabılarının içine doldurdular ve kumun içinden aşağıya doğru taşıldılar. Ayak parmaklarının arasında sıcak kumun verdiği yenilik Hazel'a kendini unutturdu. Suyu doğru koştu, eşyalarını bir yığın halinde bıraktı ve eteklerini neredeyse dizlerine kadar sıyrarak sığ dalgaların içine daldı. James arkasına yaslandı ve onu izledi.

Neredeyse ona acıyı unutturacaktı. Ve bacakları! Bakmamalıydı. *Evet, yapmalısın. Ama daha ihtiyatlı bir şekilde.*

Deniz melteminin ve sıcak kumun hissi, çocukların kahkahaları ve martıların çığlıkları, patlamış mısır ve cızırdayan sosislerin kokusu içini dolduruyordu. Beyaz tepeli dalgalar durmaksızın yuvarlanıyordu.

Frank'in dul eşini ve oğlunu görmeye gitmişti. Bunu yapmıştı. Bunu yapması gerektiğini en başından beri biliyordu. Tüm bu haftalar boyunca korkuyu yenmek için harcadığı çaba onu yarı ölü hale getirmişti.

Ve Hazel oradaydı, bir deniz kabuğunu almak için eğilmiş ve gözlerini kısarak içine bakıyordu.

HADES

James'in burnuna hafif bir Woodbine kokusu geldi. Yanında tanıdığı bir varlık duruyordu ama bakmaması gerekiyordu. Bunun endişe verici olması gerektiğini düşündü, ama sabah kadar tanıdıktı.

Bakışlarını ufuk çizgisinde sabit tuttu. "Sen şanslı bir adamsın, Frank."

"Yarı yarıya değil," dedi Frank.

"Oldukça iyi bir aileniz var." "Bunu biliyorum."

İkisi de suyun içindeki Hazel'a doğru baktı.

"Neden ben-"

"Çünkü yapabilirsin," dedi Frank. "Git getir onu, ahbap. Gitmezsen bana iyilik yapmamış olursun. Yapmayacağımı mı sanıyorsun?"

James, Hazel'ın kollarındaki gürbüz küçük çocuğu ve onunla nasıl gülüp oynadığını hatırladı. Hiç bu kadar muhteşem ve bu kadar nazik bir kız olmuş muydu? Çocukları seven biri. Hiç olacak mıydı? ? Her tarafının sıcak olduğunu hissetti ve bu güneşten değildi. *Bir çocuk*. Adelaide'in yuvarlak karnını hatırladı. Babasını hiç tanımayacak bir çocuk daha.

"Onlara göz kulak olacağım," dedi Frank. "Senin de öyle yapacağını biliyorum." "Beni savaşa geri gönderecekler, biliyorsun," dedi James.

Frank kıkırdadı. "Yakında bundan kurtulacaksın evlat," dedi.

"Korkma. Sanırım diğer tarafa geçeceksin. Artık çok uzun sürmez."

James, Hazel'ın yuvarlanan spreyi tekmelemesini izledi.

"Gerçekten burada değilsin, değil mi?" diyor James. "Bu benim deliliğimin bir parçası mı?"

"Fark eder mi?" diye sordu Frank. "Sana o kızla evlenmeni ve mutlu olmanı söyleyen delilikse, kimin tavsiyesini tercih ederdin?"

"Biraz genciz, sence de öyle değil mi?"

"Yarın yapman gerektiğini söylemedim," dedi Frank. "Kendini genç hissediyor musun?"

"Hayır," diye itiraf etti James.

"Seni yeniden genç hissettirecek."

"Bir günü nasıl geçireceğimi bile bilmiyorum," dedi James. "Kimse bilmez," dedi Frank. "Ama şuradaki kız sana yardım edecek."

Kürek kemiklerinin arasında sert bir elin ittiğini hissetti. Kumda öne doğru tökezledi.

APHRODITE

Hazel korkunç bir an için James'in onu terk ettiğini düşündü. Onu göremiyordu. Etekleri dalgalara batıyor, soğuk suyu emiyor ve bacaklarına yapışıyor. Sonra aniden, dizlerine kadar kıvrılmış pantolonu ve dirseklerine kadar uzanan kollarıyla, gömleği açık bir şekilde karşısında durdu.

James'in sergilenen bu yeni parçalarını inceleme arzusuyla yanıp tutuşuyordu.

Yüzünü ellerinin arasına aldı. Yüz ifadesindeki acıyla kalbi boğazında düğümlendi.

"Asla eskiden tanıdığın çocuk olamayacağımı biliyorsun."

Ellerini adamın ellerinden çekti. "Ama ben onu görüyorum," dedi. "Gördüğüm tek çocuk."

Gözlerini sıkıca kapattı. "Yaptıklarım ve gördüklerim her zaman benimle olacak."

Bu, bu ricayı son kez yapışı olacaktı. "Benim de her zaman seninle olmama izin ver."

Orada öylece durdu, hiçbir şey söylemedi, kadının beklemeye dayanamayacağı kadar uzun bir süre. Kuma doğru döndü ve kıyıya yöneldi.

James ona doğru koştu ve yoluna çıktı. O daha konuşmadan ben küçük bir dalga göndererek onu James'e doğru ittim ve o da James'in kollarına düştü. James ikisinin de devrilmesini önlemek için kendini zar zor tuttu.

Kadının vücudunu kendi vücuduna bastırıldığını hissetmek, adamın içinde elektrik çarpması gibi bir etki yarattı. Kız kendini düzeltip uzaklaştığında, adam onu çekti.

ona geri döndü ve onu kendine yakın tutarak etrafında döndürdü. Ayak parmakları suyun üzerindeki güneş ışığında onun etrafında daireler çiziyordu.

BEŞİNCİ PERDE

APHRODITE

Henry Johnson Muharebesi-5 Haziran 1918

Paris'e döndüğünde Colette bir kafede vardiyalı çalışmaya başladı. Bir sabah masaları temizlerken, arkasında bırakılmış ve kahve ile halkalanmış bir gazete fark etti. Tam gazeteyi fırlatıp atacaktı ki bir manşet gözüne çarptı: "*La Bataille d'Henry Johnson, Héros Nègre Américain! 24 Allemands Tués!*"

Müşterilerini bıraktı ve makaleyi yuttu. New York Eyaleti'nden siyahi bir Amerikan askeri olan Henry Johnson'ın büyük bir Alman akıncı grubunu cesurca savuşturduğu kahramanlıkları anlatılıyordu. Johnson, General Henri Gouraud komutasındaki Fransız Dördüncü Ordusu'na bağlı *369e Régiment d'Infanterie US*'nin bir üyesiydi ve Meuse-Argonne bölgesinde konuşlanmıştı. Makalede bahsedilen bu tümen, olağanüstü bandosuyla ünlüydü.

Bir sandalyeye çöktü. Kalbi güm güm atıyor ve kafası dolup taşıyordu. Hope, onun korkunç düşmanı, kapıyı yumruklayarak geldi.

Colette kahveleri soğumuş olan müşterileri görmezden geldi. Dirseklerini kirli masaya dayadı ve düşünmeye çalıştı. Aubrey 15. New York Ulusal Muhafız Birliği'ne mensuptu. Aynı tümen olabilir miydi? Yoksa Amerikan ordusunda hepsi de olağanüstü bandolara sahip düzinelerce siyah tümen mi vardı?

Ama ya Aubrey'nin alayıysa? O ölmüştü.

En azından komutanı bunu ona doğrulayabilirdi. Gecelerinin geri kalanını uyanık geçirmeye devam edebilirdi ama bu bir merak olmayacaktı. Kesin olarak bilse bile.

Colette gerçekten başa çıkabilirdi. Kendisi hakkında bu kadarını biliyordu.

Savaş birkaç hafta önce, Mayıs ayında gerçekleşmişti. Şimdi Haziran ortasıydı. Hâlâ orada olabilirler. Bunu öğrenmek için bir mektup yazmaya değerdi.

APHRODITE

Tıbbi İnceleme Kurulu - 1 Temmuz 1918

Chelmsford'daki tıbbi değerlendirme kurulu James'in iyileşmekte olduğunu açıkladı. Görünüşe göre bol bol yemek yemek, dans etmek ve gülmek ihtiyacı olan toniği sağlamıştı. Yeniden eğitim için 15 Temmuz'da rapor verme emri aldı.

Her şey değişmişti. Savaşa geri dönmek ve Bobby için ölmek gibi bir arzusu yoktu. Bobby için, Maggie için ve özellikle de Hazel için yaşamak istiyordu. Siperlerden gelen sahneler uykusuna daldıkça geceler yeniden zorlaşıyordu. Ama sabah olduğunda kendini toparladı. Yanında güzel bir kız varken güneşli yaz günlerini neden boşa harcayasın ki? Günü yakalayın.

Hazel bu haberden nefret ediyordu, nefret ediyordu ama hâlâ iki hafta vardı. Zaten iki haftaları vardı. Kalan bu haftaların tadını korkusuzca çıkarmaya kararlıydı.

Ne de olsa haberler çok umut vericiydi. Müttefikler bu bahar şimdiye kadar dört büyük Alman ilerlemesini de durdurmayı başarmıştı. Almanlar Manş Denizi'ne ulaşmamıştı ve İngiltere'nin Almanya'ya uyguladığı deniz ablukası hâlâ devam ediyordu. Amerikalılar nihayet güçlerini ortaya koyuyorlardı. Amerikalılar tecrübe eksikliklerini moral, malzeme ve görünüşte sınırsız sayılarıyla üç katına çıkarmışlardı. Akıntı tersine dönüyordu. Dönüyor olmalıydı. Savaşın geri kalanı kısa sürecekti ve James eve sağ salim dönecekti.

APHRODITE

Posta Dağıtımı-29 Haziran 1918

"COLETTE," diye seslendi TANTE SOLANGE. "Seni görmek isteyen biri var."

Sabahın erken saatleriydi. Colette tökezleyerek yataktan kalktı. Belki de kafenin yağlı müdürü Papin onu evine kadar takip etmişti. Ona başka bir garsonu nerede bulabileceğini söyleyecekti.

"*Bir dakika,*" diye seslendi Colette teyzesine. Dünkü giysilerini giydi ve saçına birkaç toka taktı. Papin'e çok şık görünmek için uğraşmayacaktı. Dişlerini temizlemeli miydi? *Hayır.* Ziyaretçiyi bekletecekti. Eğer gelen Papin'se ve nefesi kokuyorsa, *bien.*

Oturma odasına geldi.

Kapı aralığına yaslanmış, odayı dolduran, tüm odayı dolduran, sabahın tüm ışığını kendine çeken Aubrey'di.

Gerçekten ve içtenlikle Aubrey.

Çılgılığının komşuları uyandırdığını kabul ediyorum. Ağlamaktan neredeyse yere yığılıyordu. Neredeyse iki büklüm olacaktı. Yere yığıldı ve ağlamaya başladı.

Neşe bunu yapabilir. Acı kadar can yakabilir.

Bir tren yolculuğunu ne söyleyeceğini düşünerek geçiren Aubrey paniğe kapıldı. Bu korkunçtu.

"Seni canavar!" diye bağırdı. "Öldüğünü sanmıştım."

Evet. Başı büyük beladaydı.

Hatırladığı o alçak gülümseme vardı.

"Almanlar beni öldürmek için ellerinden geleni yaptılar," dedi, "ama onlara izin vermek için hareketsiz kalmadım."

Colette onun bu işten sıyrılmasına izin vermeyecekti. "Kendin için ne söyleyeceksin?" diye sordu gözyaşları içinde. "Bunu bana nasıl yapabildin?" Adam sabun ve nane kokuyordu. Dehşetle hatırladı ki kendisi kokmuyordu.

(Aubrey'nin o anda fark ettiği Şey bu değildi.)

Bunun, kelimelerini dikkatle Őeđmesi gereken bir an olduğuunu biliyordu.

Bir zarf uzattı. "Sana bir mektup yazdım," dedi. "Buraya ulaŐtıđından emin olmak istedim, bu yüzden kendim getirsem daha iyi olur diye dűŐündüm."

Mektuba Őűpheyle baktı, sonra kenara çekildi. "Bırak da temizleneyim..." diye baŐladı ama Aubrey onun elini tuttu.

"Yemin ederim," dedi, "aylardır gűrdűđűm en temiz Őeysin."

GűzyaŐları bir kez daha ũzerine   ktű ve gűrűŐű bulanıklaŐtı. "Ger  ekten burada mısın?"

"  yleyim," dedi, "ama Albay Hayward'a s  ylemeyin."

Geri   ekildi. "Fırar ettiğin i  in vurulacaksın!" diye bağırdı. "Acele geri d  nmelisin!"

Gűldű. "Kaptan Fish ile bir anlaŐma yaptım. Bu gece geri d  ne  eđim."

Ama Colette Fournier'i bulmuşken onu geride bırakmak! Kayzer'in orduları bile ona bunu yaptıramazdı.

Zavallı Colette'in duyguları onu kuŐatmıŐtı. "  ldűđűnű sanmıŐtım," diye tekrarladı. "Bir askerin   ldűrűldűđűnű duyduk ve -Neden yazmadın?" Yutkundu. "Bana s  ylediđin o Őeyler. Hi  birini kastetmedin mi?"

"Hepsini kastetmiŐtım." Bođazı dűđűmlendi. "H  l     yle." Zarfı bir kez daha uzattı. "Hepsi mektubun i  inde."

Colette zarfı tereddűtle aldı. Bir cevap almak i  in yeterince beklemiŐti ama yine de mektubu okumak i  in bu kadar uzun sűre beklemesi istenmesi bir hakaret gibi gelmiŐti. *Sadece s  yle bana!*

Ama buraya kadar gelmiŐti.   zűr dilemeye   alıŐıyordu. Nazik olmalıydı.

Bir kanepeye oturdu ve Tante Solange'ın odasından gelen kıpırtıları duydu. "Dikkatli ol," diye fısıldadı Aubrey'ye. "Teyzemin elleri her yerinde."

Gűldű. "Sanırım yaŐlı bir kadınla baŐa   ıkabilirim."

Colette omuz silkti. *  yi Őanslar. Tek baŐınasın.*

On dakika sonra daireden   ıktılar ve sokaklarda dolaşmaya başladılar.

"Şaka yapmıyormuşsun," dedi ona, "teyzen hakkında."

Colette'in o anda teyzesinin yaramazlıklarına ayıracak vakti yoktu.

"Aubrey," dedi, "arkadaşın için üzgünüm." Başını iki yana salladı. "*Quelle horreur!*"

Aubrey hiçbir şey söylemedi ama onun kolunu sıktı. Yürümeye devam ettiler. Aubrey'nin gözleri Paris'i, büyüleyici sokaklarını, sık mağazalarını fazla bir şey almadan gördü.

"Neden yazmadığını anlıyorum," dedi Colette ona. Onu kaburgalarından dürttü. "Bu seni affettiğim anlamına gelmiyor. *Henüz değil.*"

Aubrey affedildiğini biliyordu ve devam etti.

Onu her seferinde yakalayan sırtışıydı. Sabah ışığında onu daha önce hiç görmediğini fark etti. Aubrey'sinin güneş ışığında nasıl parladığını bile bilmiyordu.

Bunu yapmıyordum bile, yemin ederim. Saf Aubrey'di. Sokakta karşılaştıkları diğer kadınlar da bunu fark etti.

Colette kendi kendine gülümsedi.

Tabii ki gülümsemesi Aubrey'yi eritti. Tıpkı ilk seferki gibi.

"Joey toprağın altındayken benim burada seninle olmam doğru gelmiyor," dedi uzun uzun. Ölümsüz olduğunu düşünen ben varken, onlar benim için geliyorlardı."

Colette dinledi. Aubrey'nin acele etmesine izin verdi.

"Neden ben?" dedi yüksek sesle. "Neden bu kadar çok insan ölürken ben yaşıyorum? Neden bu kadar çok siyah insan sadece öfkeli beyazlarla aynı havayı soludukları için öldürülürken ben yaşıyorum?"

Colette o anda cevap vermek için kendine güvenmiyordu. Kalbinden geçenleri söylerse - "Sana ihtiyacım olduğu için bağışlandın"- hain gökyüzüne Aubrey'e ihtiyacı olduğunu gösterecek ve bir dahaki sefere Kader onun göğsüne çizdiği hedefi ıskalamayacaktı.

"Eğer onları duysaydım," diye devam etti Aubrey. "Onunla birlikte çıksaydım. Tabancam yanımda olsaydı."

"O zaman sen de ölmüş olabilirsin."

"Keşke işlemek zorunda kalmasaydı!"

Başını onun omzuna yasladı. "Biliyorum." Aubrey o anda ne kadar iyi bildiğini hatırladı.

"O benim arkadaşımdı," dedi. "Bunun aileni kaybetmekle aynı şey olmadığını biliyorum."

Yanağına bir öpücük kondurarak onu durdurdu. "Keder bir yarışma değildir," dedi. "Yaşananlar korkunçtu. Kimse bununla yüzleşmemeli. Özellikle de kendi vatandaşları tarafından. Bu insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur. Ahlak ve akla karşı işlenmiş bir suç."

Aubrey acı bir şekilde, "Bazen Amerika'nın tüm bunlardan yoksun olduğunu hissediyorum," dedi.

"Ama seni Amerika üretti," dedi. "Yani her şey o kadar da kötü olamaz."

"Sanki," dedi Aubrey, "bu sadece birkaç kötü adam değilmiş gibi. Kafadan çatlaklar, anlıyor musun? Bu her yerde var. Ordunun her yerinde. Tüm Güney'de. Sadece Güney'de de değil."

Colette onu izledi. "Geri dönecek misin?" diye sordu. "Yoksa burada, Fransa'da mı kalacaksın?"

Gözleri büyüdü. "Burada mı kalayım?" Yüz ifadesi düşene kadar bu ihtimali düşündü. "Sam Amca izin vermez," dedi. "Ve ailemi özlerim."

Onun koluna yaslandı. "Eğer bir ailen varsa," diye mırıldandı, "ve onların yanında olabileceksen, ol."

Elinin tersini öptü. "Burada olduğuma inanamıyorum," dedi. "*Seni* ne kadar özlediğimi bilemezsin."

"Evet, yapabilirim."

Gülümsemesi düştü. "Ben eskisi gibi değilim," dedi. "Size sunacak pek bir şeyim yok. Ben artık bir askerim, piyanist değil."

Colette güldü. "Evet ve ben bir balerinim."

"Öyle misin?"

Gözlerini devirdi. "Sen her zaman bir piyanist olacaksın, Aubrey. Bunu senden kimse alamaz." Kederli gözlerle ona baktı ve bir parmak ucuyla yüzünün hatlarında hafifçe gezindi. "Sadece Joey'nin yasını tutmuyorsun," dedi ona. "Sen de olabilirdin. Olması gerektiğini düşünüyorsun. Katiller aramaya geldiğinde tuvaletteki kişi olmadığın için kendini suçluyorsun. Kendi ölümünün şokunu yaşıyorsun."

Sertleşti. "Beni bencil gibi gösteriyorsun."

Gözleri kısıldı. "*Hayır*. Seni tam olarak kendim gibi gösteriyorum." Merakla onu izledi.

"O sabah elma toplamak için nehri geçtiğim için her gün kendimi suçluyorum. İlk silah seslerini duyar duymaz manastıra koştuğum için."

Onun elini okşadı. Tanrı elmaları korusun ve Tanrı rahibeleri korusun.

"Ailemin peşine düşen ve onları soğukkanlılıkla vuran Almanlardan sağ kurtulduğum için kendimi bir canavar gibi hissediyorum. Ben bencil bir korkağım - annem kederden öldükten sonra kalbim atmaya devam etti. Kendi hayatımı, kaybettiklerimin olmadığı bir dünyayla yüzleşmeyi reddetmekten daha çok seviyordum."

Yayalar caddede etraflarını sarmışlardı.

"Yaşadığın için bir canavar değilsin," dedi ona. "Elma toplamak suç değildir."

"Gecenin bir vakti gizlice çıkıp *küçük* dostunuzu görmeniz de bir suç yok," dedi ve alaycı *bir* şekilde gülümsedi. "Ordu öyle olduğunu söyleyecektir ama bu farklı bir konu."

Aubrey, Colette'in eşarbından kaçan saç buklelerinin rüzgârda dans edişini izledi. Birbirlerini bir kez bulmuşlar, sonra bir kez daha bulmuşlardı. Burada duruyordu - bir caz şarkıcısı değil, göz alıcı bir Belçikalı değil, ama anlayan kederli bir kız. Yaşamak için savaşmış ve Aubrey'i yanında savaşma ve yaşama isteğiyle dolduran biri.

Ama sırada ne vardı? Bu gece cepheye geri dönmek zorundaydı. Eğer bu savaş biterse, New York'a geri dönmek zorunda kalacaktı.

New York çok uzak geliyordu. New York'ta onu açık havada, izleyenlerin ne diyeceğinden korkmadan öpemezdi.

Ama Paris'te yapabiliirdi. Kayıp zamanı telafi ediyormuş gibi onu öpebilirdi.

En azından bu öpücük için ölüm ve keder çok uzaktaydı.

Belki de Colette'i sadece öpmeli ve hiç durmamalı diye düşündü. Ama en iyi öpücükler bile eninde sonunda biter.

"Seni çok özledim," diye fısıldadı. "Seni geride bırakmayı hiç istemedim."

Yürümeye devam ettiler. Aubrey'nin bedenini bir tür huzur kapladı. Joey'i onca ay boyunca sır olarak saklamanın ne kadar ağır bir yük olduğunu fark etmemişti.

"Keşke Joey için bir şeyler yapabilseydim," dedi Aubrey uzun uzun. "Ya da ailesi için. Ya da onu hatırlatacak bir şey."

Gülümsedi. "Bu iyi bir fikir," dedi. "Onun anısını koruyacak bir şey."

"Ama ne?" diye merak etti. "Süslü bir mezar taşı mı?"

Bir köşeyi döndüler. "Sık sık kardeşim Alexandre için bir şeyler yapmak istemişimdir," dedi. Bir anma töreni. Ama aklına gelen her fikir bana zayıf geldi. Yetersiz."

"Mezar taşları soğuktur," dedi Aubrey. "Anma törenleri bir yere kadar." "Zengin ol," diye alay etti, "ve Joey'nin adına bir bina bağışla."

Etrafa bakmaya ve Paris'i gerçekten görmeye başladılar. Susadığını fark etti, bu yüzden limonata içmek için bir kafede durdular.

"Siperlerde Joey için şarkılar yazdım," dedi ona. "Senin için de şarkılar yazdım."

"New York'a gidelim ve onları kaydedelim," dedi Colette.

Aubrey pipetini bıraktı. "Bu bir teklif mi?"

Colette kızardı. Çok mu erken konuşmuştu? "Seninki bir teklif mi?"

Nereye gidersen giderim, Aubrey Edwards.

"Bu bir teklif, matmazel," dedi ona. "Buna inansanız iyi olur."

ARALIK 1942

Olası Bir Son

"Burada bitirebiliriz," der Afrodit diğer tanrılara. "Şu anda sona erebiliriz, her iki genç çiftimiz de çok şeye katlandıktan sonra sonunda mutlu olabilirler."

Hades parmak uçlarını birbirine bastırır ve aşk tanrıçasını düşünceli bir şekilde izler.

Uzun bir hikâye oldu ama ölümsüzler için zaman nedir ki? Afrodit, bir destanı saatin saniye tik takları arasındaki boşluğa sıkıştırabilir.

Hephaistos sakallı çenesini sıvazlar. Sonra ayağa kalkar ve topallayarak altın ağın yanına gider. Elinin bir dokunuşuyla ağ parçalanır ve Afrodit'in geçmesi için bir açıklık bırakır.

"Mahkeme ertelenmiştir," diyor. "Sanık beraat etti." Alaycı bir şekilde gülümsüyor. "*Bu* sanığın tutuklanmasının hukuka aykırı olduğu ilan edildi. Sizi alıkoyduğum için beni affedin, Tanrıça."

Afrodit gözlerini kırıştırır. Bir an için çıkışını yakalayamayacak kadar sersemlemiştir. Hephaistos'a yaklaşır ve sadece onun duyabileceği şekilde alçak sesle konuşur.

"Artık gideyim mi?" diye sorar. "İşimi bitirmemi mi istiyorsun?"

Onu durdurmayacağını göstermek için kapıya doğru eliyle işaret ediyor. "İstersen gitmekte özgürsün."

"Düşündüğün gibi değil," diye fısıldıyor. "Ben, onunla."

Başını sallar. "Yapma," diyor. "Şu andan itibaren sadece gerçekleri konuşalım, sen ve ben."

Dudağını ısıyor. "Demek istediğim bu değil." Ares'in onları duymaya çalışmak için boynunu büküğünü görmek için döner. "İlişkiyi inkâr etmiyorum. Demek istediğim ..."

Hephaistos şu anda bundan başka bir şey duymayı tercih ederdi.

"Büyük bir savaş sırasında senin için güçlü bir çekim var." Bu sözleri ondan çok onun söylemesi daha iyiydi. "Çok fazla kalbin sana ihtiyacı var. Bu sarhoş edici,

ihtiyaç duyuluyor. Bu kadar mı?"

Apollon piyanosunu kurcalıyor ve kulak misafiri olmamış gibi davranıyor. Hades pencereden aşağıdaki şehir caddesini izler.

"Ben onların düşündüğü gibi değilim." Afrodit'in bakışları yerde. "Ben sadece bir fahişe değilim."

"Biliyorum." O biliyor. Başkaları ne derse desin, nasıl yargılsa yargılasın.

Hephaistos'un altın ağda kendisi için açtığı delikten içeri adım atar.

"Yine de hikâye için teşekkürler," diyor Hephaistos ona. "Bunu unutmayacağım."

Yaptığın işte iyisin. Ve . . . Sanırım ne demek istediğini anlıyorum." Dalgın yüzü bir gülümsemeye dönüşür.

Hephaistos da gülümsemekten kendini alamaz. "Ölümlülerinize imreniyorum." Kaşlarından biri kalkıyor. "Ares'in dediği gibi, ölüyorlar, biliyorsun."

Ateş Tanrısı başını sallar. "Öyle. Ama şanslı olanlar önce yaşar." Hafifçe eğilir. Sakat sırtı fazla eğilmesini zorlaştırıyor. "En şanslı olanlar seninle vakit geçirir."

Afrodit şaşkınlıkla göz kırpar.

Ares bu ikilinin fısıldaşmalarından bıkmıştır. Hephaistos'un yarattığı açıklıktan içeri dalmaya çalışır ama geçemez. "Hey! Çıkarın beni buradan."

"Cehennemde çürüyebilirsin," der Hephaistos kardeşine.

"Teknik olarak çürüyemez," diye gözlemler Hades.

Ares kardeşinin ardından seslenir. "Hikâyenin sonu bu değil. Sana her şeyi anlatmıyor." Dudaklarında alaycı bir ifade belirir. "Sana *hiçbir zaman* her şeyi anlatmadı."

Hikayenin Geri Kalanı-15 Temmuz-17 Ağustos 1918

ARES

SAVAŞ DEVAM EDİYORDU. Almanların son büyük hamlesi, Champagne-Marne Taarruzu ya da İkinci Marne Muharebesi, Almanya için ezici bir yenilgiyle sonuçlanmıştı. Toplamda çeyrek milyon ölü ve yaralıya mal olmuştu.

Hem James hem de Aubrey, Batı Cephesi'nde birbirlerinden kilometrelerce uzakta savaştılar. James, General Charles Mangin komutasındaki Britanya Onuncu Ordusu'na yeniden atanmıştı. Eski arkadaşlarıyla birlikte olamayacağı için üzgündü ama yapacak bir şey yoktu.

James cepheye tam da savaş başladığında geldi. Tecrübeli bir gazi, ölümcül bir nişancı, bir Ege savaştısı gibi savaştı. Savaşı sevdiği için değil, ona eve dönmek için en iyi şansı verdiği için.

Keşke korkusuzca savaştığını söyleyebilseydim. Yaşadığı onca şeyden sonra tehlikeden etkilenmediğini. Ama savaş acımasızdı. Her tarafta ölüm vardı. Eğer düşünmesi gereken bir kızı ve eve döndüğünde ailesi olmasaydı, asla başaramazdı.

Aubrey de bir ejderha gibi dövüştü. Bu şimdiye kadar gördüğü en kötü savaştı. 369'uncu askerlerin hepsi savaş alanında birer ejderhaydı. Devler. Hoplitler. İçlerinden 171'i Fransızlardan Croix de Guerre alacaktı. Onlara "Les Hommes de Bronze" diyorlardı. "Blutlustige Schwarzmänner." Almanca "kana susamış siyah adamlar."

"Kana susamışlığı" bilmem ama Harlem Çingiraklısı'nın siperine düşen bir Jerry olmak istemezsiniz. Kesinlikle bir Jerry olmak istemezsiniz.

Harlem Hellfighter'ı esir alan bir adam. Peşinden gelirlerdi ve her zaman adamlarını alırlardı.

Bir bütün olarak savaştılar. Teğmen Avrupa'nın bandosunda nasıl çalışırlarsa öyle savaştılar. Tecrübe birliği doğurur; hayatları boyunca aynı düşmanla, aynı savaşta birlikte savaşmış bir grup asker birlikten anlar. Tıpkı kendilerinden önce anne babalarının ve dedelerinin yaptığı gibi.

APHRODITE

Hikayenin geri kalanını anlatmayacağımı hiç söylemedim, Ares.

Colette ve Hazel Compiègne'de lahana ve soğan doğramaya geri dönmüşlerdi. Hazel endişeliydi. Kendisine saldıran Alman kâbuslarına girmişti. O ve Colette toplama kampındaki ikinci misafirliklerine, sorumlu gardiyan ve çavuşlarla görüşerek ve kendilerinin ve tüm işçilerin güvenliğinin sağlanmasını bekledikleri konusunda onları alarma geçirerek başladılar. Kamp yöneticileri o kadar az personele sahipti ve kızların geri dönmesine o kadar minnettardı ki tüm şartları tartışmasız kabul ettiler. Hazel etrafı izledi ama saldırgandan hiçbir iz göremedi.

Compiègne, James'in görev yaptığı Soissons'a yakındı. Mektuplar aralarında neredeyse telgraflar kadar hızlı gidip geliyordu. Silahların yankısı daha yüksek olsa da, James'ten o kadar sık mektup alıyordu ki, onun iyi olup olmadığını uzun süre merak etmedi.

Savaş sona erdiğinde James, Hazel'a ertesi Cumartesi yarım gün dinleneceğini ve rahatlayacağını bildirmek için mektup yazdı. Bu günü gelip onunla geçirmesinin bir yolu var mıydı? Aynı gün, Aubrey'den ertesi Pazartesi günü izinli olacağını bildiren bir mektup geldi. Böylece kızlar bir plan yaptılar. Eski YMCA üniformalarını giyecekler ve askeri trenle James'in bölgesine en yakın gara gideceklerdi. James onlarla orada buluşacaktı. Birlikte harika birkaç saat geçireceklerdi. Sonra Colette ve Hazel, onları Verdun'a götürecek olan ana artere geri döneceklerdi. Pazar günü seyahat edecekler ve Pazartesi gününü Aubrey ile geçireceklerdi.

Hızırca, cüretkâr, zararsız ve bir o kadar da basitti. Compiègne'de trene itirazsız bindiler ve Ağustos sıcağında kısa yolculuk boyunca terleyerek buluşma yerlerine ulaştılar. YMCA'dan mı yoksa sirkten mi olduklarının kimsenin umurunda olmadığını görünce yün üniforma paltolarını çıkardılar. Tren gara yaklaştığında

Soissons, Hazel kendine çeki düzen vermek için Colette'ten bir ayna ve tarak ödünç aldı. Sıcağı hissedemeyecek kadar heyecanlıydı.

James garda trenin gelmesini bekledi. Beklentiden dolayı gergin hissediyordu. Ayrı kaldıkları bu birkaç hafta tüm savaştan daha uzun gelmişti.

Alnındaki teri sildi ve bu kavrulmuş toprakta bir adama biraz gölge verebilecek bir şey aradı.

ARES

Arada sırada uzaktan gelen silah sesleri artık şehirdeki trafik ya da kırdaki kuş sesleri kadar normaldi. James bunu zar zor fark ediyordu.

Raylar titremeye başladı. Duman gördü ve motorun sesini duydu.
İşte geliyor!

Binek arabalarının içinde Hazel başını kaldırıp baktı.

"Neredeyse geldik," dedi Colette'e. "Tren yavaşlayarak duruyor."

Nereden geldiği belli olmayan bir hava akımı James'i yere düşürdü. Sonra merminin kendisinden sonra bir vınlama sesi geldi. Uzun menzilli bir silahtan. Uzun Max.

Otuz sekiz santimetre.

Patlama altındaki toprağı sarstı. Toprak gayzerleri tren raylarının üzerine yağdı. Trenden geriye kalanlardan duman ve alevler yukarı doğru kükredi.

HADES

Motor ve ilk iki araba yok edildi.

Arabalar birbirlerine çarparak devrildi. Askerler ve savaş işçileri arabaların etrafına savruldu. Kırılan camlardan kopan parçalar şarapnel parçaları gibi etrafa saçıldı.

Colette yara almadan kurtuldu, çünkü Hazel vücudunu arkadaşınının üzerine atmıştı.

James, Colette'i Hazel'a sarılmış, onu bir bebek gibi sallarken buldu. Sanki sadece uyumaya gitmişti. Sanki uyanmaya ikna edilebilirmiş gibi.

Yukarı.

"Bu benim hatam," diye tekrarladı. "Onu sevmekle hata ettim. Onu sevmekle hata ettim."

Bunu yapmaya hakkım var." Yutkundu ve ağladı. "*La guerre* sevdiğim herkesi benden alıyor. Bana Hazel'ı bile bağışlamıyor. Kendimi asla onun arkadaşı yapmamalıydım."

Olay yerine gelen savaş gazisi James ne yapacağını biliyordu. Kanamaya baskı uygulayın ve bir doktor çağırın. Hava akımını temizleyin, sıkı giysileri çıkarın.

Cemaat dansındaki çocuk James karanlık bir dünyanın sisinde kaybolmuş, her yerde bulunamayacak birini arıyordu.

HADES

Royal Albert Hall

HAZEL GELDİ. Hafif bir yazlık elbise giymişti ve yumuşak otların arasında çıplak ayakla yürüyordu. Minik beyaz çiçekler koyu yeşilin arasında inci gibi parlıyordu.

Adımları onu tanımadığı bir kapıya götürdü. Kapıyı iterek açtı ve kendini duvarları görünmeyecek kadar büyük, karanlık bir odada buldu. Herhangi bir yankının olmaması ona baş dönmesi yaşattı.

Burada olmaya hazır değildi.

Uzakta, bir ışık parıltısı gördüğünü sandı. Dikkatle, körlemesine adımlarla ilerledi. Çıplak ayaklarının altında pürüzsüz bir ahşap zemin hissediyordu.

Işık büyüdü. Bir spot ışığı, mükemmel ovalliği içinde, parıldayan abanoz saten Steinway & Sons dokuz ayak kuyruklu piyanoyu aydınlatıyordu. Üstü açık piyano çağırıyordu.

Muhteşem bir enstrüman. Hayatında hiç bu kadar lüks, bu kadar bozulmamış bir enstrümana yaklaşmamıştı.

Aslında gerçek hâlâ buydu.

Hazel banka yaklaştı ve oturdu.

Ev ışıkları en zayıf parıltıya yükseldi. Sadece nerede olduğunu görmesine yetecek kadar. Büyük salon vakur bir ihtişamla belirdi. Gecenin bir yarısı boş bir Royal Albert Hall.

Tuşlara dokundu, geçici notalar çaldı. Her boncuk ses dışarıya doğru cınlarken, tereddütü kayboldu. Çalmaya başladı. "Pathétique." Beethoven'ın 8 numaralı Do minör Piyano Sonatı'nın ikinci bölümü, opus 13. "Adagio cantabile."

Ses boş salonu doldurdu ve bir vahiy gibi ona geri döndü. Ne kadar saf, ne kadar tatlı bir tını. Her çekiç vuruşunda

Çınlayan bir çan gibi teller, karanlığı güzellikle dolduruyor.

Gözlerinden yaşlar döküldü. Daha önce hiç ama hiç böyle çalmamıştı. Ne böyle bir enstrümana ne de akustik açıdan böylesine ilahi bir mekâna sahip olmuştu.

Daha önce hiç bu kadar özgür hissetmemişti, sinirlerine engel olan bir beden olmadan, arzuladığı gibi çalmayı. Seyirciden felç edici bir korku duymuyordu - oysa şimdi, bu müziği dinlemek için başka kimsenin orada olamamasının ne büyük bir suç olduğunu görüyordu.

Mösyö Guillaume olarak onun yanına oturdum. Aslında ölmemişti ama Hazel anlamıştı.

"Öldüm mü, mösyö?"

Yukarı baktı, hâlâ oynuyordu ve balkonların tepesinde, James'le bir zamanlar oturdukları yerde küçük bir insan kümesi gördü. Ailesini. Colette, Aubrey. Tante Solange. Georgia Fake ve Olivia Jenkins. Peder Knightsbridge. Ellen Francis. Peder ve Bayan Puxley. Maggie.

James.

Ulaşamayacağı kadar uzaktaydılar ama yine de onları sanki çok yakınlardaymış gibi net bir şekilde görebiliyordu.

Yanlarında başka insanlar vardı. Yavaşça sıra sıra yayılıyor, balkonu dolduruyorlardı. Henüz tanışmadığı insanlar. Hayatına girip onu şereflelendirecek, dolduracak insanlardı ama artık giremeyeceklerdi. Siyah bukleli genç bir kadın. Kumral bir çocuk.

"Lütfen," dedi bana. "Bir süre daha geri dönebilir miyim?" Parmakları oynamaya devam ederken cevabımı bekledi.

Müzikten etkilenmeyen biri değilim. Bunu takdir etmek için hepimizin senin gibi Apollo olmasına gerek yok.

Ne kadar çok aşkı kısa kesmek zorunda kalmış olsam da aşktan etkilenmiyorum.

Hazel ısrar etti. "Beni geri gönderemez misin?"

"Olduğu biliniyor," dedim ona. "Yine de hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı."

"Lütfen," diye yalvardı. "Beni ikinci kez çağırdığında, isteyerek geleceğim."

Banktan kalktım ve gölgelerin arasına çekildim. Her ne kadar beni üzse de, arkadaşlığımın her zaman hoş karşılanmadığını anlıyorum. Hazel çalmaya devam etti ve ben bunu gördüğüme sevindim. Müzik onun için en iyi şeydi. Hiçbir şey onu bu acı verici geçişe daha fazla razı edemezdi.

Yanımda başka biri belirdi.

"Neden, Afrodit," dedim, hatırlarsan, Tanrıça. "Ziyaretinizin nadir onurunu neye borçluyum?"

Eğildin. "Eğer sizi memnun edecekse lordum," dediniz. "Eğer sizi memnun ettiysem, Hazel'ı bana geri vermeniz için size yalvarıyorum. Bırakın gitsin."

"Sevgili Tanrıça," dedim sana, "bunlar savaşın kaderi. Eğer sevilen her ruh, sırf yası tutulacak ve özlenecek diye ölümün elinden alınsaydı, evren kendi üzerine katlanırdı."

"Hazel'ın işi bitmedi," diye ısrar etti Afrodit. "Verecek ve yapacak daha çok şeyi var."

"Savaşta ölen milyonlarca insanın her biri için aynı şeyi söyleyebilirim," dedim.

Afrodit, o zaman bana döndün ve dizlerinin üzerine çöktün. "Lütfen, bana Hazel'i ver," diye yalvardın. "Daha yeni başladığım bir aşk onunki. James'in ona ihtiyacı var. Ailesinin ona ihtiyacı var. Colette'in ona ihtiyacı var. Lütfen, Lord Hades, Yeraltı Dünyası Tanrısı, Her Şeyin Hükümdarı."

Sanırım hafızam beni yanıltmıyorsa, bir mendile ihtiyacım vardı.

"Ağır yaralı" dedim size.

"En önemli yerde değil," diye karşı çıktınız.

"Kaderler protesto çılgınlıkları atacak," diye uyardım. "Adımlarına köpeklik edecekler." "Ona göz kulak olacağım lordum," dedin Tanrıça.

"Onu koruyacağım

Elimden geldiğince."

Ölümlüler beni uzun zamandır bu şekilde tasvir etmiş olsalar da ve bunun için onları affetsem de, benim kalbim taştan değil.

Elini tuttum ve seni ayağa kaldırdım. "Tutku, Aşk ve Güzellik," dedim sana Afrodit. "Artık hepsine sahip olamayacağını biliyorsun."

APHRODITE

Lazybones-2 Ağustos 1918

Metal bir çerçeveye monte edilmiş kavanozlardan sarkan KIRMIZI kan tüpleri, Hazel'ın farkına vardığı üzere, koluna enjekte edilen bir iğneye doğru akıyordu. İğne saplandığı yeri yakıyor, etine bir hakaret gibi saplanıyordu.

Farkında değildi ama bir sahra hastanesindeydi.

Vücudu ağrıyordu. Karnı, nefes almak bile acı veriyordu. İçinde adını koyamadığı şeyler protesto için haykırıyordu. Görebilmek için başını iki yana çevirdi. Bu hafif hareket vücudunda aşağı yukarı acı dalgaları yarattı.

Doğrulamaya çalıştı ve bir solukla yastığına geri düştü.

Colette bir anda yanı başındaydı. "Günaydın!" Hazel etrafına bakındı. "Gerçekten sabah mı oldu?"

Colette Hazel'ın yanağını öptü. "*Hayır, tatlım.* Öyle değil. Ama uzun bir gece uykusu çekmişsiniz." Bir tabure çekti ve yanına oturdu. "Çok acıyor mu?"

Hazel yavaşça nefes aldı. Başı hâlâ uyuşturulmuş uyku ile uyanıklık arasında bir yerdeydi.

"Boş ver," dedi Colette. "Gerçeği görebiliyorum."

"Ne zamandır buradayım?" Hazel sesinin ne kadar cızırtılı çıktığına hayret etti.

Colette'in gözleri endişeyle doldu. "Üç gün oldu," dedi. "Çok korktuk."

"Biz mi?" Hazel mücadeleyi bıraktı. "Biraz su alabilir miyim?"

Colette kolunu Hazel'ın yastığının altına soktu ve onu ayağa kaldırdı. Acıyla irkilen Hazel'ı yakaladı ve bir bardak suyu dudaklarına götürdü.

Hazel gözlerini kapattı. Colette onun elini tuttu ve parmaklarını onunkilere doladı.

"Seni uyanık görmenin ne kadar güzel olduğunu anlatamam."

Hazel gülümsedi ve gözlerini açtı. "Ben de seni gördüğüme sevindim." Ölçülü bir nefes aldı. "Üç gün mü?"

"Lazybones."

Hazel bir an için güldü, ta ki acı ona gülmemesini söyleyene kadar. "Colette," dedi, "bana ne oldu?"

Colette'in kalbi kanadı. Nereden başlamalıydı? "Tren yolculuğunu hatırlıyor musun?"

Hazel bir kez başını salladı.

"Patlamayı hatırlıyor musun?"

Hazel kaşlarını çatı. "Öyle mi?" Bekledi. Zihni hâlâ karmakarışık bir girdaptı. "Belki mi?"

"Trenimize bir top mermisi isabet etti," diye açıkladı Colette nazikçe. "İnsanlar öldü. Çok daha fazlası da yaralandı."

Hazel Colette'in yüzünü inceledi. "İyi görünüyorsun."

Colette yutkundu. *Ne yaptığını hatırlamıyordu.* Ona söylemek için ağzını açtı, sonra durakladı. Bir şey -bu bendim- onu bunu yapmaması için uyardı.

"Beni bilirsin," dedi Colette hafifçe, bu onu öldürse de. "Her zaman şanslı olan."

"Anlaşıldı." Hazel sırtı. "Peki, bana ne çarptı?"

"Kırık cam," dedi Colette. "Şarapnel gibi. Vücudunuz kötü bir şekilde kesilmiş. Çok kan kaybetmişsin." Hazel'in elini dudaklarına bastırdı. "Seni kaybettiğimizi düşündük."

Hazel envanter çıkardı. Parmaklarını oynattı. Oradaydılar. Ayak parmaklarını oynattı. Onlar da oradaydı. Yatağın üzerinde ayakların olması gereken yerde tümsekler gördü.

"Herhangi bir parçamı kaybettik mi?"

Colette gülmek istedi ama buna izin vermedi. Anlaşılan Hazel'in mizah anlayışını kaybetmemişlerdi.

"Camı çıkarmak ve kanamanızı durdurmak için ameliyat ettiler," dedi Colette. Doktorlar hayatta kalmanın mucize olduğunu söylediler."

Hazel tüm bu bilgileri anlamaya çalıştı. Ne biliyordu ki? Ne hatırlıyordu? Piyanoyla ilgili bir şey. Konser salonuyla ilgili bir şey. Yanında bir varlık vardı. Korkutucu değildi, ama tamamen rahat da değildi. Sadece orada, tetikteydi.

Ve tüm bunlar olurken, neredeyse ölüyordu. Ameliyat masasında içi oyulmuştu. Yabancılar onun iç organlarını incelemişti. Titriyordu.

"Colette," dedi Hazel, "annemle babamın haberi var mı?"

Colette başını salladı. "Onları takip etmek zaman aldı. Onları birkaç saat içinde bekliyoruz."

Hazel biraz daha su istedi ve arkadaşı bir kez daha ona yardım etti. Kuru ve çatlamış dudaklarının arasına bir kaşık dolusu haşlanmış elma koydu. Hasta gözlerini kapattı. Bu sıvı ve yemek hissi neredeyse kavrayabileceğinden çok daha fazlaydı.

"Colette?"

"Evet,
sevgilim?"

"Neden sağ gözümden göremiyorum?"

Colette'in dudaklarından bir kahkaha ya da hıçkırık döküldü. "Bir şey yok," dedi. "Bir bandajla kapatıldı. Gözün kendisi de iyi durumda. Doktorların söylediği bu."

"Ama bandajla kapatılmış. Neden?"

Gözyaşları Colette'in yanaklarından aşağı döküldü. O korkunç manzarayı hatırladı. Arkadaşının güzel yüzünün olması gereken yerde kırmızı, beyaz ve kemikler vardı. "Yanağın çok kötü kesilmiş, tatlım," *diye* fısıldadı Colette. "Ve senin alın."

Hazel'in zihni o anda çok şükür ki bulanıktı. Bu konuda daha sonra hissedebileceği her şeyi hissedemiyordu.

Colette telaşla, "Ama gözün zarar görmemiş," diye devam etti. "Doktorlar bunun bir mucize olduğunu söylüyor. Sanki biri senin için gözünü kapatmış gibi."

"Pekala." Hazel düzensiz bir nefes aldı. "Eğer kim olduğunu bulabilirsem, onlara teşekkür edeceğim. Dükkândan göz satın alamazsın."

Kapı aralığından bir gölge düştü. Colette başını kaldırıp baktı ve Hazel ağır aksak da olsa bunu fark edip başını kaldırdı.

Er James Alderidge kapıda duruyordu.

"Merhaba Bayan Windicott," dedi. "Sizi özlüyordum."

APHRODITE

Yaralar-21 Ağustos-1 Eylül 1918

COLETTE VE JAMES, Colette'in hayatını kurtardığını Hazel'a hiç söylemedi. Kahramanlık taşınamayacak kadar ağır bir yükür. James bunu biliyordu ve Colette de kabul etti. Benim de küçük bir yardımımıla.

Hazel'ın kendini yeni yüzüyle barıştırmak için kahramanca eylemlere ihtiyacı yoktu. O hayattaydı. Sevdığı herkes yanındaydı. Ölümle burun buruna geldiğinden beri, bir zamanlar önemli görünen pek çok şey artık önemli değildi.

Sadece James'in hatırı için yüzünün sağ tarafını oyan kızgın kırmızı yara izleri onu endişelendiriyordu. Bandajlar çıkarıldığında James, ailesi ve Colette ile birlikte orada olmak için yalvardı. Hazel ona izin vermekte isteksizdi ama kabul etti.

Bir hemşire bandajları ve alçıları nazikçe sıyırdı. Hazel'ın sağ gözü açıldı ve yabancı ışığa göz kırptı. James'in ona gülümsediğini görmek çok daha güzeldi.

"Kendine bir bak," dedi ona.

"Bana bir ayna getirmediğin sürece yapamam," dedi ona sertçe. "Lütfen getir."

Ona bir ayna uzattı ve kadın merakla kendini değerlendirdi.

"Bunlar beklediğimden daha iyi iyileşmiş" dedi.

Cerrah, yaralarını inceliyor. "Enfeksiyon yok. Çok şanslısınız."

Beklediğinden daha mı iyiydi? "Oldukça korkunç görünüyorum," dedi gerçekçi bir ifadeyle.

"Trende nasıl görüldüğünle karşılaştırıldığında," dedi James, "oldukça iyi görünüyorsun."

"Teşekkür ederim," dedi Hazel. "Sanırım." Anne ve babasına baktı ve annesinin soğukkanlılığını korumak için mücadele ettiğini gördü. Zavallı annem.

Hazel odadakilere "Artık Frankenstein'ın canavarıyım," dedi. "Bu pek çok şekilde işe yarayacak. Hırsızları korkutmak, kötü ruhları uzaklaştırmak ..."

Bay ve Bayan Windicott, Hazel'ın yanında birbirlerine sokulmuş, kızlarına gülümsüyor ve cesaret verici her kelimeyi döküyorlardı. Eğer o gece pansiyonlarına dönüp yastıklarına kapanıp ağladılarsa, bunun için kimsenin onları suçlamayacağına inanıyorum.

Aubrey bir Pazar öğleden sonra ziyaret etmeyi başardı. Colette onun ziyaretini sürpriz olarak sakladı ve sonra onu Hazel'ın hastane odasına götürdü; Hazel orada oturmuş özenle güçlendirme egzersizlerini tamamlıyordu.

"Neler yapıyordunuz, Leydi Hazel de la Windicott?"

Hazel ciyakladı ve ayağa fırlamaya çalıştı ama keskin bir acı onu durdurdu. Aubrey piyanist kızı kucakladı. Kızın trende yaptıkları hakkında bilmediklerini biliyordu ve bunu asla unutmayacaktı.

Aubrey ve James sonunda tanıştılar. Her koşulda arkadaş olacaklarından eminim ama Hazel ve Colette'in hayatlarına girmesiyle kısa sürede kayınbirader, kayınvalide değilse bile gerçekte kayınbirader oldular.

Ağustos ayı ilerledi ve geceler soğumaya başladı. Hazel ertesi gün hastaneden taburcu edileceğini öğrendi.

James'in şimdiki çavuşu, büyük bir gürültünün altında yufka yürekli biriydi. Genç erinin yaralı gönüllü kızını ziyaret etmesine izin veriyordu. İkinci Marne Muharebesi'ni geride bıraktıklarına göre, yapılması gereken pek çok onarım, tahkimat ve temizlik işi vardı ama bölüğündeki bir askere aşık olan kahraman bir genç kadın teselli ve neşeyi hak etmiyorsa, kim hak ediyordu? Er Alderidge birkaç günde bir hastane ziyaretine gitmezse pek bir işe yaramazdı.

Hastanedeki o son gece, Hazel'ın anne ve babası yarınki Londra yolculuğu için toparlanmak üzere odalarına döndükten sonra, James Hazel'ın odasına geldi ve yanına oturdu.

"Yarın beni gerçekten terk etmiyorsun, değil mi?" diye sordu ona.

Hâlâ kıpkırmızı ve acımasız olsa da yara izleri biraz düzleşmeye başlamıştı bile. Yüzü asla eskisi gibi olmayacaktı. Bunu biliyordu; o da biliyordu. Gülümsemesi artık çarpıktı ve sağ kaşı çizgilerle çaprazlanmıştı. Pembe alt göz kapağının bir dilimi sağ gözünün görüntüsünü bozuyordu. Yanağı bir daha asla yuvarlak ve pürüzsüz olmayacaktı.

Ama o tamamen buradaydı ve tamamen Hazel'dı.

"Beni evden atıyorlar," dedi. "Kıramı ödemiyordum." "Keşke kalabilseydin," dedi James ona, "ama güvende olduğun için mutluyum, buradan uzakta."

Hazel gözlerini devirdi. "Artık ortalık sakin," dedi ona. "Gazeteler Müttefiklerin Almanları Hindenburg Hattı'na kadar geri püskürttüğünü söylüyor."

"Gidişat değişiyor," dedi. "Bu yıl Noel'e kadar bitirebileceğimizi düşünüyorum."

Hazel gözlerini kapattı. "Bu cennet olmaz mıydı?"

Döndü ve James'i izledi. Kalbi hem dolup taşıyor hem de kırılıyordu. James çok nazik davranmıştı ve o da bu hastane odasında uyandığından beri aralarındaki her şeyin hâlâ yolunda olduğu maskaralığını sürdürmüştü. Yapılacak en nazik şey bu gibi görünüyordu. Ama bu numara devam edemezdi.

İlk uyandığında, hayat tatlılık ve minnettarlıkla sarmalanmış gibiydi. Her hayat, sakat bir hayat bile bir armağandı. Bandajların ardına gizlenmiş yara izleri ona ağırlık vermiyordu.

Ancak her geçen gün tatlılık kayboluyor ve yerini belirsizliğe bırakıyordu.

Sonunda kararını verdi. Vakit gelmişti; eve dönüyordu. Savaş henüz bitmemişti. Her ayrılık son bir vedaya dönüşebilirdi. Ve herkes hayatta kalsa bile bazı şeyler ölür. Hâlâ yapabiliyorken James'e söylemesi gereken sözler vardı.

"Teşekkür ederim," dedi. "Hayatımı kurtardığın için. Ve bunca zaman yanımda kaldığın için."

Gülümsedi. "Bunun için bana teşekkür etmene gerek yok."

"Sen benim için en iyi arkadaş oldun," dedi. "Nezaketiniz benim için her şey demektir."

James'in gözleri büyüdü. "Hazel," dedi hızla, "ne diyorsun sen?"

Kalbi sıkıştı. Günlerdir bundan korkuyordu. Bunu nasıl kelimelere dökebilirdi ki?

"Hazel Windicott," dedi, sesinde bir tereddütle. "Bana veda mı ediyorsun?"

Bir adım geri çekildi. Sesi nasıl bu kadar şaşırmış, bu kadar incinmiş çıkabiliyordu? Ve bunu yapmaya nasıl dayanabilirdi? Derin bir nefes aldı ve bundan sonra olacıklara karşı kendini çelikleştirdi.

"Asla eskisi gibi olamayacağım," dedi. "Bu ikimiz için de açık."

Daha da yaklaştı. "Söyleyeceğini düşündüğüm şeyi kastetmiş olamazsın," dedi. "Söyleyemezsin."

Yüzünü çevirdi, böylece sağ tarafı James'i tam olarak selamladı. Canlı kırmızı çizgiler tarafından gashedildi. Yüzü eskiden olduğu gibi alay konusu olmuştu.

"Bu o yüz mü-"

"Bu yüz." Sözüünü kesti. "Görmek istediğim yüz." Gözleri onunkileri aradı. "Sence yara izleri benim için önemli mi?"

Böyle bir soruyu nasıl sorabilirdi? Şimdi böyle görünürken? "Önemli olmalılar," diye itiraz etti. "Herkes için önemli olabilirler. Bu seni sadakatsiz ya da zayıf yapmaz."

"Hazel!"

Elleri güç almak için bir sandalyenin arkasını kavradı. "Hayatını buna bağlamana izin veremem," dedi. "Merhametten ya da asil bir görevden dolayı sonsuza dek buna söz vermene izin veremem."

Yüzü düştü.

Şimdi itiraz edecekti, şimdi ısrar edecekti, şimdi yılların kumun üzerindeki su gibi aşındıracağı bir açıklama yapacaktı. Tuzağa düşecekti.

Şimdi onunla tartışmak ve onu gitmesine izin vermeye ikna etmek için kazanmak zorundaydı. Kalbin kendine karşı korkunç bir ihaneti.

Uzandı ve parmak uçlarıyla usulca, nazikçe yüzünü okşadı. Herhangi bir acıya neden olmamak için yara izlerinin üzerinde hafifçe gezindi.

Hazel'ın sol gözü yaşlarla doldu.

James Hazel'ı kendine çekti ve kollarıyla sardı. Hazel kaçamadı, kaçmaya da niyeti yoktu. Yanağını onun göğsüne sakladı.

"Asla eskisi gibi olamayacağım," dedi.

Gözlerinin içine bakmak için uzaklaştı.

"Sen hep aynı kalacaksın," dedi ona. "Sen her zaman benim sevgili Hazel'im olacaksın."

Orada gördüğü hâlâ aşk mıydı? Lowestoft'taki kadar mı? Chelmsford, Poplar?

James onun yaralı yanağını öptü. "Asla eskisi gibi olamayacağım," diye hatırlattı ona. "Bunu biliyorsun."

"Benim için öylesin," diye itiraz

etti. Adam ona dikkatle baktı.

"Harika gidiyorsun," dedi. "Sorunların artık geride kaldı."

Bir süre sessiz kaldı.

"Keşke," dedi sonunda, "bu doğru olsaydı. Keşke sorunlarım geride kalmış olsaydı."

Onu kucaklamak ve rahatlatmak istedi. *Hayır, aptal kız*, diye hatırlattı kendine. *Artık bunu yapamazsın.*

"Sen hâlâ sensin," dedi. "Hâlâ James'sin. Hâlâ harikasın. Hâlâ zeki ve nazıksın. Hâlâ yakışıklı. Hâlâ cesur. Hâlâ güçlü."

James çaresiz biri gibi bir ileri bir geri volta atıyordu. Ellerini saçları diken diken olana kadar taradı. "Kavak dansında seni *yüzün* için mi aradığımı sanıyorsun?" diye sordu.

"Dikkat et Charley," dedi ona. "Sanırım şimdi bana eski yüzümün korkunç olduğunu söyleyeceksin?"

Ellerini ona doğru uzattı, sonra geri çekti. "Yüzün hiçbir zaman korkunç olmadı," dedi. "Her zaman mükemmeldi. Hâlâ da öyle."

Acı bir inançsızlıkla güldü. "Sen delisin!"

Ona dikkatle baktı. "Evet," dedi. "Öyleyim. Şimdi görüyorsunuz. O kadar deliyim, o kadar akıl hastasıyım ki haftalarca pembe bir odada oturmak zorunda kaldım. Morfinle uyuşturulmuş haftalar geçirdikten sonra. Kim bilir ne zaman geri dönüp her şeyi yeniden yapmam gerekecek?"

Hazel fark etmemişti. Tam olarak değil. *Hâlâ korkuyor.*

"Eğer geri dönmen gerekirse," dedi ona, "bunda utanılacak bir şey yok. Bunu atlatacaksın. Daha iyi olacaksın, tıpkı geçen seferki gibi. Başına gelenler senin suçun değil."

Ona tekrar baktı.

Elbette başına gelenler onun da suçu değildi ama aynı şey değildi.

"Neden beni terk etmedin?" diye fısıldadı. "Neden kafasına vurulan delikanlıdan kaçmadın?"

Hazel göz kapaklarının bir kez daha yaşardığını hissetti. "Bunu bana nasıl sorarsın?" dedi. "Neden böyle bir şey yapayım ki?"

"Seni, senin beni sevdiğinden daha az sevdiğimi düşünüyorsun," dedi usulca.

"Ben öyle bir şey demedim!"

"Yüzündeki çizgileri göremediğimi mi sanıyorsun?" dedi James.

"Zamanla solacak çizgiler."

Hazel gözlerini koluna sildi. "Ama asla gitme."

"Yine de gölgenin ötesini görüyorsun," dedi. "Savaşa giden bir
çocuktan geriye kalan tek şey."

Başını öfkeyle salladı. "Kendine gölge demekle hata ediyorsun." Nefesi
hızla geliyordu. "Sen benim her şeyimsin."

Bir sandalyeye çöktü. "O zaman beni nasıl terk edebilirsin?" diye
bağırdı. "Nasıl olur da seni terk etmemi sağlamaya çalışırsın?"

Gözlerini koluna sildi ama gözyaşları durmadı. "Çünkü hayatın boyunca
James," dedi, "bana bakacaksın ve yara izlerini göreceksin. Onları
göreceksin ve ben de seni izleyeceğim. Hayatın boyunca, eğer kalmana izin
verirsem, söz verdiğin yüzle kendini barıştırmaya çalışmanı izleyeceğim.
"Keşke yapmasaydım dediğinde bile." Yüzünü, yara izlerini ve her şeyi
ellerinin arkasına sakladı. "Buna dayanamayacağım."

"Kendine yüz demekle hata ediyorsun," dedi. "Hasarlı ya da başka
türü." Cebinden bir şey çıkardı, elini yavaşça yüzünden kaldırdı ve
avucuna yerleştirdi.

Altından ince bir halka.

"Siz olmadan yaşayabileceğimi düşünüyorsanız Bayan Windicott," dedi
James, "beni hiç tanımıyorsunuz."

ARALIK 1942

Mendiller

EĞER BİR TANRI KULAĞIYLA DİNLEYEBİLSEYDİ, o karanlık otel odasında, şafaktan önceki hamile saatte, gözyaşlarını tutan ölümsüz tanrıların nemli sesini duyabilirdi.

Hades bir yığın mendil çıkarır. Ares bile bir tane alır. Afrodite muhteşem gözlerini kocasına çevirir.

"Görüyor musun?" diye soruyor. "Onları neden kıskanıyorum?"

Ares kullanılmış mendilini bir minderin arkasına tıktırıyor. "Yani, onunla yer değiştirir miydin?"

"Bana asla sunulmayacak bir seçenek için cevap vermek kolay" diyor.

"Evet. Bir kalp atışından daha kısa bir sürede yapardım."

Savaş Tanrısı başını sallar. "Sen güzellik tanrıçasısın," der. "Neden görünüşünü -mükemmelliğini- onun ölümlülüğüyle takas edesin ki? Onun yaralarıyla?"

Apollo ve Hades umutsuz bir bakış alışverişinde bulunurlar.

"Görebildiğimiz kadarını görüyoruz," diyor Hades.

Ares gözlerini devirir. "Gizemli olma. Yeterince dinledim." Hephaistos sandalyesinin kolçaklarını kavrar ve eğilmeye hazırlanır. Her ihtimale karşı

Hades, Ares'in ses tonuna itiraz eder.

"Yaralı bir yüz mü görürsünüz," der Apollon, "yoksa çağlar boyu sürecek bir aşk mı, size kalmış."

APHRODITE

Onbirler-1918 ve Sonrası

HAFTALAR GEÇTİ. Sonbahar daha da soğudu ve grileşti ama dört genç kalp bunu fark etmedi bile.

Ve sonra, bir mucize: savaş sona erdi. Kayzer tahttan çekildi, yeni bir Alman hükümeti kuruldu ve Alman delegeler 11 Kasım günü saat 11'de ateşkesi imzaladı: 11/11, 11:00. Cephenin her iki tarafındaki askerlerin çoğu sabahın geçişini izledikten sonra arkalarını dönüp gittiler. Bazı noktalarda çatışmalar yelkovan on biri gösterene kadar devam etti.

Görünüşe göre öldürme konusunda hassas olmak gerekiyor.

Amerikan Seferi Kuvvetleri'nin ölümlerini gömmeleri, toparlanmaları ve Amerika'ya dönmeleri uzun zaman aldı. Onlar beklerken, Aubrey Edwards'ın 369. Tümeni Almanya'ya gitti ve Ren Nehri'ne ulaşan ilk Müttefik tümeni oldu - Müttefiklerin 1914 yazı bitmeden yapabileceklerine inandıkları bir şeydi bu. Ya da Noel'e kadar. Her zaman, her zaman, "Noel'e kadar."

İşi olmadığı zamanlarda Aubrey bir Fransız askeri hastanesinde Émile'i ziyaret ederek vakit geçiriyordu. Bu *poilu* savaşın son haftasında bir kolunu kaybetmişti ve yarasına değil ama zamanlamasına savuracak dört yıllık birikmiş küfürleri vardı.

"Bu berbat savaştan kurtulmak için seni kullanabileceğim zaman neredeydin, seni aptal sakat?" diye kükrerdi. "Ama sen uzak durdun, beni sağlıklı ve sağlam bıraktın, böylece Almanlar her yıl mermileri ve kurşunlarıyla üzerime işeyebildiler ve şimdi, şimdi, nihayet bittiğinde, *şimdi* mi ortaya çıkıyorsun?"

Elindeki kütüğü gökyüzüne doğru salladı.

"Hemşire," derdi Émile, "bize bir şişe şarap ve bir piyano getir, böylece benim işe yaramaz arkadaşım, tüm parmaklarıyla, onları iyi bir şekilde kullanabilir ve üzüntülerimi aklımdan çıkarabilir."

Emile tüm hemşireler tarafından çok seviliyordu.

"Sen kime işe yaramaz diyorsun?" diye sordu

Aubrey.

"Seni domuz seni," dedi Émile. "Bazılarımız burada harıl harıl çalışıyor, hemşireler ayak tırnaklarımızı kesiyor ve kalçalarımızı siliyor - hemşireler de çok güzel- ve sen orada öylece oturuyorsun, sanki sana bildiğin her şeyi öğreten zavallı arkadaşın Émile'e gülmekten başka yapacak daha iyi bir şeyin yokmuş gibi."

"Beni yakaladınız," dedi Aubrey. "Bir yıl boyunca savaştıktan, haftalarca yolları yeniden inşa ettikten ve Fransa'nın her yerinde caz çaldıktan sonra, buraya sadece ne kadar işe yaramaz olduğumu kanıtlamak için geldim."

"Senin bir işe yaramayacağını hep biliyordum," dedi Émile.

"Teğmenime 'Tanrı aşkına beni bu işe yaramaz piyanistle eşleştirmeyin' dedim ama Émile'i dinleyen var mı? Kimse Émile'i dinlemiyor."

Yarım düzine hemşire koridorda durmuş kıkırdıyor ve Émile'i dinliyordu. "Yalnız bir adam olarak öleceğim," diye kükredi, kütüğünü sallayarak.

"Bunu görebiliyorum," dedi Aubrey.

"Hemşire!" diye bağırdı Émile. "Bana şu piyanoyu getirin!"

Ve bir gün, hemşireler gerçekten de güldüler. Émile o kadar çok güldü ki yatağından düştü. O günden sonra, Aubrey'nin konserleri tüm hastaneden hastaları çekti, sonunda Émile eve gönderilecek kadar iyileşti. Görünüşe göre hemşirelerden biri de aynı sıralarda istifa etmişti ve onunla birlikte eve dönecekti.

Aubrey'i bir eli ve bir ayağıyla yakaladı ve her iki yanağına da bıyık altından birer öpücük kondurdu. "Bizi görmeye geleceksin, dostum," dedi. "Biz de seni New York'ta görmeye gelineceğiz. Biz kardeşiz, sen ve ben."

"Kardeşler," dedi Aubrey.

James eve Aubrey'den çok önce varmıştı. Chelmsford'da bir mola verdikten sonra Poplar'a gitti ve Hazel'a mümkün olduğunca yakın olmak için amcasının yanında kaldı. Onu yemeğe götürdü. Müzelere, kış festivallerine ve Noel konserlerine. J. Lyons çay dükkanlarına.

"Annem bilmek istiyor," dedi James ona bir akşam, bir oyundan eve dönerlerken, "Noel yemeğinde onlara katılıp katılamayacağımızı."

Hazel'ın gözleri büyüdü. İki hafta sonraki Noel yemeği kulağa oldukça resmi geliyordu. Ama henüz hiçbir şey tam anlamıyla resmi değildi. En azından o ve James dışında kimse için.

"Çok isterdim," dedi Hazel. "Ama ailemi yalnız bıraktığım için kendimi çok kötü hissederim."

Kalabalık bir caddeden geçtiler. "Davetliler," dedi James. "Ne kadar çok, o kadar iyi."

"Mükemmel!" Hazel sıırttı. "Annem tatil sezonunun geri kalanını ne giyeceği konusunda endişelenerek geçirecek."

"Düşünüyordum da," diye devam etti James, "Colette ve Aubrey'i de davet etmeliyiz. Eğer biraz izin alabilirse, Noel'i burada geçirebilirler."

"Hemen ona yazacağım," dedi Hazel. "Hayır. Bir telgraf göndereceğim."

James sözünü bitirmemişti. "Sonra düşündüm de," dedi, "eğer hepimiz Noel yemeği için bir araya geldiysek, bir taşla iki kuş vurmalıyız."

Hazel duraksayarak bir kadının cafcıflı turuncu şapkasını fark etti. "Ve Boxing Day'i kutlayalım mı?"

Cevabı kayıtsızdı. "Ve bir düğün resepsiyonu düzenleyin."

Şapka gitmiş ve unutulmuştu.

Hazel'ın çenesi düştü. Ayakları bir adım daha atmayı reddetti. "Ciddi olamazsın."

Başını salladı. "Kurtçuk gibi," dedi, "Ölü Ernest'in içindeyim."

Hazel bu şaka için onu azarlayamadı bile. Akıllı başından gitmişti. Evdeki çalışma masasının üzerinde küçük bir porselen biblo tabağı duruyordu. İçinde, tüm dünyaya gizlenmiş altın bir yüzük yatıyordu. Bazen, geceleri, onu takardı. Ama asla açıkça takmazdı. Ailesi onun varlığından haberdar değildi.

James onun önünde durmuş, izliyor, bekliyordu.

Hazel yüzüğe ve onun temsil ettiği aşka değer veriyordu. Ama ona göre bu sadece bir gün, çok uzak bir gün, eğer James hâlâ aynı şeyi hissediyorsa, belki de eninde sonunda ... yapacakları anlamına geliyordu. Bu kelimeyi kabul bile edemiyordu. Ve şimdi-

"*Evlenmek istiyorsun,*" dedi yavaşça. "İki hafta içinde."

Başını salladı. "Sadece bunu daha erken yapmanın saygın bir yolunu bulamadığım için."

Böyle bir anda nasıl davranmak gerekirdi? Hazel, ıslıl ıslıl parlayan bir aptal gibi davranmayacağından emindi. (Bu arada yanılıyordu.) Ama birinin akli başında olması gerektiğini düşünüyordu.

"Evlilik sonsuza dek sürer James," dedi ona

kararlılıkla. "Mesele de bu zaten."

Yutkundu. "Oldukça genç değil miyiz?"

Adamın yüzünde endişeli bir ifade belirdi.

"Öyle mi düşünüyorsun?" diye sordu ciddi bir şekilde. "Bu savaştan sonra kendimi yüz iki yaşında hissediyorum."

"Ben de." Gülümsedi. "Her halükarda doksan yedi."

Kollarını ona doladı ve kulağına yakın bir yerden fısıldadı.

"Seni öpmek için bir kez bekledim," dedi, "ve neredeyse şansımı kaybediyordum. Sana evlenme teklif etmeden önce savaşın bitmesini bekledim ve neredeyse ölüyordun." Onun alnına bir öpücük kondurdu. "Eğer savaş bana bir şey öğrettiyse, o da hayatın kısa olduğudur. Seni bekleyerek daha fazla zaman kaybetmeyeceğim."

"Bu kadar sabırsız olduğunuzu bilmiyordum," dedi.

Sonrasında neler olduğunu tahmin edebilirsiniz. Tabii ki ben de izlemek zorunda kaldım.

Bu konuda acele etmediler. Ama sonunda konuşmak bir kez daha mümkün oldu.

Kollarını göğsünde kavuşturdu. "Bana hâlâ cevap vermedin," dedi sertçe. "Noel yemeği? Noel düğünü mü? Ne olacak Bayan Windicott?"

Önce ona biraz daha eziyet etmenin bir yolunu bulmalıydı. Bu yüzden parmağını çenesine vurdu.

"Acaba Colette ve Aubrey'nin Boxing Day kutularına *ne* koysam?" diye düşündü. "Bunu eğlenceli hale getirmeliyiz. Sanırım ikisi de bu günü hiç kutlamamıştır."

Kolunu onunkinin arasından geçirdi ve caddede ilerlemeye devam ettiler. "Ayın yirmi beşinde orada oldukları sürece, yirmi altısı umurumda bile değil." Ona anlamlı bir bakış attı. "Başka türlü meşgul olacağız."

Aubrey Londra'ya gitmek ve Colette'i düğüne götürmek için izin almayı başardı. Aubrey çalışıyor, Colette de söylüyordu ve James'in Chelmsford'daki arkadaşları onun savaş sırasında cazın önde gelen isimleriyle arkadaş olmasına hayret ediyorlardı. Bu ikisi bir yerlere gelecekti.

Chelmsford haklıydı.

Hazel ve James pastayı yediler, çiçekleri fırlattılar ve Londra'da ikinci katta ucuz bir daire buldular. Hazel pencerelere çiçek saksıları koydu. James, ikinci el bir spinet piyanoyu imkansız merdivenlerdeki bir dönemeçten geçirirken bir kasını çekti. Komşularının dehşetine rağmen bir fino köpeği evlat edindiler.

Maggie iş eğitimi için hafta sonu tatillerinde sık sık geliyordu. Colette, Aubrey'nin birliği Amerika'ya doğru yola çıkana kadar kaçabildiği zamanlarda geldi.

Hazel gençlere piyano dersleri verdi ve James bir mühendislik firmasında iş buldu. Akşam yemeklerini yaktılar, paraları bitti ve her şeyi kendi başlarına çözdüler. Ailelerini çaya davet ettiler. Hyde Park'ta uzun yürüyüşler yaptılar, hatırladılar.

Evlendikten üç yıl sonra Hazel, Rose adında bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Aşık ailesi ona Rosie derdi.

James, spinet'i daha büyük bir daireye taşıırken bir kasını daha çekti. Bir yıl sonra Rosie, kanişin saçlarını tutarak ve onun yanında emekleyerek yürümeyi öğrendi.

Ve bir gün, Londra'daki University College, Bartlett Mimarlık Okulu'ndan James'e bir kabul mektubu ulaştı. Bir kez daha şehrin farklı bir yerinde yeni bir daireye ihtiyaç vardı. Hazel daha fazla piyano öğrencisi aldı ve Mösyö Guillaume ile çalışmalarına devam etti.

James'in hıçkırarak uyandığı geceler vardı. Yanıp sönen bir ışık ya da bir araba motorunun geri tepmesiyle vücudunun titrediği garip anlar. Ama Hazel onu teselli etmek ve dinlemek için oradaydı. Onu Maudsley'deki doktorlardan biriyle yeniden bağlantı kurmaya teşvik etti. Sonunda James, Büyük Savaş gazileri için bir hizmet birliğine katıldı ve nihayetinde liderlik etti. Bir kez daha, haki giyen çocuklar birbirlerini kollayarak birlikte hizmet ettiler. Colette'in yıllar önce öğrendiği gibi, başkalarının başa çıkmasına yardımcı olmak sağlam bir reçeteydi.

James'in mimarlık okulundan mezun olduğu yıl, Hazel postayla Londra'daki Kraliyet Müzik Akademisi'nden kalın bir zarf aldı. Lisans programında ilerledi, ikinci çocukları Robert doğduğunda bir süre ara verdi.

James mimar olarak bir iş buldu ve spinet bir gecede ikinci el bir bebek grand'ına dönüştü.

James ona ne zaman alaycı bir şekilde Royal Albert Hall'da çalmak isteyip istemediğini sorsa, Hazel'ın cevabı kesin bir hayır oluyordu. Nedenini hiç anlamamıştı. Daha küçük mekanlarda şanslı izleyicilere çalışıyordu.

Bazı sınıf arkadaşları yaralarının kariyerine zarar verip vermediğini ya da anneliğin onu geriye götürüp götürmediğini merak ediyordu. Hazel bir çay kaşığını bile umursamıyordu. Tam da istediği gibi bir hayatı vardı.

Hiçbir zaman büyük ödüller kazanmadı ya da büyük beğeni toplamadı. Ancak onu dinleyenler müziğe olan sevgisini ve hayata duyduğu minnettarlığı fark etti.

En büyük hayranı James'ti.

Bir zamanlar evlerinde piyanonun konumu nedeniyle James küçük Rosie'yle oynarken, bebek Robby'yi kucağına alıp Hazel'ın çalışını izlerken onun yüzünün sadece sol tarafını görüyordu. Tıpkı Poplar'daki kilise dansında ilk gördüğü kıza benziyordu.

Ama bir hevesle Hazel'ın sağ tarafını açıkta bırakan bir mobilya düzenlemesi yapıldığında, James bu manzarayı daha da çok sevdiğine karar verdi. Kız her açıdan onun olmuştu. Yara izleri onun geri geldiğini hatırlatıyordu.

Harlem Bound-1919 ve Sonrası

ARES

Harlem Cehennem Savaşçıları'ndan hayatta kalmayı başaranlar Beşinci Cadde'yi boydan boya geçen bir geçit töreninde çılgın bir eve dönüş karşılamasıyla yürüdüler. Daha önce siyah askerler için New York'ta hiç geçit töreni yapılmamıştı. Mükemmel bir senkronizasyon içinde, jilet gibi bir düzende, başları ve tüfekleri dik, gururla şeritleri, madalyaları ve düzinelerce Croix de Guerre'i taşıyarak yürüdüler ve şehrin gözlerini kamaştırdılar. Aileler ve sevgililer kaldırımları tutabilmek için mücadele ettiler ve başaramadılar. Safları bozdular ve eve dönüş kahramanlarına sarılıp öperek ve bazı babaların fotoğraflar dışında hiç görmediği bebeklerle saldırdılar.

Onurlu bir şekilde terhis olmak için askere alındıkları cephaneliğe kadar yürüdüler. Aubrey nihayet cephanelikten ayrıldığında hava kararmıştı. Eve gitmek için sabırsızlanıyordu.

APHRODITE

Ama ev onu almaya gelmişti. Annesi ve babası, Ames Amca, Kate ve hatta uykulu ihtiyar Lester, Aubrey ayrılırken onu herhangi bir Alman devriyesinin yapabileceğinden daha iyi pusuya düşürmüşlerdi.

Altı gün sonra, Aubrey Pazar akşam yemeği için eve bir Belçika güzeli getirdi.

Ve orada kaldı. Aubrey'nin ailesi onu seviyordu. Colette ne zaman bir gece kulübünde ya da düşük bütçeli bir şovda vokalist olarak rol seçmelerine katılmasa ve Aubrey ne zaman 15. New York

Army Band - ki bu çok oldu - birlikte çalıştılar ve yeni şarkılar yazdılar.

APOLLO

Teğmen James Reese Europe'un büyük planları vardı. Müziğinin ünü ve Hellfighters'ın efsanevi kahramanlıkları James Reese Europe'u bir isim haline getirmişti. Grubun Pathé Records ile kayıt yapması için kayıt seansları ayarladı. W. C. Handy'nin "Memphis Blues "unu ve kendi besteleri olan "Castle House Rag", "Clef Club March" ve en büyük savaş hiti olan "On Patrol in No Man's Land "i kaydettiler. Avrupa, grubu Kuzeydoğu'dan başlayarak ülke çapında bir turneye çıkardı. Müttefikler savaşı kazanmıştı ve şimdi Europe Amerikalıları yeni cesur sesine kazanmaya kararlıydı. Gittikleri her yerde sansasyon yaratıyorlardı. Sadece müzik zevklerini değil, Amerika'daki ırkçılıkla ilgili tutumları da değiştirme şansı vardı. Ya da Jim Europe öyle umuyordu.

HADES

Ancak Boston konseri gecesi, sahneye çıkmalarından hemen önce, "Wright ikizi" davulculardan Steven Wright, Jim Europe'a diğer davulcuyu kayırdığı için kızdı. Europe buna itiraz edince, kendisi de bir savaş şoku kurbanı olan Wright, Europe'u bir çakıyla boynundan bıçakladı. Europe, Noble Sissle'a kendisi hastaneye gidip yarayı sararken konserin devam etmesini söyledi. Ancak kesik bir atardamarı koparmıştı ve Europe saatler içinde öldü. Amerika, efsanevi bir kariyere sahip olacağı kesin olan bir caz vizyonerini kaybetmişti.

Aubrey Boston'dan eve dönerken trene şaşkınlık içinde bindi. Jim Europe ona caz hakkında bildiği her şeyi öğretmişti. Ames Amca'nın bıraktığı yerden devam etmiş ve Aubrey'yi gerçek bir müzisyen yapmıştı. Joey öldükten sonra onu Saint-Nazaire'de hayatta tutmuştu. Ve Aix-les-Bains'de onun kırık parçalarını tekrar bir araya getirmişti. Aubrey'i büyük başarılarla taşıyacak hızlı tren olacaktı. Ve şimdi o gitmişti.

James Europe, New York Belediyesi tarafından halka açık bir cenaze töreni düzenlenen ilk siyahi kişiydi. Binlerce kişi saygılarını sunmak için sıraya girdi.

APOLLO

Aubrey ve Colette New York'un dört bir yanındaki kulüp ve restoranlarda seçmelere katıldılar. Mekan sahipleri kapıları suratlarına çarptı ya da üzerlerine puro dumanı üfledi. Birkaç yer bir şarkının on altı ölçüsünü çalmalarına izin verdi, sadece Müşterileri, beyaz bir kız söylüyor olsa bile zenci müziği istemiyordu. Birçok işletme sahibinin yabancılara ya da "zencilere" hiç ihtiyacı yoktu. Yine de Colette, daha sonra Aubrey olmadan, farklı türden roller için seçmelere katılmak üzere geri dönmesi için birkaç müstehcen teklif aldı ve Aubrey'e sık sık, dürüst bir iş yapmak istiyorsa mutfakta komi ve bulaşıkçı arandığı söylendi. Onların yanında Colette'e hiç dokunmadı ama ellerini ondan uzak tutması için birden fazla kez uyarıldı.

Reddedilmek çoğu insan için çok fazla olurdu. Onlar için neredeyse çok fazlaydı. Ta ki bir gün, gönülsüzce girdikleri ve anlamsız olduğundan emin oldukları bir seçmede, bir kafe sahibi onlara "Sanırım sizi kullanabilirim" diyene kadar.

Keşke bundan sonrasının sorunsuz geçtiğini söyleyebilseydim.

Bir grup oluşturup o kafede birkaç hafta çalmışlar, sonra da iki kornocunun gelmediği bir geceden sonra kulüp sahibi onları iptal etmiş. Ama başka bir kulüp sahibi Aubrey'nin piyanosunun üzerindeki bahşiş kavanozuna bir kartvizit bırakmıştı.

Para azdı. Grup üyeleri tartıştı ve ayrıldı. Dinleyiciler müziği seviyor ya da nefret ediyordu. Colette küçümseyici yorumlar aldı ve kadınlar onu siyah erkeklerle güvende olmadığı konusunda uyardı.

Aubrey öfkesini bir kenara itti ve yeni parçalar yazdı. Ne kadar çok sahne alırsa o kadar iyi beste yapıyordu. Şarkı söyledikçe Colette daha da cesaretlendi ve şarkı sözü yazma ve düzenleme konusunda daha işbirlikçi oldu. Dansçılarla çalıştı ve fokstrot öğrendi.

Telaşlı, kaotik, çılgın, yaratıcı bir dönemdi. Aubrey yüksekten uçuyordu. Colette, Almanya Belçika'yı işgal ettiğinden beri en mutlu olduğu zamandı. Özlemişti

Hazel ve birbirlerine sadık bir şekilde yazıyorlardı ama Colette yalnız olmaktan çok uzaktı. Aubrey'nin annesine ve kız kardeşi Kate'e hayrandı.

Sonra 1920'ye gelindi ve İçki Yasağı kanunlaştı. Restoranlar ve kulüpler zor durumda kaldı. Bazıları speakeasies oldu. Caz Çağı ciddi bir şekilde başladı.

Aubrey ve Colette'in grubu büyüdü, şarkı listeleri genişledi, ünleri arttı ve rezervasyon ücretleri yükseldi. Bir Kuzeydoğu turnesine, ardından bir Ortabatı turnesine ve hatta bir Doğu Yakası turnesine çıktılar. Bu Güney şehirleri demekti. Jim Crow Güney'i demekti.

Rezervasyon acenteleri onlara çoğunlukla siyah müzisyenlerin hoş karşılandığı Güneyli mekânlarda konserler ayarladı. Ancak menajerlerin, enstrümanlarını akort ederken onlarla karşılaştıkları, onlara şöyle bir baktıkları ve Colette dışında biri şarkı söylemediği sürece onları gönderdikleri zamanlar da oldu.

"Buralarda," dedi bir menajer onlara, "beyaz grupları severiz ve siyah gruplara da aldırmayız, ama beyaz bir kadın siyah bir grupla mı şarkı söyleyecek? Aklınızı kaçırmış olmalısınız."

Colette, Aubrey'e "Bensiz oyna," dedi.

"Hiç şansımız yok," dedi. "Ya birlikte oynarız ya da oynamayız."

İptal edilen rezervasyonlardan para kaybettiler. Diğer konserlerde, kulüp sahibinin protestolarına rağmen kulübü hızla ve hep birlikte ön kapıdan terk etmeyi öğrendiler. Siyah müzisyenler arka kapıyı kullanmalıydı.

Sorun şu ki, içki yasağı olsun ya da olmasın, bir avuç sarhoş onları sık sık arka kapının dışında bekliyordu.

Aubrey Colette'e acı acı, "Fransa'da Hunlarla savaştım," dedi. "Bu daha kötü. Yobazlar için oynamaktansa Almanlarla savaşmayı tercih ederim. Savaşta kimin düşmanınız olduğunu bilirsiniz."

Stüdyo kayıtları, albümler ve nota satışları için Harlem'e döndüler. Çok geçmeden ilk radyo konserlerini verdiler. New York onların isimlerini öğrenmeye başlamıştı.

APHRODITE

Aubrey bir sabah kahvaltıda Colette'e, "Önümüzdeki Cumartesi günü izinliyiz," dedi.

"Biliyorum." Amerikan İngilizcesi sözlüğünde doğru kafiye aradı. "O gün, almak istediğin yeni takım elbiseyi aramak için iyi bir gün olabilir."

"Zaten bir tane aldım," dedi Aubrey ona. "Cumartesi için ihtiyacım var."
Kalemmini burnunun ucuna vurdu. "*Romantizm, dans, şans, bakış ...*
başka ne var?" Notlar aldı. "Ne zaman bir takım elbise aldın?"

"*Prance.*"

"*Non, merci.*"

"Ee," dedi Aubrey, "Cumartesi evlenmek ister misin?"

Mutfaktan içeri bakan Bayan Edwards nefesini tuttu ve vücudundaki tüm kasları sıktı. Colette'in cevabını hiç duymamıştı ama bunu hayal edebiliyordu. Şimdiye kadar uydurulmuş en özenli romantik teklif değildi, ama bu yüzden daha az sevgi dolu değildi. Bayan Edwards hemen bir menü planlamaya başladı. Tanrım, şu çocuk bir anneye biraz daha haber verebilseydi! Sadece pastayı planlamak bile günler sürerdi.

ÇIKIŞ MÜZİĞİ

ARALIK 1942

Kapanış Tartışmaları

Afrodit, şöminenin yanındaki yeni koltuğundan, közlerin önünde bacaklarını uzatarak, "Sayın Yargıç," dedi, "savunma dinleniyor."

Öyle, Hephaestus öyle düşünüyor. Çok güzel.

"Tüm bu sahte mahkeme salonu saçmalığını bırakabilir miyiz?" diyor Ares. "Bu daha başlamadan bir duruşma olmaktan çıktı."

Apollo piyanosunda bir riff çalıyor. James Sylvester Scott'tan "Frog Legs Rag". "Sanki sen biliyormuşsun gibi," dedi Ares'e. "Yargılanan sendin, Savaş. A sınıfı bir ahmak olmaktan hüküm giydin. Yoksa hiç anlamadın mı?"

Hephaistos'un gözleri Afrodit'inkilere kayar.

"Apollo Ares'e, "Bu iki hikâyedeki tüm zararlar senin eserin," der. Colette'in kayıpları. James'in travmaları. Hazel'ın yaraları. Aubrey'nin adaletsizlikleri bile savaşa dayanıyor." Kaşlarını çatıyor. "Bağnazlık, önyargı, kölelik ve nefret yoluyla. Ama yine de."

Ares, kendisini çevreleyen altın ağa rağmen görkemli bir şekilde ayakta duruyor. "O haklı mı, Tanrıça?" diye sorar. "Bana bir oyun mu oynuyordun?"

Afrodit gülümser. "Bu güzel bir teori, Apollon," der ona. "Kendini övme, Ares. Tüm bunlar seninle ilgili değildi. Gerçi Zeus senin her işte parmağın olduğunu biliyor."

Ares'in rahatlaması çabucak yerini kızgınlığa bırakır. "Bak, sadece buradan çıkmama izin ver, tamam mı?"

"Eğer seni serbest bırakırsam," diye sorar Hephaistos, "kafamı koparmayacağını nereden bileceğim?"

Hades'in sesi Yeraltı Dünyası'nın hükümdarının otoritesiyle yankılanıyor. "Ares uslu duracak," diyor Hades. "Yoksa bana hesap vermek zorunda kalacak."

Hephaistos ağı ayırır. Kardeşi yumruklarını sıkarak ortaya çıkar. Sınırsız güçleri geri dönerken damarları gövdesi boyunca dalgalanıyor. Coşkulu bir nefes alır.

"Ben gidiyorum," diyor. "Ama gitmeden önce ..." Tereddüt eder ve Afrodite döner. "Tanrıça. Senin hikayen. Savaş bittikten sonra. Sonra ne oldu?"

Kafası karışmış. "Sıradaki?"

"James ve Hazel için." Gerçekten umursamıyormuş gibi omuz silkiyor. "Aubrey ve Colette için."

"Ne demek istiyorsun?" diye sorar Afrodite. "Evlendiler. Bu çok açık değil mi?"

"Her iki çift de," diyor Apollon, "sonsuz dek mutlu yaşayacaklar." "Şey," der Hades, "ben olsam bu kelimeleri kullanmazdım." Ares'in kaşları çatılır. "Neden olmasın?"

"Hayat hiçbir zaman tam olarak böyle değildir," diyor Hades. "Özellikle de savaş var. Bu savaş. Şu anki. Tam da oğulları -hem James ve Hazel'in hem de Aubrey ve Colette'in oğulları- yakında askere alınma yaşına gelecekken ortaya çıktı."

"Gerçekten mi?" Ares memnun görünüyor. "Güzel. Savaşta iki nesil. Onlara göz kulak olacağım."

Hades, Afrodite'i gergin bir bakışla yakalar.

"Sırada ne var, Ares?" diye sorar.

Savaş Tanrısı düşünür. "Pasifik Tiyatrosu'nu ziyaret etmem gerekiyor," der. "Son gelişmeleri kontrol etmeliyim. Ama sonra, Babycakes, Olympus'a dönüp seni bekleyeceğim."

"Bunu sen yap," diye seslenir Afrodite. Hades merakla ona bakar.

Ares, Paris Silahı'nın ateşlenmesine benzer bir gümbürtüyle ortadan kaybolur. Hephaistos'un yüzü neredeyse belli belirsiz gevşiyor. Uzun zamandır ilk kez nefes alıyormuş gibi bir ses çıkarıyor.

Afrodite diğer iki tanığına döner. "Bu gece burada olduğunuz için ikinize de teşekkür ederim," der. Ve işime verdiğiniz her şey için."

Apollon bir konser piyanisti gibi eğilir. "Bundan bahsetme Tanrıça," der ona. "Bunu kaçırmazdım. Aşk ve Sanat bariton ve alto gibi, boya ve tuval gibi, gün doğumu ve yakıcı bir atmosfer gibi birlikte gider. Ne zaman bir hikaye anlatmak istersen, film müziğini getiririm."

Afrodite ona bir öpücük verir. "Teşekkür ederim, Apollo." Pencereye doğru başını sallar. "Gün doğumu çağırıyor. Acele etsen iyi olur."

"Biliyor musun, Tanrıça," diyor Apollo, baklava desenli ayaklarını kahverengi-beyaz kanat uçlarına sokarak, "işbirliği yapmalıyız. Bir şeyler

üretmeliyiz

Broadway, belki?"

Hephaistos karısına döner. "Gerçekten yapmalısın." Afrodit'in çenesi düşer. "Ben ... şey ..."

"İrtibatta olacağım," diyor Apollo. "Bir ara öğle yemeğinde fikir alışverişinde bulunabiliriz." İkisine de göz kırpmıyor. "Görüşürüz, siz ikiniz." Güneşin doğuşuyla birlikte gitmiş.

Hades ayağa kalkar ve sert görünümlü sandalyesini çözer. Belli belirsiz bir *puf*la yok olur.

"Beni meraklandırdınız Leydi Afrodit," dedi Hades, "bu gece belki de ben de yargılanmıyor muydum?"

Afrodit diz çökmüş bir vaziyette ayağa kalkar, güzel yüzünde dehşet dolu bir ifade vardır.

"O halde, Lord Hades'im," der ona, "minnettarlığımı göstermekte başarısız oldum. Sen benim tacım ve zaferimsin."

Hephaistos, Hades'in gözünde gözyaşı olabilecek ya da olmayabilecek bir şey görünce şaşırır.

"Çalı çırpı ve kille uğraşıyorum" diyor. "Çalışmalarımı bir tapınak haline getiriyorsunuz."

Hades aşk tanrıçasının önünde eğilir. "Böyle zarif sözler için," der ona, "bir lütuf, eğer verme gücüm varsa. Benden ne istiyorsun?"

Afrodit ellerini birbirine bastırır. "Eğer seni memnun edecekse," der ona, "bu savaşta onların çocuklarına göz kulak ol. James ve Hazel'ın. Colette ve Aubrey'nin. Yalvarırım onları sağ salim evlerine getir."

Hades başını sallar. "Kader bana izin verirse," der ona, "yapacağım." Kaşları kararır. "Eğer Kader izin vermezse, onlar ve ben konuşacağız."

Hephaistos neredeyse Kaderler için endişelenecekti ama onlar çetin cevizdir.

"Şuna söz veriyorum," diye devam ediyor Hades. "Bu ailelerden herhangi biri bana ulaştığında, ölümlerini acısız kılacağım. Öyle ya da böyle, onları güvenli bir şekilde evlerine getireceğim."

Karı kocayı yalnız bırakarak ortadan kaybolur.

"Umduğun gibi olmadı mı?" Hephaistos Afrodit'e sorar.

Parıldayan kömürlere bakıyor. "İnsan hiçbir zaman Ölüm'den umduğunu tam olarak elde edemiyor," diye düşünüyor.

Hephaistos kıkırdar. "Yani, anlattığın hikâyeden." "Ah."

Gözlerini ateşe dikti. "Bunu göreceğiz."

Öyle mi?

Hephaistos çarpık bacaklarını uzatır. Kutsal olsa da, sertlik ve ağırlar onun bildiği şeylerdir. Ve uzun zamandır oturuyor.

Bunu neden yaptı? Neyi başarmayı umuyordu? Her şey çok utanç verici. Afrodit'le yüzleşerek ve onun sadakatsizliğini ortaya çıkararak bir şeyleri değiştirebileceğini düşünmek çok aptalcaydı. Delirmiş miydi? Ona ne olmuş olabilir?

Ama yine de burada, onun yanında oturuyor. Ve uzun hikâyesi boyunca Ares'e karşı duruşu -ne gibi görünüyordu? Hephaistos'un bir tanrıçadan sevgilisine karşı beklediği gibi değildi.

"Sanırım haklısın," diyor ona. "Olimposluların gerçek aşk için uygun olmadıkları konusunda. Ölüm ve kırılganlığın esas olduğu konusunda."

Ateşe daha da yaklaşıyor. "Bir binanın tuğladan yapıldığını söyleriz," diyor, "ama onu bir arada tutan, çatlakları dolduran harçtır. Gücü bu sağılar."

"Yara izi," diyor, "kırık bir kemiği daha önce olduğundan daha sert, daha güçlü yapar." Çocukken Olimpos'tan aşağıya fırlatılıp yeryüzüne paramparça bir yığın halinde düşen tek tanrı bu konuda bir şeyler biliyor. Onun kemikleri demirdir.

Afrodit başını bir yastığa yaslar.

O bir tanrı. Onu trilyonlarca kez gördü. Ama güzelliği onu hala eritiyor. Her zaman. Sonsuza dek ulaşamayacağı bir yerde olduğu için daha az değil.

İyice dayak yedi. Ne kadar cılız ve kıskanç bir çocuk olduğu gösterildi. Aldatan karısını küçük düşürmek için ördüğü ağ yüzünden aşağılandı.

Ve yine de, o hala burada.

Bir kez daha denemeye karar verir.

"Mükemmelliğin seni sınırladığını söylüyorsun," diyor. "Ama söylediğin kadar mükemmel değilsin."

Kaşlarını çattı. "Öyle mi?"

"Evet, öyle." Çarpık omuzlarını ona doğru çeviriyor. "Bir kere, berbat bir erkek zevkiniz var."

Ağzının köşesi seğiriyor. "Hangisi?"

Aptal kardeşim. "Hepsi," diyor. "Bir dizi kazanan seçmişsin." Omuz silkiyor. "Ne de olsa benimle evlendin ve ben ödüllü bir örnek değilim."

Onun formuna bir göz atar ve sanki "Ee?" der gibi ona bakar.

"Ölümlüler söz konusu olduğunda tamamen yumuşaksın," diyor ona. "Kalbin kolunda. Her şeye karşı savunmasızsın. Bunu söylemekten hoşlanmıyorum ama Olimpos'ta bunun için bir atasözüsün. Sana çok fazla yatırım yapmış diyorlar. Ölümlülerle fazla içli dışlısın. Bu senin soğukkanlılığını bozuyor. Kararlarını çarpıtıyor."

Tepesi atıyor. "Bunu kim söylüyor?"

"Oh, biliyorsun." Omuz silkiyor.

"Millet."

"Hermes," diyor karanlık bir sesle. "Benden haber alacak."

Eğer bu onu kazanma girişimiye, son girişimi kadar işe yarıyor. dene.

"Hephaistos, yüreği ağzına gelerek, "Tüm söylediğim bu," dedi, "Aşk kırılmayı gerektiriyorsa, kendini yok sayma." Yutkunuyor. "Ve benden daha kırık bir tanrı bulmak için çok uzakları aramanız gerekir."

Ona bakıyor. Mona Lisa gülümsemesi hiçbir şey belli etmiyor. "Ne diyorsun, Tanrıça?" diye soruyor ona. "Peki ya ben?"

Dizlerini kendine doğru çekiyor ve kollarını dizlerine doluyor. "Bence zamanı gelmişti."

ARALIK 1942

Zaman Hakkında (Bölüm II)

HEPHAESTUS tüylü kafasını tırmalıyor. "Az önce *ne* dedin sen?" "Hiçbir fikrin yok." Sesi azarlayıcı bir tona yükselir. "Yıllardır bana bunu teklif etmeni sağlamaya çalışıyordum. Bana *kendini* teklif etmen için." İnanmayarak göz kırpmıyor.

"Aptal, kibirli kardeşinle o berbat buluşmalarda nasıl da acı çektim." Gözlerini deviriyor. "Hermes'in kamerası için stratejik olarak poz verdiğinden emin olmak. *Ffauth*."

Hephaistos odanın dönmeye başlamış olabileceğini düşünüyor.

Afrodit ocağın üzerine uzanır. "O *çok sıkıcı*," diyor. "Tırnaklarımı çiğnemeye başlayacağımı düşündüm. Ve *asla* yapmazdım."

"Sen . . . *beni* mi istedin?"

"Sen beni hiç istemedin," der Afrodit. "İstemeyen tek tanrı sensin. Bu yüzden Zeus beni sana posta pulu gibi yapıştırdı. Tamam, diyorsun kendine, gerekirse bir eş alırım. Ama sen *beni* hiç seçmedin. Sen seçtin! Yarım beyni ve tipik Olimposlu egosunun dörtte biri -hadi üçte biri diyelim- olan tek tanrı."

"Yarım beyin mi?" diye bağılıyor. "Üçte biri-"

"Ama sen bana içerlemiştin," diye haykırır Afrodit. "Ben senin ne olduğunu hatırlatan utanç verici bir şeydim? Olimposlu sadaka vakası mı? Seni asla sevmeyeceğimden emindin. Bu yüzden beni dışladın."

"Böyle bir şeyi nasıl söylersin?" diye kükrer. "Tek istediğim-"

"Zeus seni zorlasaydı bir eşin olmasını isterdin," diyor. Ama *beni* hiç tanımadın." Ateşe bir odun atıyor. "Ares ve benim bu gece burada olacağımızı bilmen için ne kadar uğraştığımı biliyor musun? Bu küçük dava *aylar* öncesinden hazırlanıyordu."

Hephaistos rüya görüp görmediğini merak ediyor. Halüsinasyon görüp görmediğini. Aklını kaçırıyor. "Yapım aşaması aylar mı sürdü?" diye haykırır. "Bunu *ben* planladım."

Onun dizini okşar. "Evet, canım."

Başka tarafa bakıyor. Gülse mi yoksa camı mı kırsa bilemiyor. "Yani gerçekten yargılanan bendim," diyor yavaşça. "Olduğum için yargılanan aşktan aciz."

"Hayır, seni koca götlü," diye haykırır. "Sen sevme yeteneğine sahip *olmakla* suçlanıyorsun. Ve sevmekle. Bir kez olsun bana bakıp kim olduğumu bilseydin."

Ateş Tanrısı parmaklarını esnetiyor. Hiçbir şey mantıklı değil. Bunların hepsi garip bir rüya.

"Sana ne kadar baktığımı bilmiyor olmalısın, Tanrıça," diyor karısına. "Kendime her an durabileceğimi söylüyorum."

Öfkeli bir tanrıça gibi ayağa kalkar ve avizeler sallanmaya başlar. "O zaman *neden hiç görmedin?* Sana anlatmak için ne kadar uğraştığımı görmüyor musun? Eğer deneseydin beni tanıyabilirdin. İzin verseydin seni severdim."

Yer Sarsıcı Poseidon bile Hephaistos'un daha fazla sallanmasına neden olamazdı.

Afrodit'in arkasındaki ayna ona saçsız başını, kıllı sakalını, çarpık formunu gösterir. Volkanik demirhanesinde sonsuza dek yanmış ve yara bere içinde kalmış boğumlu elleri.

"Farklı bir görünüme bürünmem seni daha iyi hissettirir mi?" diye soruyor. Biraz daha -nasıl desek- ortalama bir şey?"

Hephaistos yutkunur. "Sorun değil," diyor ona çabucak. "Birbirimize karşı kendimiz olabilmeliyiz."

Afrodit homurdanır. Eliyle yüzünü kapatır ve kıs kıs güler. Kendine rağmen Hephaistos da gülmeye başlar.

Kahkahalar kesilir. Tüm bu söylenenlerden sonra, zavallı Hephaistos'un kafası parçalara ayrılmış bir şekilde yerde yatmaktadır. Şimdi karısının yanında utangaç hissediyor. Evliliğin daha basit olduğunu, oyun planının "onu bir ağın içinde yakalamak" olduğunu fark ediyor.

"Yani tüm bunları sen yaptın."

"Kendin söyledin," diyor. "Yaptığım işte iyiyim."

Başını sallıyor. "İkinizi birlikte yakalamamın nasıl bir şey olduğunu hâlâ anlamıyorum-"

"Size aşkın neye benzediğini göstermem gerekiyordu," diyor ona. "İkinizin de nasıl tepki verdiğiniz, hanginizin sevgi dolu bir kalbe sahip olduğunu akvaryum balığı kadar beyni olan herkese gösterecektir."

"Bir Japon balığının beyni" diye yankılanıyor.

Perdelerin arasından gül ve altın rengi güneş ışığı fişkırıyor. Tüm gece süren hikayeleri Apollo'nun nefes kesici bir gün doğumu daha sunmasını engellemedi.

Hephaestus, aşık bir çift için özel olarak yapıldığını düşünüyor. Bir yerde Alderidge'lerin ve Edwards'ların da bunu görmesini umuyor.

"Peki, bundan sonra ne olacak?" diye soruyor uzun uzun.

Ona öyle bir göz kırptır ki, tek başına bütün orduları eritebilir. "Bir sabah buluşabiliriz," diyor, "çay ve limonlu kek için."

Hephaistos ayağa kalkar ve bir el uzatır. Kadın eli tutar ve kendini ayağa kaldırır.

Şimdi mi? Hephaistos merak ediyor. *Şimdi* zamanı mı? Bu anı çok uzun zamandır bekliyordu.

Afrodite ona yardım eder. En iyi yaptığı şey bu, ünlü olduğu şey.

Milyarlarca öpücük her gün gerçekleşiyor, bizimki gibi yalnız bir dünyada bile.

Ama bu çağlar boyu sürececek bir öpücük.

TARİHİ NOT

Lovely War bir kurgu eseridir, ancak bazı karakterler gerçektir ve anlatılan Büyük Savaş olaylarının zaman çizelgesi gerçektir. İngiliz Seferi Kuvvetlerinde (B.E.F.) adı geçen erler ve çavuşlar kurgusaldır, ancak adı geçen üst düzey subaylar gerçektir. Beşinci Ordu'nun kaderi hakkında daha fazla bilgi için Walter Shaw Sparrow'un *The Fifth Army in March 1918* adlı eserine bakınız.

Clef Club Orkestrası'nın bestecisi ve şefi, 15. New York Ulusal Muhafız Birliği'nde (daha sonra 369. ABD Piyadesi) üsteğmen olan James Reese Europe, diğer siyahi ordu bando şefleriyle birlikte Fransa'nın caz sevgisini ateşlemeye yardımcı oldu. Aix-les-Bains'de geçirdiği süre boyunca, yeni notalar düzenlerken hiç uyumadığı ve her gece "üç milyon nota" kopyalamak için ayakta kaldığı konusunda şaka yaptı. (Aubrey'i de ona yardımcı olarak eklemenin eğlenceli olacağını düşündüm).

Europe'un yıldızı, savaş öncesi yılların beyaz dans ikilisi süper-ünlüleri Vernon ve Irene Castle ile birlikte yükseldi. Jim Europe'un müziği eşliğinde, onun kendilerine öğrettiği Afro-Amerikan danslarının versiyonlarını kullanarak dans ettiler. Onlar küresel fenomenler, trend belirleyiciler ve stil ikonları olarak Afro-Amerikan müziği ve dansının dünya çapında ana akım haline gelmesine yardımcı oldular.

Europe'un sınırsız yaratıcı enerjisi ve yeteneği, 9 Mayıs 1919'da muhtemelen savaş şokundan muzdarip hoşnutsuz bir davulcunun sebepsiz saldırısıyla hayatı trajik bir şekilde kısa kesilmeseydi, James Reese Europe'u kesinlikle bir ev ismi haline getirecekti. Olağanüstü hayatı, liderliği ve müziği hakkında daha fazla bilgi için *A Life in Ragtime* kitabını öneririm: Reid Badger tarafından yazılan *A Biography of James Reese Europe*.

K Bölüğü Yüzbaşı Hamilton Fish III, Harvard'lı bir futbol yıldızı ve Amerikan tarihi ve siyasetinde derin kökleri olan varlıklı bir ailenin oğluydu. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Hamilton Fish III

Yıllarca görev yaptığı ABD Temsilciler Meclisi'nde gazilerin, askerlerin ve barışın sadık bir savunucusu olmuştur.

Pinkhead Parker (saksafon), Alex Jackson (tuba) ve Luckey Roberts (piyano) dahil olmak üzere birkaç Army Band üyesinin gerçek isimlerini kullandım.

Jesús Hernandez (klarnet), Jim Europe tarafından orkestrasını tamamlamak üzere işe alınan Porto Riko'lu birkaç korno sanatçısından biriydi. Noble Sissle (davulcu, vokal) bir grup yönetmeye devam etti. Yeteneği ve cazibesi internette bulunan görüntülerde yer almaktadır. Sissle, efsanevi caz ve ragtime piyano bestecisi Eubie Blake ile birlikte Europe'un yakın arkadaşlarından biriydi. (Blake, bir müzisyenin sahne alması için kiralandığı bir etkinliği tanımlamak için kullanılan "gig" terimini Europe'un bulduğunu iddia ediyor).

Clef Club orkestrası ve Harlem Hellfighters ile ilgili olayların tümü, Carnegie Hall'daki "Zenci Müziği Konseri"nden başlayarak Beşinci Cadde'deki zafer yürüyüşüne kadar tarihi kaynaklardan alınmıştır. Dix Kampı, Wadsworth Kampı, Saint-Nazaire ve Aix-les-Bains'de yaşadıkları zulüm deneyimlerinin tümü tarihsel kayıtlardan alınmıştır. (Carnegie Hall konseriyle ilgili hafif bir not: bazı kaynaklarım orkestrada on dik piyano kullanıldığını söyledi. Diğerleri ise *on dört* olduğunu iddia etti. Ben daha küçük olan sayıyı tercih ettim, ancak bu kitap sahnedeki on piyanonun "daha küçük sayı" olduğunu iddia eden basılı tek kitap olabilir).

BÜYÜK SAVAŞTA SİYAHİ ASKERLER

Amerika'nın I. Dünya Savaşı'nın son yılındaki katkısının hikayesi fedakarlık, cesaret ve onurla doludur. Ancak bu, katıksız bir beyaz kahramanlık hikayesi değildir. Ülkeleri için her şeyi göze alan siyah askerlerin *ülkelerinden gördükleri* yaygın nefret, ihanet ve şiddetin utanç verici gerçekleri de bu hikayenin önemli bir parçasıdır.

ABD 369. Piyade Alayı, Birinci Dünya Savaşı'nda savaşılan tek siyah alay değildi. Görev yapan yaklaşık 400.000 siyah Amerikan askerinin 200.000'i Avrupa'ya gönderildi ve bunların yaklaşık 42.000'i savaştı. Geriye kalanlar ise SOS (Service of the Sea) olarak bilinen askerlik şubesinde liman işçileri, mezar kazıcıları, yol ve demiryolu inşaatçıları ve diğer ağır işçiler olarak çalıştı.

Tedarik). Siyahi SOS askerleri acımasızca istismar edildi, haftanın yedi günü sabahtan akşama kadar çalıştırıldı, genellikle asgari düzeyde yiyecek, giyecek veya barınma imkanı verildi. Vahşet, aşağılanma ve beyaz otoriteye boyun eğmeleri gerektiğine dair şiddetli hatırlatmalarla karşı karşıya kaldılar; restoranlara, mağazalara, tren vagonlarına ve en önemlisi beyaz topluma, özellikle de beyaz kadınlara girmeleri yasaktı. Bir SOS askeri kendilerine yapılan muameleyi "kölelik ruhuna uygun" olarak tanımladı .

UZUN KARANLIK GECE

Büyük Savaş patlak verdiğinde, Amerika'daki beyaz üstünlüğü İç Savaş sonrası en parlak dönemini yaşıyordu. İç Savaş'ın acıları ve bölünmeleriyle uzun süre yara almış olan Beyaz Amerika, Kuzey ve Güney arasında düşmanca bir tutum sergilemekten yorulmuştu. Kuzey ve Güney arasındaki uçurumun kapatılmasıyla ortaya çıkabilecek siyasi, ekonomik ve kültürel fırsatlar kaçırılmayacak kadar cazipti. Ayrımcılık, ister hevesle benimsensin ister sessizce göz ardı edilsin, siyah Amerikalıların yasal, medeni ve insani hakları pahasına Kuzey ve Güney'in siyasi ve ekonomik çıkarlarının ülke çapında yeniden birleşmesini sağlayan bir uzlaşma haline geldi.

Siyah aktivistler 1890 ile Büyük Savaş arasındaki dönemi "uzun karanlık gece" olarak tanımladılar. 1896 yılında *Plessy v. Ferguson* davasında verilen ve "ayrı ama eşit" tesisleri yasallaştıran kararlarla birlikte, artık yasal olarak kutsanan ayrımcılık kısa sürede Amerikan yaşamına sızdı. Okullar, trenler, otobüsler, restoranlar, tiyatrolar, işyerleri, kiliseler ve sivil alanlar Mason-Dixon çizgisinin her iki tarafında da ayrılmıştı.

Beyazların üstünlüğü sadece dar ve nefret dolu bir kesimin görüşü değildi; her yerde vardı ve 1844'te James Polk'tan bu yana seçilen ilk Güneyli Demokrat olan Woodrow Wilson'ın 1912'de seçilmesiyle Beyaz Saray'a yerleşmişti. Princeton'ın başkanı olarak Wilson, üniversiteye yapılan tüm siyahi başvuruları engellemişti. Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olarak Wilson, yönetimini siyah işçileri işten çıkaran ve rütbelerini düşüren, posta hizmetini ve Hazine Bakanlığı'nı ayıran Güneyli Demokratlarla doldurdu. Bu tür politikalar, konut ayrımı yasalarının güney eyalet yasama meclislerinden geçmesine yardımcı oldu.

Beyazların üstünlüğü açgözlülüğe, özellikle de bedava ya da ucuz işgücü veya çalıntı kaynaklarla zenginleşme ya da diğer grupları baskı altında tutarak iş ve ayrıcalıklar için rekabeti azaltma arzusuna dayanıyordu ve hala da dayanıyor.

uygunluk; sandıkta siyahların siyasi güç kazanması korkusu; silahlı siyah direnişinin gücü korkusu; ve özellikle de melezleşme yoluyla beyaz ırkın "saflığını" bozma korkusu. Bu nedenle, dolarlar, yasalar, oylar ve silahlar kadar cinsiyete de dayanıyordu. "Dejenere" siyahlar beyaz kadınlardan ve zekâlarını, kapasitelerini, karakterlerini, güçlerini, kararlılıklarını, cesaretlerini ve hırslarını sergileyecek koşullardan uzak tutulmalıydı.

Bu takdire şayan nitelikleri askerlik hizmetinden daha iyi nerede gösterebilirlerdi? Siyah Amerika'nın örnek vatandaşlar ve askerler yetiştirebileceğini kanıtlamaya hevesli olan Siyah Amerikalılar, bunu büyük bir fırsat olarak görerek Büyük Savaş'a akın etti. Buna karşılık, beyaz üstünlükçü Amerika - siyasi iktidarın dizginlerini tamamen elinde tutan Amerika - etkili savaş eğitimi almış silahlı siyah erkekleri en kötü kabusları olarak gördü.

JIM CROM'UN İHRACATI

Askeri beyaz üstünlükçüler, nispeten eşitlikçi Fransızların siyah askerleri silah arkadaşları olarak kucaklamasını endişeyle izledi ve bunun onları "bozacağından" ve Amerika'daki "ırk sorununu" daha da istikrarsızlaştıracağından korktu. ABD Ordusu siyah askerlerin denizaşırı ülkelerde beyaz kadınlarla ilişkiye girmesini yasakladı, ancak yerel kadınlar bu askerleri memnuniyetle karşıladı.

Sonunda çaresiz kalan ABD Ordusu yetkilileri Fransız muhataplarını ikna ederek Fransız askeri yetkililerine "Siyah Amerikan Birliklerine İlişkin Gizli Bilgiler" başlıklı bir muhtıra dağıttırdı. W. E. B. du Bois bunu 1919 yılında NAACP dergisi *Crisis*'te yayınladı. Aşağıda birkaç açıklayıcı alıntı yer almaktadır.

. ... Fransız halkı zencilere yakınlık ve hoşgörü ile davranmaya alıştı.

Amerikalılar . . Fransızlarla temasın siyah Amerikalılarda, onlara [beyazlara] tahammül edilemez görünen özlemler uyandıracığından korkuyorlar. . . .

Birleşik Devletler vatandaşı olmasına rağmen, siyah adam beyaz Amerikalı tarafından, kendisinden daha aşağı bir varlık olarak görülmektedir.

sadece iş veya hizmet ilişkileri mümkündür. Zenci, zeka eksikliği nedeniyle sürekli kınanmaktadır.

Zencilerin ahlaksızlıkları, onları sert bir şekilde bastırmak zorunda olan Amerikalılar için sürekli bir tehdittir. Örneğin, Fransa'daki siyahi Amerikan askerleri, tek başlarına, ordunun geri kalanı kadar çok tecavüz girişimi şikayetine yol açmışlardır
*

Tecavüzle ilgili iftira niteliğindeki suçlamalar tamamen yanlıştı. Fransız askeri komuta kademesi notu öğrendiğinde, notun toplanıp yakılmasını emretmiştir. Savaşın sonunda Fransız Ordusu, siyah Amerikan askerlerinin ve özellikle de 369'uncu birliğin katkılarını cömertçe onurlandırdı.

KAHRAMANLARIN MELEĞİ

Savaş 1918'de sona erdiğinde ve siyah askerler evlerine döndüğünde, belirgin gururları, öz saygıları ve özgüvenleri güneyli beyaz üstünlükçüleri çileden çıkardı. Linçler 1919'da arttı. Siyah Büyük Savaş gazileri sık sık hedef oldu ve çok daha fazlası dövüldü, tehdit edildi ve istismara uğradı. Bazıları sadece üniformalı göründükleri için şiddete maruz kaldı.

Hizmet eden çoğu siyah Amerikalı için koşullar maddi olarak iyileşmedi; birçoğu için saldırgan tepki işleri dayanılmaz hale getirdi. Ancak iyi ya da kötü, savaştan dönen siyah askerler artık idealist değildi. Kendilerinden emin, öfkeli ve kararlı bir şekilde evlerine döndüler; örgütlenmeye, yasal ve sivil haklar talep etmeye hazırdılar. Yirmi beş yıl sonra İkinci Dünya Savaşı başladığında, bir milyon siyah asker görev yapmıştı. İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonraki yirmi beş yıl içinde, 1964 tarihli Sivil Haklar Yasası, 1965 tarihli Oy Hakkı Yasası ve Adil Konut Yasası olarak bilinen 1968 tarihli Sivil Haklar Yasası kabul edildi. Şiddet ve baskıya rağmen özgürlük için mücadele etmek, sivil haklar kahramanlarının ortaya çıktığı nesilsel bağlamın bir parçası haline geldi.

Savaş sırasında ve sonrasında siyah askerler hakkında daha fazla bilgi için *Özgürlük Mücadeleleri* adlı olağanüstü çalışmayı tavsiye ederim: *Afrikanlı Amerikalılar ve Birinci Dünya Savaşı*, Adriane Lentz-Smith. Harlem Hellfighters'a daha yakından bakmak için *A More Unbending Battle*'a bakınız: *Harlem Hellfighters' Struggle for Freedom in WWI and Equality at Home*, Peter N. Nelson;

ve *Harlem'in Cehennem Savaşçıları: Birinci Dünya Savaşı'nda Afro-Amerikan 369. Piyade*, Stephen L. Harris.

O dönemde ABD 369. Alayının resmi tarihçisi olan William Miles tarafından yönetilen 1977 yapımı *Men of Bronze: The Black American Heroes of World War I* adlı belgesel film, Harlem Hellfighters'ın orijinal görüntülerinin yanı sıra Yüzbaşı Hamilton Fish III ve alaydan sağ kurtulan diğer kişilerle yapılan röportajları da içermektedir. Bu röportajlarda, Saint-Nazaire'de 15. New York Ulusal Muhafız Birliği (o zamanki adıyla) askerlerinin deniz piyadeleri tarafından öldürülmesi ve ardından misilleme olarak öldürülmeleri anlatılmaktadır.

Yirminci yüzyılın başlarında Kuzeyli ve Güneyli tüm siyah Amerikalıların beyaz Amerika tarafından nasıl muamele gördüğüne dair çirkin gerçekliği anlatan pek çok hikâye var. *Black Boy'u* buldum: Richard Wright'ın (aynı zamanda *Native Son*'ın yazarı) otobiyografisi *Black Boy: A Record of Childhood and Youth'u*, savaş yıllarında ve onu takip eden on yıllar boyunca ırkçı nefretin nasıl boğucu bir hal aldığını anlatan sürükleyici bir eser olarak buldum.

MOMEN VE MORLD MAR I

Büyük Savaş, özellikle de erkeklerin büyük bir kısmının savaş çabalarının hizmetine çekildiği Birleşik Krallık'ta kadınlar üzerinde yankı uyandıran bir etki yaratmıştır. Savaşın önce, katı yasalar ve tutumlar orta ve üst sınıf İngiliz kadınlarını kısıtlı, büyük ölçüde ev içi alanlarda tutuyordu. İşçi sınıfından kadınlar çoğunlukla ev hizmetçisi olarak istihdam ediliyor ve düşük ücret alıyorlardı. Bazı kadınlar fabrikalarda, korkunç koşullar altında, zar zor geçinebilecekleri ücretlerle çalışıyordu.

Avrupa'da savaş patlak verdiğinde milyonlarca İngiliz erkeği denizaşırı ülkelere gitti. Artık her sektör korkunç bir işgücü kriziyle karşı karşıyaydı: çiftçilik, vaizlik, öğretmenlik, büro işleri, eğlence, profesyonel atletizm, imalat, tıp, ulaşım ve daha fazlası. Birdenbire kadınlar tren işletmeye, kamyon ve ambulans kullanmaya, fabrikalarda çalışmaya, hastanelerde yardımcı olmaya ve hatta ameliyat yapmaya başladılar. Sosyoekonomik merdivenin her basamağından kadınlar "üzerlerine düşeni yapmak" için adım attılar. Varlıklı kadınlar Belçikalı mülteciler, savaş yaralıları, dullar ve yetimler için hayır kurumları ve yardım örgütleri kurdular. Hastaneler açıldılar ve buralarda kadın doktor ve hemşireler çalıştırdılar. Genç kadınlar Kadın Kara Ordusu'na katıldı ve acilen ihtiyaç duyulan gıdayı yetiştirmek için kırsal bölgelere taşındı. Kızıl

Cross binlerce hemşire ve hemşire yardımcısı istihdam etti. Genç Hristiyan Erkekler Derneği (YMCA) yardım kulübelerinde gönüllüler ve sekreterler istihdam etti. Sayısız binlerce kadın ev hizmetçiliğini bırakıp fabrikalarda daha iyi ücretli savaş üretim işlerinde çalışarak milyonlarca top mermisi üretti. Kadınların İngiliz yaşamının her alanında "üzerlerine düşeni yapmak" için nasıl adım attıklarına dair ilgi çekici, düşünceli ve zaman zaman komik bir anlatım için *Fighting on the Home Front* kitabını tavsiye ederim: Kate Adie'nin yazdığı *The Legacy of Women in World War One*.

Toplumun büyük bir kısmı, kadınların işyerinde, dünyevi ahlaksızlıklara maruz kaldığını görmekten dehşete düşmüştü. Toplumun endişeli gelenekçi kesimi bu "doğal olmayan" durumun geçici olduğunda ısrar ediyordu; savaş biter bitmez kadınlar işlerini bırakıp ev hayatına dönecek ve işleri erkeklere devredecekti. Büyük ölçüde de böyle oldu.

Ancak kadınların kapasitesi kanıtlanmış, kadınların siyasi yaşam için fazla kırılgan, duygusal ya da akılsız olduğu inancının yanlışlığı ortaya çıkmıştı. Savaş sona erdiğinde, İngiliz Parlamentosu "1918 Halkın Temsili Yasası"nı kabul ederek, mülkiyeti ne olursa olsun tüm erkeklere ve asgari mülk sahipliği şartıyla otuz yaşın üzerindeki tüm kadınlara oy hakkı tanıdı. 1920 yılında Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nda yapılan On Dokuzuncu Değişiklik ile Amerikalı kadınlara oy hakkı tanınmıştır. 1928 yılında Parlamento, Halkın Temsili Yasası'nı genişleterek yirmi bir yaşın üzerindeki tüm kadınlara erkeklerle eşit koşullarda oy hakkı tanıdı. (Fransa'nın 1944 yılında kadınlara oy hakkı tanıması için İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesi gerekmiştir).

Barış ve kadın hakları için aktivist olan genç bir savaş hemşiresinin dokunaklı hikayesi için Vera Brittain'in *Gençliğin Vasiyeti* adlı kitabını tavsiye ederim. Bu çok sevilen anı kitabı, Birinci Dünya Savaşı'na dair en iyi kadın anlatılarından biri olarak kabul edilmektedir. Başrollerini Alicia Vikander ve Kit Harington'ın paylaştığı 2014 yapımı BBC/Heyday Films film uyarlaması kitabın özünü güzel bir şekilde yansıtıyor.

Afro-Amerikan kadınlar da dahil olmak üzere Amerikalı kadınlar da çok sayıda gönüllü oldu. Addie W. Hunton ve Kathryn Magnolia Johnson tarafından kaleme alınan *Two Colored Women with the American Expeditionary Forces* adlı kitap, Saint-Nazaire'deki Camp Lusitania "Negro hut"ta YMCA gönüllüsü olarak görev yapan kadınların karşılaştıkları zulme ve yaptıkları ilham verici çalışmalara birinci ağızdan bir bakış sunmaktadır.

DÜNYA MAR I'NİN ETKİSİ

I. Dünya Savaşı, uçakların gözetleme ve muharebe için önemli ölçüde kullanıldığı ilk savaş ve denizaltıların büyük bir etkiyle kullanıldığı ilk savaştı. Büyük Savaş sırasında, Winston Churchill'in yönettiği bir proje olan tanklar, düşman hatlarına nüfuz etmek için kraterlerden ve dikenli tellerden geçme umuduyla icat edildi. Karada, denizde ve havada, kilometrelerce uzaktaki hedefleri bombalayabilen ağır topçu silahları kullanılarak tamamen yeni bir savaş şekli yürütüldü. Nükleer silahlar ve akıllı füzeler henüz ortaya çıkmamış olsa da, I. Dünya Savaşı bize şu anda bildiğimiz modern savaş verdi.

Tıbbi ilerlemeler, savaşın milyonlarca yaralısının tedavisiyle ortaya çıktı. Modern silahlar korkunç ve güçten düşürücü yaralanmalar yarattı, ancak protez ve rekonstrüktif cerrahideki yenilikler pek çok kişiye daha yüksek bir yaşam kalitesi getirdi. Protez yüz maskeleri, ürkütücü görünseler de, korkunç yüz yaralanmalarını gizliyor ve kullanıcılarına saygınlık ve mahremiyet kazandırıyordu.

Görülme olasılığı daha düşük olan, ancak pek çok kişi için daha az zayıflatıcı olmayan yaralanmalar zihinsel ve duygusaldı. Yakındaki patlamaların beyin üzerindeki sarsıcı etkisi ancak savaşın ilerleyen dönemlerinde daha iyi anlaşılmıştır. Siper savaşının psikolojik tahribatının korkaklık ya da zayıflık olarak değil de bir savaş yaralanması olarak görülmesi daha da uzun zaman aldı. "Mermi şoku" belirtileri kontrol edilemeyen titremelerden, savaşa dönmeyi reddetmeye, dengesiz davranışlara, intihara, kabuslara, çılgılık atmaya, depresyona, anksiyeteye ve şiddet içeren davranışlara kadar çeşitlilik gösteriyordu. Maudsley'deki gibi hastanelerin sayısı arttı ve ruh sağlığı tesislerini genişleterek konfor, terapi, rehabilitasyon ve ilaç yönetimini göz önünde bulundurarak tasarladılar. Pembe duvarlar ve güler yüzlü, neşeli tedavi yeniliklerdi. Her ne kadar dünyanın akıl hastalıklarını anlama, tedavi etme ve damgalamadan arındırma konusunda kat etmesi gereken uzun bir yol olsa da, kısa bir süre öncesine kadar korkakça ya da "erkekçe olmayan" diye küçümsenen yollarla acı çekenlere şefkat ve sempati adına ne gibi kazanımlar elde edildiğini görmek ilham verici.

YAŞLININ GENÇ ÜZERİNDEKİ MARŞI

Yaşlı erkekler 1914 yazında dünyayı savaşa sürükleyen kararları aldılar, ancak savaşın yükünü taşıyanlar esas olarak gençlerdi. Sayısız genç yaşları hakkında yalan söyledi ve genç delikanlılar olarak askere yazıldı.

Savaş boyunca, hayatların sonu gelmeyen, beyhude bir katliamda, elle tutulur bir kazanç elde etmeksizin heba edildiğini gören askerler, deri destekli koltuklarının güvenliğinden gençlerin kanını su gibi akıtan orta yaşlı liderlere karşı giderek daha fazla hayal kırıklığına uğradı. Siperlerin kan ve pisliği ile savaş propagandasının yarattığı kahramanca onur imajı arasındaki eşitsizlik, milyonlarca insan için hem dini hem de vatansever bir inanç krizine neden oldu.

Siperlerdeki şairler ve sanatçılar, yaşlılar tarafından gençlere karşı yürütüldüğü anlaşılan bu savaşı yermek için sanatı kullandılar. Wilfred Owen, Siegfried Sassoon, Robert Graves, Ivor Gurney, Alan Seeger ve Edward Thomas'ın eserleri ve hatta Rupert Brooke'un idealist erken dönem savaş şiirleri, Thomas Hardy, Ezra Pound, Rudyard Kipling, William Butler Yeats, Carl Sandburg, Ernest Hemingway ve Gertrude Stein gibi tanınmış yazar ve şairlerin eserlerinin yanı sıra, sonsuza dek kaybedilen gençlik ve masumiyetin anıtları olarak durmaktadır. Aralarında *Testament of Youth*'un yazarı Vera Brittain'in de bulunduğu cephede çalışan kadınlar, savaş kanonuna çarpıcı şiirlerle katkıda bulunmuşlardır. Poetry Foundation, web sitesinde Birinci Dünya Savaşı şiirlerinin olağanüstü bir koleksiyonunu derlemiştir. Zekice, acı ve yürek parçalayıcı.

Cephede savaşan askerlerin anılarını ve cephedeki yaşamın kurgusal anlatımlarını okumak için Erich Maria Remarque'ın *Batı Cephesinde Sessizlik* ve Robert Graves'in *Her Şeye Elveda* adlı klasiklerini tavsiye ederim.

Dünyayı böylesine yıkıcı bir savaşa sürükleyen nedenler ve provokasyonlar kolaylıkla damıtılamaz; belki de bu nedenle Birinci Dünya Savaşı, İkinci Dünya Savaşı'ndan daha az anlaşılmıştır. Böylesine küresel bir karmaşaya nasıl girdiğimize dair son derece okunabilir anlatılar için Barbara W. Tuchman'ın *The Guns of August* ve Margaret MacMillan'ın *The War That Ended Peace* adlı çok beğenilen eserlerini tavsiye ederim.

ANISINA

Lovely War'u araştırmak ve yazmak bana bu askerleri, başka seçenekleri olmadığı için Batı Cephesi boyunca savaşan ve ölen bu Tommys, Poilus, Doughboys, Anzacs ve Jerrys'leri sevdirdi. Ancak Fransa ve Belçika'ya gidip, korunmuş siperleri ve yeraltı tünellerini, hala çukurda olan top mermisi kraterlerini, nefes kesici anıtları, savaş müzelerini ve sıra sıra dizilmiş bozulmamış mezar taşlarını ziyaret edip

Avrupa'nın anılarına olan sadakati sayesinde bu savaşın gerçek maliyetini görmeye başladım. Daha önce hiç böyle bir Şey görmemiştim.  zerinde "Yalnızca Tanrı'nın Bildiği Galli Asker" yazan, sevgiyle bakılmış mezarlar kalbimi kırdı.

Cephedeki askerlerin yazılarında sıkça rastlanan bir tema, ölüm tarlalarının mermi yağmuruna tutulmuş çorak toprakları üzerinde, görkemli bir gün batımının gökyüzünü nasıl hala boyayabildiğine ya da iyin tazeliğinin ve kuş seslerinin sabahı nasıl hala tatlı kılabildiğine hayret etmeleriydi. Siperlerde bile. Tüm dehşeti ve umutsuzluğuna rağmen, birçokları için Büyük Savaş hayatı keskinleştirdi, kısa ve geçici bir hediye olduğunu gösterdi ve ev, özgürlük, güvenlik, aile, güzellik ve sevginin paha biilemeyecek kadar değerli olduğunu ortaya koydu.

Birçoğu savaştan hiç dönmedi. Diğerleri geri döndü ama asla eskisi gibi olamadı. Diğerleri ise tarihin henüz geçmişte bırakamadığı bağnazlık ve nefrete geri döndü. Bir bedel  dediler.

Onların çocukları da bunu takip eden küresel savaşta benzer bir bedel  dedi. Bunu borçluyuz.

On dokuz yaşındaki Gavrilo Princip, 1914'te Saraybosna'daki bir Haziran geçit töreninde Avusturya-Macaristan Arşidükü Franz Ferdinand'a suikast düzenlemekte başarısız olsaydı, yirminci yüzyıl nasıl olurdu? Muhtemelen başka bir kıvılcım aynı fitili ateşleyecekti. Muhtemelen yakmazdı. Bunu bilemeyiz.

Ancak şifa, umut, adalet, bolluk ve barışın temsilcileri olmak için kendi gücümüz dahilinde her türlü aracı kullanmayı seçebiliriz.

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

- Adie, Kate. *Ev Cephesinde Savaşmak: Birinci Dünya Savaşı'nda Kadınların Mirası*. Londra: Hodder & Stoughton, 2013.
- Badger, Reid. *A Life in Ragtime: James Reese Europe'un Biyografisi*. New York: Oxford University Press, 1995.
- Brittain, Vera. *Gençliğin Vasiyeti: 1900-1925 Yılları Üzerine Otobiyografik Bir Çalışma*. New York: Penguin Books, 2005. İlk olarak 1933 yılında Victor Gollancz Limited tarafından Büyük Britanya'da yayımlanmıştır.
- Graves, Robert. *Her Şeye Elveda: Bir Otobiyografi*. Londra: Penguin Books, 2008. İlk olarak Birleşik Krallık'ta 1929 yılında Anchor tarafından yayımlanmıştır.
- Harris, Stephen L. *Harlem'in Cehennem Savaşçıları: I. Dünya Savaşı'nda Afro-Amerikan 369. Piyade Birliği*. Washington, DC: Potomac Books Inc., 2003.
- Hunton, Addie W., ve Kathryn Magnolia Johnson. *Amerikan Sefer Kuvvetlerinde İki Siyahi Kadın*. Brooklyn: Brooklyn Eagle Press, 1920.
- Lentz-Smith, Adriane. *Özgürlük Mücadeleleri: Afrikalı Amerikalılar ve I. Dünya Savaşı*. Harvard Üniversitesi Yayınları, 2009.
- MacMillan, Margaret. *Barışı Sona Erdiren Savaş: 1914'e Giden Yol*. New York: Random House, 2013.
- Miles, William (yönetmen). *Men of Bronze: The Black American Heroes of World War I*. 1977.
- Nelson, Peter N. *A More Unbending Battle: Harlem Cehennem Savaşçıları'nın Özgürlük Mücadelesi*. *Birinci Dünya Savaşı ve Evde Eşitlik*. New York: Basic Civitas, Perseus Books Group'un bir üyesi, 2009.
- Remarque, Erich Maria. *Batı Cephesinde Sessizlik*. Toronto: Little, Brown & Company, 1929.
- Sparrow, Walter Shaw. *Mart 1918'de Beşinci Ordu*. Londra: John Lane, 1921.
- Tuchman, Barbara W. *Ağustos Silahları: The Outbreak of World War I*. New York: Random House, 2014. İlk olarak Macmillan, 1962 tarafından yayımlanmıştır.

Wright, Richard. *Siyah Çocuk (Amerikan Açlığı): Bir Çocukluk ve Gençlik Kaydı*. New York: Harper Perennial, 2006. İlk olarak 1945 yılında Harper & Brothers tarafından yayımlanmıştır.

AKKNOMLEDGMENTS

TÜM SAVAŞLARI SONLANDIRACAK SAVAŞ beklentileri karşılayamadı. Bir ayda bitmedi. Noel'de de bitmedi. Görkemli değildi ve kesinlikle gelecekteki savaşı durdurmadı.

Ancak bu kitabı yazmamda bana destek olanlar tüm beklentilerimi aştılar.

İlk taslağımın Noel'e kadar bitmesi gerekiyordu. Bitmedi. Ama sonunda ortaya çıktığında, editörüm Kendra Levin, korkusuzca korkulukların üzerinden tırmanarak o ilk taslakların hiç kimsenin olmadığı topraklara girdi, zaman zaman nankörlük etti. Editoryal cesaret için bir Üstün Hizmet Madalyası olmalı.

Daha da ileri gider ve Kendra'nın Victoria Haçı'na aday gösterilmesi için lobi yapardım.

Menajerim Alyssa Henkin ve yayıncım Ken Wright bu projeyi başından beri desteklediler. Umarım bana olan inançlarını her zaman yerine getirebilirim.

Penguin Genç Okurlar'daki tüm ekip *Sevimli Savaş*'ı benimsedi. Regina Hayes ve Dana Leydig ilk taslaklar konusunda mükemmel bir içgörü sağladılar. Janet Pascal olmadan hiçbir şey yapamazdım. Kaitlin Severini'ye özenli çabaları için özel teşekkürler. Kim Ryan çalışmalarımı dünyanın dört bir yanına taşıdı. Marisa Russell çalışmamı güneşe çıkardı ve Carmela Iaria onu doğru ellere teslim etti. Samira Iravani ve Jim Hoover kitaplarımı muhteşem hale getiriyor ve Jocelyn Schmidt ve Jennifer Loja tüm bunları mümkün kılıyor.

Zamanlarını ve içgörülerini bu kadar cömertçe paylaşan ilk okuyuculara sahip olduğum için şanslıyım. Nancy Werlin, Debbie Kovacs, Kelly Anderson, Alison Brumwell, Kyle Hiller, Hannah Gómez, Herb Boyd ve Luisa Perkins'e bu hikâyede iz bıraktıkları için teşekkür ederim.

Her sayfa boyunca dua ettim ve beni bugüne kadar havaya kaldıran şey beni asla unutmadı. Afrodit'in katkıları da dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, ilahi yardım bu projeye hayat verdi.

Bu kitabı araştırmanın ve yazmanın hızı ve süreci alışılmadık derecede yoğundu ve ailem orada olan ama olmayan bir Julie ile yaşamak zorundaydı. Neşeyle devam ettiler, yapmam gerekeni yapmam için bana geniş bir alan tanıdılar ve her dönüm noktasını sevgi ve paket servisle kutladılar. Özellikle Daniel'e her zaman inandığı için teşekkür ederim. Bu kitapları dünyaya getiren gerçekten de Berry ailesidir.

Berry ordusunun ön saflarında benim şanlı Phil'im, en sevdiğim ve *Lovely War*'ın konusu, teması ve ilham kaynağı duruyor.

JULIE BERRY, 2017 Printz Honor ve *Los Angeles Times* Book Prize kısa listesinde yer alan *Dolssa'nın Tutkusu*, Carnegie ve Edgar kısa listesinde yer alan *İçimdeki Tüm Gerçek* ve diğer birçok beğenilen orta sınıf roman ve resimli kitabın yazarıdır. Rensselaer'den iletişim alanında lisans ve Vermont College'dan yüksek lisans derecesine sahiptir. Ailesiyle birlikte Güney Kaliforniya'da yaşamaktadır.

Penguin
Random House
PENGUIN YOUNG READERS

Okuma listenizde sırada ne var?

Bir sonraki harika
okumamızı
keşfedin!

Kişiselleştirilmiş kitap seçimleri ve bu yazar hakkında güncel haberler alın.

Şimdi kaydolun.

[*](#). Lentz-Smith, *Özgürlük Mücadeleleri*, sayfa 94.

[*](#) 7 Ağustos 1918 tarihli "Siyah Birliklerle İlgili Gizli Bilgi "den, *Crisis Magazine*, Mayıs 1919 baskısı, cilt 18, sayı 1'de (tam sayı 103) yeniden basılmıştır. William Edward Burghardt du Bois tarafından düzenlenmiştir. The Crisis Publishing Company, National Association for the Advancement of Colored People'in bir yayını.

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunumuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.